

MEN — „N“

YSLAM TARAPDARLARY
TARAPYNDAN GÖRGÜLERE
SEZEWAR EDILEN MESIHILER
HAKDAKY RUHLANDYRYJY
WAKALAR

*„Biz doganlarymyzyň sessiz ejir çekip
ýörmeklerine ýol bermeris. Biz olara ýekelikde
gulluk etmäge rugsat bermeris“.*

MEN — „N“

YSLAM TARAPDARLARY
TARAPYNDAN GÖRGÜLERE
SEZEWAR EDILEN MESIHILER
HAKDAKY RUHLANDYRYJY
WAKALAR

Originally published in English under the title *I Am N*
© 2016 by David Cook

„David C. Cook“ neşirýaty
4050 Lee Vance View
Kolorado Springs, CO 80918 ABŞ.

Awtoryň hukugy goralan. Neşirýat gullugyndan hat üsti bilen rugsatnama almazdan, tankydy gysga çykytlar we gysga maglumatlar berýän parçalar bolaýmasa, kitabyň materiallaryny özbaşdak ulanmak we köpeltmek gadagan.

© 2019 for the Turkmen edition.
Translated by permission. All rights reserved.

Mukaddes Kitapdan alnan parçalaryň hemmesi Sinodal terjimeden alyndy.

Käbir wakalaryň jikme-jiklikleri hereket edýän gahrymanlary goramaklyk maksady bilen üýtgedildi.

Kitap Isa Mesihe iman etmeklik we Hoş Habary ýaýratmaklyk gadagan edilen ýurtlarda ýaşap, yzarlanmalara duçar edilýän doganlarymyz hakda azat ýygnağa habar berme we şol batyr imanlylar üçin dileg etmäge çagyрма maksady bilen mesihileriň zekatlaryna taýýarlanyldy.

KITAP SATUWA DEGIŞLI DÄL. Satuwa meselesi ýüze çykanda, şu aşakdaky salga habar bermegiňizi sorajarys.

„Tussagdakylary, özüňiz hem olar bilen bile tussagda ýaly ýada salyň. Horluk çekýänleri, özüňiz horlanýan ýaly ýada salyň“.

Ýewreýlere hat 13:3

„Radikal yslamyň bu gün ýygnaýyň öňünde durýan iň uly dileg etme wezipeleriniň biri bolup durýandygyna şübhe ýokdur. Yzarlanylýan ýygnak baradaky bu ruhlandyryjy gürrüňler gözleriňize ýaş aýlar, soň hem, dyza çökerer. Biziň her birimiz Mukaddes Ýazgy bilen yzarlanylýan doganlarymyz üçin ruhy goragda durmalydyrys. Bu ýerde suratlandyrylan eýmençlikleriň sizi gorkuzmagyna ýol bermäň, sebäbi gorky — terroristiň iň uly ýaragydyr. Munuň deregine, goý, Mukaddes Ruh ýürekleriňize täsir edip, sizi Hudaýa doga etmeklige ruhlandyrsyn. Goý, Ol size yzarlanylýanlaryň atларыndan gürlemäge, olara gulluk etmek üçin anyk ädimleri ätmäge, olaryň ykbalyna gatnaşmaga batyrlyk bersin. Şeýle hem, söz bilen aýdyp bolmajak bu jenaýatlaryň sizi musulmanlara bolan ýigrençden doldurmagyna ýol bermäň. Ençe musulmanlar hem biziň bilen bilelikde radikal yslamçylaryň edýän wagşyçylyklaryny ýazýarlar. Biz duşmanlarymyzy söýmekde, olara gulluk etmekde, olaryň talaplaryny kanagatlandyrmakda we körlüğine duýgudaşlyk bildirmekde öz Halasgärimize öýkünmäge çagyrylandyrys. Bu kitapda suratlandyrylan ejir çekýän mukaddesleriň pida edililikli söýgüsi bize nähili ýaşamalydygymyzy, nädip batyr bolmalydygymyzy we musulmanlary Rebbimiz Isa Mesihiniň söýgüsi bilen söýmelidigimizi görkezýär“.

Julian Lidstoun, „Dünyä wada berme“ gullugy.

„Ejir çekenleriň sesi“, ýagny „Men — «N»“ atly kitaby — bu bize hakyky mesihileri, yzarlanmalary ýeňen imany ýatladýan wakalaryň çylşyrymly nagşydyr. Bu kitabyň sahypalarynda örän köp ýüzlenmeler bar. Ol bize „azat ýygnak“ ýa-da „yzarlanylýan ýygnak“ diýen ýaly düşünjeleriň ýokdugyny ýatladýar. Diňe *Mesihini ýekeje*, mydama yzarlanylýan we azat *Ýygnagy* bar. Yzarlanylýan ýygnak bize, yzarlamalaryň gutaryp biljekdigini däl-de, dileg etmäni we sabyrlylygy öwredýär. Ol bize, hatda agyr görgüler wagtynda-da, Hudaýa tabyn bolmagy öwredýär. Ol bize Isanyň aýdan dogasynyň:

„bu käse Menden geçsin“ we „Seniň islegiň amala aşsyn“ diýen iki bölegi bilenem dileg etmekligi öwredýär.

Nik Ripken, Günorta-baptist konwensiýasynyň halkara maslahaty, „*Hudaýyň biçaklygy*“ we „*Tabynlygyň biçaklygy*“ atly kitaplaryň awtory.

„Biziň döwrümizde günün esasy täzeligi köplenç yslam terrorizmi bolup durýar, ýöne Isa Özünüň dowzahyň derwezeleriniň ýeňip bilmejek Ýygnaçyny gurjakdygyna söz berdi. Şonuň üçin terrorizm gazetleriň we žurnallaryň sözbaşylaryny eýeläp duran bolsa-da, Isanyň yzyna eýerijiler, Mesihe göni howpuň merkezinde gulluk edip ýörmek bilen gülleýärler. «Men — „N“» kitaby häzirki möwç alýan ruhy söweşiň öňdäki sebitlerinde şaýatlyk edýän gaýduwsyz mesihiler hakda gürrüň bermeklik maksady bilen ýazyldy. Olaryň batyrlygy bizi başgaça pikirlenmäge we ýaşamaga ruhlandyrar. Bu wakalaryň gahrymanlary häzirki zaman mesihiliginiň täze adamlary boldular, biz hem olardan köp zatlary öwrenip bileris. «Yza çekilme» sözi Hoş Habara nätanyşdyr. Bu gün gaty güýçli howply şertlerde ýaşayan doganlarymyz hiç bir ýagdaýda-da ak baýdagy bulamaýarlar. Beýle etmegiň deregine olar «Öňe!» — diýýärler-de, janlarynyň bahasy bilen bolsa-da, Hoş Habary ýeriň aňry ujuna çenli alyp gidýärler“.

Tom Doýl, „e3 hyzmatdaş“ gullugy, „*Mesihileri öldürmeklik: iman etmek howply bolan ýerde imanda ýaşamak*“ kitabyň awtory.

„Durnuksyzlyk — bu biziň täze hakykatymyzdyr. Hoş Habar basyş astynda-da wagyz edilmelidir. Häzirki zaman mesihiler, biz dünýäniň niresinde bolsak-da, Mesih ugrunda ejir çekmezden, Ony gorap bileris diýen pikirden el çekmek gerek. Yslamdan gorkmaklygyň we sadalygyň ýalňyşyndan gaçyp biljek ýeketäk adamlar — bu özleriniň Rebbini söýýän, Onuň görgülerini

paýlaşýan we musulmanlary söýýäni sebäpli, olaryň halas bolmagy üçin görgi görmäge hem-de ölmäge-de taýýar bolan mesihilerdir“.

Dik Brogden „Hudaýyň gulluklarynyň bütindünýä ýygnaclary“, „*Isa bilen 365 gün ýaşaýyş we ölüm*“ atly kitabyň awtory.

„Biz başgalaryň görgülerinden näçe köp yza çekilsek, hereket etmezlik şonça-da bize aňsat bolýar. Beýle bolmaga bolsa, biz ýol bermeli däldiris. Bu wakalaryňyzy okamak bilen biziň yzarlanýýan doganlarymyza golaýlaşmaga özüňize rugsat ediň, haýyş edýäris. Musulman ýurtlarda gulluk edýän hyzmatlaryň ýolbaşçysy borjuna ýerine ýetirmek bilen, menem, görgi görýäris. Meniň dostlarymy ýençýärler, türmelere salýarlar, gynaýarlar we öldürýärler. Meniň gözyaşlarym, ukusyz gijelerim we dileglerim ýeterlik däl öýdýäris. Men özümiziň «Ejir çekenleriň sesi» bilen hyzmatdaşlykdadygymyza çäksiz minnetdar. Bu doganlarymyz bize yzarlanmalaryň agramy astynda bükülmän, ýerimizden galyp, Hudaýyň Isa Mesih arkaly bize aýan eden söýgüsi hakdaky Hoş Habary ýaýratmagy dowam etdirmegimize kömek edýär. Bu kitap biziň hemmämize duýgudaşlyk bildirmäge kömek eder“.

Kewin, mesihiler yzarlanýýan ýurtlarda işlemekde otuz ýyllyk tejribesi bolan ýolbaşçy.

„Mesih ugrunda maşgalasynyň, goňsularynyň ellerinden we ýaşayan ýurtlarynyň häkimiýeti tarapyndan jepa çekýän doganlarymyz bilen bile dileg etmek, aglamak we gulluk etmek biziň üçin mertebedir. Olaryň ýüzlerini ýada salmak we olaryň taryhyny gürrüň bermek bilen biz: «Men sizi her gezek ýatlamynda, Hudaýyma şükür edip, ilkinji günden tä şu wagta çenli Hoş Habary ýaýratmakda eden hyzmatdaşlygyňyz sebäpli, hemişe, her dogamda baryňyz üçin şatlyk bilen dileg edýäris» (Filipililer 1:3–5) diýýän resul Pawlusa goşulýarys. Aşa zalym terroryň, ezmegiň we zorlugyň iň güýjän wagtynda Hudaý gudrat bilen hereket edýär! Bu kitapda duş geljek

mesihileriňiz, şol bir wagtyň özünde hem adatdan daşary, hem ebedi bolup durýan umydy we güýji görkezýärler. Mesihiň maşgalasynyň bu agzalary özleriniň şahsy isleglerinden doly el çekip, hemme zatda Hudaýa ynanmagy öwrenýärler. Olaryň göreldesinde bize öwrenere zat bar“.

Koul, Şeril we Jeýson, „Ejir çekenleriň sesi“, „Men — «N»“ kitabyňyň redaktorlary.

Giriş

Waka yzyna waka

„Men — «N»“. *Bu nämäni aňladýar?*

Özüne „Yrak we Siriýa Yslam Döwleti“ (YSYD, ýa-da IGIL hökmünde giňden meşhur bolan) at beren toparyň esgerleri mesihilere degişli bolan hususy zatlaryny ýüze çykaryp başladylar. Olar gapyma-gapy aýlanyp, mesihileriň öýlerini, kärhanalaryny we ýygnaq binalaryny gyzyl reňkdäki „ن“ harpy bilen belläp çykdylar. „N“ (ýa-da bu harpyň arapça ady „nun“) „*nasyra*“ („*nasyraly*“) sözi Gurhanda Nasyraly Isanyň yzyna eýerijileri aňlatmak üçin ulanylýar. Bu harp şu bellik goýlan desgalaryň eýeleriniň musulmanlara däl-de, mesihiler maşgalasyna degişlidigini aňladyp, özi bilen ummasyz aýyplama alyp gelýärdi.

Musulman tarapdarlarynyň agdyklyk edýän jemgyýetinde „N“ bilen bellenilmeklik mesihiler üçin özläriniň durmuşynyň haýal etmän düýpgöter özgerişlige duçar ediljegini aňladýardy. Bu bellik şeýle talaby — yslamy kabul etmeli, „jizýa“ diýlip atlandyrylýan juda agyr salgydy tölemegi, öýüňi hem emlägiňi taşlap gaçyp gitmegi ýa-da öldürilmegi aňladýardy. Yslamy kabul etmek we salgyt tölemek bilen adam özüniň maddy emlägini saklap we musulman jemgyýetinde diri galyp bilýärdi. Şeýle bolmadyk ýagdaýda diňe iki saýlaw — gaçmak ýa-da ölmek galýardy.

Yslam dinçileri tarapyndan basylyp alnan Yrakda Isa bolan imanyny gorayan islendik adam, „N“ bolma kararyna gelip, Mesihiň yzyna eýerijileriň maşgalasyna birikme kararyna gelen islendik adam munuň üçin juda ýokary bahany tölemäge mejbur bolýardy. Ýaragly urşujylar duýdurmazdan mesihileri öýlerinden ýa-da kärhanalaryndan süýrüp çykaryp bilýärdiler, soň olary gaýdyp hiç kim görmeýärdi. Öz ýygnaclarynda Isanyň Hoş Habaryny wagyz edýän ruhy çopanlaryň, göni maşgalalarynyň gözüniň önünde kellesini aldylar. Isadan ýüz öwürmekden boýun tovlaýan çagalary atýarlar. Yetginjekleri öýlerinden alyp gidip, IGIL hatarynda gulluk etmäge mejbur edýärler, olary ýençýärler, maýyp edýärler we ykbalyň akymyna atýarlar. Mesihilere edilýän beýleki wagşyçylyklaryň şeýle eýmençdigi sebäpli, biz olary hatda gürrüňem bermeýäris.

2003-nji ýyldan başlap, yzarlanmalar Isany we Onuň Sözüni ret etmekden ýüz öwren yrakly mesihileriň milliondan gowragyny gaçmaga mejbur etdi. Olaryň köpüsi lagerlerde ýaşap, her gün iýmit, jaý we howpsuzlyk bilen üpjün edilmäni Hudaýa ynanýarlar, sebäbi olarda pul, işe ýerleşmäge mümkinçilik, ýaşar ýaly başga ýerleri ýok. Olaryň ýagdaýynyň wagtlaýyn häsiýetli dældiginiň hakykylygyny kabul etmeklik has-da agyr düşýär. Olaryň ýer ýüzündäki durmuş ýagdaýlarynyň haçan hem bolsa bir wagt düzeljegi gümana.

Şeýle-de bolsa, bu doganlaryň yzarlanmalaryň önündäki Hudaýa bolan batyrgaý, yranmaz sadyklygy Isa Mesihiň bütün dünýädäki yzyna eýerijilere „N“-iň nämediginiň iň güýçli görnüşini açýar. Olar Hudaýyň tabyn bolma we Oňa gulluk etme çagyryşyny berjaý etmek üçin durmuşda bar bolan zatlarynyň hemmesini meýletin pida edýärler. Mukaddes Kitapda we Ýygnaçyň taryhynda okaýan wakalarymyzdaky iman gahrymanlary ýaly, olar Pawlusyň Filipililere ýazan hatynyň 1:21-däki: „Çünki meniň üçin ýaşayş Mesih, ölüm hem gazaňdyr“ diýen sözleri bilen ýaşaýarlar.

Eşidilmeli wakalar

Bu kitap Nigeriýadan başlap, Malaýziýa we Päkistana çenli yslam tarapdarlary tarapyndan yzarlanylýan mesihileriň taryhyny gürrüň bermeklik maksady bilen ýazyldy. Bu wakalary okanyňyzda, ýatda saklaň, bu kitap musulmanlara bolan ýigrenji hem duşmançylygy ekmek üçin ýazylmady. Gaýtam, biz yzarlanylýan maşgalanyň musulmanlara bolan söýgüsini paýlaşýarys we olaryň Mesihe gelmegini isleýäris.

Biz sizi yzarlanylýan maşgalanyň, Isanyň yzyna eýerijileriň, mesihilige duşmançylykly garaýan jemgyýetde we ýurtlarda ýaşayanlaryň käbirleri bilen tanyşdyrmak isleýäris. Olaryň taryhy wajyp, sebäbi olar biziň Isa Mesihdäki doganlarymyz, biz olaryň göreşlerinde olar bilen egin-egne berip durmaga borçludyr. Şeýle hem, biz olaryň yzarlamalarda Rebbe wepaly galmagyň, bizi Rebbe gezmegimizde berkidýän göreldelelerine mätäçdiris (Ýewreyler 12:1–2). Olaryň pidasy, merhemeti her bir günäkäriň halas bolmagyna gönükdirilen we Isany öz şahsy Halasgäri hem Rebbi hökmünde kabul edene Özüne wepaly gulluk etmek üçin güýç hem batyrlyk berýän Hudaýymyzyň söýgüsiniň we güýjüniň ägirt uly şaýatlygydyr.

Bu wakalarda hakyky zatlaryň we hakyky adamlarda bolup geçendigini bilendigimiz sebäpli, olary okamak aňsat bolmaýar. Bu ýerde suratlandyrylan wakalaryň käbirleri sizi biynjalyk eder, käbirleri-de gaty gorkuzar. Şol wakalaryň her biriniň aňyrsynda hiç haçan kitaplara, gazetleriň sahypalaryna, täzelikleriň telewizion programmalaryna ýa-da Twitere girmejek ýene ýüzlerçe wakalar ýatyr.

Biz bu wakalary olara gatnaşanlaryň we olary gözi bilen görenleriň sözlerinden ýazdyk, olaryň syýuzetleri myş-myşlara esaslanmaýar. Olaryň hemmesi 2001-den 2015-nji ýyllar aralygynda bolup geçen häzirki zaman we hakyky wakalardyr. Biz Mesihdäki şol doganlarymyz bilen bile naharlandyk, bile dileg etdik we olaryň käbir mätäçliklerini kanagatlandyrmaga kömek etdik. Bu

wakalaryň hakyky bolan zatlara esaslanýandygyna garamazdan, baş gahrymanlary goramak maksady bilen käbir gepleşikleri, wagty we hereketiň bolup geçen ýerini üýtgetme jogapkärçiligini öz üstümize aldyk. Hut şol sebäbe görä-de, olaryň atlary we beýleki maglumatlary üýtgedildi. Munuň ýaly wakalary jikme-jik çap etmegiň öz yzy bilen getirip biläýjek howpuny nazara alsak, onda bu biziň okyjylar köpçüligine Mesihiniň häzirki döwürdäki şaýatlary hakdaky iň takyk, doly we hakykata ýakyn eden zadymyzdyr.

Jogaply hereketlere çagyryýan wakalar

Biz bu wakalary siziň öz mesihilik imany ugrunda yzarlanylýan doganlarymyz bilen tanyşmagyňyz üçin gürrüň berýäris. Biz sizi olaryň gözlerine seredip, agyrlaryny duýup görmäge çagyryrys. Munuň ýakymsyz bolmagy mümkin. Belki, demir ýol menzillerindäki öýsüzlere ýa-da swetoforyň ýanynda gazet satyp duran maýyplara düş gelenimizde, köpümiňiň edişimiz ýaly, size gözüňizi aňry aýlamak oňaýlyrak bolar. Ýöne şol adam maşgalamyzyň bir agzasy, doganymyz bolan bolsa, onda öňkimiz ýaly gözümizi aňra aýlarmydyk? Ýa-da uly kynçylyga düşen adama göwünlik bermäge we oňa kömek etmäge çalşarmydyk?

Biziň maksadymyz — mesihilige duşmançylykly bolan ýurtlarda ýaşaýan we yzarlanylýan mesihilere nebsimizi agyrtmak däl. Biz olaryň taryhlaryny munuň üçin gürrüň beremizok. Biziň maksadymyz — siz olar hakda bilip, olara çuň düşünmegiňiz we şol merdem adamlar üçin olaryň duýgularyny suratlandyrmakdyr. Olar munuň özlerini (ýa-da ýakynlaryny) ýenjilmelere, gynamalara, hatda ölüme-de alyp barýandygyna seretmezden, Isanyň söýgüsini wagyz etmäge çalyşmakda özleriniň ýeke däldiklerini bilsinler.

Bütün dünýädäki mesihileriň Isanyň yzyna eýerýän bu jepa çekijileri özleriniň Hudaýdaky doganlary hökmünde ykrar etmeklerini we olary kabul etmeklerini isleýäris: „Tussagdakylary, özüňiz hem olar bilen bile tussagda ýaly ýada salyň. Horluk çekýänleri, özüňiz horlanýan ýaly ýada salyň“ (Ýewreýler 13:3).

Isanyň yzarlanylýan bu hyzmatkärleri bilen tanşanymyzda, olaryň haýsydyr bir usul bilen takwalygyň iň ýokary derejesine ýeten „aňrybaş mesihiler“ dældigini görýäris. Olar hem edil biz ýaly adamlardyr. Olar ellerinden çagalaryny alanlarynda, ärlerini öldürenlerinde, ogullaryna hüjüm edenlerinde, aýallaryny zorlanlarynda, gyzlaryny bolsa, jyns gulçulykda saklanlarynda çuň hasrat hem agyry duýýarlar. Isa Mesihiniň yzyna eýerijiler bolany sebäpli, maşgalalaryndan kowanlarynda, öz öýlerinden çykaranlarynda, işden boşadanlarynda we jemgyýetinden aýryp taşlanlarynda olar ynamsyzlyk hem gorky duýýarlar.

Şunuň ýaly jebirleri başdan geçirenlerinde, olar batyrlyk, berklik hem çydamlylyk sorap, Hudaýa dileg edýärler. Olar Hudaýyň Sözüne berk ýapyşýarlar we özleriniň söýýän hem wepaly Hudaýyna we Onuň gökleri miras berme wadasyňa ynanyarlar. Bu dünýädäki material gymmatlyklaryň hemmesini ýitirende, olar diňe özlerinde Hudaýyň barlygyndan hoşal bolmaga öwrenýärler.

Biziň Mesihdäki yzarlanylýan doganlarymyz bu ýoly geçmek bilen özleriniň düşen ýagdaýlaryna Hudaýyň bakylyk gelejegi arkaly garap başlaýarlar. Şol gelejek hem bar zady üýtgedýär. Ol olary, ilkinji nobatda yzarlanylýan hökmünde däl-de, eýsem, Hudaýyň maksatlaryna ýetmek üçin ýamanlygyň we bulagalygyň içindäki ruhy uruşda öňdäki hatarda gulluk edýänler hökmünde özlerine seretmäge mejbur edýär. Olar ünsüni özlerinde däl-de, tersine, Mesih üçin gazanyp biljek adamlarynda jemleýärler. Olar IGIL-yň esgerleriniňem, beýleki yslam tarapdarlarynyňam, Hudaýyň ebedi meýilnamasyny bozup bilmejekdigine düşünýärler.

Dünýä — bu ýöne bir ullaň bulaşyklyk däl. Hudaý onda uly kuwwat hem serkerdelik bilen hereket edýär. Biziň yzarlanylýan doganlarymyzyň çekýän jepalary özlerine ünsi çekýär-de, yslymyň gözegçilikde saklaýan territoriýalarynda bolýan zatlardan çuň nägileligi, gynanjy, hatda wagşylyga bolan gaharyny beýan edýän ortaça musulmanlarda hakykata bolan ýiti ruhy açlyk duýgusyny döredýär. Olar: „Biz Gurhan okaýarys, şonuň üçin Muhammediň

özünüňem şeýle wagşyçylyklary edenini bilýäris. Indi biz mesihilik, Isa we Mukaddes Kitap hakda bilmek isleýäris. Haýyş edýäris, bize olar hakda gürrüň beriň“ — diýýärler.

Mümkinçilikden peýdalanyp, Isanyň bu gymmatly yzyna eýerijiler batyrlyk bilen: „Men — «N»“ — diýýärler. Olar munuň bahasyna akyl ýetirseler-de, dünýä özüniň mätäç bolan Hudaýyň merhemetini dogry hem sabyrlylyk bilen ýetirip, berk durýarlar. Biz olaryň ümsüm görgi görmegine we ýekelikde galmagyna nädip ýol berip bileris? Biz olaryň şaýatlyklarynyň Mesihe hem Onuň Beýik Tabşyrygyna bolan imanymyzda we wepalylygymyzda berkemegimize mümkinçilik bererismi? Biz: „Maňa ynanaýyň. Menem — «N»“ — diýerismi?

Hormat bilen,

„Ejir çekenleriň sesi“

1-NJI BÖLÜM

PIDA

„Kim Meniň yzyma eýermek isleýän bolsa, özüni inkär etsin-de, her gün haçyny alyp, yzyma düşsün“

Luka 9:23

Günbatardaky mesihileriň köpüsi imanyň üçin şahsy pidaňy getirmegiň hakykatdygy we wajypdygy hakda onçakly pikir etmeýärler. Biziň köpimiz üpjün durmuşda ýaşaýarys, geljege meýilnamalar düzýäris, öz maksadymyza eýerýäris we arzuwlarymyzy ýerine ýetirmäge dyrjaşarys. Hawa, bu ýolda biz käbir pidalary etmeli bolýarys, emma haýsydyr bir ulurak zada ýetmek üçin köplenç kiçijik pida edýäris: täze dagda sürülýän welosiped almak üçin işlemeli wagtymyzdan artyk işleýäris, öňden bari arzuw edip gelyän syýahatymyzy etmek üçin täze awtoulag satyn almagy soňa goýýarys, çagalary futbola alyp gitmek üçin, şahsy boş wagtymyzy özümiziň geçirmegimizden ýüz öwürýäris. Elbetde, wagtymyzyň hem serişdelerimiziň bir bölegini-de pida edýäris.

Yslam tarapdarlarynyň yzarlaýan mesihileri üçin pida etmeklik ullakan bir zat bolup durmaýar. Olar Mesihe tabyn bolmagyň netijesine gowy akyl ýetirýärler. Olaryň edýän pidalary akyl ýetirilip edilýän zatdyr. Olar Isany özleriniň Rebbi hökmünde kabul etmezden öňürti, öz şägirtliginiň bahasynyň nähilidigini gowy bilýärler. Özleriniň imanyňyň töwerekdäkilere görnüp başlan badyna, yzarlanmalaryň başlanjakdygyna düşüňýärler. Olar muny öňünden görýärler we kabul edýärler. Olar, edil biziň az sanlymyz ýaly, Pawlusuň Rimliler 12:1-däki: „Eý doganlar, özüňizi diri, mukaddes, Hudaýyň halajak gurbany hökmünde hödürläň

diýip, Hudaýyň rehimleri arkaly size ýalbarýaryn, bu siziň ruhy ybadatyňyzdyr“ — diýen sözlerine düşünýärler we bu şahsy gurbanlygy her gün getirýärler.

Olar birneme howpsuzrak ýurtlara gaçmaýarlar-da, duşmançylykly jemgyýetde Isanyň şaýatlary bolýarlar. Olary ýygy-ýygýdan tussag edýärler, türmelere salýarlar, ýençýärler, gynayarlar we öldürýärler. Ýöne olar Mesihiň adynyň hatyrasyna muňa taýýar bolýarlar. Olar öz çagalaryny-da Isa bolan imany ugrunda yzarlanmalara, hatda ejir çekmelere-de taýýarlaýarlar.

Olar her gün urulýarlar, özleriniň birwagtky ähli durmuşy talaplaryň hemmesi bilen — iýmit, jaý, bilim, goldaw bilen üpjün edip ýören mähriban musulman maşgalasyndan kowulýarlar.

Bu mesihileriň öýlerini we emläklerini ellerinden alýarlar ýa-da ýok edýärler-de, olary gaçgaklar üçin lagerlerde ýaşamaga mejbur edýärler. Ol ýerde olar hiç zada özleriniňki diýip bilmeýärler we ertirki gün üçin olara hiç zat — iýmitem, jaýam, howpsuzlygam wada berilmeýär.

Eger özümiz şeýle yzarlanmalary başdan geçirip görmedik bolsak, onda bu adamlaryň Isa Mesihe wepaly gulluk etmek üçin getirmeli bolýan gurbanlygynyň çuňlugyna düşünmek bize kyn bolýar. Musulman ýurtlarda Isa gulluk edýän doganlarymyz özleriniň sözleri we hereketleri bilen: „Şeýle edeniňe degýär. Biz — Isanyň şägirtleri. Özümizden nähili pidanyň talap edilýändigine garamazdan, Hudaýa we Onuň Patyşalygyna wepaly bolup galarys. Biz töweregimizdäkilere Isa hakda öwretmäge çagyrylandyrys. Töweregimizde nämeleriň bolýandygyna garamazdan, umydymyz bar, sebäbi Isa Özi bilen ebedi boljak ýerimizde bize ýer taýýarlajakdygyna söz berdi!“ diýýärler.

Ilkinji ellerden ýazylan bu şaýatlyklary okanyňyzda, imandaky doganlarymyzyň Mesih üçin „diri gurbanlar“ bolmagy ileri tutýan dünýäsini görüp bilmegiňiz üçin, Hudaýyň siziň gözleriňizi açmagyna mümkinçilik bermegiňiz üçin dileg edýäris. Goý, Hudaý siziň yürekleriňize täsir edip, olary söýmäge we olaryň goragyna aýaga galmaga kömek etsin!

Mosulda IĞIL-yň söweşijileri peýda bolan gününde

1

Abu Fadi

Yrak

2014-nji ýylyň şol iýul günü Mosulda islendik beýleki günler ýaly — yssy we tozan, köp millet, transport we söwda bilen başlandy. Adamlar Yrakdaky ululygy boýunça ikinji, ilaty 660 müň adamdan ybarat bolan şäherdäki bazara tarap akym bolup barýardylar. Hereketlerdäki dyknyşyklar sebäpli, signal sesleri ýaňlandy. Günorta golaý daşardaky sesler has-da güýçlenip başlady.

Bu wagt Mosulyň şäherden birnäçe kilometr daşda ýaşayan altmyş ýaşly ýaşajysy Abu Fadiniň öýünde telefon jaňy ýaňlandy. Bu bolsa, şol gününň çak edilýän akymyny üýtgetdi. Käbirleri üçin bu jaň özleriniň endik eden durmuşynyň soňunyň başlanandygyny, käbirleri üçinem — ýaşajysyň özüniň soňuny alamatlandyrdy.

— Abu — diýip, onuň dosty arapça aýtdy, — bu ýere IĞIL-yň söweşijileri gelyärler. Biz muny ynamdar çeşmeden bildik. Olar bu gün şu ýere gelyärler.

Birnäçe hepdäniň dowamynda Yragyň beýleki şäherlerini weýran eden IĞIL atly özüni atlandyran terrorist guramanyň indi Abunyň ejesi Saranyň we onuň uýasy Dliniň ýaşayan ýeri bolan Mosula ugrandygy hakdaky gürrüňler eşidildi. Olar mesihilerdiler, şonuň üçin hem, çynlakaý howp astyndadylar. IĞIL-yň söweşijileri dünýädäki köp adamlary ýigrenýärdiler, emma mesihileri welin, aýratyn gazap bilen ýigrenýärdiler. Ine, olaryň Isanyň yzyna

eýerijilere bildirýän talaby: „Yslama öwrülin, akyla sygmajak salgydy töläň, Mosuldan ýok boluň ýa-da öldürilersiňiz“.

— Meniň ejem bilen doganymy halas etmäge umyt barmyka?! — diýip, Abu ýüzlendi. Ol zenanlaryň ikisem maýypdylar we diňe maýypplar kolýaskasynda ýöreýärdiler.

— Bu aňsad-a bolmaz — diýip, dosty uludan demini aldy. — Eger olar Mosuly eýeleseler, onda biziň şäherimizem ondan daş däl-ä. Abu, örän tutanýerlilik bilen dileg etmek gerek. Dileg etmek gerek...

Guk...guk...guk

Partlama ýaňlandy. Milli howpsuzlyk gullugynyň binasynyň ýerleşýän ýeri bolan „Mosul“ myhmanhanasynyň golaýynda IGIL-yň partlaýjy serişdeden doldurylan tankeri partladyldy. Abunyň dosty trubkany goýdy. Mosul bulagaýlyga düşdi...

Köçelerde bronotransporterler güwwüldeşdi. Söweşijiler türmelerden takmynan ýüzlerçe tussaglary boşatdylar. Töwerekde awtomatlaryň sesleri eşidildi. Şäheriň merkezinde şol gün toý tutýan gelin partladyldy.

Söweşijiler Siriýanyň Mar Aframdaky prawoslaw soborynyň (mukaddes ejir çeken Afram soborynyň) üstündäki haçy goparyp aýyrdylar. Haçyň deregine olar şol ýere gaty ses beriji radio dakdylar-da, onda Isanyň däl-de, yslamyň hak ýoldugyny yglan edip başladylar.

Hemme ýerde bulam-bujarlyk höküm sürdi. Adamlar zatlaryny ulaglara ýüklediler. Şäherden çykýan ýollaryň hemmesinde dyknyşyklar başlandy. Hemme ýerlerde gykylyklar eşidildi. Bar ýerde dowul agalyk etdi. Şu wakalaryň möwç alýan wagtynda Abu özüniň Mosuldaky dostundan sandyradyjy habarlary aldy. Ol „Yrak goşunynyň şäherden gaçyp gidýändigini“ aýdypdy.

Birnäçe hepdeden soň Abu IGIL-yň täze häkimiýetinden öz ejesine we doganyna olaryň eýelän territoriýasynda galmaga rugsat almagy başardy. Mosulyň basylyp alnanyna birnäçe hepde geçenden soň, Abunyň howatyrланýanyna garamazdan, söweşijiler olaryň şäherine okdurylyp girdiler. Mesihileriň köpüsi zatlaryny

howlukmaç ýygnap gaçyp gitdiler, ýöne Abu bilen onuň aýaly Rukiýa Sara bilen Dlini Mosulda galdyryp bilmediler.

Indiki on alty günün dowamynda IGIL-yn söweşijileri Abunyn ýaşayan etrabyny eýelediler. Şol on alty gün Aba on alty ýyl ýaly bolup göründi.

— Haýyş edýärim, meni alyp git, Abu — diýip, ejesi bir gezek ogly bilen telefonda gürleşen wagty ýalbardy. — Bu ýer juda howply. Sen...

Trubkada bir adamyň gödek sesi ýaňlandy:

— Size düşnükli düşündirmäge rugsat ediň — diýip, IGIL-yn wekili aýtdy. — Eger siz bu iki kapyr itiň yzyndan gelmeseňiz, onda olary awtomadyň nili astynda ýa-ha yslama getirýärler, ýa-da köçä zyňýarlar.

Şol gün Abuda ejesiniň we doganynyň ýanyna barmaga mümkinçilik bolmady, sebäbi ol gorkup şäherden gaçyp barýan adamlaryň akymynyň garşysyna gitmeli boljakdy. Zenanlaryň ikisem musulman goňşularynda ýatmaga rugsat edildi, sebäbi IGIL-ynkylar olaryň öýüni alypdylar. Olaryň biri pürkülýän reňkleýjili ballony torbasyndan çykaryp, jaýyň önüne Ü — diýen arap „N“ harpyny ýazdy. Bu „nasyraly“ sözün baş harpyny aňladýardy: „*Bu öý mesihileriňkidi. Indi Yslam döwletiniňki*“.

Abu ejesiniň we doganynyň ýanyna barmaga mümkinçiligi bolmany üçin özüniň musulman dosty bilen zenanlary öz öýüne alyp gelmek, şol ýerden hem, Abu olar bilen bile gaçyp biljekdigi hakda gürleşdi. Mosuldan we onuň töwereklerinden gaçyp barýan beýleki kyrk müňe golaý adamlar ýaly, olar şahsy emläginden ulaga sygdyryp bilen zatlarynyň hemmesini aldylar-da, Mosuldan ýüz km. aralykda ýerleşýän asudarak şäher bolan günortadaky Erbil şäherine ugradylar.

Haýal etmän Abu bilen onuň maşgalasy söweşijileriň ilkinji gözegçilik edýän goýberiji punktyna ýetdiler. Ulaglar onlarça uzyn hatar bolup, her gezek birnäçe santimetr ýöräp, öňe süýşýärdi. Gaz çykaryan turbalar howany hapalaýardy. IGIL-yn esgerleri ot açyýjy

ýarag hem gylyçly durdy. Abu bu pursat üçin Hudaýa köp doga etdi, ol Hudaýdan öz imanyny gorap biler ýaly batyrlyk sorady.

— Siz kim? — diýip, goragçy sorady.

— Biz Mosuly terk edip gidip barýan mesihiler, sebäbi bize bu musulman ýurtda galmaga rugsat berilmedi — diýip, Abu jogap berdi.

Indi oňa beýlekilerem goşulan esger maşgalany goýbermekden boýun towladylar. Munuň deregine ol ýolbaşçylaryna jaň edip başlady. Otuz minut geçenden soň, ýalpyldap duran iki sany ulag geldi-de, içinden täzeje ýaragyny bulap, ýaş ýigitler düşdi. Olar sorag baryny berip başladylar.

Abu dogry jogap berdi:

— Hawa, biz mesihiler.

— Saňa we seniň maşgalaň beýleki kapyr bölegine gitmek gadagan — diýip, komandir aýtdy. — Indi siziň saýlawyňyz azaldy: yslama öwrüliň ýa-da öldürilersiňiz. Hemme zat ýönekeýje, dogry dälmi?

Abu ol adamlardan maşgalasynyň şäherden gitmegine rugsat bermegini ýalbaryp sorady. Ol Gurhanyň, eger yslam salgydyny töleseler, ona mesihileriň ýaşamagyna rugsat berýän parçalaryny aýtdy. Gynaýjy gürründeşlik togsan minutlap dowam etdi. Ol tyrkyldaýan, ýöne islendik minutda partlap biljek bombany ýada salýardy. Bu wagtyň dowamynda IGIL-yň elinde gylyç saklap duran esgeri, eger birden gaçmaga synanyssa, onda urmaga taýýar bolup, gyljy Abunyň daşynda aýlap durdy.

— Besdir — diýip, komandir gödek aýtdy. Ol Abunyň elinden tutup, aýalynyň, ejesiniň we doganynyň agysy astynda nirädir bir ýere çekip alyp gitdi. Olar gaty aglaşyp, gaty ses bilen Hudaýy çagyrdylar.

— Ölmäge taýýarlan — diýip, ol Abuny itip dyza çökerdi. — Seniň soňky mümkinçiligiň. Sen yslamy kabul etjekmi?

Abu golaýda duran üç zenana, soň göge seretdi. Ol ýene Hudaýdan güýç, akyldarlyk hem batyrlyk diledi. Bedeniniň her bir

öýjüginı gurşap alan ejizlik duýgusyna, islendik minutda gylyjyň urgusynyň bolmagyna garaşandygyna seretmezden, Abu kalbynyň Hudaýyň asudalygyndan dolýanyny duýdy.

— Ýok, men musulman bolmaryn! — diýip, ol gygyrdy. — Men Isadan *ýüz öwürmerin*.

Ol adam onuň kellesiniň ýokarsynda şobada gylyjy galdyrdy. Abu başyny egdi, gözlerini ýumdy we Hudaýa doga etmegini dowam etdirdi. Soň ol ýene bir ulagyň gelenini eşitdi-de, demini aldy. Ýene bir gara ulag. Ondan başga bir ofiser düşdi-de, Abu hakda sorap başlady. Soň ol göni oňa tarap ýönelde.

— Mende biziň ýurdumyzdan gideniňizde ybadathanaňyzyň ýolbaşçylaryna siziň aýtmaly bolan bir habar bar — diýip, ol aýtdy. — Biz ýeňdik. Biz sizi, бүтін дүнйädäki mesihileri, yzarlar ýöreris. Biz Watikana baryp ýeteris we eger gerek bolsa, rim papasyny-da yslama getireris.

Abu näme diýjegini bilmedi, ýöne musulmanlar hakda sylaşyksyz hiç zat diýmeli dälidigini özüne ýatlatdy. „*Diňe dogruçyl bol*“ diýip, ol içinden aýtdy.

— Biz siziň adamlaryňyza ýamanlyk islämizok. Biz diňe öz ynamymyzy ulanmak isleýäris — diýip, Abu aýtdy.

Komandir mesihä seredip, ýüzüne tüýkürdi.

— Şu ýerden ýok boluň, siz, itler — diýip, ol gidip barşyna yzyna öwrülip haşlap aýtdy.

Indiki gözegçilik barlag punktynda maşgala ýene IGIL-yň esgerleri tarapyndan saklanyldy. Olar birinji punkt bilen habarlaşdylar-da, ulagda gymmat zadyň bar-ýoguny barlamaga buýruk aldylar. Abu bar zadyny berdi. Garawul onuň aýalynyň ulagyň oturgyjynyň astynda gizläp goýan puluny tapanda, maşgala ulagdan düşmegi buýruk berdi.

— Eger siz yslama öwrülseňiz, biz alan zatlarymyzyň hemmesini yzyna berýäris. Siz biziň goragymyz astynda bolarсыňyz. Şeýlelikde, yslamy kabul edýäniňizi aýdyň — diýip, esgerleriň biri aýtdy.

— Men mesihi — diýip, Abu berk aýtdy.

Söz üsti bilen hüjüm etmeklik uzaga çekdi. Her gezek esger Abuny yslama öwrülmäge mejbur etdi, her gezegem Abu özüniň mesihidigini we ynamyny üýtgetmejekdigini mylakatly, ýöne berk aýtdy.

Ahyrsoňy onuň ýanyndaky ulagyň kabinasyndan ýene bir esger düşdi. Ol komandir bolsa gerek. Soň onuň özi Abuny sorag edip başlady. *Ol adam, Abunyň pikirine görä, beýlekilerden tapawutlanyp, rol oýnaýan, ýöne kalbynyň jümmüşinde öz gahrymanyna meňzemeýän aktýory ýatladýardy.*

— Şeýlelikde, siz öýüňizi goýduňyz we salgyt tölemäge-de taýýarmy? — diýip, ol sorady.

Abu başyny atdy. Hawa, öňki punktda-da olaryň eslije puluny alypdylar, şony salgyt tölegi hasaplap bolardy. Üstesine-de olaryň öýünem alypdylar.

Komandir sorag edip duran esgere jaň etmegi tabşyrdy. Garawul gidenden soň, ol Abu tarapa öwrüldi:

— Git. Çaltrak! — diýip, ol aýtdy.

Abu birden özüni balykçynyň çeňňegine düşüp, öz jany üçin göreşýän balyk ýaly duýdy. Ol minnetdarlyk hökmünde komandire başyny atdy-da, ulagyň ýanyna bardy.

Erbile baryp ýetende, Abu bilen maşgalasy şäheriň eýýäm siriýaly gaçgaklardan püre-pürdigini, IGIL-yň esgerleriniň Yraga çozandyklary sebäpli, onuň her gün has-da köpelyänini gördi. Bu gaçgaklaryň köpüsünde näme umumylyk bardy? Olar garaşylmadyk ýagdaýda adaty durmuşyndan mahrum bolan mesihilerdiler. Azajyk wagtdan Mosul uniwersitetini tamamlamaly bolan talyplarda indi hatda birnäçe ýylyň dowamynda okandygyny tassyklaýan hiç hili dokumenti-de ýokdy. Ýaňy-ýakynda öýlenen ýigitler indi özleriniň aýallarynyň niredediklerinem bilmeýärdiler. Çagalaryny eklemek üçin işleýän ene-atalar indi işsizdiler.

Olar hemme zady pida edipdiler. Olar özleriniň öýlerini, adaty durmuşyny, umydyňy we geljege bolan meýlini terk edipdiler. Munuň deregine Hudaýa bolan imanyny we Ol nirä alyp barsa, şol ýerde hem Oňa gulluk etme mümkinçiligini aýap saklamagy islediler.

Erbildäki ýaşayş şertleri juda erbetdi. Zibil tümmeklerinden we akdyrylýan hapa suwlardan ýürek bulandyryjy yslyar gelyärdi. Adamlar ýorganlardan, süpürgiçlerden we metal böleklerinden — üznüksiz ýakyp barýan Günden gorap biläýjek zatlaryň hemmesinden ýasalan wagtlaýyn üçekleriň astynda oturýardylar. Olar çykgynsyz ýagdaýa düşüp, suw hem iýmit gözleýärdiler.

Bu zatlaryň hemmesiniň içinde Abu öz maşgalasy üçin hem üçek ýasady.

— Indi — diýip, ol ýuwaşja gürlledi. — Biz howpsuz syýahat üçin Hudaýa minnetdarlyk bildireli.

Şeýdip, olaryň hemmesi başlaryny egdiler.

Abu bilen onuň maşgalasy ýaly, biz özümiziň gulluk edýän Hudaýymyzyň nirä gitsegem biziň bilen bolýan Hudaýymyzdygyny ýatlamalydyrys. Biz içinde duran ýagdaýlarymyza we ýerimize däl-de, Oňa bil baglamalydyrys.

Hudaýy biziň nirede ýaşandygymyz däl-de, ýüreklerimiz biynjalyk edýär. Biziň kime ynandygymyz, nämäni gymmat hasaplaýanymyz we Özünüň biziň durmuşymyzyň merkezinde duranmydygy alada goýýar. Ysraýyl halky bilen bilelikde: „Emma olar has gowusyny, ýagny asmandaky watany arzuwlaýardylar. Şonuň üçin Hudaý Özünü olaryň Hudaýy diýip atlandyrmakdan utanmaýar. Çünki olar üçin bir şäher taýýarlady“ (Ýewreýler 11:16) diýip bilenimizde, Ol hoşal bolýar.

Gözenegiň aňyrsyndaky eje

2

Asiýa (Eýşa) Bibi

Päkistan

Ýakyp baryan Günüň astyndaky işden ünsüni sowup, Asiýa „musulman“ guýusyndan sowujak suw çekip aldy. Şondan hem, onuň yzarlanylmasy başlandy.

— Indi guýy haram boldy! Sen, kapyr, ogry! — diýip, ýanynda işleýän aýallaryň biri agzyna gelenini paýyrdadyp başlady. — Seniň pygamberiň atasyz doguldy.

— Biziň Mesihimiz günälerimiz üçin haçda janyny gurban etdi. Seniň pygamberiň sen üçin näme etdi? Biziň Mesihimiz diri, seniň pygamberiň bolsa, öli. Biziň Mesihimiz Hudaýyň hakyky pygamberi, seniňki bolsa ýalan pygamber — diýip, Asiýa asuda jogap berdi.

Bu söz atyşmalar Asiýa bilen bile işleýän aýallaryň biriniň onuň „Hudaýa dil ýetirmesini“ özleriniň obasyndaky dini ýolbaşçylaryň birine baryp aýtmagyna we Asiýanyň türmä ugradylmagyna alyp bardy. Türmede oňa özüni azatlyga çykaryp biljekdiklerini, oňa diňe yslama öwrülmegiň gerekdigini aýtdylar. Mesihi zenan ýüz öwürdi.

— Meni öldürip bilersiňiz, ýöne hiç haçan Isa dönüklük etmerin! — diýip, ol batyrgaý jogap berdi.

Asiýanyň goragyna bütün dünýäde köp mesihileriň aýaga galandygyna garamazdan, ol Päkistanyň Hudaýa dil ýetirmeklik hakyndaky kanunyny bozmakda, has takygy, Muhammet

pygambere dil ýetirmekde günäli hasaplanyldy-da, ölüme höküm edildi. Asiýanyň işi bu kanuny ýatyrylmagyny talap edýän halkara jemgyýetiň ünsüni özüne çekdi. Päkistan häkimiýeti bu mesihi zenany türmä salanyndan ençe ýyllar geçenden soň, onuň iki gyzy Işa bilen Işam özleriniň ejeleri haçan hem bolsa bir wagt öýüne gaýdyp geler diýen umyt bilen ýaşaýarlar.

Bu wakadan iki ýyl geçenden soň, Asiýanyň gyzlary öz ejeleriniň mydama Isa bolan ynamyny gorandygy üçin türmä salnandygyny gürrüň berdiler. Ejeleri bilen aýralyk zerarly ejir çekýän bu gyzlar özleriniň duýgularyny paýlaşdylar. „Ejemiz bizi örän gowy görýärdi. Ol bizi ýany bilen bazara alyp gidýärdi, men oňa her gün syr-sürüp ýaly gündelik öý işlerine we özümiň başaryan beýleki islendik ýönekeý işlerimizi etmek bilen kömek edýärdim. Işe gitmezinden öň ejem bize mydama mekdebe taýýarlanmaga kömek edýärdi. Kāwagt dynç günleri, kakam işe gidenden soň, biz onuň bilen meýdanda aýlanýardyk. Kakam daş örüji bolup işleýärdi“ — diýip, Işam gürrüň berýär.

Asiýa tussag edileninden soň, onuň adamsy Aşik gyzlaryny onuň bilen duşuşmaga seýrek alyp gidýärdi. Emma olar ejelerini örän alada edýändigleri sebäpli, birnäçe aýdan soň kakasy olaryňam ejesini görmegi zerur diýen karara geldi.

— O, meniň gyzlarym nähili ulalypdyrlar! — diýip, Asiýa gyzlaryny görende ýüzlendi.

Işa bilen Işam ene gujagyna zardylar, yöne özlerini aýra salýan gözenekler sebäpli muňa ýetip bilmeyärdiler. Asiýa öz dünýä inderen, ulaldan, dileg eden we şatlykly arzuwларыny eden gyzlaryna elini ýetirmek üçin gözenekde barmakларыny uzatdy.

— Siziň gitmeli wagtyňyz boldy! — diýip, garawul Aşige aýtdy.

Işam garawula, soň hem, ejesine seretdi.

— Çaltrak öýe bar, eje! — diýip, ol pyşyrdady.

Asiýanyň türmä salynmagy bilen onuň maşgalasynyň we olary goldaýanlaryň yzarlanymasy bes edilmedi. Musulmanlar Aşik bilen çagalaryň üstlerinden şeýle güýçli gülýärdiler welin, soňky on

ýedi aýyň dowamynda olar ýaşaýan ýerlerini baş gezek çalyşmaly boldular. Päkistanyň demirgazyk-günbatarynda ýerleşýän metjidiň ymamy Asiýany öldürene alty müň dollar tekliپ edip, hatda kararam çykardy. Gün içinde birnäçe dollara ýaşaýan adamlar üçin beriljek bu baýrak eslije serişde bolup durýardy. Asiýanyň maşgalasy türme garawullarynyň biri ony öldürjek bolar ýa-da aşhana işgärleriniň biri ony zäherlejek bolar diýip alada galýardylar.

Päkistanyň iki syýasatçysy, häkim Salman Tasir bilen azlyk taraplaryň işleri boýunça ministr Şabhaz Bhatti, Asiýany goldap, köpçüligiň önünde çykyş etdiler. Bhatti wideo ýazgysyny ýazdy, onda: „Päkistana özüniň esasy filosofiýasyny ornaşdyrjak bolýanlar meni saklap bilmez... Men biziň üçin Öz janyny beren Isa Mesihe ynanyaryn. Haçyň manysynyň nämededigini men bilýärim... şonuň üçin men ynanyan zadym ugrunda ölmäge taýýar. Men öz ýygnaçym we ejir çekýänler üçin ýaşaýaryn, şoňa görä-de, olaryň hukuklaryny goramak üçin ölerin!“ — diýilýär.

Köp wagt geçmänkä şeýle hem boldy. Bhattini-de, Tasiri-de öldürdiler.

Bhattiniň Mukaddes Kitapdaky gowy görýän parçasý Matta 5:10–11-di: „Dogrulyk ugrunda yzarlananlar bagtlydyr, çünki Göğüň Patyşalygy olaryňkydyr. Men zerarly sögülen, yzarlanan, nähak ýere her hili gyбатыңыз edilen mahaly siz bagtlysyňyz!“

Biz amatlykdan doly durmuşa we bu dünýäniň baýlygyna her neneň ýapyşmaga çalyşsagam, biziň yzarlanylýan Mesihdäki doganlarymyzyň Hudaýa bolan ynamy bize Isanyň yzyna eýerijileriniň bu dünýä degişli däldiklerini ýatladyr. Şeýle-de bolsa, biziň soňky nokadymyzyň bu dünýä däldigi, bu ýerde, ýer ýüzünde, biziň hiç hili borçlarymyzyň ýokdugyny aňlatmaýar. Hudaý Özüniň yzyna eýerijileriniň hemmesini ýer ýüzünde Özüne wepaly bolmaklyga — dileg etmeklige, Hudaýyň Sözüni bilmeklige we ulanmaklyga, duz hem nur bolmaklyga, birek-biregi söýmeklige çagyýar.

Asiýa, Aşik, Işá, Işam, Şabhaz Bhattiniň maşgalasy we yzarlanmalara, türme tussaglyklaryna duçar edilýän beýleki

doganlarymyz Mesihni işi ugrunda jeba çekýärler. Olar biziň hakyky umydymyzyň gökler, Isa bilen ebedi bolmakdygyny bilip we muny dünýä görkezip, Hudaýy şöhratlamagy dowam etdirýärler. Olar Hudaýyň wepalydygyny we ýür ýüzünde Öz işini, hatda iň eýmenç ýagdaýlarda-da dowam etdirmek üçin Özüne tabyn adamlary ulanýandygyny bilýärler. Isanyň yzyna eýerijileriň bütindünýä maşgalasynyň bir bölegi bolany üçin olar biziň dileglerimizi gymmatly hasaplaýarlar. Goý, biziň yzarlanylýan doganlarymyz üçin edýän dileglerimiz Rebbe baryp ýetsin, goý, bu dilegler doganlarymyzy duçar edilýän iň gazaply synaglarynyň içinde berkitsin we goldasyn.

Umyt Hudaýda

3

Huseýn

Eýran

On ýedi ýaşyna ýetende, Huseýn türmede etmişine görä jezasyny adalatly çekdi, ol gutaran neşekeş bolupdy. Ol nämedir bir uly zada teşnedi, ýöne nämädigini özi-de bilmeyärdi. Bir gün teleýaýlymlary ondan oňa ýöne bir geçirip oturşyna, ol beýleki gepleşiklerden düýpgöter tapawutlanýan bir telegepleşikde ünsüni jemledi. Eýranyň çäklerinden uzaklarda sputnik arkaly görkezilýän bu gepleşik Hoş Habaryň sözünü göni Huseýniň öýüne alyp geldi.

Şol gün Huseýn öz günäleri üçin Isanyň ölendigi we Onuň özi bilen şahsy gatnaşykda bolmak isleýändigini hakdaky habary eşitdi. Ol özüne Isanyň diňe bir kanunlary we düzgünleri däl-de, eýsem, söýgi hem duýgudaşlyk, merhemet hem umyt tekliplendigine düşünişip başlady.

Bu umyt hem duýgudaşlyk habary Huseýniň kalbynda gazaply göreş döredti. Onuň aňy: „*Men neşe söwdagäri. Neşe satyjylar erbet adamlar. Men erbet. Elbetde, Hudaý meni ýigrenýär*“ diýýärdi.

Ýöne telewizordaky adam munuň tersine bolan zady nygtap: „Siz nirede we kim — diplomat ýa-da neşekeş bolsaňyz-da, Hudaý sizi söýýär. Siz Onuň üçin wajypсыňyz. Ol Özi üçin siziň doly manysyndaky we peýdaly durmuşda ýaşamagyňyzy isleýär“ diýýärdi.

Hoş Habaryň bu ýönekeý, düşnükli sözleri Huseýniň gatan ýüregine we aňyna aralaşdy. Şol gün ol öz durmuşyny Isa bagşy

etdi. Şeýlelikde, onuň durmuşy umytsyz durmuşdan, umytdan doly, ýitirilen durmuşdan halas edilen, gutaran durmuşdan ýaňyja başlanan durmuşa öwrüldi. Onuň neşä baglylygy gaýyp boldy, töweregindäkilere bolan söýgi bolsa, gitdigiçe güýçlendi.

Huseýnde bolup geçen üýtgeşme käbir adamlaryň ondaky Isa bolan imany öçürmek üçin ony öldürmek islegine alyp bardy. Onuň musulman kakasy özüniň dinden çykan ogly tussag ediler diýen umyt bilen ony kanun goraýjy guramalara aýtdy, şeýle-de bolsa, ol tussag edilmeklik Isanyň yzyna eýerme kararyna geleni sebäpli ogly üçin juda ýeňil jeza diýip hasaplaýardy. „Dinden çykanyň üçin seni asarlar diýip umyt edýärin. Eger şeýle bolaýsa, onda seniň boýnuňa ýüpi özüm daňaryn“ diýip, kakasy aýtdy.

Huseýn, dogrudanam, tussag edildi. Huseýniň kakasynyň eýran-yrak urşy döwründäki harby gullugyna minnetdarlyk hökmünde kazy onuň ogluna ölüm jezasyny bermezligi makul bildi. Munuň deregine ony tussaglaryň arkaýyn öz adalatyny amala aşyryp biljek türmesine saldylar.

Huseýn Isany gorajak boldy. Onuň aýagyny döwdüler.

Huseýn Hudaýy saz bilen şöhratlandyrmak isledi. Onuň barmaklaryny döwdüler.

Huseýn Mesihiň önünde tabynlyk bilen dyza çökmek isledi. Kyrk gamçy urgusy bilen onuň arkasyny kesim-kesim etdiler.

Soň Huseýn azatlyga çykarylady.

Ony mekdebiň ýokary synpyndan okuwdan çykardylar we bilim almagy dowam etdirme mümkinçiliginden mahrum etdiler. Onuň okuwý baradaky maglumatlarynyň hemmesi, *edil şol adam hiç haçan bolmadyk* ýaly edilip ýok edildi.

Ýöne Huseýn diňe bir janly ýaly bolup ýörmedi: gazaply yzarlanmalar onuň imanyny synady we öňküsine garanda, Hudaý üçin has doly durmuşda ýaşamagy öwretdi. Huseýn adamlaryň goldawyna daýanmagyň deregine, Ýohannanyň üsti bilen: „Eý, doganlar, dünýä sizi ýigrenýän bolsa, geňirgenmän“ (1 Ýohan 3:13) diýýän Hudaýa umydyňy baglady.

Telewizion ýaýlymda ýaňlanan umyt habaryna ýöne bir seslenen Huseýn Hudaýyň Öz yzyna eýerijilerden Özünü iň ýokary ýerde goýmaklaryny isleýänine, biziň Oňa bolan söýgimiziň, öz gezeginde başgalara bolan söýgimizi iýmitlendirýändigine derrew düşündi.

Huseýn türmede bolan wagtynda onuň başgalara bolan söýgüsi artdy. Her bir täze gurbanlygy — eli, aýagy, arkasy we geljegi gurban etmegi bilen ol Hudaýy has sylamagy we töweregindäkilere Ol hakda şaýatlyk etmegi öwrendi. Huseýn beýleki mesihilere hat ýazanda: „Bu jezalaryň, indi Hudaý üçin saz çalyp bilmejegimden başga, hijisi-de meni gynandyrmary“ — diýip ýazýar.

Huseýn özüni gynamalarda günäkär bolan türmeçä Injili wagyz edende, onuň Isa bolan söýgüsi we bagyşlama islegi has-da aýdyň görüldi. Çuň täsir alan ofiser onuň imany hakda köpräk bilip biler ýaly, soňrak jaňlaşmagy üçin ýetginjege öz telefon belgisini berdi.

Iman gurbanyny getirmäge we Mesihiniň töweregindäkilere bolan duýgudaşlygyny bildirmäge kömek etmegini sorap, Hudaýa we Onuň Mukaddes Ruhuna daýananymyzda, biz töweregimizdäkilerde nähili täsir döredip bileris?

Güýji ýeňen iman

4

Nadýa we Reýçel

Päkistan

Her gezek on bir ýaşly Nadýa ybadathananyň ýanyndan geçende, öz ene-atasynyň: „Nadýa, sen ybadathananyň ýanyndan ýöremeli dälsiň. Sen kapyrlara we olaryň sözlerine üns bermeli dälsiň. Bu biziň musulman ynamymyza ysnat getirýär“ — diýen ündewlerini ýada salýardy.

Şeýle-de bolsa, owadan ýaglygyny gözlerine çenli çekip, gyzjagaz ýygnak binasynyň, onuň üstünde asmana galyp duran haçyň, onuň içinde ýygnanyşyp duran adamlaryň, özüniň eşidişine görä, olaryň gürrüňini edýän Hudaýy onda ýeňip bolmajak gyzyklanma döretdi.

Ol radioda ýaňlanýan: „Isa — bu Ýol, Hakykat we Ýaşayşdyr“ diýen sözleri eşitdi. Nadýa bu sözleriň nämäni aňladýanyny bilmeýärdi, şeýle-de bolsa, olar ony gyzyklandyrdy. „*Eger Isa Ýol bolýan bolsa, ondä men näme üçin musulmankam?*“ diýip, ol özünden sorady. Bu sözler gyzjagazyň, wagty bilen öz hasylyny getirjek, kalbynyň çuň hem hasylly topragynda ekilen ruhy tohum boldy.

Soňrak Nadýa özleriniň ýanynda ýaşayan we ýygnaga gatnaýan deň-duşy Reýçel atly gyz bilen tanyşýar. Bu bolsa, gyzjagaza köp ýyllaryň dowamynda ýygnanan ençeme soraglaryna jogap almaga mümkinçilik berýär.

— Siziň gürrüňini edýän Isaňyz Kim? — diýip, Nadýa gyzyklandy.

— Ol — ynsan keşbine giren Hudaý, hemmeleriň Ýaradyjysy.

— Hatda meniňemmi?

— Hawa, Nadýa, hatda seniňem — diýip, Reýçel ýylgyrdy.

— Meniňem. Hemmeleriň. Ol bizi söýýär we biziň bilen şahsy gatnaşykda bolmak isleýär.

— Ol bizden nämä *garaşýar*? — diýip, Nadýa sorady. — Onuň Patyşalygynda bolmak üçin biz nämä etmeli? Biz nähili düzgünleri ýerine ýetirmeli? Nähili däpleri berjaý etmeli?

Reýçel jorasynyň elinden çalaja tutdy-da, başyny ýaýkady.

— Sen düşünmediň. Oňa hiç hili döp-dessurlar we düzgünler gerek däl. Oňa diňe seniň ýüregiň gerek. Ynamyň gerek. Şonda seniň özüň Oňa tabyn bolmak *isleýärsiň*.

— *Ol nähili Hudaýmyşyn?*! — diýip, Nadýa haýran galdy.

Reýçel jorasyna Mukaddes Kitap sowgat berenden soň, Nadýa ony ogrynça okap we oňa düşüňip başlady. Ol merhemet, söýgi, duýgudaş Hudaýydy. Ol hatda Nadýanyň kellesindäki saçynyňam anyk sanyny bilýärdi we bir goýny, belki-de, hut ony halas etmek üçin togsan dokuz goýny goýup geldi. Bu Hudaý oňa ynanmaklyk öwredilenine düýbünden meňzeş däl, şonuň üçin ol Onuň Patyşalygynda bolmagy diýseň isleýärdi.

Tiz wagtdan Nadýa Hudaýa toba dogasyny edip, öz durmuşyny Mesihe ynandy. Bu gyzyň diňe Reýçele ynanan syrydy. Ýöne Nadýanyň erkek dogany Miled onuň Hudaýa dogma edip oturanyny göreňde, soň hem, ol ýygnaga gidende, ony yzarlanýandan soň, gazap atyna mündi. Ol Nadýany her hepdede urup başlady.

Milen uýasynyň Mesihden ýüz öwürmegini talap edýärdi. Emma Nadýa mundan boýun towlady.

Bir gün irden dogany uýasynyň yzyna düşüp, ýygnaga gitdi. Soň onuň yzyndan ылgap baryp, boýnundan tutýar-da, öýüne süýröp getirip, zalymlyk bilen ýençýär.

— Sen şol ybadathana barmaga nädip het edip bilýärsiň? — diýip, ol jynssyz gygyrdy. — Sen nämä özüň musulmandygyňy ýatdan çykardyňmy? Saňa şol ybadathana hatda aýagyňy basmagam gadagan!

— Meniň ybadathana barmaga hakym bar! — diýip, Nadýa garşylyk görkezdi.

Dogany agaç jamy alyp, onuň bilen güýjünde baryny edip, uýasynyň maňlaýyna urdy-da, onuň gözünüň ýokarsyndaky derini ikä böldi. Gan akyp başlanda bolsa, ol gyzy süýrüp, ýatýan otagyna atdy we gapyny ýapdy. Ol ýerde gyz birnäçe hepde oturdy. Dogany ol ýere diňe oňa birazajyk iýmit bilen suw, şeýle hem, endamyna täze gökleri salmak üçin gelyärdi. Gyzyň ýakynlarynyň hijisem oňa doganynyň başyna giden zalymlygy görkezmegine garşy çykmady we oňa kömek etmek üçin hiç zadam etmedi.

Ýöne Nadýa gaçmak başartdy. Ol ruhy çopanyň we onuň maşgalasynyň öýünde gaçybatalga tapyndy. Gyz öňki musulman bolany sebäpli, onuň bu ýerde bolmagy oňa kömek edýän her bir adama howp salýardy. Öç alynmagyndan heder eden ruhy çopanyň maşgalasy Nadýadan özüne başga gaçybatalga tapynmagy haýyş etdi. Ýaş mesihi suwda çokundyrylmak islände bolsa, üç ruhy çopan mundan ýüz öwürdi, sebäbi özlerine we ýygnaclaryna hüjüm etmegi mümkin bolan musulmanlaryň ar almasyndan gorkdular. Ahyrsoňy, Nadýa uzakdaky bir şäherde ony çokundyrmaga razy bolan bir ruhy çopany tapdy. Nadýa, ahyrsoňy, Hudaý bilen äht baglaşanynda, aýdyp bolmajak bagty duýdy.

Soň Hudaý onuň durmuşyna bir mesihini getirdi, ol soňrak şoňa durmuşa çykdy. Durmuş gurlandygy barada gyzyň ene-atasyna habar ýetende, olar ýaş ýigidi gyzyny ogurlamakda aýypladylar. Olar hut şol oglanyň gyzy mesihilige aldaw bilen çekendigini, ony öz mähriban musulman ynamyndan ýüz öwürmegine mejbur edendigini nygtadylar. Miled ýaş çatynjalary gözläp tapdy-da, uýasynyň adamsyny şeýle güýçli urdy welin, onuň gulagynyň perdesi deşildi.

Är-aýal mydama gizlenip ýörmeli bolandygy sebäpli, Nadýanyň adamsy iş tapyp bilmedi. Wagtyň geçmegi bilen beýleki mesihiler, öňküsi ýaly gizlinlikde bolmagynda galyp, gazanç eder ýaly mümkinçiligi bolar ýaly, oňa öz telekeçiligini esaslandyrmaga kömek etdiler.

Urulmalar. Yzarlanmalar. Ýalan aýyplamalar. Nadýa bilen adamsy, Mesihe bolan imanlaryny ýitirmezlik üçin, köp pidalary etdiler we ençe azaplary çekdiler. Bu maşgala kömek edýän mesihi gullukçylary olaryň dözümliligine we minnetdarlygyna guwanýarlar. Olar bilen duşuşan wagtynda Nadýa özüniň mätäçliklerini hiç haçanam aýtmaýar. Ine, onuň dilegi: „Eý, Isa, Hudaýyň Ogly, Sen meni gaty gowy tanaýarsyň. Doganym üstüne hüjüm edip, adamymy gazaply ýenjende, Sen onuň janyny halas etdiň. Biz aç bolanymyzda, Sen bizi iýmit hem jaý bilen üpjün etdiň. Isa, Seniň bizi hiç haçan terk etmejekdigiňe ynanyars. Omyň“.

Dogrudanam: „Omyň!“ Nadýanyň umydy Isanyň bizi hiç haçan terk etmejekdigine bolan ynama esaslanýar. Onuň beýik pida edijilikli söýgüsi bizi Isanyň özümize garaýşy ýaly, başgalara garamagymyza ruhlandyrýar. „Çünki açdym — iýmäge zat berdiňiz, teşnedim — suw berdiňiz, ýatdym — myhman aldyňyz, ýalaňaçdym — geýindirdiňiz, syrkawdym — idetdiňiz, Zyndandadym — görmäge geldiňiz...“. Patyşa jogap berip, olara diýer: „Size dogrusyny aýdýaryn, Meniň bu in kiçi doganlarymdan birine edeniňizi Maňa edensiňiz“ (Matta 25:35–36, 40).

Başga adamlaryň üsti bilen biziň aladamyzy edýäni üçin biz Hudaýa nähili minnetdar! Biz goňşuçylykda we uzak ýurtlarda ýaşayanlaryň aladasyny ederimiz ýaly, Onuň bizi Öz elleri we aýaklary etmegi üçin dileg edýäris. Şol adamlaryň mätäçliklerini ýüze çykarmakda we Mukaddes Ruhun ugrukdyrmasyyna has duýgur bolmagy öwrenmekde Hudaýdan ýolbaşçylyk etmegini soralyň!

Mesihi söýmeklik hemme zatdan ýokarydyr!

5

Musa
Somali

Musa Muhammet Ýusup özüniň Kismaýonyň golaýyndaky Ýondaý obasynda kän rollary oýnady. Ol Helimanyň adamsydy, ol ony örän gowy görýärdi, üç sany ajaýyp ogluň — on iki ýaşly Omaryň, on bir ýaşly Alynýň we ýedi ýaşly Salatyň kakasydy. Isanyň yzyna eýeriji bolany üçin öý ýygnaýynyň ýolbaşçysynyň wezipesini ýerine ýetirdi-de, onda köp ýyllaryň dowamynda abraý bilen hyzmat etdi. Ýöne hemme zatdan öňürti Hudaý Musany Afrikanyň gündogar kenarynda ýerleşýän ýurdunda, ýagny adamlaryň bu hakykata çürt-kesik garşy bolan ýerinde, Isa hakydaky hakykatyň habarçysy roluny oýnamaga çagyrdy.

Durmuşda her bir ýerine ýetirilen rol üçin belli bir tölegi tölemelidigini, käwagt bolsa, örän ýokary tölegi tölemeli bolýandygyny Musa 2009-njy ýylda bildi.

Her gün obalara baryp, Musa gürrüň Isa hakydaky gürrüňe ýazar diýen umyt bilen olaryň ýaşajylary bilen ýuwaşjadan gürleşýärdi. Bir aýal ony mydama ünsli diňleýärdi. Ol mydama ýygananlaryň yzynda durup, hiç haçan juda golaýa gelmeýärdi. Onuň ýüzi perenjäniň aşagynda gizlenendi, ýöne gulaklarynyň welin, ruhy çopanyň her bir sözünü diňleýändigini görnüp durdy.

Samolili aýallaryň köpüsinde bolşy ýaly, onuň elleri we ýüzüniň belli bir bölegi hna bilen çekilen çylşyrymly şekillerden doludy.

Musa soň belli bolşy ýaly, ol „Al-Şababyň“ Somalide hereket edýän yslam dindarlyk toparynyň ýokary derejeli ýolbaşçysynyň aýalydy.

— Ol aýaly Mesihe getirme mümkinçiligini maňa bermegini Hudaýdan soraýaryn — diýip, Musa öz islegini dosty Ahmede aýtdy.

Ahmet dodaklaryny gysdy-da, başyny ýaýkady:

— Musa, sen — meniň dostum we seniň Hudaýy söýýäniň hem öz imanyň hakda şeýle arkaýyn wagyz edýäniň üçin men örän minnetdar. Ýöne sen ot bilen oýun edýärsiň. Onuň adamsynyň kimdigini sen bilýärsiň ahryr.

— Hawa, bilýärin — diýip, Musa jogap berdi. — Ýöne Hudaýyň Sözüniň Hoş Habary ähli halklara, şol sanda biziň halkymyza-da wagyz etmelidigini aýdýanynam bilýärin. Men bu ýerde hiç hili kadadan çykma görecek.

— Ýöne seniň özüňi howp astyna salmagyň mümkin — diýip, Ahmet duýdurdy. — Seniň öz maşgalaňy howp astyna salmagyň ahmal.

— Eger oňa Mesih hakda gürrüň bermäge hiç kim het edip bilmese, onda onuň jany howp astynda bolar — diýip, Musa jogap berdi. — Munuň netijeleri bize bagly däl. Ahmet, ýöne biz Mesih hakda şaýatlyk etmek üçin jogapkärçilik çekýäris.

— Hatda munuň üçin seni öldürmekleri mümkin bolsadamy? Musa oýa batdy.

— Hawa, hatda munuň üçin meni öldürseler-de!

— Seniň maşgalaň näme...

Musa elini ýokary galdyrdy.

— Ahmet, Hudaý meniň maşgalamdan ýokarydyr. Men öz aýalymy söýýärin. Öz çagalarymy gowy görýärin. Ýöne Mukaddes Kitapda biziň ilki bilen Mesihi söymelidigimiz ýazylypdyr.

Şol gije Musa bilen aýaly şol musulman zenan üçin dileg etdiler. Ertesi gün Musa bazarda wagyz edip başlanda, aýal ýene geldi. Musa oňa başyny atyp:

— Her gün men seni şu ýerde görýärin. Sen Hudaý hakda bilmek isleýärsiň. Seniň gulaklaryň ünsli diňleýär.

Aýal başyny atdy.

— Mende seniň üçin sowgat bar — diýip, Musa töweregine seredip aýtdy.

Aýalyň gözleri ulaldy. Ol aşak seredeninde, onuň sumkasyndan kiçijik kitapjygy çykarýanyny gördi. Bu Mukaddes Kitapdy.

Aýalam töweregine ogrynça seredişdirdi.

— Sag boluň — diýip, ol sowgady kabul edip durşuna pyşyrdady.

— Köp sag boluň. Soň ol derrew gitdi.

Bir hepdeden soň aýal ýene geldi-de, Mukaddes Kitapdaky Mesih üçin öz ýüreginde ýer tapandygyny Musa aýtdy.

— Indi men Allanyň däl-de, Mesihiň yzyna eýerme kararyna geldim — diýip, ol aýtdy.

Musa begendi. Ol özüne guwanyp däl-de, Hudaýa minnetdarlykdan ýylgyrdy. Indiki hepde aýal gelmedi. Ondan soňky hepdede gelmedi. Musa biynjalyk bolup başlady.

Ahyrsoňy aýal ýene geldi, ýöne bu gezek onuň başy aşak bakyp durdy, gözleri-de öňküsi ýaly bilesigeliji däl. Ýüzüniň sag tarapy durşuna gökdi. Adamsy aýalynda bolan üýtgeşmäni duýup, munuň sebäbi bilen gyzyklanypdyr. Ol özüniň Mesihe iman edendigi barada gürrüň beripdir, adamsy hem ony urupdyr.

Birnäçe gün geçenden soň, aýalyň adamsynyň ýaranlarynyň musulmanlar topary Musanyň öýüne gelýär. Olar onuň aýaly mesihilige „öwrenini“ aýdyp gygyryp başladylar we Musadan meşhur Mberwa atly mesihi ýolbaşçysynyň niredede gizlenýänini aýtmagyny talap etdi. Musa ol hakda hiç haçan eşitmändi.

— Biz saňa iki gün berýäris. Indiki gelenimizde bolsa, sen bize ýa-ha Mberwanyň nirededigini aýdarsyň, ýa-da...

Ol adamlar gidenlerinden soň aýaly Musanyň Somaliden gitmegini talap etdi. Ol islemän Keniýadaky gaçgaklaryň lagerine gitdi. Iki gün geçenden soň, Helima özi we oglanlar üçin nahar taýýarlap otyrka, Musanyň öýüne ýene musulmanlar gelýärler. Olar Musanyň gizlenenini bilenlerinde, iki sany erkek adam Omar bilen Alyny tutýarlar-da, aýaklaryny we gözlerini daňýarlar. Helima

bilen Salata bir usul bilen gaçmak başardýar-da, ahyrsoňunda olar Keniýada Musanyň ýanyna barýarlar. Ýöne iki uly ogly ganhorlaryň aýtmaklaryna görä „özleriniň kakalarynyň“ günäsi üçin töleg tölemeli boldular. Olaryň başlary alyndy.

Şol aýda Somalide başga-da sekiz mesihi imany üçin gynaldy. Bir aýdan soň, yslandan mesihilige öwrülen on dört ýaşly oglan öldürildi. Sentyabrda bolsa, Mukaddes Kitaby saklany üçin bir aýal atyldy.

Adamlaryň aglabasynyň „çzykdan geçmezligi“, jepalardan gaça durmak üçin özlerine ünsi çekmän ýaşamagy ileri tutýan dünýäsinde biziň köp doganlarymyz wagşyçylyklardan ezyet çekip, pida bolup ölýärler. Musa we onuň maşgalasy ýaly, olar Pawlusyň: „Çünki Mesihiň hatyrasyna Oňa diňe iman getirmek däl, eýsem, Onuň ugrunda gorgi görmek hem size berlendir“ (Filipililer 1:29) diýen sözlerini ýüreklerine ýakyn alýarlar.

Isanyň Injiline duşmançylykly garaýan jemgyýetlerinde we ýurtlarynda ýaşayan şagirtleri ejirlere mesihilik durmuşynyň aýrylmaz bir bölegi hökmünde garaýarlar. Olar Mesihi hemme zatdan artyk söýmäge höwes bilen taýýar. Olar gaýduwsyz, pida edijilikli we özleriniň gulluk edýän Hudaýyna wepaly galýarlar.

Biz öz aýdýan ýa-da edýän zatlarymyza adamlaryň nähili garajakdyklaryny önünden aýdyp bilmeýäris. Biz netijeleriň nähili boljakdygyny bilmeýäris. Ýöne Mesihiň hemme zatdan ýokary tutulýan durmuşyndan el çekmeklik — bu Hudaýyň elini goýberip, durmuşyňa ýolbaşçylyk etmegi duşmana bermek bilen deň zatdyr.

Özleriniň imanyňa laýyklykda ýaşayan doganlarymyzy goldamak we olar bilen bile gynanmak biziň üçin nähili hormatdyr. Olar biziň üçin Hudaýyň kuwwatly güýjüniň diri göreldeşi bolup durýar. Olar Özüne gulluk edýänlere wepaly Hudaýa bolan täsin ynamyny görkezýärler.

Isanyň yzarlanylýan şagirtleri üçin batyrlyk, ýolbaşçylyk we akyldarlyk sorap dileg etmekde durnukly hem yzygiderli bolalyň, olar bize şeýle köp zady öwredip bilýärler!

Partlamadan soň perişdeler peýda boldy

6

Halida

Päkistan

Sekiz aýlyk göwreli aýal Halida Marriam sentýabryň ertiri bilen Peşawaryň köne kwartalynda ýerleşýän Ähli Mukaddesleriň ýygnaýyna ugrady. Adatdakysy ýaly, ol gapyda köwşüni çykaryp, imandaşlarynyň seždesine goşulmak üçin içeri girdi. Onuň ýanynda oturanlaryň hiç biri tiz wagtdan Halidanyň we Isa Mesihiň beýleki yzyna eýerijileriň köpüsiniň durmuşyny üýtgetjek zady önünden görüp bilmedi, hatda göz önüne-de getirip bilmedi.

Ýygnanyşyk gutaranyndan soň, mesihiler köwüşlerini geýip, howla nahara çykmak üçin yöneldiler. Hut şol ýerde hem, iki sany özüne kast ediji terrorist özlerini partlatdylar-da, ýüzden gowrak mesihiniň ömür tanapyny üzdiler. 150 adam hem ýaralandy. Howly adam bedeniniň böleklerinden we ganly eşiklerden doldy.

Bu päkistanly mesihileriň taryhyndaky belli bolan hüjümleriň iň gandöküşiklisi boldy. Bu pajygaly ýagdaý iň meşhur tele we radiostansiýalarda, iň meşhur gazet hem žurnallarda, şeýle hem, web-saýtlarda we Internet sahypalarynda habar berildi. Yöne ertesi gün žurnalistler we bloggerler beýleki täzeliklere geçdiler.

Halida şol günü hiç haçan ýatdan çykaryp bilmeýär. Şar şekilli bir bölek zat onuň göwresindäki entek dogulmadyk çagasyny şobada öldürdi, onuň çep eline zeper ýetirdi we iki aýagynda köp sanly döwürler emele getirdi.

Keselhanada Halidanyň garnyny kesip, birinji demini alma bagty miýesser etmedik ogluny aldylar. Onuň eline derman çaldylar, aýaklaryna bolsa, çiş goýdular. Ýöne bu aýala edilen lukmançylyk kömeginiň hili gowy dälidi. Iki hepdeden soň, goýlan çişler poslap, onuň janyna howp salyp başlady.

Halida agyrydan we hasratdan ýaña keselhanada aglady, emma soň onuň düşen ýagdaýyna mesihiler goşulyp, has gowy başga keselhana geçmäge mümkinçiligi bolar ýaly, oňa maddy kömek teklipl etdiler. Muny bilende ol şatlykdan ýaña aglady.

„Hudaý maňa şypa berip, keselhanadan çykanymda, ilkinji duralgam, ýygnak binasy bolar-da, ol ýerde men Hudaýa minnetdarlyk bildirerin“ diýip, ol aýtdy.

Halida adamsy, ejesi we täze mesihi dostlary bilen bilelikde soň Hudaýa minnetdarlyk dogasynda başyny egdi. Halidany başga keselhana geçirenlerinde, onuň ejesi: „Men gökde perişdeleriň bardygyny bilýärdim, ýöne indi men olaryň öz üstümdedigini görýärin. Biz hiç haçan şeýle gymmat keselhanada bejergi almagy arzuwam etmändik“ — diýdi.

Bütün dünýä boýunça dürli ýurtlarda doganlaryň özi üçin dileg edýänini bilende, Halida: „Olaryň hemmesi mukaddesler. Olaryň hemmesi perişdeler!“ — diýdi.

Halidanyň we onuň ýygnagynyň beýleki agzalarynyň öz ýurdundaky hakyky mukaddeslerdigine, hakyky perişdelerdigine garşy çykyp bolmaýar. Olar özläriniň Isa bolan imanyna köpleriň garşy çykýan ýerinde batyrgaýlyk bilen sežde edýärler. Olar ýeke-täk hak Hudaýa tagzym etmäge mümkinçilik almak üçin öz janlaryny pida edýärler.

Şunuň ýaly gazaply hüjümleriň edilýändigine garamazdan, Halida ýaly diri galanlar Hudaýa ynanmagyny, Oňa umyt baglamagy we bütün ýüreklerinden Oňa sygynmagy dowam etdirýärler. Sežde etmegi, Ony şöhratlandyrmagy we özlere kömek edýän hem-de özləri üçin dileg edýän Mesihiň Bedeniniň agzalaryna minnetdarlyk bildirýärler.

„Biz her gün Rebbe dileg edýäris. Biz her gün Mukaddes Kitaby okaýarys we Hudaýdan maňa şypa bermegini hem-de bize kömek edýänleriň hemmesine ak pata bermegini soraýarys!“ diýip, Halida özüniň, adamsynyň, ejesiniň we gyzynyň adyndan aýdýar.

Isanyň bütin dünýädäki şaýatlary Halida ýaly adamlaryň imany hakdaky şaýatlyklaryny eşidip, ak pata alýarlar. Biziň üçin olar „dünýäni tazelikler“ bolup durýar. Olar biziň ýüreklerimizde, pikirlerimizde we dyngysyz, gije-gündiz dileglerimizde, sebäbi olar biziň Isa bolan imanymyz boýunça doganlarymyz, ene-atalarymyz.

Bir ten bolanymyz üçin biri-birimiziň şatlygymyza şatlanmalydygymyzy, gaýgymyza gynanmalydygymyzy Pawlus bize ýatladýar: „Bir agza horluk çekse, ähli agzalar bilelikde horluk çeker. Bir agza şöhratlansa, ähli agzalar bilelikde şatlanar“ (1 Korintoslylar 12:26). Biziň nirede ýaşaýandygymyza, durmuş şertlerimiziň nä derejede dürlüdigine, talaplarymyzyň nä derejede ýokarydygyna ýa azdygyna garamazdan, bu sözler dogrudyr.

Eger Hudaýyň Ýygnagy, dogrudanam, bir maşgala bolsa, onda dünýäniň niresinde ýaşaýandygymyza garamazdan, elbetde, onuň beýleki agzalary ejir çekende bizem ejir çekýäris. Isanyň beýleki şägirdi kömege mätäç bolanda, biz oňa kömek elini uzadýarys. Biz edil öz ýakynymyz üçin dileg edýän ýaly, onuň üçin dileg etmek isleýäris. Biz şol adamyň durmuşynda hereket edýän Hudaýyň kuwwatly güýjüni görenimizde begenýäris.

Bütindünýä Ýygnagyň arabaglanyşygyny birikdirmek we berkitmek, bir bedeniň agzalary bolmagyň, Hudaýyň maşgalasynda mirasdaşlar bolmagyň nämedigini hakykatdan duýup bilerimiz ýaly, bizi birlik Ruhundan doldurmagy üçin Hudaýyň mesihileriň yzarlanmasyny ulanmagyny dowam etmegi üçin doga-dileg ediň.

Mesihini hatyrasyna akylsyz bolmak

7

Kazim

Pakistan

Sekiz günläp ertirden agşama çenli özüni odun çapmaga mejbur edenlerinden soň, Kazim öz paltasyny zordan tanady. Birwagtlar kül reňke çalymdaş ak elleri ganaýan ellerinden akýan gandan ýaña gyzyldy.

— Ýeri, indi sen şol Mesihden el çekermiň? — diýip, oba yaşulusy Mohammed Şafik sorady. — Indi aklyňa aýlanarmyň?

Tapdan düşen Kazim aýaly Ýasmini ýada salyp, uludan demini aldy. Onuň burnunyň ujundan der akdy. Köpden bäri ýuwulmadyk köýneginden aýdyp bolmajak erbet ys gelyärdi. Ol başyny ýaýkap:

— Ýok! Hiç haçan! — diýip jogap berdi.

— Sen — akylsyz — diýip, Şafik haşlady-da, edil olam odun çapýan ýaly, taýagyny ýokary galdyrdy. Onuň ýüzünde kanagatlanma bilen lapykeçligiň birikmesi görnüp durdy. Ol *güýjünde baryny* edip, Kazimiň ýaralanan arkasyna urdy.

— Waý! — diýip, Kazim agyrydan ýaña ýüzüni çytyp we ýene bir urga döz gelmek üçin güýjüni jemlemäge synanyşyp gygyrdy.

— Bikärlik etmegiňi bes et. Bize köp odun gerek — diýip, yaşuly arlady-da, Kazimi hapanyň içine itip goýberdi.

Yzarlamalar başlanmazýndan ön Kazim gündiz fermada işleýärdi, agşamlaryna bolsa, Injili wagyz edýärdi. Bir gün ol adatdakysy

ýaly, on iki sagat işländen soň, Ýasmin bilen çapatydan we tüwiden ybarat bolan sadaja nahary paýlaşmak üçin tigrinde öýüne ugrady.

— Sen tapdan düşüpsiň. Sen hemme zady ýeke özüň edip bilmersiň — diýip, aýaly oňa aýtdy.

Ol oňa, ýylgyrşy entegem ýüregini eredýän zenana seretdi.

— Hudaýyň Sözüni näçe çalt ýaýratsam, şonça-da çalt seniň ýanyňa gaýdyp gelerin — diýip, ol onuň ýaglygyndan tutup özüne çekip hem ýylgyryp aýtdy.

Ertesi gün Kazim tigrinde bazara barýarka, Şafik ony saklanmaga mejbur etdi.

— Biz seniň Isa dileg edýäniňi bilýäris. Biziň pygamberimiz Muhammet — hakyky pygamber. Seniň pygamberiň bolsa, ýalan pygamber — diýip, ol aýtdy.

— Isa Mesihi — hakyky hem diri Hudaý — diýip, Kazim garşy çykdy. — Men Oňa sygynýaryn we Onuň habaryny beýleki adamlara ýetirýärin.

— Şeýlemi? — diýip, ýaşuly gaýtalap sorady. Ol başyny söwda edip duran adamlara tarap çalaja atdy-da: — Bolýar, gel adamlaryň seniň şol Isa sygynmaň we Ony wagyz etmäh hakda näme pikir edýändiglerine seredeli — diýip, teklipti.

Şafik satyjydan satyja tarap geçip ýören mähellä tarap öwrüldi.

— Siz eşitdiňizmi, dostlarym? — diýip, ol gaty ses bilen gygyryp ýüzlendi. — Bu adam ýylandan-da beter! Ol özüniň Isa sygynýandygyna öwünýär we bu barada başgalara gürrüň berip, içgaralyk edýär.

Geçip barýanlar, edil gaharly bal arylary ýaly bolup, Kazimiň üstüne hüjüm etdiler. Olar ony ýençdiler we Mesihe bolan imanyndan el çekýänçä, odun çapmaga mejbur etdiler. Emma ol imanyndan el çekmedi, şeýdip, wagtyň geçmegi bilen olar ony goýbermeli boldular.

Bir gün agşam Kazim agşamky gullugyna taýýarlanylýp otyrka, ýanyna Şafik bilen başga-da baş sany gaharly musulman geldi.

Kazim özüniň ýedi ýaşly ýegeni Raşidi ýanyna çagyryp, onuň gulagyna pyşyrdap:

— Bu gün meni öldürýärler, meniň Mukaddes Kitabymy al-da, öz öýünde gizle — diýdi. Soň ol edil ýegeni Kazimiň deňze goýberýän gaýygy ýaly, oglanjygy çalaja itdi.

Kazim kellesini öwrende, Şafigiň elinde ýarym awtomat sapaňanyň bardygyny gördi. Ol onuň nilini gysyp, Kazimi kellesinden ýaralady.

— Eger sen şu gün Muhammedi ýeke-täk hakyky pygamber hökmünde kabul etmeseň, men seni atýaryn.

Kazim öz yzarlaýjysynyň gözlerine ýiti nazary bilen seretdi.

— Men beýle edip biljek däl. Eger meni atmak isleýän bolsaň, ataý. Men Rebbiň ýanyna şatlyk bilen gidýäriň. Ýöne, ýatda sakla, eger bu Hudaýyň erki bolmasa, onda sen meni atyp bilmeýärsiň.

Birnäçe minudyň dowamynda Şafik sapaňany Kazimiň kellesiniň ýanynda tutup durdy. Soň onuň eli sandyrap başlady. Soň ol mobil telefonyny çykaryp, polisiýa özüni Kazimiň talamaga synanyşandygyny habar berdi.

Soňrak Kazimi polisiýa bölümüne alyp bardylar-da, ofiserler ony gynap başladylar. Olar onuň ellerini arkasyna daňdylar. Aýaklaryna urdular. Ofiserleriň biri: „Muhammet pygamberiň sakaly bardy. Sen biziň pygamberimizi Isa bilen deňeşdirjek bolýarsyň!“ — diýdi. Olar onuň sakalyny goparyp başladylar, hapa poluň üstünde süýrediler. Üstünden güldüler. Üstüne tüýkürdiler. Kāwagt hem, geýmini çykaryp, arkasyna we guýrugyna gaýyş kemer bilen urdular.

— Bu zatlaryň hemmesi sen yslamy kabul edeniňde bes ediler — diýip, bir gün ofiser aýtdy.

— Yok!

Ofiser Kazimiň ýüzüne urdy, ýöne ol ýene başyny ýaýkady.

Ahyrsoňy polisiýa işgärleri talaňçylykda ýalandan aýyplap, Kazimi etrap türmesine ugratdylar. Onuň eginleri we arkasy janyny alyp barýardy. Hatda gürlärdenem juda ejiz hem juda güýçden geçen Kazim rahatlykdan doludy. Ol muny, aýratynam, başga bir

tussag oňa özüniň köneliş giden Mukaddes Kitabyňy uzadanynda, zordan düşündirip bildi. Mesihiniň gözleri aşa çişdi, şol sebäpden hem, ol Hudaýyň Sözüni okap bilmeýärdi, şonuň üçin onuň eýesi oňa ony okap berýärdi.

Dört aýdan soň, Kazim girew goýlup boşadyldy. Ol öýüne gelende, Ýasmin eýýäm ol ýerde ýokdy. Ol gidipdi. Yzarlaýjysy Şafik bolsa, onuň öýüne göçüp gelip, hemme zatlaryny ulanyp ýördi we Kazimiň mallarynyňam indi öz hususyýetidigini-de ol aýtdy.

— Eger sen haýal etmän gitmeseň, onda özüň-de, tapan wagtymyz aýalyňy-da ataryn — diýip, Şafik haýbat atdy.

Jübüsünde bary-ýogy iki dollary bolan Kazim obadan aýalyny gözläp tapdy, soň olar bar emlägini taşlap, gaçyp gittiler. Olar dürli tanyşlarynyňkyda boldular, ýöne tanyşlary-da, wagtyň geçmegi bilen, özüleriňem olary yzarlaýjylaryň nyşanasy bolmagyndan gorkup, olaryň gitmeklerini haýyş etdiler.

Kazim bilen Ýasmin başga oba gittiler. Ol ýerde bir mesihi özüniň eýeçiliginde bolan bir jaýjagazda ýerleşmäge olara rugsat etdi. Ol olara geýim, iýmit we Mukaddes Kitap berdi. „Hudaýyň bize kömek etjegini bilýärdim, ýöne Onuň muny nädip etjegine düşünmeýärdim. Indi mende bir ak pata — Hudaýyň Sözüni wagyz etme azatlygy bar“ diýip, Kazim aýdýar. Kazim bilen Ýasminiň agyr ýagdaýdadygyny bilen beýleki mesihiler Kazim taksicilik edip, öz maşgalasyny ekläş ýaly, oňa rikşa ulagyny alyp berdiler.

Köpler Kazime „akylsyz“ diýýärler. Ol indi öz öýüni yzyna alyp bilmeýär. Arkasyndaky ýara yzlary, belki, hiç haçan aýrylmaz. Özüniň urluşlary baradaky gorkunç düşüleri ol mydama görer ýörer.

Şeýle-de bolsa, Kazim Pawlusuň gürrüniň eden akylsyzly bolup durýar: „Biz Mesihini hatyrasyna akmakdyrys, ýöne siz Mesihde akyllysyňyz. Biz ejiz, siz güýçli, siz şöhratly, biz äsgerilmedikdiris. Biz şu çaka çenli açlyga, suwsuzlyga, ýalaňaçlyga, ýenjilmäge, sergezdanlyga döş gelip ýörendiris. Öz ellerimiz bilen işläp, zähmet çekýäris, sögülenimizde, haýyr-doga edýäris, azar berlende çydaýarys. Myjabat ýapylanda, mylaýym

jogap berýäris. Şu çaka çenli dünýäniň syr-süplügi, hemmäniň zir-zibili bolduk“ (1Korintoslylar 4:10–13).

Ýerdäki her hili kemsitmeler, her hili şahsy pidalar gözleri Mesihe gönügen adamdan Isany alyp bilmez. Biziň ejiz bolmagymyz mümkin, ýöne biz Mesihde güýçlüdiris. Öňräk Kazim: „Biz öz howsalalarymyzy ýatdan çykarýarys. Hatda şu günem özümizi Isada täzeje duýýarys. Men her günü dileg etmekden başlaýarynda, öz rikşamda gidýärin“ — diýdi.

Ýolumyzda özüme nämäniň garaşýandygyna garamazdan, goý, her birimiz edil Kazim bilen Ýasminiňki ýaly, Hudaýyň önünde imanda gezeli!

Taryhdaky ejir çekenler

Ditrih Bonhýoffer

1906–1945 ýyllar

Germaniýa

*„Hudaýyň Ogly biziň bedenimizdedi, şonuň üçin hem,
Ol haçy göterdi. Ol biziň günälerimiziň hemmesini
Öz üstüne aldy-da, çeken jepalarynyň kömegi bilen
ýaraşdyrma getirdi. Edil şunuň ýaly, Onuň şägirtleri-de
görgi görmäge çagyrylandyr“.*

Ditrih Bonhýoffer „Haç haçda oýlanma“

1945-nji ýylyň 9-njy aprelinde, Flossenbürg ölüm lageri soýuzdaş goşunlar tarapyndan azat etmeziniň bir hepde öň ýanynda, faşistler lýturan gullukçysy, 1930–1940-njy ýyllarda ýygnaýy garşy çykмага çagyran Ditrih Bonhýofferi asdylar.

Bonhýoffer ortaça synpdan çykan tanymal talypdy. Ol Berlin uniwersitetini tamamlady, soň hem bir ýylyň dowamynda Nýu-Yorkdaky Birleşen ruhy seminaryny okady. Getto Garlemde ol ýekşenbe mekdebinde ders berdi, Mukaddes Kitaby öwrettdi we jynsy ýigrenijiň eýmençliklerini başdan geçirdi. Ýigrimi baş ýaşynda ol Berlin uniwersitetinde zygiderli teologiyadan leksiýa okady.

1933-nji ýylda häkimiýet başyna Gitler gelende, Bonhýoffer „Wagyz ediji ýygnaýyň“ — faşistlere garşy bolan protestant

merkeziniň alyp baryjy wekili boldy. Şol ýylyň ýazynda kabul edilen antiýewreý kanunlaryna jogap edip, Bonhýoffer wagzynda, eger döwletiň hereketleri Mukaddes Kitap pikirlerine garşy gelse, onda ýygnagyň oňa garşy çykyş etmelidigini aýtdy. „Eger biakyl sürüji ulagy akylsyzlyk bilen gaty sürüp, adamlary ýaralasa, onda ýaralananlara kömek etmeklik ýeterlik bolmazdy. Ulagy saklamak üçin mümkin bolan zatlaryň hemmesini etmek gerek bolardy“ — diýip, ol düşündirdi. Şol wagt mesihileriň köp bölegi gitlerçi milli-sosial hereketi goldap başlady we Bonhýofferiň ýygnagyndakylaryň köpüsi ýygnakdan ýigrenç bilen çykyp gitdiler.

Germaniýanyň protestant ybadathanasy Gitleri goldandan soň, Bonhýoffer „Ýaş reformatorlar“ atly bölünen lüteran toparyny guramaga kömek etdi. Olar Hudaýyň Sözüne wepaly bolmaga we antiýewreý kanunlara garşy durmaga kasam etdiler. Soňrak Bonhýoffer „Wagyz edýän ýygnagyň“ wekili boldy, onuň „Bilelikdäki durmuş“ kitaby bolsa, öz mesihilik ýygnagyňyň durmuşyny suratlandyrýardy.

Bonhýofferiň has meşhur „Şägirtligiň bahasy“ atly kitaby „ýasama merhemeti“ tankyt edýär-de, oňa ahlak ejizligiňi aklamak hökmünde baha berdi. Ol pida edijiligi mesihilik durmuşynyň wajyp bir bölegi hasaplady: „Kowulmak, ýigrenilmek we adamlar tarapyndan terk edilmek... — bu haçyň görgüleriniň aýrylmaz bölegidir, ýöne mesihilik durmuşy buržuaz we mesihilik ýaşayşyny tapawutlandyryp bilmeýänler muňa düşünip bilmeýärler“.

Ol ejirleri biziň dünýä bilen gatnaşyklarymyzy kesmämiz hökmünde suratlandyrýar. Şonuň üçin ejirlere mesihileriň ökünç, nebsiagyryjylyk ýa-da nägilelik bilen seretmeli zady hökmünde garamak gerek däl. Gurban getirmeklik, hawa, ýöne gynanman edilýän gurbanlykdyr.

„Haç takwa, bagtly durmuşyň eýmenç soňy däl-de, Isa Mesih bilen birliгиň başlangyjydyr. Haçy götermeklik — bu gynanmaklyk ýa-da ruhdan düşme däl-de, ýürek üçin täzelenme we parahatlykdyr; bu- iň beýik şatlykdyr“ diýip, ol ýazýar.

1943-nji ýylda Bonhýoffer tussag edilýär-de, Berlin türmesine salynýar. Başda döwletiň ýokary wezipeli agzasynyň goşulmagy bilen onuň jany halas edilen bolsa-da, ruhy çopan faşizme garşy dildüwşige goşulmady. 1945-nji ýylyň 8-nji aprelinde Bonhýoffer Şenberg şäherindäki türmede ýygnanyşygyny tamamlan badyna, jaýa iki esger girdi. Olaryň biri: „Tussag Bonhýoffer, çykalga taýýarlanmaly“ — diýip buýruk berdi.

Esgerler çykanda, Bonhýoffer tussag ýoldaşlary tarapa öwrüldi. Onuň ýüzünde Isanyň adynyň hatyrasyna ejir çekmäniň şatlygy öwşün atdy. Ol: „Bu soňy, ýöne meniň üçin — ýaşaýyşyň başlangyjy“ — diýdi.

2-NJI BÖLÜM

BATYRLYK

„Hüşgär boluň, oýanyň. Ýagyňyz bolan iblis arlaýjy arslan kimin aýlanyp, ýuwutjagyny agtaryp ýörendir. Dünýädäki doganlaryňyza-da şeýle görgüleriň sataşýanyny bilýäniňiz üçin, oňa garşy imanda berk duruň. Mesihde Öz ebedi şöhratyna çagyran bütün merhemetler Hudaýy az wagtlaýyn görgi göreniňizden soň, sizi kämilleşdirer, berkider, güýçlendirer we granmaz eder“.

1 Petrus 5:8–10

Injile garşy çykýan ýa-da duşmançylykly garaýan adamlaryň içinde ýaşap, özüni Isanyň yzyna eýerijiler bilen deňeşdireniňde berk durmak, hatda diri galmagam gaty kyn, käwagt bolsa, gaty eýmenç bolýar. Ýöne iň irki Mukaddes Kitap döwürlerinden başlap, Hudaý adamlary, hatda juda agyr ýagdaýlara düşende-de, Özüne gulluk etmäge çagyryýar. Hudaý bize önümizde howplaryň we haýbatlaryň garaşýanyny bilýär. Onda Özüne wepaly gulluk edýänler üçin habar bar.

Musanyň ölüminden soň, Ýeşuwa gadymky ysraýyllary wada berlen ýurdy almak üçin söweşe alyp baranda, agyr söweşi başdan geçirdi. Hudaý oňa: „Men saňa şeýle buýruk berýändirin: dözümli we mert bol, gorkma we dowla düşme, çünki sen nirä gitseň-de, nirede bolsaň-da, Hudaýyň Reb seniň bilendir!“ (Ýeşuwa 1:9) diýdi.

Ençe gorkunç synaglara duçar bolan we agyr kynçylyklary ýeňen Dawut Zebur kitabynda Hudaýyň goldawyna umyt

baglamaga çagyryr: „Rebbe umyt bagla; batyr bol, Ol seniň ýüregiňi güýçlendirir; Rebbe umyt bagla!“ (Zebur 26:14) — diýýär.

Howplaryň göze görnüp durandygyna garamazdan, öňe batyrlyk bilen hereket etmek we tabynlykda bolmak adam güýjüne esaslanmaýar. Isa bolan imanyňy gorama batyrlygy töwekgelçiliklere baha bermekden we bähbidiňi hem ýitgiňi strategiki ölçemeklikden gelip çykmaýar. Olar islendik ýagdaýda töwekgelçiligiň bardygyna akyl ýetirmekden hem-de öňe hereket etme kararyna gelmekden gelip çykýar. Eger biz Isa wepaly bolmak islese, onda gorkynyň öz ýüreklerimizi ysmaz etmegini we Oňa tabyn bolmagy bes etmäge mejbur etmegine ýol berip bilmeris ahry.

Yslam söweşjenleriniň gözegçilik edýän sebtinde Injili wagyz edýän mesihini adam batyrlygy ýüň sakal eder. IGIL-yň eýelän territoriýasynda gizlinlikde Mukaddes Kitaby öwrenmek boýunça topary alyp barýan, täze iman edenlere Isa bolan imanynda we wepalylygynda berkemäge kömek edýän ruhy çopan bilen onuň aýalyny meýillendirmek üçin adam batyrlygy ýeterlik dälidir. Biziň şahsy batyrlygymyzyň tersine, imanyň üçin yzarlanmalara garşy durmaklyk içimizde we biziň üstümüz bilen Hudaýyň hereket edýändigine düşünmeklige esaslanýar. Hudaý muny, hatda iň gazaply hem janyňa howp salyjy şertlerde-de Öz islegini ýerine ýetirmek üçin edýär.

Munuň ýaly batyrlygy biziň Hudaýyň güýjüne bolan ynamdarlygymyz döredýär. Ol Isanyň göreldesinden we wadalaryndan güýç alýar: „Ýöne olar sizi eltip tabşyranlarynda, nähili ýa näme diýjeňizi gaýgy etmän, çünki näme diýilmelidigi şol sagatda size berler... Öz haçyny alyp, Meniň yzyna düşmedik hem Maňa mynasyp dälidir“ (Matta 10:19, 38).

Şunuň ýaly batyrlyk öz ýagdaýlarymyza ebedi gelejegiň nurunda seretme we diňe güýçleriň çeşmesi bolan Hudaýa bil baglama kararyna mydama gelýändigimiziň kömegi bilen kämilleşýär. Şunuň ýaly batyrlyk, töwekgelçilikleriň bardygyna garamazdan, yzy bilen batyrgaý hereketleri alyp gelýär.

Isa wepalylyga şaýatlyk edýän, hatda şeýle ähmiýetsizje şaýatlyklaryň, Mukaddes Kitaby sowgat berme haýyşynyň, musulman dileglerine gatnaşmakdan ýüz öwürmeleriň, Isanyň edermen yzyna eýerijiler hakdaky gürrüňleriň juda gazaply hereketleri döredýän ýeri bolan bu dünýäde batyrlyk Hudaýyň güýjünde we Oňa wepalylykda kök urýar.

Indiki wakalar, özlerinde „Men — «N»“ möhrüni göterýänleriň durmuşynda Mukaddes Ruhun sowgat beren batyrlygyny hem-de ömrüň her bir indiki gününü Hudaýa minnetdarlyk bilen ynanmanyň görkezmesi bolup durýar.

Agyrynyň teologiýasy

8

Naasir we Hoda

Müsür

Senagat kärhanalarynyň taşlandylaryndan emele gelyän pesejik duman ulalan Kair şäherini gurşap aldy-da, çilimiň tüssesinden we ulaglaryň gazyndan ýaňa has çydar ýaly etmedi. Howlukmalar we başagaýlyklaryň arasynda gudoklaryň sesi-de ýaňlanýardy. Erjel söwdagärler gadymy mazarystanlyklary, kaşaň bezelen metjitleri we, elbetde, şäheriň günbatar çetinde göge galyp duran Gizanyň piramidalaryny görmäge gelen syýahatçylaryň yzyna düşüp ýördüler. Ýöne ýaşayyş kwartallarynyň birine ugran Naasir bilen Hoda, ýaş är-aýal, syýahatçy däl. Olary medeni ýerler gyzyklandyрмаýardy, olar eýýäm näçe gezekler özlerine ýaşar ýaly jaý tapmaga şowsuz synanyşypdylar.

Är-aýal bir topar bolup duran erkekleriň ýanyndan geçenlerinde, olaryň biri Hodanyň aýagyna tükürdi. Ol onuň aklyny düýbünden ýitirendigini aýdyp hüňürdedi. Hoda öteğçiniň ýigrenjiniň sebäbine düşünýärdi. Musulman aýallaryň köpüsiniň başlaryny örtýändiglerine garamazdan, mesihi aýallaryň köpüsi muny etmeyärler.

Köne köp öýli jaýdaky öýüň eýesi bolan aýal otuz ýaşly oglan we dokuz ýaşly ogly bilen gürleşdi-de, soň Hoda ýigrenç bilen seretdi. Şeýle-de bolsa, ol olara jaý görkezdi-de, bahasyny hem şertlerini aýtdy. Ondan soň ol girdejileri, öňki ýaşan jaýlary we ş.m. hakda birnäçe soraglary berdi.

— Onda näme, biz bu jaýy kireýine alyp bilýärismi? — diýip, Naasir gyzyklandy.

Aýal edil özüni bir zat biynjalyk edýän ýaly, ynamsyz göründi. Ol ýene bir gezek Hoda çaltjak gözünü aýlady-da, aňyrsyna öwürüldi.

— Hawa. Eger isleseňiz — diýip, ol islegsiz aýtdy.

— O, sag boluň, size minnetdar! — diýip, Naasir aýtdy.

— Biz size örän minnetdar — diýip, Hoda üstüni ýetirdi.

Naasir bilen Hoda jaý tapmak kyn boldy. On iki gezek olaryň kireýine alan jaýlarynyň eýeleri, mesihidiklerini bilenlerinde, maşgalany jaýdan kowupdy. Şeýle-de bolsa, Naasir bilen Hoda, eger özlerinden musulmanmy ýa däldiklerini soranlarynda, dogruçyl bolma kararlarynda berk durdular. Olar bir wagtlar musulmandylar, ýöne indi ýok.

Emma ýaş är-aýalyň şatlygy uzaga çekmedi. Olar gitmekçi bolup durkalar, jaýyň eýesiniň adamsy geldi. Ol ilki Hoda, soň hem, öz aýalyna gözünü aýlady.

— Sen olara jaýyň eýýäm kireýine berlendigini aýtdyň, dogry dälmi? — diýip, ol adam aýtdy.

— Men olara jaýy kireýine alyp biljekdiklerini aýtdym — diýip, aýaly garşy çykdy.

— Näme? — diýip, ol adam Hoda tarapa öwürüldi. — Seniň perenjiň nirede?!

Hoda Naasire seretdi-de, ýuwaşlyk bilen gürledi:

— Men — mesihi.

— Beýle bolsa siz meniň jaýymda ýaşamarsyňyz! — diýip, ol adam aýtdy.

— Onuň bolmalysy ýaly örtülmändigini görýärin, ýöne bize pul gerek. Jaý eýýäm ýarym ýyldan bäri boş dur — diýip, aýaly jogap berdi.

— Üstesine-de, biz gürleşdik — diýip, Naasir umyt bilen aýtdy.

— Siz hiç zat hakda-da gürleşmediňiz! — diýip, bu adam çürt-kesik jogap berdi. — Siz yslamy sylamaýarsyňyz. Ýok boluň. Ýok boluň şu ýerden!

— Ýöne bu adalatsyzlyk bolýar — diýip, Naasir garşylyk görkezdi. — Diňe biziň ... ylalaşmaýandygymyz sebäpli...

— Ýok boluň şu ýerden! — diýip, ol adam arlady. — Kairde millonlarça adam bar. Olaryň hijisem seniň bilen ylalaşmaz!

— Ýör, gowusy gideli — diýip, Hoda adamsyna pyşyrdady.

Müsürin „demir peji“ soňky on ýyllyklarda Isanyň yzyna eýerijiler üçin has gyzdy-da, öňküsinden-de gyzgyn boldy. Radikal yslam dünýägaraýyşy köki bilen jemgyýete çuň aralaşypdy. Musulman tarapdarlary ähli döwlet pudaklaryna ýaýraýardy. Ýurduň kanunynda ähli kanunçylygyň esasynyň şerigatyň kanuny bolup durýandygyny aýdýar. Ata-babalary baryp Mesih doglanyndan soňky ilkinji asyrlarda mesihiligi kabul eden prawoslaw kopt mesihilerine hüjüm etmeler artdy. Ýöne yslamdan mesihilige gelen mesihiler has-da köp ejir çekýärdi, olaryň arasynda Naasir bilen Hoda-da bar. Şunuň ýaly azar bermelere garamazdan, olar imanyny mertlik bilen saklaýarlar.

Hoda entek ýaş gyzka Mesihe gelipdi. Onuň Isa iman edenini bilende, ejesi gyzyny, bir gün däl, bir hepde däl, eýsem, iki ýyllap, ýatýan otagyna gabap goýupdy!

„Kapyra“ gürleşmek, hatda doganlary bilen bile iýip-içmegem gadagan edilipdi. Radio Hodanyň daşky dünýä bilen ýeke-täk baglanyşygyny üpjün edýärdi we gyzy imanda berkidýärdi. Ene-atasy gyzy dünýewi aýdymlary diňleýändir öýtseler-de, aslynda ol gysga tolkunlarda Ýewropadan goýberilýän mesihilik programmalary diňleýärdi. Ol olary diňläp otyrka, Mukaddes Kitap aýatlaryny bir bölejik kagyza ýazyp alýardy-da, olary ýat tutýança, geýminde ýa-da ýassygynyň içinde saklaýardy.

Ahyrsoňy ene-atasy, gyzyna öňküsi ýaly, tussaga garaýan ýaly seredýän bolsalar-da, ony gysga wagtlaýyn daşary goýberip başladylar. Hodanyň doganoglanlarynyň biri Isanyň yzyna eýerijidi, ýöne muny köp adam bilmeyärdi. Onuň agyr güne düşenini bilende, ol muny özüniň mesihileriň arasyndaky dosty Naasir bilen gürrüň edende agzady.

Naasir Hodanyň imanyndan ruhlandy we oňa beýle seredilişine juda gynandy. Öz ýagdaýyny ölçerip döküp we dileg edip, ol gyzy halas etme kararyna geldi. Naasir Hodany ýatýan otagyndan halas etmek üçin iki ýylyň dowamynda pul ýygnaýdy. Iki ýylyň dowamynda ol öz meýilnamasy üçin dileg etdi. Ahyrsoňy ony herekete getirmäniň wagty geldi.

Hodanyň razylygy bilen Naasir onuň ene-atasyndan özleriniň gyzy bilen nikalaşmaga rugsat sorady. Gyzyň ene-atasy ol hakda hiç zat bilmeýärdiler-de, onuň diňe uzyn boýly, gara saçly we owadan oglandygyny bilýärdiler. Olar hiç zat soramadylar-da, ol musulmandyr öýtdüler. Bu özleriniň gyzyny „kapyr“ derejesinden halas etmek üçin iň gowy çykalga diýip pikir etdiler-de, derrew olaryň nikasyna razy boldular.

Müsürde ýaşayan mesihilere bagtly dowam etme mahsus däl. Ýöne Hoda bilen Naasir biri-birini söýdüler-de, durmuş gurdular we özleriniň Mesihe bolan imany hakda töweregindäkilere şaýatlyk etmek üçin mümkin bolan zatlaryň hemmesini etjekdiklerine Hudaýa söz berdiler.

Ýöne olaryň ýurdundaky yzarlanmalar peji juda gyzgyny.

Musulmanlar ýaş çatynjalara köp azar berdiler we olaryň üstlerinden güldüler. Olaryň mesihilik ynamy hakda bilenlerinde, kireýine jaýyny beren jaý eýeleri olary jaýyndan kowup çykardylar. Oglunyň dünýä inmegi Naasir bilen Hoda üçin şatlykly ak pata boldy, ýöne başga bir tarapdan bu ýaş ene-ata basyş edilmegini has-da güýçlendirdi. Olar özleriniň durmuşyny durnukly etmek üçin ellerinde bar zatlaryň hemmesini etdiler. Nobatdaky jaýa göçenlerinden soň, olaryň könelip giden mebeli çağsady. Olaryň iýmiti ýokdy. Olar üşeyärdiler. Olar polda ýatýardylar. Ýöne bu zatlaryň hemmesini mesihi är-aýal şatlyk bilen çekýärdiler, sebäbi: „Hudaýyň bize gulluk ynanmak üçin bizi taýýarlaýanyňy duýýarys“ — diýip, Naasir aýdýar.

Müsürdäki durmuşynyň näbellidigine garamazdan, maşgala öz çagyrylyşyna wepaly bolup galýar. Naasir — beýleki mesihilere

Hoş Habary wagyz etmegi we Hudaýyň Sözüni ýaýratmagy öwredýän hoşhabarçy. Hoda Kairde mesihilige gelenden soň, öýlerinden kowulýan aýallary goraýan gulluga ýolbaşçylyk edýär. Hudaýyň bu wepaly çagalaryna, özleriniň wajyp gullugyny dowam etdirip bilmekleri üçin, bagtyna, beýleki mesihiler durmuşynda uly durnuklylyk edinmäge we maddy taýdan garaşsyzlyk almaga kömek etdiler.

— Bizde Müsürden gitmäge köp mümkinçilikler boldy, ýöne biz bu ýerde galyp, özümize Hudaýyň ynanan gullugyny etmelidigimize ynanýarys — diýip, Hoda aýdýar.

Ýerli häkimiýet tarapyndan bilinme howpunyň mydama abanmagynyň üstesine Naasir bilen Hoda entegem özleriniň musulman maşgalalary tarapdan özlerine ýigrenjiň bardygyny duýýarlar. Indi olaryň ogly mekdebe barýandygy sebäpli, olar täze agyr ýagdaýa düş geldiler. Ol her gün öýde öwredilýän mesihilik durmuşyna we ynamyna garşy çykymlara düş bolýar.

— Oglumyz aljyraňňlykda, sebäbi ol mekdepde biziň özüne öýde öwredýän zatlarymyza doly garşy bolan zatlary eşidýär. Mekdepde oňa mesihileriň kapyrdygyny aýdýarlar, hatda Mesihi näletlemegi-de öwredýärler. Biz öýde bu zatlaryň hemmesini düzetmäge çalyşýarys.

Özleriniň imanynda çynlakaý garşydaşlygyň bardygyna garamazdan, Naasir bilen Hoda Markus 8:35-däki: „Çünki kim janyny halas etmek islese, ony ýitirer, ýöne kim janyny Meniň we Hoş Habaryň ugrunda ýitirse, ony halas eder“ — diýen sözler boýunça batyrçaýlyk bilen ýaşaýarlar. Olar Hudaýyň Sözüniň „ýeňil durmuşy“ wada bermän, diňe özleriniň durmuşynda düş gelyän kynçylyklary ýeňmek üçin Hudaýdan gelen güýç bilen akyldarlygy berýändigini ýatda saklaýarlar. Biz bu wepaly hem batyr mesihilerden köp zady öwrenip bileris.

„Müsürde ýaşaýanlaryň teologiýasy — bu agyry teologiýasydyr. Biz gülläp ösüş teologiýasyny bilmeýäris, ýöne Isany gowy tanaýarys“ — diýip, Naasir düşündirýär.

Olar umydy, kanagatlanmany we parahatlygy diňe Isada tapyp bolýandygyny bilýärler. Şonuň üçin „uzak hem bagtly“ ýaşamaga synanyşjak bolup wagt ýitirmegiň deregine, olar öňlerinde garaşýan zatlary Hudaýa ynanmak üçin Ondan batyrlyk dileýärler.

Yzarlaýjydan yzarlanylýana öwrülmek

9

Abdulmaşi

Nigeriýa

Ýygnak binasyny partladanyndan soň, Abdulmaşi eden işiniň netijesinden lezzet almak üçin, jenaýat eden ýerine gaýdyp barmagy gowy görýärdi. Öldürilenleriň we maýyp bolanlaryň sanyny bilmek üçin barýardy. Mesihileri öldürip gazanan şöhratynyň şöhlesinde ýylynmak üçin barýardy. Galyberse-de bu „Jamaatunasril yslam“ atly fanatik toparyň baş wezipesidi, ol hem, şonuň agzasydy.

Birnäçe on ýyllyklar mundan ozal dostlary oňa „Jenap insektisid“ diýip atlandyrýardylar. Ol bu lakama mynasyp bolupdy, sebäbi mesihileri, edil mör-möjekleri gyran ýaly gyrmagy aňsatlyk bilen gurap bilýän ýeke-täk adamdy. Ol: „Eger siz «mör-möjeklerden» dynmak üçin bir adam gözleýän bolsaňyz, onda meni çagyraýyň, men size mesihileriň üstüne hüjüm etmegi gurnaryn we meýilleşdirerin“ — diýýärdi. Onuň durmuşynyň manysy şunda hem jemlenendi.

Her gezek Demirgazyk Nigeriýadaky musulmanlar mesihilerden dynmak islänlerinde, adatça diňe bir adamy — Abdulmaşini çagyryýardylar. Awtoulaglary partlatmakda, köpçülikleýin bulagaýlyklary we mesihilik guramalaryna göni girmekligi gurnamakda ökde hünärmen bolan Abdulmaşi yslam terrorizminiň Jeýms Bondydy.

Abdulmaşi yslama doly wepaly bolmakdan başga durmuşy bilmeýärdi. Ol baş ýaşyndaka maşgalasy ony *almajire* iberdi (almajir

— Günbatar Afrikada meşhur bolan gadymy yslam däbi bolup, oğlanlar öýlerinden uzakdaky ymamyn ýa-da musulman mugallymynyň ýanyna ugradylýarlar). Almajire berlen oğlanjyk ymamyn gol astynda bolan beýleki kyrk-elli oglana goşuldy. Olaryň durmuşy berk tussaglykda saklanylýan tussaglaryň durmuşyny ýada salýardy.

Ertir bilen çagalar özleriniň düşünmeýän arap dilindäki Gurhany okaýardylar. Olar ýat tutýançalar, okalan zady köp ýyllaryň dowamynda birnäçe sagatlap gaýtalaýardylar. Göz önüne getirip görüň, siz her gün mekdebe barýarsyňyz-da, ozal hiç haçan öz diliňizde okap görmedik kitabyňyz bolan Mukaddes Kitaby Gelip çykyşdan başlap, Aýanlyga çenli hytaýça okaýarsyňyz. Munuň üstüne gazaply garyplygy, açlygy, suwsuzlygy, ene-ata mähriniň we ýolbaşçylygynyň ýoklugyny goşsaňyz, onda almajirdäki oğlanlaryň durmuşy baradaky birazrajk düşünje sizde peýda bolar.

Günortan oğlanjyklar dilegçilik etmek üçin köçä çykyrlar. Olaryň näçe iýmit ýa-da pul ýygnyandyklaryna garamazdan, hemmesini ymama bermelidiler. Soňrak olar yslam alymlarynyň IX asyrdan başlap ýazan, ýöne Muhammede degişli edilen sözler ýygnyndysy bolan Hadyslary öwrenýärdiler. Bütün dünýädäki fundamental musulman akymalarynyň wekilleri bolan oğlanlar jehat, jennet we Hadysdaky Allanyň duşmanlaryny öldürmegiň wajypdygy hakdaky konsepsiýany bilýärler.

Şunuň ýaly mydamalyk berhizde onlarça ýyllap ýaşan Abdulmaşi şuňa düşündi: „Bu — ýigrenç taglymaty, bu ýigrenjiň özi we ýigrençden başga hiç zadam däl. Eger jemgyýetde nähilidir bir ýamanlyk bar bolsa, ony hökman mesihiler bilen baglanyşdyrýarlar“. Abdulmaşiniň ýeke-täk tesellisi entek doly derejede düşünmedik konsepsiýasyna haçan hem bolsa bir wagt ýetme umydydy, bu Allanyň duşmanlaryny öldürýänlere wada berilýän jennet konsepsiýasydy.

17 ýaşynda horluklardan hem garyplykdan gaçmagy ýürekden islän Abdulmaşi Nigeriýanyň Bauçi şäherindäki mesihilere garşy edilen topara birinji gezek gatnaşdy. Jehada gatnaşyjylar aýallara

we çagalara degmediler, ýöne erkekleri ýençdiler hem pyçakdan geçirdiler. Hüşüm wagtynda Abdulmaşı özlerine tanyş bolan bir mesihiniň öýünden çykanyny gördi.

„Ol gaçyp bilmez ýaly, men onuň aýaklaryna urup başladym. Ol ýykyldy, soň oglanlar oňa hüjüm etdiler. Ýöne ony ýedi ýaşly oglanjyk öldürdi. Ol onuň kellesini gysdy-da, pyçak bilen damagyny çaldy. Biz ol oglanjyga «baş jellat» adyny dakdyk. Ol muňa örän buýsanýardy“ — diýip, ol ýatlaýar.

Abdulmaşı bu ganhorlukdan diýseň hoşal boldy. „Görýärsiňizmi, çybyny öldüreniňde, maksadyňa ýeteniňe begenýärsiň. Eliňde gan bardygyna garamazdan, şol pursatda duýýan duýgyňy görkezip, barybir begenýärsiň. Men Allanyň duşmanyndan — şahsy duşmanymdan dynanymy duýdum“.

Ýyllar geçdi. Ganhorluklar dowam etdi. Bir gün Abdulmaşı özüniň ýañyja partladan ýygnak binasyna, eden işine guwanmak üçin, gaýdyp bardy. Şonda ol ýygnak agzalarynyň, harabaçylygyň edil ortasynda, Hudaýa dileg edýänlerini we Ony şöhratlandyrýanlaryny gördi.

Gören zady ony örän gaharlandyrdy. Ol metjide gaýdyp baranda, muny ol ýerdäkileriň birine zeýrenip gürrüň berdi. „Olar begenýärler! Olar şatlykly! *Näme üçin men şol çybynlaryň ýygnak binasyny elinden alyp bilmedimkäm?*“ — diýip, ol gynandy.

Abdulmaşı sustupeslige düşüp, täze taktikany ulanmagy makul bildi, sebäbi mesihileri köki bilen ýok etmeklik — ýygnak binasyna girmekdi. Ertesi gün ol ruhy çopanyň ýanyna baryp: „Men — musulman, ýöne mesihi bolmak isleýärim“ — diýdi. Ruhy çopan bilen ýygnak agzalary ony begenip gujakladylar. „Olaryň maňa görkezen söýgüsi, meni juda haýran galdyrdy“ — diýip, Abdulmaşı soňrak ýatlady.

Ol ýygnanyşyklara yzygiderli gatnady, Mukaddes Kitaby öwrenmek boýunça toparlara bardy, taýýarlyk kursuny geçdi we suwda çokundyryldy, ýöne bu wagtyň dowamynda metjide ogrynça gatnady.

Ol alty ýylyň dowamynda ikiýüzli durmuşda ýaşady. Ol şäheriň başga bir künjünde ýygnak binasyny partladyp, soň öz ýygnagynda geçiren Mukaddes Kitaby öwrenme toparyna howlугyp gelip bilýärdi. Ol hatda ýaşlaryň ýolbaşçysy-da saýlanyldy. Ýygnak uly konferensiýany gurap, onda çykyş etmek üçin meşhur ruhy çopany çagylanda, Abdulmaşi gazaba mündi. „*Näme üçin men däl? Eýsem, ýaşlar gullugynyň ýolbaşçysy men dälmi? Näme üçin menden çykyş etmegimi soramadylar?!*“

Abdulmaşi konferensiýada esasy çykyş etjek wagyzçynyň öz wagzyny gowy berip bilmezligi üçin dileg edip gitdi. Ol beýleki iki müň adamyň arasynda oturyp, ruhy çopany diňledi. Ol entegem konferensiýa ýolbaşçylyk etmegi özünden sorarlar diýip umyt edip ýörşüne oňa üç günläp gatnaşdy. Soňky gün ruhy çopan Ylýas pygamberiň taşlan Bagal pygamberiniň eden zatlary hakda, ýagny 1Patyşalar kitabynyň 18-nji babyny wagyz etdi.

„Sen haçana çenli iki pikiriň arasynda yraň atjak ýörjek? Eger Hudaý Hudaý bolýan bolsa, onda Oňa tagzym et, eger Bagal hudaý bolsa, onda oňa tagzym et“ — diýip, ruhy çopan ýüzlendi. Abdulmaşi gulak asyp başlady. Onuň beýnisinde: „Iki pikiriň arasynda yraň atyp ýörmek“ — diýen sözler ýaňlandy durdy. Ol başyny ýaýkady.

„Sen kimi aldaýarsyň? — diýip, wagyzçy sözünü dowam etdirdi. — Seniň Mesihi kabul edeniňi aýdanyňa näçe wagt geçdi? Eger Bagal hudaý bolsa, onda oňa tagzym et. Ýöne eger Hudaý Hudaý bolsa, onda Hudaýa tagzym et! Sen näme üçin ikiýüzli durmuşy alyp barýarsyň?“

Abdulmaşi howsala düşdi. „*Bu adam meni tanaýar. Oňa kim aýtdy? Ol tizara meniň adymy-da tutýar!*“ diýip, ol pikir etdi.

Şol wagt ruhy çopan wagzyny dowam etdirdi. „Ýöne bir tabyn bol — diýip, ol aýtdy. — Diňe ýeriňden tur-da, seniň üçin dileg etmäge maňa rugsat et. Reb seniň erbet işleriň hemmesini bagyşlar... Özün ýaragly talaňçydygyňy unut, ganhordugyňy unut, hemme zady ýatdan çykar... Tur!“

Abdulmaşı turdy. Onuň ikiýüzli durmuşy gutardy. Ol özüniň Mesihe — bu gezek hakykatdan iman edýänini yglan etmek üçin öňe çykdy, ol Hudaýyň merhemeti bilen täze durmuşa başlady. Ol, şeýle hem, özünde jehadistleriň gazabyny-da duýup gördi, ýogsam, ozal özi-de şolaryň biridi.

Abdulmaşı konferensiýanyň geçen zalyndan çykanda, onuň öňki içalylarynyň biri, almajir oglan, ýolda oňa duş geldi. „Metjidiň golaýyna barmaň. Men size garşy meýilnama düzülýänini eşitdim“ diýip, ol oňa duýdurdy. Musulmanlar Abdulmaşini, özüniň birwagtlar mesihileri edişi ýaly etmäge taýýarlanýardylar. Olar ony öldürmäge taýýarlanýardylar. „Meniň ýüregim üýtgän gününüň özünde meni yzarlamalar başlandy“ — diýip, Abdulmaşı aýdýar.

Şol wagt ýygnak ýaşululary Abdulmaşiniň özüni bagyş edenini eşidenlerinde begendiler, ýöne onuň ikiýüzli durmuşda ýaşanyň üstüniň açylanyna aşa haýran galdylar. „Biz bu adamy näme etmeli? Ony kowmalymy? Ýa kabul etmelimi?“ — diýip, olar pikir etdiler. Olar näme etmelidigi üçin üç günläp dileg etdiler.

Ýeri, olar näme karara geldiler? Olar janyňy halas etmek üçin ony gizleýärler. „Oglum, Hudaý seni güýçli ulanar!“ — diýip, ruhy çopan Abdulmaşa aýtdy.

Hudaý ony ulandam. Ol başga bir ruhy çopanyň öýünde gizlenende, musulmanlara özüniň imany hakda şaýatlyk etmän bilmedi. Ol musulmanlary Mesih bilen tanyşdyrmak üçin islendik mümkinçiligi gözledi.

Netijede, köp adamlar özleriniň Mesih bilen tanyşmagynda hut oňa borçludylar. Ol Gurhan mugallymlaryna gizlinlikde şaýatlyk etdi. Ol yzarlanylýan mesihilere wagyz etmek üçin köprüler gurdy.

Aýlar ýyllara aýlandy. Ýyllar on ýyllyklara. Abdulmaşı öylendi. Aýaly ikisiniň çagalary boldy. Ýöne onuň jehat geçişini yslamçylar ýatdan çykarmady. Ol entegem olaryň bokurdagynda tegek ýaly bolup dur. Bir gün Abdulmaşiniň öňki ynamdaşlary öz öýünüň daşyny gurşanlarynda, maşgalasy zordan ölümden gaçyp gutulyp bildi. Üç ýyl geçenden soň uniwersitetde okap ýörkä, Abdulmaşiniň

uly oglunyň ýanyna eli gylyçly üç sany musulman geldi. Olar onuň adyny tutup çagyrdylar.

„Biz seni talamaga däl-de, öldürmäge geldik, sebäbi sen öz kakaň ogly“ diýdiler-de, olar oglanyň şobada damagyny çaldylar.

„Muňa çydam etmek aşa agyr düşdi, ýöne Hudaýyň ýanyna getirerden juda uly bolýan pida bolmaýar“ diýip, Abdulmaşi ýatlaýar.

Ummasyz batyrlyk görkezip, Abdulmaşi elini uzatdy-da, öz oglunyň ölümüne meýilleşdirmäge gatnaşan adama Mesih hakda gürrüň bermäge başlady. Ol adam Abdulmaşiniň Mesihi kabul etme teklibinden yüz öwürdi, ýöne ol adamyň ogly bolan zady bilende, Abdulmaşiniň öýüne geldi.

„Haýyş edýärim, maňa öz Mesihiň hakda gürrüň bersene!“ diýip, oglan ondan haýyş etdi.

Bizi halas etmek Hudaý üçin hiç haçan giç bolmaýar. Öz durmuşyna, özüniň mesihileri yzarlap, ikiýüzli durmuşda ýaşan, soň hem, yzarlanylan döwürlerine nazar aýlanda, Abdulmaşi başyny ýaýkaýar. „Men söýginiň şeýle güýçlüdigini bildim. Eger siz Mesih üçin musulmanlary gazanmak isleseňiz, olary söýmelisiňiz, ýöne ynsan söýgüsi bilen däl-de, özüňiziň Mesihde gören söýgiňiz bilen söýmeli. Indi adamlar meniň açyk ýüreklidigimi görýärler. Eger Hudaýyň merhemeti bolmadyk bolsa, onda men häzirkim ýaly adam bolmazdym“ — diýip, Abdulmaşi aýdýar.

Abdulmaşide bolup geçen özgerişlikler ony yzarlaýjydan yzarlanylýana öwürdi. Resul Pawlusyň Galatýalyklar 1:23–24-de ýazyşy ýaly: „Bize ozallar azar beren adam indi bir wagtlar özüniň weýran eden imanyny wagyz edýär diýşip, men sebäpli Hudaýy şöhratlandyryýardylar“.

Biziň hiç birimize Hudaýyň ellerine özümizi atmaga giç bolmaýar. Durmuşynda ýigrençden başga hiç zady bilmeýänleriň söýgi hem bagyşlama Hudaýyna öwrülmepleri üçin dileg ediň. Abdulmaşi ýaly, Mesihi kabul edip, adam öldürmegi bes etmäge olaryň batyrlygynyň ýetmegi üçin dileg ediň.

Akymyň garşysyna ýüzmek

10

Ýusef

Ýakyn Gündogar

Ýusef gerdejikli çüýşejigi açdy. Olar onuň ýüregine düwen zadyny ýerine ýetirmek üçin ýeterlikdi. Şeýle-de bolsa, muny etmezinden önürti, özüniň ýigrimiden gowrak ýyllap ýaşan ömrüni, iň bolmanda, ýüzleý ýatlap geçmäge özüni borçly duýdy. Ol pikirinde ýyllary yzly-yzyna geçirende, şowsuzlyk yzyna şowsuzlygy, sustupeslik yzyna sustupesligi, ýeňliş yzyna ýeňlişi gördi. Ol bu pikirden derrew el çekdi.

Ýusef hemme zady dogry etmäge şeýle dyrjaşdy! Ol metjide gatnady. Her gün dilegler etdi. Ol on ýedi ýaşanda bolsa, maşgalasyndan hem dostlaryndan daşlaşdy. Ýüregini — neşeden başlap alkogola hem-de bandalara gatnaşmaklyga çenli, her hili zatdan doldurmaga çalşandygyna garamazdan, boşluk onuň ýüregini tapdan düşürdi we hiç zady başa barmady. Ine, näme üçin ol neşeden zäherlenmek islän eken.

Soňra ýok ýerden peýda bolan ýaly bolup, Ýusefiň atasynyň ýakymly ýüzi peýda boldy. Onuň bu adam hakdaky ýatlamalary giňişleýin dälidi. Ol öz atasyny seýrek görýärdi, sebäbi Ýusef Ýakyn Gündogarda ýaşaýardy, atasy bolsa, Birleşen Şatlara göçüp gidipdi. Şeýle-de bolsa, ony ýatlamaklyk ýaş ýigitde ýylgyrys döretdi we ýüregini ýylatdy.

Ýusef öz atasynyň musulman däl-de, mesihidigini ýatlady. Ol atasynyň bir gezek „losos hakdaky wakany“ gürrüň berenini ýatlady. Ýusef kiçijikkä, atasy telewizora seredip otyrka, ol onuň dyzyna münüpdi. Telewizorda bolsa, lososyň akymyň garşysyna nädip ýüzüp bilýändigini hakda gürrüň gidip durdy.

„Ýusef — diýip, atasy agtygyna ýüzlendi. — Mesihilerem balyklara meňzeş. Olar mydama akymyň garşysyna ýüzýärler. Dünýäniň ýollary mydama Mesihiniň ýolunyň garşysyna gönügendir. Şeýle-de bolsa, balyklar akymyň garşysyna ýüzmek bilen ejir çekýän bolsalar-da, olar ýaşayyşdan doly bolýarlar. Akymyň ugry bilen, dünýäniň yzyna düşüp, aşaklygyna aňsatlyk bilen ýüzýän balyklar bolsa, öldüriler“.

Bu wakany ýatlamagy Ýusefiň süňňüne çenli täsirini ýetirdi. Ol gerdejikli çüýşäniň gapagyny ýapdy. „*Men özüňe kast etmäniň gyrasynda durun. Eger atamyň Hudaýyna dileg etsem, men nämämi ýitirýärim?*“ — diýip, ol pikir etdi.

Ýusef nädip dileg etmelidigini asla bilmeýärdi, şonuň üçin ol Hudaý bilen ýürekden hem göni gürleşdi: „Eger Isa meniň durmuşymdaky hemme zatlary düzetse, men özümi öldürmeýärim“. Soň hem: „Ertiriň ahyryna çenli“ — diýip, sözünüň üstüne goşdy.

Soň ol uka gitdi.

Ertir bilen Ýusef oýananda, başujunda Işak daýysynyň oturanyny gördi.

— Şu gün Hudaý seniň ýanyňa gelmegi meniň ýüregime saldy — diýip, ol ýuwaşja aýtdy. — Maňa özümiň dogrudanam, seniň kakaň, ataň ogludygymy saňa gürrüň bermek gerek.

— Sen nämäni göz önünde tutýarsyň, daýy? — diýip, Ýusef haýran galyp sorady.

— Köp wagtlar mundan öň men bagta barýan ýol baýlygyň, güýjüň we ygtyýarlygyň üstünden geçýändir öýdýärdim. Şonuň üçin neşe kontrabandasy bilen meşgullansam, bu zatlaryň hemmesine ýeterin diýip pikir edýärdim. Ýöne soň men başga ýol tapdym. Hemme zatdan hoşal bolma ýoly. Men özüm üçin Isany tapdym — diýip, ol aýtdy.

„Isa“ sözi Ýusefi özüne getirdi, onuň yüzündäki haýran galma keşbi bilesigeliçlige öwrüldi.

— Atam ýalmy?! — diýip, ol öňe eglibräk ýüzlendi.

— Edil şonuň ýaly — diýip, daýysy jogap berdi. — Men ýaşkam, ol dälidir öýdýärdim. „Isa? Dogrudanammy?“ Ýöne durmuş diwaryna baryp urlanymdan soň, men hut seniň kakaň, ony doldurýan durmuş şatlygy tarapa çekilip başladym. Şeýdip, biz gürleşip başladyk.

— Edil biziň şu wagtkymyz ýaly.

— Hawa, edil şunuň ýaly.

Daýysynyň gürrüni Ýusefi ýesir etdi, şonuň üçin ol Isa hakda gürrüň etmek üçin onuň ýanyna yzygiderli baryp başlady. Bir gün daýysy Ýusefe Mukaddes Kitap berdi. Ýusef ony öýüne alyp gelende, örän seresap bolupdy, sebäbi onuň ejesi yerli metjidiň lideridi, özem mesihileri ýürekden ýigrenýärdi. Bir gezek ol Ýusefiň daýysynyň aýalynyň boýnundan haçy üzüp aldy-da, onuň yüzüne tüküripdi.

Bir gezek Ýusef Hudaýa ýüzlenip: „Isa, men Senden yüregime girmegiňi haýyş edýärim. Men ähli günälerimi Seniň aýaklaryň ýanyna goýýaryn we olary bagyşlamagyňy soraýaryn. Men Seniň bilen ýaşamagy diýseň isleýärim“ diýdi.

Hemme zat şol wagtdan başlady. Ýusefiň ejesi onuň krowadynyň aşagyndaky Mukaddes Kitaby tapdy. Ol oglunyň özünden uzyndygyna garamazdan, onuň köýneginiň ýakasyndan tutdy. Gazapdan ýaňa ejesiniň ýüzi üýtgäp gitdi.

„Allah akbar!“ [„Hudaý beýikdir!“] — diýip, ejesi gygyrdy-da, bag suwarylýan şlangy alyp, onuň bilen ogluny saýgylap ugrady. Şondan soňky baş günün dowamynda Ýusef arkasyndaky ýaralar sebäpli ýatyp bilmedi.

„Mukaddes Kitap haram kitap, mesihiler bolsa, iblis“ diýip, ejesi gygyrdy. Birnäçe gün geçenden soň, ol ogluna aşhanadaky pyçak bilen damagyny çaljakdygyny aýdyp haýbat atdy.

Ýusef Mesihdäki gazanan şatlygyny öz maşgalasy bilen paýlaşmak isledi, ýöne bu synanyşygyň öz başyna ýeterinden heder etdi. Şeýle-de bolsa, ol öz imany hakda başga adamlara yzygiderli

gürrüň berdi. Bir gezek Ýusef uly dogany bilen dyza çöküp dileg edip durkalar, otaga ejesi okdurylyp girdi. Ol Ýusefiň kellesine demir saç bilen urdy, doganyňam ýençdi, soň ýene Ýusefiň ýanyna gelip, ony huşundan gidýänçä bogup başlady.

Ertesi gün Ýusefiň kakasy ony üçünji gatyň balkonyndan iteklejekdigini aýdyp haýbat atdy.

„Ol maňa, eger meni balkondan iteklese, ony türmä alyp gitjekdiklerini, ejemiň bolsa, aklyndan azaşjakdygyny, inimiň bolsa, geday düşüp, köçede ýaşajakdygyny aýtdy. Ýöne meniň özümi oklasam welin, hemmeleriniň diňe kakamýň aklyndan azaşan oglunyň bolandygyny aýtjaklaryny aýtdy“ diýip, Ýusef ýatlaýar.

Ýusef Rimliler 12:18-däki: „Oňardygyňyzdan ähli adamlar bilen oňşukly ýaşamak barada elinizden geleni aýamaň“ diýen sözlere laýyklykda hereket etme kararyna geldi. Şonuň üçin, maşgalany soňky derejä ýetirmejek bolup, özüni oklamagy makul bildi. Ol diňe egnine şikes ýetirip we gözleriniň aşagyna gök düşürüp diri galdy.

„Sen näme üçin beýle etdiň? — diýip, kakasy keselhanada Ýusefden sorady. — Men diňe seniň biziň ynamymyza gaýdyp gelmegiň üçin seni gorkuzmak isledim“.

Ýusef ene-atasynyň ynamyna gaýdyp barmady. Hudaý bir maşgalanyň agzalarynyň duşman bolmaklaryny islemeýän bolsa-da, Ol Özi bilen gatnaşyklaryň hemme zatdan ýokarda bolmalydygyny düşnükli aýdýar. Isa Mesihiň yzyna eýerjekler üçin töwegelçiligiň boljakdygyny, „atanyň oğla, ogluň ata garşy boljakdygyny“ (Luka 12:53) aýdýar.

Maşgalamyzyň agzalary biziň imanymyz bilen ylalaşmadyk wagtynda, olaryň bizde we biziň üstümüz bilen Mesihiň hereket edişini görmekleri örän wajpydyr.

Bu gün Ýusef, daýysynyň we atasynyň öwreidişi ýaly, akymyň garşysyna ýüzmegi makul bilýär. Ol wagtyňyň aglaba bölegini ýaş musulmanlara gulluk etmek bilen geçirýär. Ol öz ýurduna Mukaddes Kitabyň we beýleki edebiýatlaryň gizlin getirilmegine gatnaşýar we ýaş araplara Mesih hakda gürrüň bermek üçin interneti ulanýar.

Bu örän batyrgaý ädimlerdir. Garşy çykmalar bolsa, aşa uly. Ýusefi tutma we yzarlama mümkinçilikleri her gün bar. Şeýlede bolsa, ol haçan hem bolsa bir wagt göklerde öz atasy bilen duşuşjakdygyny bilip, akymyň garşysyna barybir ýüzýär. Onuň taryhy Isanyň yzyna eýerijileriň hemmesine özümiziň durmuşda nähili ýüzýändigimize — güýjümüzde baryny edip, akymyň garşysyna kürekleyänmidigimize ýa-da ýeňil bolany üçin akymyň yzyna düşüp barýanmydygymyza üns bermelidigimizi ýatladýar.

Öňe gitmäge batyrlyk

11

Sajid

Päkistan

Ýetmiş ýaşly hoşhabarçy Sajidiň awtobusa münüp, Päkistanyň iň howply sebitleriniň birine ugranyna birnäçe sagat geçdi. Ol çukanak ýerlerde güwläp baryan awtobusyň içinde otyrka, ýanynda oturan ýolagçylaryň birnäçesi bilen gürründeş boldy. Bu sebitde musulman tarapdarlarynyň Isanyň yzyna eýerijileri, aw gözleýän ýolbars ýaly bolup, yzarlaýandyklaryna garamazdan, ol Isa hakda gürrüň açdy.

Beýle aýyk gürrüň etmäge näme oňa batyrlyk berdikä? Birwagtlar, Sajid entek Mukaddes Kitap mekdebinde okap ýörkä, Päkistanyň uly şäherleriniň birine girilýän ýerde ullakan gapynyň aýkdygyny düşünde görüpdü. Mesihi bu düşüşi Hoş Habar üçin täze gapyny açmaga Hudaýyň çagyryandygyna ýorupdy. Şol düşýşden soňky on ýyllyklaryň dowamynda Sajid Mesihe ýüzlerçe päkistanlylary getiripdi.

Onuň golaýynda oturan sakally erkek kişi, başyny iğençli ýaýkady.

— Siz mesihiler biziň pygamberimizi sylamak islemeýärsiňiz, beýle bolsa, näme üçin biz siziň Mukaddes Kitabyňyz hakdaky gürrüňleriňizi diňlemelimişik?

1Petrus 3:15-de ýazylyşy ýaly, Sajid öz imanyny goramaga taýýardy. Ýöne ol sypaýyçylyk bilen nädip jogap bermelidigi hakda pikirlendi.

— Biziň Mukaddes Kitabymyzda siziň pygamberiňiz hakda hiç zat aýdylmaýar — diýip, ol aýtdy.

— Biziň pygamberimiz hakda siziň Mukaddes Kitabyňyzda ýazylypdyr, ýöne siz mesihilere bu ýaramady. Siz ondaky hemme zady üýtgetdiňiz — diýip, ol adam gaharly gygyrdy.

Bu adamy ynandyrmaga synanyşmagyň peýdasyzdygyna düşünen Sajid hiç hili jogap bermedi.

Sajidiň awtobusdan düşenine köp wagt geçmänkä, ona golaý adam ony tutdy-da, gözlerini daňyp, ýeňil ulagyň yzky oturgyjyna itekläp saldylar. Ýirgimi baş minut geçenden soň, mesihini bir jaýa taşladylar, ol ýerde ony indi başga adamlar sorag edip başladylar.

— Sen kim? — diýip, olaryň biri gygyrdy. — Wagyzçymy? Sen musulmanlary azdyrýarsyňmy? Sen haýsy gurama degişli?

Sajid gorkudan ýaňa dili tutulyp, ümsüm ýatdy.

— Sen näme lalmy? — diýip, beýlekisi gygyrdy. — Eger sen soraglara jogap bermeseň, biz seni öldürieris.

— Men size hakykaty aýtjak — diýip, Sajid ýuwaşja aýtdy. — Men — Hudaýyň wagyzçysy.

— Eger biziň seniň janyňa rehim etmegimizi isleýän bolsaň, onda öz imanyňdan ýüz öwrüp, musulman bolmalysyň. Eger beýle Etmeseň, onda biz seni gynarys, şeýdip, otuz minutdan soň, seniň mesihilige bolan yhlasyň, edil tozanyň şemalda ýitişi ýaly, ýitip gider.

— Näme etseňizem men taýýar — diýip, eýýäm Sajid ynamly gürlledi. — Men Isa üçin ölmäge taýýar. Siz maňa näme etseňizem, men Ony satmaryn.

Sajidi ogurlanlar onuň ellerini arkasyna daňyp, agaja saradylar-da, aýak ýalaňaç buzuň üstünde durmaga mejbur etdiler. Päkistanyň jöwzasy mesihiniň bedeniniň beýleki böleklerini ýakyp barýarka, onuň aýaklary millionlarça iňňäniň üstünde duran ýaly bolup, gaty erbet agyrdy.

Ýarym sagat bir sagada, bir sagat — iki sagada öwrüldi. Sajidiň dabanlary çişdi we gögeren pakgarmalardan doldy. Ol aglady, ýöne hiç zat aýtmady. Ondan der akyp, egin-eşigini sapagyna çenli ezdi.

— Oňa bir serediň-ä, — diýip, Sajidi synlap duran aňkawlar Sajidiň üstünden güldüler. — Daşarda kyrk gradus, Isany söýýän bu adam bolsa, doňdy!

Mähelle gaty güldi.

— Belki, indi sen Isa bolan şol peýdasyz imanyňdan el çekersiň-de, öz bolmaly ýeriňe — yslama dolanarsyň, belki, indi sen Allanyň ýanyna gaýdyp gelersiň? — diýip, ony gynaýjylaryň biri aýtdy.

Sajid başyny ýaýkady.

— Beýle bolsa, sen Isanyň yzy bilen agaja çykmaly bolarsyň! — diýip, ol dowam etdirdi. — Seniň dabanlaryň doňanda, olary keseris-de, biz topugyňy doňdurarys. Olar doňanda bolsa, olary-da keseris. Isa seni çagyrrar, ýöne sen Onuň yzy bilen gidip bilmersiň, sebäbi aýaklaryň bolmaýar! Ha-ha-ha! Ýöne Alla gaýdyp gelseň, diňe bir ýöremän, eýsem, ylgarsyňam. Eýsem, şu gowy dälmi?

Sajid ýene başyny ýaýkady.

— Isa — diýip, ol buzuň üstünde birnäçe sagatlap gynalandan soň ýüzlendi. — Maňa kömek et! Maňa kömek et, Isa!

Soňrak Sajid bolan zady şeýle ýatlaýar: „Birden men görnüşde öz üstümde öwşün atyp duran perişdäni gördüm. Isa meniň ýanymda, pejiň içindäki Şadrak, Meýşak we Abednegonyň ýanynda duran dördünji adam ýaly bolup durdy“.

Agyry köşeşdi. Sajidiň bedeni güýçden doldy. Öz üstünden gülüp duran gynaýjylaryny we mähelläni haýran galdyryp, Sajid mesihi şöhratlandyryjy aýdymalary aýdyp başlady. Soň ol huşundan gitdi.

Sajid gijäniň içinde tekizlenen ýoluň gyrasyndaky turba geçýän çukuryň içinde oýandy. Onuň gapjygy bilen ýanynda göterip ýören iwril dilindäki kitaplary ýanynda ýatyrdy. Ötegçi bir adam, häzirki zaman „gowy samariýaly“, ony ýerli myhmanhana alyp bardy-da, gowulaşyança üç günläp şol ýerde bolmagy üçin töledi. Soň Sajidiň dogany ony keselhana, soň hem, öýüne alyp gitdi.

Isa Özüne gulluk edýänlere asuda durmuşy wada bermedi. Ýöne Ol bizi ýekelikde zähmet çekmegimiz we görgi görmegimiz üçin terk etmejekdigini aýtdy. Ol Öz şägirtlerini, Sajidiň edişi ýaly, Hoş

Habary dünýä yglan etmek üçin ibereninde: „Ine, Men asyrlaryň ahyryna çenli siziň bilendirin“ (Matta 28:20) — diýdi.

Sütemleriň iň gyzgalaňly wagtynda Isanyň barlygynyň özi şahsy güýjümüz bizi ýüňsakal edende, öňe gitmäge bize batyrlık berýär. Sajid ýaly, doganlarymyza, Hudaýyň bütindünýä maşgalasynyň agzalaryna, olaryň gulluklaryna goşulalyň! Geliň, Hudaý üçin ýaşama ýolumyzda batyrlygymyzy ýitirmezligimiz üçin dileg edeliň. Geliň, dünýäniň bizi özümize bolan ynamdan gaçyrmaga synanyşandygyna garamazdan, biri-birimizi Hudaýyň yzy bilen maksada okgunly gitmäge ruhlandyralyň.

Sajidi gynaýjylar onuň aýaksyz Isanyň yzynda eýerip bilmejekdigini aýdypdylar, emma ol bu gün entegem Onuň yzy bilen gitmegini hem söýgüli Halasgäri hakda töweregindäkilere gürrüň bermegi dowam etdirip ýör.

Şaýatlyk etmek üçin azat edildi

12

Sara
Eýran

Sara ýetginjekkä „yslamçy dileg ediji esgerdi“, *basijidi*, ýagny „Yslam rewolýusiýasynyň sakçylary korpusyna“ harbylaşdyrylan we eýran-yrak urşuna gatnaşan otrýadlardan döredilen ýokary derejeli Eýran harby-syýasy toparyna tabyn bolýan ýarym meýletin yslam toparynyň agzasydy. Mekdepde namaz wagtynda beýleki gyzlar özlerine Saranyň baş bolaryna mydama garaşýardylar. Bir gezek ol şeýle bir uzak wagtlap oraza tutdy-da, keselhana düşdi. Özleriniň yslama wepalylygyny görkezmek üçin dileg etme wagtynda Sara bilen onuň dostlary özlerini rehimsizlik bilen saýgylaýardylar. Saranyň tenindäki gök mydama hemmeleriňkiden köp bolýardy, şeýle-de bolsa, onuň çuň ruhy teşneligi boşlugyna galýardy. Ol özünden: „*Näme üçin men ruhy taýdan boşkam? Näme üçin yslamyň hudaýy bilen hiç hili şahsy baglanyşygy duýmaýarkam? Näme üçin dileg etme däpleriniň hemmesini dogry edýän bolsam-da, şu wagta çenli özümi şeýle erbet duýýarkam?*“ diýip sorýardy.

„Kiçijik gyzjagazkam ejem bilen kakamdan musulman namazyny okamagy öwretmeklerini sorýardym. Men pola namazlygy ýazýardym, soň halyça ýazýardym, üstüne-de bolsa, içine Mekgeden getirilen toprak salnan el ýaglygy goýýardym, sebäbi men oňa burnumy degirmelidim. Men hakykaty bilmek

isleyärdim. Isanyň durmuşy baradaky film bolsa, meniň durmuşymy üýtgetdi“ diýip, Sara ýatlaýar.

Saranyň uniwersitete okuwa girmeziniň öň ýanynda onuň gyz doganlarynyň biri kollejden öz şäherine geldi. Ol ýany bilen Isanyň durmuşy baradaky filmi alyp geldi-de, ony Sara görkezdi.

Sara filmi alyp, uzagrakdaky otagda üstünden ýapyp, diskini wideopleýere goýdy.

„Men Isanyň adamlary gowy görşüne seredip oturdym-da agladym. Filmiň ahyrynda toba dogasyny etmeklige çagyryş bardy. Men ol dogany alty gezek etdim“ — diýip, Sara ýatlaýar. Sara toba dogasyny etmeklige çagyryşy gaýta-gaýta yzyna sarap goýdy. „Şol wagt aslynda toba etmäniň nämäni aňladýanyna akyl ýetirendirin diýip pikir edemok, ýöne Hudaýa ýakynlaşmagy diýseň isleyärdim!“

Sara dyza çöküp, ellerini göge galdyrdy. „Doganym kollejden gelende, musulman monjugyny, namazlygy we toprak salnan elýaglygy alman, ellerini Hudaýa tarap uzadyp dileg edip başlanda, meniň oňa gözüm gidýärdi. Menem onuň ýaly dileg etmegi we özümi Hudaýa ýakyn duýmagy şeýle isleyärdim!“

— Hudaýym — diýip, Sara ýüzlendi. — Men Seniň bilen gatnaşykda bolmak isleyärin!

Sara dileg etmegini dowam etdirdi. Ol aglady we Hudaýdan diňe bir zady, Oňa ýakyn bolmagy, sorap, gaýta-gaýta dileg etdi. Ol: „*Belki, bu meniň hut gözleýän zadymdyr?!* Ýöne men ynamly däl“ — diýip pikir etdi.

„Şonda men günäden saplanmagym üçin dileg etdim. Şol gün men Hudaýyň özüm bilen pikirlerim arkaly gürleşýänini duýan ýaly boldum. Ol: «Bu hakykat. Men — hakyky Hudaý. Men — ýeketäk Hudaýdyryn» — diýdi“ — diýip, Sara ýatlaýar.

Sara doganyny tapyp, bolan zady gürrüň bermek üçin aşhana ylgady: Isa ony halas etdi!

Sara dileg edip başlanda, göwnüne ol ýene gürlemegi öwrenýän ýaly boldy. „Mende Mukaddes Kitap ýokdy. Men Isa hakda hiç zat bilmeýärdim diýen ýalydy. Mende bar zat — bu Isanyň keşbi

şekillendirilen çarçuwadaky reňkli suratdy. Onda Isa bir tarapa seredip durdy. Oňa özümi golaý duýmak üçin men Onuň seredýän tarapynda oturyardym. Şeýlelikde, Ol mydama maňa seredýärdi“ — diýip, ol gürrüň berýär.

Sara öý ýygnagynyň agzalary bilen gizlin duşuşyp başlaýar we Täze Äht alýar. „Men şeýle bagtlydym!“ — diýip, ol aýdýar. Eýran 1979-njy ýylda yslam respublikasy boldy-da, Mukaddes Kitap jemgyýeti ýapyldy, Mesih hakda bilmek isleýän mesihiler hem musulmanlar Hudaýyň Sözüni gözläp, ýüzlerçe kilometr geçmeli bolýardylar.

Öý ýygnagy palçyk çalnan kiçijik otagykdaky ýygnaýardy. „Ýöne şol diwarlar söýgi bilen öwşün atýardy“ — diýip, Sara gürrüň berýär. Mesihiler tutulmazlyk üçin Hudaýa nähili gulluk edýändiklerini gürrüň berýärler. Bir ýaş ýigit fonaryň ýagtysyna Mukaddes Ýazgyny okap, maşgala awtoulagynda gijesini geçirendigini gürrüň berýär. Sara töweregindäkilere Mesih hakda gürrüň bermäge çalşysyny bize aýtdy. Ýöne muny nädip etmeli?

Sara öz durmuşy ýaraýardy. Oňa Mesihe gulluk etmeklik ýaraýardy. Oňa diňe Ol hakda başgalara gürrüň bermegiň usulyny tapmak gerekdi. Ol şol usuly-da tapdy, ýagny işe gidende we işden gaýdanda gürrüň berýärdi.

„Ertirine işe barýarkam, agşamyna işden gelýärkäm men iki-üç ýolagça gürrüň berýärdim. Awtobus ortasyndan iki bölege — erkekler we aýallar üçin böleklere bölünendi. Men bir tarapda oturyp, aýallaryň birine gürrüň berýärdim, ýöne beýleki tarapky erkeklerem muny ünsli diňleýärdiler. Olar üçin bu örän gyzyklydy“ — diýip, ol düşündirýär.

Sara özüni töwekgelçilige duçar edýänine düşünýär. Eýranda ykrar edilen mesihi bolmaklyk bir başga, ýöne öz imanyny gürrüň berýän mesihi bolmaklyk düýbünden başga zat. Bu yzarlanmanyň üstünden barmaklyk bolýar. Şeýle-de bolsa, Sara berkdi: „Men başgalara Mesih hakda gürrüň bermän bilemok. Men olara özümi nämäniň ruhy gulçulykdan halas edenini gürrüň bermäge borçly!“

Sara Mesihi gazandy, sebäbi dogany oňa Ol hakda gürrüň bermäge het edip bildi. Şonuň üçin ol gyz töweregindäkilere Injili wagyz etmegiň nähili wajypdygyna düşünýär. Bu batyr gyz: „Doga-dilegde erjellik ediň, şükür edip, ägä boluň. Şonuň bilen birlikde Hudaýyň sözünü ýaýradyp, ugrunda meniň bendi bolan Mesihimiň syryny aýan eder ýaly, Hudaý bize bir gapy açsyn diýip, biziň üçin hem doga-dileg ediň. Şeýlelikde, sözi edilmelisi ýaly aýan edeýin“ (Koloseliler 4:2–4) diýen resul Pawlusyň sözlerini batyrlyk bilen gaýtalaýar.

Biz nirä gitsegem, ýanymyza Isany alýarys. Ol biziň sözlerimizde. Biziň hereketlerimizde. Biziň dileglerimizde. Goý, Reb töweregimizdäkilere şaýatlyk etmekde batyr bolmaga kömek etsin, gaýduwsyz imandaşlarymyz üçin edýän dileglerimizde yzygider bolmaklygy peşgeş bersin!

Has uly özgerişlik

13

Samrita

Malaýziýa

Urgy.

Kakasynyň aýasy Samritanyň ýaňagyna şarpyldap degdi-de, ony poluň üstüne ýazdy. Ýene bir gezek. Onuň burnundan gan çüwdürilip akdy.

— Sen maňa gerek däl, Samrita. Sen hiç zatça-da ýok. Öz on iki erkek hem gyz doganlaryň ýaly — diýip, kakasy malaýziýa dialektinde zordan gürlledi. Ol serhoşdy.

1990-njy ýyllardy. Serhoşluklar, uruşlar we garpyşmalar Samritanyň maşgalasyny pyçak kimin bolup paralayardy. Onuň kakasy köp içýärdi, ejesi bolsa, muňa goşulmaga gorkýardy. Ejesini kim günäkärläp biljekdi? Samrita ejesini gorajak bolup, parahatlygy saklamaga çalyşýardy.

— Kaka, sen diýýän zadyňa düşüneňok. Sen aslynda beýle pikir edeňok ahryr! — diýip, Samrita kakasy ony ikinji gezek urandan soň aýtdy.

— Wah, görgüli Samrita, *men hut şonuň ýaly pikir edýärim* — diýip, kakasy onuň üstünden güldi.

Ol ýene güldi-de, Samritanyň üstüne oturgyjy zyňyp goýberdi-de, dyzyna degirdi, soň hem, gijesini geçirmek üçin bara tarap ugrady.

Samrita on sekiz ýaşynda Uda atly bir musulman ýigit bilen duşuşyp başlady, sebäbi özleriniň gatnaşyklarynda atasy öýünden

gitme mümkinçiliginiň bardygyny görüpdü. 1999-njy ýylda olar durmuş gurdular. Samrita durmuşa çykmak üçin yslamy kabul edipdi, ýöne barybir durmuşy şowly bolmady. Uda neşä baş goşdy-da, Samritany, edil bir wagtlar kakasynyň edişi ýaly, urup başlady.

— Meniňki boljak däl ýaly, edil maňa göz degen ýaly — diýip, bir gün Samrita jorasy Aýşa zýýrendi.

— Saňa has erjellik edip, yslama has bagyş edilen bolmak gerek — diýip, Aýşa maslahat berdi.

Şol wagtdan başlap, Samrita baş wagtyna namaz okamaga, sadaja geýinmäge, Gurhan okamaga, hatda Mekgä gitmegi-de meýilleşdirip başlady. Şeýle-de bolsa, hiç zat onuň isleýän asudalygyny we rahatlygyny getirmedi.

Soň 2006-njy ýylda Samritada iň güýçli özgerişlikler bolup başlady. Hemme zat kakasyny görmäge barmakdan başlandy.

Ony görende Samrita tisginip gitdi. Şu wagta çenli ýüregini ýakyp duran geçmişi ýada salyp, ol gapyny seresaplyk bilen çalaja açdy. Ol kakasyny soňky gezek göreli bári köp wagtlar geçipdi.

— Saňa näme gerek? — diýip, şübhelili dem alyp, gyzy sorady.

— Men diňe saňa käbir zatlary aýtmak isleýärin.

— Hawa, näme? — diýip, ol ýene uludan demini aldy.

Kakasynyň gözleri uçganaklady. Samrita ozal munuň ýaly garaýşy hiç haçan görmändi. Onda nämedir bir zat düýpgöter üýtgapdi.

— Men senden bagyşlamagyňy sorajaryn — diýip, kakasy ýuwaşja aýtdy.

— Kaka?!

— Men seniň kakaň bolmaga mynasyp däl.

Samritanyň aýaklarynyň güýji gaçdy. Ol ýykylmajak bolup, zordan saklandy:

— Saňa näme boldy?

— Indi men seniň köp ýyllar mundan ozalky gören adamyň däl. Men üýtgedim — diýip, kakasy jogap berdi.

Mähirli ýürek Samritany kakasyna ynanmaga ruhlandyrdy, hakydasy bolsa — munuň ýaly özgerişligiň bolanyňa şübhelenmäge.

— Men näme üçin saňa ynanmalymyşym?

Kakasy „Seniň üçin“ diýlip ýazylan kiçijik gutujygy uzatdy.

Samrita ony açdy. Onuň içinde kiçijik haçjagazly zynjyr bardy.

— Samrita — diýip, kakasy aýtdy. — Men öz gaharymy, tekepbirligimi we akmaklygymy haçyň aşagyna goýdum. Indi men mesihi.

Samrita munuň nämäni aňladýanyny anyk bilmeyärdi. Ýöne şol wagtdan başlap, ol her aýda maşgalasyny görmäge gelende, dogrudanam, onuň üýtgänine göz ýetirýärdi. Kakasy çagalarynyň hemmesine öz durmuşynda Mesihniň eden işlerini gürrüň berdi we olaryň her birinden ötüňç sorady.

Kakasynyň sözleri Samritany gyzyklandyrdy, ýöne onda bolup geçen ummasyz üýtgeşmeler, şol Mesih Kim bolsa-da, Onuň ullakan ygtyýarynyň bardygyna Samritany ynandyrdy.

Bir wagtky arakhor hem urşagan adam bolan kakasy indi aladaçyl hem kiçigöwünli bolupdy. Bir wagtky gaharjaň adam indi mähirli bolupdy. Bir wagtky egoist indi öz bähbidini gözlemeýän adam bolupdy.

Samrita Isadan öz kakasynyň ýüreginde bolup geçen üýtgeşmeler hakda soramaga başlady we mesihilik seminary wagtynda 2008-nji ýylda Isanyň özüniň şahsy Rebbi hem Halasgäri hökmünde kabul etdi. Ýöne ol bu zatlary Udadan gizläp saklady. Indi ol ýüregine özüniň ymtylan rahatlygyny tapanyndan soň, ony ýitirmekden gorkýardy.

Bir gün Uda Samritanyň Mukaddes Kitabyny tapanda, ol aýalynyň üstüne topuldy. Ol ony näetledi-de, öýden kowup goýberdi. Samrita iki çagasyny, on ýaşly Lilini we baş ýaşly Feýsi alyp gitdi.

Uda Samrita bilen aýrylyşmakçy boldy, şeýle hem, ol hakda, yslam kanunynyň berjaý edilişine jogap berýän şerigat polisiýasyna habar berdi. Aýaly suda çagyrdylar.

Imandaşlary Samrita üçin oraza tutup we dileg edip, Hudaýdan rehim etmegini we goramagyny soradylar. Eger Uda aýalynyň yslamdan gidenini suda aýtsa, onda Samritany beýik diwarlar

bilen gurşalan we göçme manyda „arassalanma merkezi“ diýlip atlandyrylýan türme tussaglygyna höküm edýärler we ol ýerde ony yzyna yslama getirmek üçin gynaýarlar. Eger ol „täzeden terbiýelenmekden“ ýüz öwürse, onda oňa hakyky türme tussaglygy garaşýar.

Sudda işe galanda, kazy Udadan onuň aýalyndan näme sebäpden aýrylyşmak isleýändigini birnäçe gezek sorady, ýöne, her neneň täsin bolsa-da, ol öz jogabynyň oňa döňüklik edip, yslamdan ýüz öwren aýaly üçin türme tussaglygyny aňladýanyna garamazdan, jogap bermekden boýun towlady. Sud Udany aýrylyşdyrды we iki çaga hossarlyk etmegi oňa berdi. Samrita çagalaryň ýanyna barmak gadagan edildi. Ýöne aýal türmeden saplandy.

Häzir Samrita altmyş agzadan ybarat bolam Malaýziýa ýygnağyna gatnaýar. Indi onuň kakasy bilen gatnaşyklary öňküsinden gowy. Kakasynyň Isa bolan söýgüsi *olaryň umumy* söýgüsi boldy. Ol kakasyny hem Udany bagyşlady.

Udanyň Samrita çagalary görmäge rugsat berendigine garamazdan, ol Samrita olar bilen gürleşende, öz imany hakda dil ýarmazlygy duýdurды. Emma çagalary bilen görüşme mümkinçiligini ýitirme töwekgelçiliginiň bardygyna garamazdan, onda çagalaryna Mesih hakda gürrüň bermäge batyrlygy ýetýär.

„Hudaýyň kömegi bilen men öz çagalaryma seretme hukugyny alaryn!“ diýip, Samrita aýdýar. Ol Reb üçin mümkin bolmajak zadyň ýoklugyna bolan ynam bilen ýaşaýar. Onuň özi 2 Korintoslylar 5:17-de: „Şonuň üçin kim Mesihe bagly bolsa, ol täze mahlukdyr. Köne zatlar geçdi, indi ählisi täze bolandyr“ diýlip ýazylyşy ýaly, Mesihiň adamlary täze ýaradylyş edişiniň şaýady bolup durýar. Samrita özüne birwagtlar kakasynyň sowgat beren haçjagazyny her gezek dakynanynda, bu ajaýyp hakykaty ýatlaýar. Bu hakykat oňa öz geljegini Isa ynanmaga batyrlyk berýär.

„Bu ýerde size orun ýok!“

14

Afruz

Eýran

Eýranly musulman Afruz Isany gözlemedi, Isanyň Özi ony tapdy.

Afruz kömek hem ruhy rahatlyk gözledi. Ol öz ejirleriniň ýeňilleşmegini ýürekden isleýärdi.

Afruzyň durmuşy işdäki, mekdepdäki basyşyň agramy we yslama bolan ynamynyň gynajy şübheleri astynda dargady. „*Belki, men gaýgy etmegi bes edip, şahyr bolaryn. Eýran medeniýetinde şahyrlar ýokary tutulýar. Şahyr bolmak meniň saglygym üçin has gowy*“ — diýip, ol pikir etdi.

Afruz özüni durmuşdan doýan ýaly duýanda, ol Allany çagyrdy. „Ýok, men has öte geçdim. Men oňa: «Eger sen maňa kömek etmeseň, onda şu gün agşam özüňi maňa görkezersiň. Eger şu gün agşam maňa alamat görkezmesen, onda yslamy taşlap, dünýä giderin-de, ýoldan çykan bolaryn» diýip haýbat atdym“ — diýip, ol soňrak ýatlaýar.

Soňra Afruz uklap, görnüş görýär: „Otag nurdan doldy. Men eýýäm daň atandyr öýtdüm, ýöne entek ýarygijedigine düşündim. Men başymy galdyranymda, Isa Mesihi gördüm. Ol ak geýimlidi. Men Mesihiň keşbini ozal hiç haçan gören bolmasam-da, munuň Şondan başga hiç kim dældigini bildim“.

Afruz, eger Isa bir zat diýäýse, onda ony ýazyp almak üçin ruçka bilen kagyz çykardy. Isa bolsa: „Ähli argynlar we agyr ýüklüler, Meniň ýanyma geliň, Men sizi köşeşdirerin“ — diýdi.

Şeýdibem, görnüş gutardy. Bu Afruzy gaharlandyrdy. Isanyň aýdan sözleriniň onuň üçin hiç hili ähmiýeti ýokdy. „Men Muhammediň hudaýyny gözledim, ýöne meniň ýanyma Isa Mesih geldi! Bu näme boldugy?!“

Ertesi agşam ol Mesihi ýene görnüşde görýär. „Eýsem, Men senden haçyň kölegesine gizlenip, Meniň bilen howpsuzlykda bolmalydygyny aýtmadymmy?“ — diýip, Ol Afruzdan sorady.

Indi Afruz hakykatdan alada galdy. Ol: „*Meniň ýanyma Mesih geläýdimikä? Belki, Ol hakyky Hudaýdyr? Men Allany ýa-da Muhammedi görmelidim ahyry*“ — diýip pikir etdi.

Afruzyň işdeşi gyza bir zat bolýanyny bildi. Afruz oňa özüniň Amerika giden ejesini köpden bäri görmändigini, munuň özüni biynjalyk edýänini aýdyp aldady.

Birden ýaş ýigit özüniň Isanyň yzyna eýerijidigini aýtdy. „Hudaý mydama seniň bilen. Hudaý — söýgüdür. Ähli gaýgylaryňy Onuň üstüne ýükle“ — diýip, ol aýtdy.

Afruz aňk boldy. „Adatça Eýranda işde adamlar işdeşlerine: «Men — mesihi» diýmeýärler“ diýip, soň Afruz pikir etdi.

Şeýlelikde, Afruz öten agşam Isanyň özüne aýdan sözlerini oňa gaýtalap berdi. Ol derrew öz Mukaddes Kitabyny açyp — Afruz ozal Mukaddes Kitaby hiç haçan görmädi — Mattanyň Hoş Habaryndan 11:28 görkezdi. Afruz: „Eý argynlar, agyr ýüklüler, Meniň ýanyma geliň, Men size dynçlyk bereýin“ diýen sözleri okap aňk boldy.

„Bu aýat meniň imanymyň başy boldy“ diýip, Afruz soňrak gürrüň berdi. Ol, şeýle hem, onuň täze tapynan imanyna garşy çykan adamlara garşy durmaga kömek etdi.

Afruz başga iş gözläp başlanda, Eýran döwletine deňişli kompaniýalaryň mesihileri işe almak islemeýändigini bildi. „Olar basyş astynda bolýarlar, mesihi işgärlere salgyt salmaga, olaryň gazançlaryny peseltmäge mejbur bolýarlar we olara ätiýaçlandyрма tekliپ etmeýärler“ — diýip, gyz düşündirýär. Hususy kompaniýalar oňa iş tekliپ etdiler, ýöne adatça musulmanlara tölenilýäninden az hak tölemek islediler, üstesine-de hiç hili kömek pulsyz.

Afruz ýygnakda Mesihiň yzyna eýerýän bir oglan bilen tanyşdy-da, oňa durmuşa çykdy. Bu olary gizlin eýran polisiýasynyň yzarlamasyna alyp bardy. Nika gijesi ýaş çatynjalar myhmanhana baranlarynda, olary tutdular-da, ýygnagyň işine gatnaşýslary, özleriniň ruhy çopany hakda sorag etdiler we olaryň hakykatdan nikalaşandygynyň subutnamasyny talap etdiler.

Ahyr netijesinde olary goýberdiler, ýöne olar Demirgazyk Eýrana göçdüler-de, ol ýerde Mesihe gulluk etmek üçin köprük azatlykda bolarys diýip umyt etdiler. Olaryň ikisem ýygnak işine işjeň gatnaşyp başladylar. Afruz Eýranda we beýleki ýurtlarda gulluk alyp barýar.

Ýaş maşgalada gyzygajaz doglanynda, oňa Emmanuil diýip, mesihi adyny dakany üçin döwlet işgärleri olary yzarlap başladylar. Emmanuil çagalar bagyny tamamlanynda, onuň ýolbaşçysy gyzygazyň olaryň çagalar bagyna gatnanyňy tassyklaýan we başlangyç mekdep üçin zerur bolan dokumentleri bermekden ýüz öwürdi, öz gezeginde mekdebem: „Size musulman mekdebinde orun yok!“ — diýdi. Afruz bilen adamsy bolmalysy ýaly bilim bermeyändiglerine salgylanyp, gyzyňy ellerinden almaklaryndan howatyr etdiler.

Maşgala Isanyň: „Size dogrusyny aýdýaryn: Hudaýyň Patyşalygynyň hatyrasy üçin öýüni, aýalyny, doganlaryny, enetasyny ýa-da oglan-uşagyňy taşlap, bu zamanda köp essesini we geljek döwürde ebedi ýaşayşy almajak ýokdur“ (Luka 18:29–30) diýen sözlerini gowy ýatda saklap, ýene ýerinden gozgandy.

Ýerdäki adalatsyzlyga garşy durmak üçin diňe Öz halky niredе bolsa-da, ony goldamaga söz berýän Isadan alyp bolýan batyrlygy gerek bolýar. Aýratynlykda ýa-da bilelikde Afruz bilen onuň maşgalasy nirä barsalar — işde-de, mekdepde-de, myhmanhanada-da, täze şäherde-de yzarlanylýar. Özlerine adalatsyz daranlarynda, olar „göze göz“ diýip ar almaga teşne bolmaýarlar, sebäbi „munuň entek soňy daldigini“ bilýärler. Olar bakyýetde özlere baýragyň garaşýanyna berk ynanýarlar.

Göçüp-gonup ýaşamaklyk we watandaşlary tarapyndan inkär edilmeklik eýranly ýaş mesihilere Ýewreýler 11:13, 16-da Isanyň yzyna eýerijiler hakda „ýer ýüzünde ýat hem mysapyrдыklaryny boýun aldylar... Emma olar has gowusyny, ýagny asmandaky watany arzuwlaýardylar. Şonuň üçin Hudaý Özüni olaryň Hudaýy diýip atlandyrmakdan utanmaýar. Çünki olar üçin bir şäher taýýarlady“ diýlip ýazylanyny ýatladýar.

Geliň, Hudaýdan her gün batyrlyk bilen ýaşap we imanda berk durýan Mesihdäki doganlarymyz üçin parahatlyk, asudalyk we durnuklylyk soralyň.

Ýöne bir Mukaddes Kitap paýlamak

15

Butros
Siriýa

Gün batandan soň obada mydama garaňky bolýardy. Ol ýerde elektrik togy ýok. Bu gije hemişekilerden-de içgysgynç ýaly boldy. Butros birwagtlar mesihileri gözlemek hem yzarlamak islän Şawulyň mesihi bolup, Reb Isa Mesih bilen duşuşykdan soň, durmuşy düýpgöter üýtgäp, resul Pawlusa öwrülen yeriniň golaýyndady.

Butros öz obasynda girizilen komendant sagadyna, gündiz sagat dörde öýüne gelmedi. Bu sagatdan soň köçä çykmak howpludy, aýratynam, siriýalylaryň arasynda Mukaddes Kitap ýaýradyp, Isa şaýatlyk edýän adam üçin howpludy. Ol yslama we Muhammediň taglymatyna garşy çykýan hemmeleri we hemme zady ýazgarýan musulman tarapdarlary üçin ýeňil aw boljakdy.

— Butros, sen Injili açyk wagyz etmegiňi, iň bolmanda, wagtlaýynça bes et. Biziň seni ýitirmegimiz mümkin. Seniň edýän zadyň juda howply — diýip, birnäçe gün mundan ozal ýygnak ýolbaşçysy ondan haýyş etdi.

— Ýöne men muňa çagyryldym ahyry. Teşne siriýalylara Mesih hakdaky Hoş Habary ýetirmäge çagyryldym — diýip, Butros jogap berdi.

— Hawa, ýöne häzir ogurlanylýanlar we gynalýanlar näçe diýseň bar. Yslam tarapdarlary mesihileri dogram-dogram edýärler — diýip, ýygnaýyň ýolbaşçysy garşy çykdy.

Bu gürrüňden soň Butros Isa Mesih hakdaky Hoş Habary wagyz etmegini bes etmedi.

Gijäniň düşmegi bilen ýygnak ýolbaşçylary we Butrosyň pikirini goldaýan beýleki mesihiler erbet zat hakda pikir edip başladylar. Olar öz dostlary üçin dileg etmäge ýygnanyşdylar. Butrosyň öýjüklü telefonyna edilen jaňlar jogapsyz galdy.

— Meniň kelläme gelen görnüşde, Butros hem, edil beýlekileriň hemmesi ýaly parcalanandyr — diýip, onuň dostlarynyň biri aýtdy.

Agşam sagat dokuzda olar özleriniň dosty hakda biljek bolup dyrjaşdylar, hatda onuň tussag edilen edilmänini biljek bolup, howpsuzlyk gullugyna-da jaň etdiler.

— Näme üçin ol komendant sagady wagtynda köçede ýördi? — diýip, howpsuzlyk gullugynyň işgäri sorady.

— Mukaddes Kitap ýaýratmak üçin — diýip, mesihiler jogap berdiler.

— Ol näme üçin beýle edýär? Ol dälimi? — diýip, işgär haýran galdy.

Howpsuzlyk gullugynda Butrosyň nirededigini bilmeýändiklerini aýdanlaryndan soň, dostlary öňküden-de beter bimaza bolup başladylar. „Bu biziň üçin eýmençlikden doly wagt boldy. Biziň hemmämiz agladyk we dileg etdik: «Rebbim, ol Seniň eliňde. Ony gora!» — diýip ýalbardyk“ — diýip, Butrosyň dosty ýatlaýar.

Daň atdy. Butros entegem ýokdy. Bütün gün geçdi. Butros ýok. Iki gün geçdi. Butros entegem gelmedi.

Ahyrsoňy doganlar ýygnak binasynyň ýanyna ýygnanyşdylar. Olaryň hemmesi Mesihdäki doganlaryny gözlemekden ýaňa şeýle ýadapdylar welin, asla güýçleri galmandy.

Gapynyň duýdansyz sesi hemmeleri tisginmäge mejbur etdi. Gapy açyldy-da, onda Butros peýda boldy. Mesihiler gözlerine ýaş aýlap, ony gujaklamak üçin ylgadylar.

Ýadaw, sakaly ösen we hapa eşikde gelen Butros özüni howpsuzlyk gullugynyň tussag edenini gürrüň berdi.

„Ýok bol şu ýerden, ýa-ha seniň özüň gidersiň, ýa-da seni özümüz äkideris!“ diýip, oňa ofiser buýruk berdi.

Butros köçeden gitdi, emma şol etrapçadan gaýtmady. Ol diňe indiki köçä geçip, dükanma dükan aýlanyp, Isa Mesihiň Hoş Habaryny wagyz etdi. Isanyň duzy hem nury bolmak üçin, öz meýilnamasyny kimdir biri puç etjek bolanda gidibermeli däl-de, hereket etmelidigini ol bilýardi.

Polisiýa onuň yzyna düşdi. Ony tutdular-da, kellesine gara halta geýdirdiler we uzyn sakally musulman tarapdarlaryndan doly türme kamerasyna saldylar.

— Sen näme üçin bu ýerde? — diýip, olaryň biri ondan sorady.

— Men adamlara Mesihiň söýgüsi hakda gürrüň berdim. Ol hakda size-de gürrüň bermek isleýärin — diýip, Butros jogap berdi.

Ol şeýle hem etdi.

Ertesi gün Butrosyň garşysynda howpsuzlyk gullugynyň başlygynyň özi oturdy. Ol mesihä gazaply gygyryp başlady.

Butros pes göwünlilik hem Mesihiň söýgüsi bilen jogap berdi.

— Men ýöne bir Mukaddes Kitap paýlap ýördüm. Mukaddes Kitap bize ýolbaşçylarymyz üçin dileg etmegi we olary sylamagy öwredýär — diýip, ol aýtdy.

Bu sözler ofiseriň gaharyny köşeşdirdi. Butros onuň gözlerine seredip, şeýle diýdi:

— Hudaý — söýgüdir. Ol sizi söýýär.

Şu sözlerden soň sorag edilme tamamlandy. Ofiser telefon belgi ýazyp, ony Butrosa berdi.

— Bu näme?

— Meniň mobil telefonymyň belgisi. Eger howpsuzlyk gullugy bilen baglanyşykly mesele ýüze çyksa, habar ber.

Butros ofisere minnetdarlyk bildirip, ýygnak binasyna tarap ugrady. Ol şol ýere ýyganan doganlary köşeşdirdi we dilegleri üçin olara minnetdarlyk bildirdi, soň hem, aýaly bilen çagasynyň ýanyna gitdi. Ertesi gün Butros ýene Injili yglan edip, köçä çykdy we özüni diňlemek islänleriň hemmesine ony aýtdy.

Butros ýaly imanlylar Hudaýyň Sözüni ýaýratmagyň hatyrasyna hemme zadyna töwekgelçilik edýärler. Olar öz janyny howp astyna salýarlar. Goý, olaryň batyrlygy hakdaky şaýatlyklar bizi ruhlandyrsyn we Isanyň: „Bu zatlary Mende parahatlygyňyz bolsun diýip aýtdym. Dünýäde gaýgy-gussaňyz bolar, emma mert boluň. Men dünýäni ýeňendirin“ (Ýohan 16:33) diýen sözlerini ýatlatsyn.

Butros bilen gürleşmezinden öň howpsuzlyk gullugynyň ofiseri ýaly, Injile garşy çykýan tanyş adamlaryňyz hakda pikir ediň. Hudaýyň şol adamlaryň ýüreklerine täsir etmegi, olaryň Hudaýy tanamaklary we Oňa gulluk etmekleri üçin dileg ediň. Hudaý biziň her birimizde Butrosda ýüze çykaran zadyny — berkligi, batyrlygy we imandaky yranmazlygy görmek we ýüze çykarmak isleýär.

Hakykaty gözlemäge batyrlyk

16

Amal
Ysraýyl

Ysraýylda ýaşayan arap gyzy Amal mekdepden öýüne gelende, ýanan bir zadyň ysyny duýdy. Onuň ejesi eýýäm näçenji gezek gowy görýän kitabyny — Mukaddes Kitabyny ýakypdy.

Soňky üç ýylyň dowamynda ejesi, gyzyňy mesihilik ynamyndan öwürmäge çalşyp, eýýäm dokuz kitabyny ýakypdy. Hudaýyň Sözüni ýakmaklyk ene-atasynyň oňa ýumşaklyk bilen garaýanyňy aňladýardy. Onuň ýygnakdaky Isanyň yzyna eýerýän doganlary öz ene-atalary tarapyndan has güýçli garşy çykmalara duş gelipdiler.

Amal Isa hakda on üç ýaşyndaka eşidipdi. Ol durmuşda ýol tapjak bolup, güýjünde baryny edip dyrjaşypdy we öz derejesi hakda köp soraglary beripdi. „Men durmuşda dogrudanam azaşypdym-da, çatryga çykypdym. *Haýsy ýol — yslymyň ýolumy ýa-da mesihiligiň ýoly meni hakykata alyp baryar?*“ — diýip, soňrak Amal gürrüň berdi. Amalyň mesihilik bilen gyzyklanýanyňy eşidende, orta mekdebiň mugallymy oňa ondan daşrakda durmagy duýdurypdy, sebäbi munuň üçin onuň ölmegi mümkindi.

— Hudaý — diýip, bir gün gije Amal Hudaýa doga etdi. — „Men Senden sormak isleýärim, Sen Yslymyň Hudaýymy? Ýöne eger Sen mesihileriň Hudaýy bolsaň, onda, bu meni ölüme alyp baryan bolsa-da, barybir Saňa ynanaryn“.

Soň Amal düýş gördi. „Düýşümde men oýanýarmykam diýýärim. Öňümde şeýle güýçli ýagtylyk bardy welin, men oňa seredibem

bilmedim. Ýagtylyk, soňrak düşünişime görä, Isady. Ol maňa Özi bilen gitmelidigimi aýtdy. Her gezek men ýykylanymda, Ol meniň elimden tutdy-da galdyrdy, soňra biz ýolumyzy dowam etdik. Biz jülgä baryp ýetdik. Ol menden suwuň içinden kitaby çykarmagymy haýyş etdi-de: «Seniň gözleýän jogabyň şu kitabyň içindedir» — diýdi“ — diýip, Amal ýatlaýar. Men: „Men Ýol, Hakykat hem Ýaşayşdyryn“ — diýen aýady okadym.

Amal oýananda: „*Bu aýat niredenkä? Gurhandanmy? Ýa Mukaddes Kitapdan? Ýa başga bir kitapdanmyka?*“ — diýip pikir etdi. Ol ony tutanýerlilik bilen gözledi-de, Mukaddes Kitapdan, Ýohannayň Hoş Habary 14:6-dan tapdy. Mundan soň gyz öz durmuşyny Ýol, Hakykat hem Ýaşayş Bolana, Isa Mesihe ynandy.

„Şondan bäri men Rebbiň hereket edýänine we meni goraýanyna düşünp başladym“ diýip, Amal gürrüň berýär. Ol Isanyň goragyna ýygy-ýygydan mätäç bolýardy. Ejesiniň Amalyň Mukaddes Kitabyny gözläp tapyp, ony ýakmagynyň üstesine-de, bir gün (gyz eýýäm on sekiz ýaşandan soň) ol keselhanadaky bir mesihini görüp gelenden soň, erkek dogany oňa topuldy.

— Sen niredede bolduň?! — diýip, ol gygyrdy.

— Keselhanada.

— Ýok, sen aldaýarsyň! Sen ýygnakda bolduň!

Isanyň yzyna eýerýänleriň ýygnagynyň nähili atlandyrylýandygyny doganynyň bilenine haýran galan Amal keselhanada bolanyny gaýtalady. Dogany ony tutup, kellesini äpişgä urdy-da, aýnany döwdi.

Kakasy gelende, Amal ol aralap, özüni gorar diýip umyt etdi. Munuň deregine kakasynyň özi gyzy urup başlady. Amal onuň elinden sypyp, aşhanadan wanna gaçdy, ýöne dogany ony ol ýerden saçyndan çekip çykardy-da, ýatýan otagyna süýräp alyp bardy we elini aýlap, onuň ýüzüne urdy. Gyz huşundan gitdi.

Amal soňrak özüne gelende, maşgalanyň gamgyndygyny gördi. Kakasynda insult bolup geçipdir. Munda maşgala Amaly günäkärledi. Gyzy öz otagyna iki hepdeläp gabap goýdular. Onuň telefonyny hem dokumentlerini aldylar we çalaja naharladylar.

Amalyň saglygy erbetleşdi. Ol ikinji gezek huşuny ýitireninde, ony keselhana alyp gitdiler.

Gyza gazaply daralanyny bilip, keselhananyň işgärleri polisiýany çagyrdy. Amal polisiýa aslynda nämäniň bolandygyny aýtmak isledi, ýöne beýle etmekden boýun towlady.

„Men Hudaýyň şaýady bolmak we özümiň Onuň gyzydygyny subut etmek isledim“ diýip, ol düşündirýär.

Amal sagalanyndan soň öýünden gidip, Mukaddes Kitap kollejine baryp başlady. Ol maşgalasyna sosiologiýany okaýanyny aýtdy. Kolleji gutaran günü kakasy onuň yzyndan gelip, gyzyň ýüzüne onuň ylahyýet derejesini alandygy baradaky suratly makalaly gazeti dürttdi.

— Doganyň şu makalany görmezligini Hudaýdan dile — diýip, ol dişini gyjady. Şondan soň ol gyzy bilen iki aýlap gürleşmedi.

Maşgalasynyň zalymlygyna we öz imanyny ýigrenýänine garamazdan, Amal öýüne gaýdyp barmaga özünde batyrlyk tapdy. Ol özüniň üç uýasyny we kiçi oňlan jigisini (özüni uran doganyny däl) Rebbe getirdi. Kem-kemden onuň maşgalasyna şypa geldi. Indi ene-atasy özleriniň entek iman etmändiklerine garamazdan, gyzlarynyň imanyny kabul edýärler.

Amalyň uly oňlan dogany öýlendi, indi ol maşgalada ýaşanok. Şeýle-de bolsa, ol Amala haýbat atmagyny dowam etdirýär. „Men seni öldürer ýaly pursatyň bolaryna garaşýaryn“ — diýip, ol uýasyna duýdurdy.

Amal musulmançylykdan mesihilige gelen öňki musulmanlary okadýar. Onuň ýeňip geçmäge güýji ýeten päsgelçilikleri gyzyň imanynyň nä derejede çuň kök urandygyna şaýatlyk edýär. Ejesi Amalyň Mukaddes Kitaplaryny ýakdy, maşgalasy bolsa, oňa agyr güzaplary çekdirdi. Şeýle-de bolsa, ol her gezek öňki Mukaddes Kitaby ýakylanda, özüne täze Mukaddes Kitap tapma we Isa hakda şaýatlyk etmegi dowam etdirme kararyndan doludy.

Hatda nätanyş adamlar göwnümize degse-de, örän göwnümize aýlarys. Amalyň öz maşgalasynyň göwnüne degmelerine çydam

etmeginiň nähili agyr bolandygyny göz önüne getiriň. Onuň Isa Mesihiniň hiç haçan bes edilmeyän we ýagdaýlara bagly bolmadyk şertsiz söýgüsine ýapyşandygy geň zat däldir. Isa Özünüň wepaly hem batyr yzyna eýerijilerine ýüzlenip: „Synaglarymda Meniň bilen birlikde durnuklylyk görkezenler sizsiňiz. Siz Meniň Patyşalygymda saçagymyň başynda oturyp, iýip-içer ýaly, tagtlarda oturaryňyz...ýaly, Atamyň Maňa belleýşi kimin, Men-de size bir patyşalyk belleýärin“ (Luka 22:28–30) diýýär.

Bütün dünýädäki yzarlanylýan doganlarymyz ýaly, goý, Hudaý hem biziň Oňa wepaly bolma kararymyzy berkitsin. Halasgäre çykgynsyz ýagdaýda mätäç bolan töweregimizdäki adamlara umyt habaryny ýetirenimizde, goý, Ol bize Isadan gözümizi aýyrmazlygymyza kömek etsin!

Taryhdaky ejir çekenler

Wan Min Dao

1900–1991-nji ýyllar

Hytaý

*„Eger resullar we olaryň ýanynda bolanlar ýewreýleriň
haýbatlaryndan gorkup, Isanyň ady bilen wagyz edip
we öwredip bilmedik bolsalar, onda bu gün Ýygnak
niredede bolardy?“*

Wan Min Dao, Resullaryň işleri 4:1–31-e salgylanyp aýtdy.

Wan Min Dao Londondaky missioner mekdebine gatnap, on dört ýaşynda mesihi boldy. Özünüň mesihilik işinde gönümel hem, batyr bolany üçin ol 1950–1970-nji ýyllarda Hytaýyň Kommunistik partiýasynyň böwründäki tiken boldy. Mesihilik ynamyny partiýanyň ädikleriniň astyna tabyn etmek islemän, 1958–1980-nji ýyllaryny türmede geçirdi. Umumi ýigrimi iki ýyl.

1920-nji ýyllarda Min Dao „Mesihilik çadyry“ atly ýygnagy esaslandyrdy. Ýygnak ýekeje gurama-da degişli däl di we hiç hili daşary ýurt goldawyna bagly däl di. Ol zekat berijileriň ýygnagyň iman edýän zadyna we onuň Hudaýa sežde edişine täsirini ýetirmegini islemedi.

1937-nji ýyldan 1945-nji ýyla çenli dowam eden Demirgazyk Hytaýyň ýapon okkupasiýasy döwründe Hytaý federasiýasy

döredildi, her bir ýygnak hem, oňa girmäge borçly edildi. Min Dao öz ýygnagyny federasiýa girizmekden boýun towlady, şeýdibem, öz azatlygyny howp astyna saldy. Oňa haýbat atyp başladylar, ýöne ol ýapon batyrlyk bilen ýapon imperialistlerine garşy durdy. Ol imansyzlar bilen bir ylalaşyga girmegi nädorgy hasaplady.

1949-njy ýylda hytaý kommunistleri häkimiýet başyna gelende, olar döwlet ybadathanasyny döretdiler, ýöne Min Dao onda-da öz ýygnagy bilen hiç hili umumylyk görmedi. Indi oňa kommunistler haýbat atyp başlady. Haýbatlar birneme bes edilenden soň, 1955-nji ýylda ony türmä saldylar.

Türmede bolan wagtynda Min Dao ölüm jezasyny berjekdiklerini aýdyp haýbat atdylar we ony gynadylar. Birnäçe aý geçenden soň, ol psihiki taýdan şeýle ruhdan düşdi welin, etmedik jenaýatларыnda „boýun aldy“ we azatlyga çykandan soň, döwlet tarapyndan döredilen ybadathanany goldajagyna söz berdi. Emma azatlyga çykandan we saglygyny dikeldeninden soň, Min Dao döwlet ybadathanasyna goşulmakdan ýüz öwürüp, hiç hili jenaýat etmändigini, diňe gynamalaryň basyşy astynda boýun alandygyny aýtdy. Ol ýene tussag edildi-de, bu gezek ýigrimi iki ýyl azatlykdan mahrum edildi. Bir gezek ony azatlyga çykarmakçy bolanlarynda, ol döwletiň özünden ötünç soramaga borçludygyny nygtap, çykamakdan boýun towlady.

Dao 1991-nji ýylda togsan bir ýaşynda Şanhaýda dünýäden ötdi. Onuň eglşikden ýüz öwürmegi Hytaýda öý ýygnakларыnyň hereketiniň başlamagyna esas bolup gulluk etdi. Bu kiçjik ýygnanyşyklar kanuna garşy hasaplanylýar. Polisiýa ony islendik wagtda bölüp bilýär.

Min Dao öz işlerinde Petrus bilen Ýohannanyň ýewreý ýolbaşçylary tarapyndan edilen basyşlara eglşik etmek islemändiginiň netijesinde Hoş Habaryň çalt ýaýrandygyny belleýär. Ýewreýler resullary tussag etmäge sebäp tapman olara haýbat atdylar: „Onsoň olary çagyryp, Isanyň adyndan geplemezligi we öwretmezligi tabşyrdylar“ (Resullaryň işleri 4:18).

Ýöne Petrus bilen Ýohanna diňe bir „geplemegi we öwretmegi“ dowam etdirmän, eýsem, muny uly batyrlyk bilen etdiler. „Hatda häkimiýet haýbat atsa-da, batyr adamlar boýun bolmaýarlar. Sebäbi şol iki edermen adam haýbatlardan gorkmadylar, haýbatlar olara hiç hili täsir etmedi“ — diýip, Min Dao ýazypdyr.

Min Dao haýbatlaryň imanlylarda gorky döretmeli däldigini şahsy tejribesinde bilipdir. Gaýtam, olar çalt ösüşe ýardam ediji bolup, bizi has uly janypkeşlik hem batyrlyk bilen öz Gudratygüýçli Hudaýymyzy wagyz etmäge ruhlandyrmalydyr!

3-NJI BÖLÜM

ŞATLYK

„Ynsan Ogly sebäpli adamlar sizi ýigrenip, aralaryndan kowan wagtlary, size sögüp, adyňyzy ýamana çykaran wagtlary siz bagtlysyňyz! Şol gün şatlanyň, begençden böküň, çünki Gökde aljak sylagyňyz uludyr. Olaryň atalary-da pygamberlere şeýle edendirler“

Luka 6:22–23.

Şatlyk Isa Mesihniň yzarlanylýan şagirtleri bilen baglanyşdyrýan birinji duýgymyz däl bolsa gerek. Olar gynamalara, kemsitmelere we türme tussaglygyna duçar edilýärler. Olaryň dostlary we maşgala agzalary imanlary üçin wepat bolýarlar. Olar ähli emlägini we mähriban ýygnagyny goýup, öýlerinden gitmeli bolýarlar. Olar gowy şertleriň boljagyna umyt hem etmän, aşa köp ilaty bolan çadyrly şäherjiklerde ýaşaýarlar. Şeýle-de bolsa, olaryň töweregindäkiler olarda öwşün atýan şatlygy köplenç duýýarlar.

Bu nädip mümkin bolup bilýär? Şeýle köp görgi görýän adamlar nädip şatlykdan doly bolup bilýärler?

Isanyň taglymatyna, Onuň şahsy görelmesine we irki mesihileriň durmuşyna seredenimizde, yzarlanmalarda olarda şatlygyň bolýanyny görýäris. Isa Öz yzyna eýerijilere özlerini ýigrenenlerinde, yzarlanlarynda, kemsidenlerinde we Öz ady sebäpli türmelere salanlarynda şatlanmalydygyny we begenmelidigini öwredipdi. Näme üçin? Sebäbi olar öz görgüleri üçin ak pata hem-de sylag alýarlar (Luka 6:22–23).

Yzarlanmalar we akyla sygmajak zulumlar Isanyň Özüne näbelli zat bolmandy, şonuň üçin biz „gözümizi imanymyzyň Öňbaşçysy, Kämilleşdirijisi Isa dikeliň. Ol önüne goýlan begenç ugrunda utanjy äsgermän, haçdaky ölüme döz gelip, Hudaýyň tagtynyň sagynda oturdy“ (Ýewreýler 12:2). Onuň göreldesi — sustupesligiň we ejizligiň iň güýçli dermanydyr.

Biziň ynsanlyk tebigatymyz islendik baha bilen görgülerden gaça durmaga çalyşýar, ýöne Ýakup 1:2–3 bize Isanyň yzarlanýlýan şägirtleriniň ejir çekmesinde maksadyň bardygyny ýatladyr: „Eý doganlar, dürli synaglara uçranyňyzda, muny uly begenç saýyň, çünki imanyňyzyň barlanmagynyň çydam döredýänligini bilýänsiňiz“.

Biziň imandaky doganlarymyzyň ejir çekmek islemeýändikleri gürrüňsizdir, bizem olaryň sütem çekmeli bolýandyklaryna gynanýarys. Ýöne Mesih üçin yzarlanmaklyk — bu agyrydan hem ejirden has uly zatdyr. Bu Hudaýyň ýerdäki dowam edýän halas ediji işine we Onuň bilen şöhratly bakyýetde bile bolmaklyga gatnaşmakdyr.

Isanyň yzyna eýerijileriň yzarlanmalar içinde şatlyk duýmaklary, biziň duş gelýän ýagdaýlarymyza seredende, ruhy güýjümize köprük bagly bolýar. Eger şatlygymyz biziň bähbidimize bolan durmuşy ýagdaýlara bagly bolýan bolsa, onda yzarlanmalar gelende, bizde çynlakaý kynçylyklar peýda bolar. Emma Mukaddes Kitap bizi öz ünsümizi has wajyp hakykatda jemlemeklige çagyýar: „Şunlukda, Mesih bilen bile direlendigiňize görä, Gökdäki zatlary, Mesihiň Hudaýyň sagynda oturan ýerindäki zatlary küýsän. Ünsüňizi Ýerdäki däl-de, Gökdäki zatlara gönükdiriň“ (Koloseliler 3:1–2).

Bu hakykatyň ullakan ähmiýeti bar. Ol biziň durmuşa we ýüze çykan ýagdaýlara bolan garaýyşymyzy doly üýtgedýär. Ol bize içimizde saklap bilmejek şatlygymyzy berýär. Ine, näme üçin Pawlus özüniň Mesihdäki doganlaryna: „Siz bolsa ýagtylyga çykanyňyzdan soň, görgüler bilen uly göreşe döz gelen ilki günleriňizi ýada salyň. Çünki siz hem tussaglykda çeken dertlerime şarik bolduňyz, hem-

de özüňiziň oňat we baky emlägiňiziň barlygyny bilip, emlägiňiziň talanmagyny begenç bilen unadyňyz“ (Ýewreýler 10:32,34) — diýip ýazypdyr.

Hudaýdan gelyän şunuň ýaly çuň şatlyk Isanyň yzarlanylýan şägirtlerine mahsusdyr. Ony olaryň maşgala agzalary-da duýýarlar. Ony olaryň goňşulary-da, türme işgärleri-de duýýar. Ony hatda IGIL-yň zalym söweşijileri-de duýýar. Bu şatlyk olara gowy täsirini ýetirip, kâwagt, hatda yzarlaýjylarda Isany — özleriniň yzarlaýan adamlarynyň Hudaýyny tanama islegini-de döredýär.

Şonuň üçin yzarlamalaryň iň güýçli wagtynda-da Mesihe gulluk etmegi abraý hasaplaýan Mesihdäki doganlarymyzyň şaýatlyklaryny okamagy we ondan ruhlanma almagy dowam etdiriň.

Gözenegiň aňrsyndaky azatlyk

17

Ýon

Malaýziýa

Ýeňiljek şemal, sowugyň Arktikanyň durmuşynyň bir bölegi bolşy ýaly, Malaýziýanyň durmuşynyň bir bölegi bolup durýan ebedi yssysyny ýumşadyp, palmanyň şahalaryny ygşyldatdy. Kuala-Lumpura şäheriniň, ýagny ilaty 1,6 million adamdan ybarat bolan we syýahatçylaryň gelmegi boýunça dünýäde altynjy ýerde diýlip ykrar edilen şäheriň etegindäki kiçiräk bir ýerde Ýon başga-da on sany malaýziýaly mesihiler bilen Mukaddes Kitaby öwrenmegi tamamlapdy.

Olar bilen hoşlaşanda, Ýon kanagatlanma duýdy. Duşuşyk gowy geçdi. Ýygy-ýygydan ýagşy bedreläp diýen ýaly ýere guýýan mart aýynyň bulutlary entek uzakdady. Ýon öýüne gaýdyp baryp, kondisioneri işledip, Hudaýyň Sözüniň üstünde pikirlenmä batmaga sabysrşylyk bilen garaşdy.

Ýon, hatda özüne gönüläp gelyän ulagy görende-de, bimaza bolmady. Ol mundan soň näme boljagyny bilýärdi. Ol mesihiligi alty ýyl mundan ozal kabul edeli bäri poliseýleriň yzarlamasyna endik edipdi. Ol her üç aýdan poliseý uçaşogunda bellänilmelidi. Her üç aýdan ony yslam namazlaryny okamaga we yslama ýene gaýdyp gelmäge mejbur etmäge synanyşýardylar. Her üç aýdan hem, ol mylakatlylyk bilen beýle etmekden boýun towlaýar.

Malaýziýanyň ilaty köp etniki toparlardan — hytaýlylardan, wýetnamlylardan, hindilerden we beýleki milletlerden ybarat. Mundan başga-da, Malaýziýanyň häkimiýeti esasy malaý medeniýetini saklamaga dyrjaşýar, yslam hem onuň bir bölegi bolup durýar. Onda iki sany kanunlar topary bolup, malaý jemgyýeti şolara laýyklykda ýaşaýar. Raýatlyk kanuny ähli raýatlaryň durmuşyny dolandyrýar. Dine, maşgala, hususyýete we miras alma degişli bolan yslam kanuny bolsa, diňe musulmanlara degişli.

Malaýlara başga dine geçmeklik gadagan edilýär, Hoş Habary wagyz etmeklik bolsa, ummasyz jerime salma, türme tussaglygy ýa-da bir wagtyň özünde bularyň ikisi bilenem jezalandyrylýar. Ýon 2011-nji ýylda tussag edilen wagtynda imana täze gelenleriň sanynyň artýandygyna garamazdan, Malaýziýanyň ýigirmi sekiz million adamdan ybarat ilatynyň arasynda etniki malaý mesihileriniň sany müňden köp däl.

Ýonuň Isanyň yzyna eýermekdäki batyrlыgy köp malaýlaryň nazarynda ony döňük ýaly etdi. Şeýle-de bolsa, onuň şu wagta çenli poliseýler bilen gatnaşygy şol bir häsiýete eýedi. Ol hatda polisiýanyň başlygynyň öz papagyny nirä asýanyňam anyk bilýärdi.

Ulag ýanynda saklananda, Ýon onuň içinde poliseýleriň adatdakysyndan köpdüginini gördi. Şeýle-de bolsa, ol adaty lenji çykan sapardyr öýtdi. Birnäçe minutdan soň üç sany erkek kişi onuň gözlerini daňyp, ulagyň içine atdy. Soň olar beýlekileriň yzlaryndan kowalap başladylar.

— Ýok, ýok, ýok! Olary tutmaň! — diýip, Ýon kowalama wagtyndaky gohuň içinde gygyrdy. — Diňe meni tussag ediň. Maňa islän zadyňyzy ediň, ýöne olara degmäň.

Başlyk Ýonuň ýüzünden tutdy: onuň uly barmagy Ýonuň ýaňagynyň bir tarapynda, dört barmagy beýleki tarapynda, edil gysawaç ýaly bolup gysdy.

— Biziň saňa eden sabrymyz tükendi, kapyr! Sen bilen meşgullanmagyň, seniň öňküligiňi dikeltmegiň wagty geldi! Seniň Alla bolan ynamyňy taşlamaly däldigiňden başlarys!

Oturymlý malaýlar üçin yslamyň dinden has artyk zat bolup durýandygyny Ýon bilýärdi. Bu olaryň milliligi ýaly zatdy. Yslamdan çykмага synanyşýan musulmanlar köp kynçylyklara, hatda öňküligiňi dikeltme lagerlerinde türme tussaglygyna-da duçar bolýardylar. Şonuň üçin Ýon poliseýiň dilinden „öňküligiňi dikeltme“ sözüni eşideninde, mundan soň özüne näme ediljegine derrew düşündi.

Dört sagatdan soň ol ulagdan düşende, demirgazykdaky, Malaýziýanyň Tailand bilen araçäkleşýän ýeriniň golaýyndaky tokaýlykdaky daşyna diwar aýlanan lagere baryp düşdi. Belentlikleriň ýanyndaky on baş metrlik tikenli sim, onuň içinde näme bolýandygyna garamazdan, ol ýerden kimdir biriniň gidip bilmegini islemeýändigine şaýatlyk edýärdi.

Ýon şeýle ýerler hakda eşidipdi. Olara „arassalaýjy yslam merkezleri“ diýilýärdi. Olary ynanç meselesinde kynçylyklar ýüze çykan musulmanlar üçin „meýletin bolunýan merkez“ hökmünde görkezýärdiler. Ýöne Ýon meýletin dälidi. Onuň ellerini hem aýaklaryny daňyp, üç sany erkek kişi bilen dar otajyga okladylar. Soň görüp otursa, beýleki üç adamam mesihiligi kabul eden eken.

Soň „arassalanma“ başlandy.

Yslamyň uzyn sakally mugallymlary her gün Ýony birnäçe gezek sorag edýärdiler. Ol onuň özlari bilen Alla tagzym etmegini isleýärdiler. Ol ýüz öwürdi. „Meniň bar eşidýän zadym — bu meniň üçin dileg edýän adamlaryň sesleridi“ — diýip, Ýon soň gürrüň berdi.

„Merkezde“ „arassalamak üçin“ ýesiriň kellesinden dabanyňa çenli „mukaddes suw“ guýdular. Bu kömek etmedik wagtynda bolsa, suwuň mukdary ýedi bedrä çenli köpeldildi. Ýöne Ýon barybir Isadan ýüz öwürmekden boýun towlady.

— Sen yslamy täzeden kabul etmelisiň! — diýip, mugallym aýtdy.

— Men beýle etmerin — diýip, Ýon jogap berdi. — Eger häzir kellämi çapsaňyzam, men barybir Mesihden ýüz öwürmerin.

Gazaba münen „öňküligiňi dekelme merkeziniň“ işgärleri Ýony zalymlyk bilen ýençdiler. Ol ýere ýykylanynda bolsa, olar onuň garnyna we arkasyna depip başladylar.

„Men agyry-da, kemsinme-de duýmadym. Men ýanyma Rebbiň gelenine ynanyýaryn, şonuň üçin perişdeleriň seslerini we mesihi dostlarymyň dileglerini eşitdim. Ol adamlar meni ýere ýykyp, aýaklary bilen depip başlanlarynda, özüm üçin dileg edilýänini duýdum. Men Hudaýyň barlygyny duýdum“ — diýip, Ýon ýatlaýar.

Soňky urgularyň hiç hili netije bermänini görenlerinde, türme işgärleri Ýonuň Isa öwrülmeginden „sagaldylmagynyň“ täze usulyna geçdiler. Ony Gurhan sesli okalan wagtynda ýalaňaçlygyna buzuň üstünde oturmaga mejbur etdiler. „Eger sen yslama öwrülme dogasyny aýtmasaň, biz seni öldüreris“ — diýip, türme işgärleriniň biri aýtdy.

Ýon jogap bermedi.

Ony ýogyn bambuk bilen urdular.

— Meniň yzymdan gaýtala! — diýip, beýlekisi buýruk berdi.

Ýon jogap bermedi.

Özüniň soň gürrüň bermegine görä, bu wagtda Ýon görnüş görüpdir. Ol urulýan Isanyň Özüni görüpdir: „Men Isanyň ganynyň damyşyny gördüm we Ondan asla ýüz öwürmeli däldigini aýdýan Mukaddes Ruhun ýumşajyk sesini eşitdim“.

Ýon Mukaddes Ruhdan şeýle bir dolupdy welin, hatda bir gezek urulýarka, özüni gynajylaryň üstünden gülüp däl-de, Mesihiň ady ugrunda ejir çekme hormatynyň özüne miýesser edeni üçin şatlygyny beýan edip ýylgyryp başlady. „Meni urmaklary bolmaly zat. Isanam urupdylar“ — diýip, ol aýtdy.

Üç günläp gynalandan soň, dini polisiýa, ýerli häkimiýetiň howandarlyk etmegi astynda, Ýony azatlyga çykardy. Ýerli ýygnak pul ýygnap, doganyny girewe goýma bilen boşatdy. Ýon ýene tropiki şemaly duýup, Mesihdäki öz azatlygyna begenip bildi.

Ýonuň şatlygy we ejirleriň içindäki gorkynyň ýoklugy bolup bilmejek bir zat ýaly bolup görünüp biler. Ýöne onuň imanynyň

we Mesihe sygynmasynyň güýjüni görenimizde, bu bizi haýran galdyрмаýar. Aýanlyk 2:10-de biz: „Görjek görgüleriňden gorkma! Ine, iblis sizi synamak üçin, käbiriňizi tussaga saldyrar, siz on günläp muşakgat çekersiňiz. Ölýänçäň, sadyk gal, Men saňa ýaşayyş täjini bererin“ — diýen sözleri okaýarys.

Ýon iman bilen Hudaýyň güýjüniň dolulygyndan peýdalandy, şoňa görä-de, ony hiç zat görgüleriň içinde şatlanmakdan saklap bilmedi. Ol öz güýjüniň ýa-da endikleriniň kömegi bilen ýeňiş gazanmady. Ol Hudaýa üznüksiz ynanany hem dyngysyz dileg edeni üçin ýeňiş gazandy. Şeýle hem, onuň üçin beýleki mesihileriň dileg edeni sebäpli ýeňiş gazandy.

Geliň, yzarlanylýan doganlarymyz üçin edýän dileglerimizde durnukly hem dowamly bolalyň! Biziň dileglerimiz aňry ýany bilen zerurdyr. Ýon ýaly mesihiler biziň dileglerimize mätäçdir. Biziň dileglerimiz olara imanda güýçli bolup galmaga we Hudaýyň Mukaddes Ruhundan çykýan şatlygy duýmaga kömek edýär.

Solomon

Nigeriýa

Solomonyň we onuň kakasy Inomyň üstüne hüjüm edenler demirgazykdan gelen „Boko-Haramyň“ duşmançylykly esgerleri dældiler. Olar mesihilere ýygy-ýygydan hüjüm edýän fulani taýpasynyň çopanlary-da däldi. Olar olaryň goňşularydylar.

Ataly ogluň tanaýan we her gün obada duş gelýän musulman erkekleri birden olary oka tutup başladylar. Solomon bilen kakasy, edil boçkadaky balyklar kimin, diwara degip yzyna ýagýan güllerden nähili hem bolsa bir gorag tapmak üçin saga-çepe ylgadylar. Hüjüm edýänlere gylyç bilen ýaraglanan başga-da erkek kişiler goşuldy. Eger ataly ogul ýaragly bolaýan ýagdaýynda-da, güýçler barybir deň gelmeýärdi.

Kellesi bilen egniniň arasyna urlan gylyç Inomy şobada ýere ýazdy. Ol derrew jan berdi. Bolan zada aňk-taňk bolan Solomon saklandy-da, kakasyny öldüren ganhora ýiti nazary bilen seretdi.

— Eger sen yslama gaýdyp gelseň, onda biz seni öldürmeris — diýip, elinde gana boýalan gylyjy tutup duran ýaş ýigit aýtdy.

— Gaýdyp barmaýaryn — diýip, Solomon jogap berdi.

— Sen mesihi. Sen nirä barýarsyň? Bu ýoluň soňudyr. Sende diňe ýekeje saýlaw — yslama gaýdyp barmaklyk bar.

— Ýok — diýip, Solomon garşy çykdy we şobada arkasyna suwuklygyň degenini duýdy. Benziniň bugundan onuň tas demi tutulypdy.

— Indi sen Alla üçin şol Isadan ýüz öwrermiň? — diýip, ganhor haýbat atdy.

— Ýok!

Ýeňsesine degen urgy Solomony ýere ýazdy. Hүjüm edenleriň ýene biri motosikline münüp, onuň arkasyndan motosiklli geçdi. Ol motosiklden düşüp, entegem otlangy duran motisikli ýerde ýatan mesihiniň üstüne oklady. Soň ol onuň benzin siňen köýnegini otlady. Motosikl sebäpli ýere basylyp ýatan Solomon ýalyndan çekilip bilmedi.

Birneme wagtdan soň agyrydan ýaňa onuň beýnisi garaňkyrady. Solomon özüni doly herekete getirilen awtomobile mündürip, ýylan şekilli çukanak ýol bilen keselhana tarap gynajy syýahatynyň başlananyň çalaja bilýär.

Solomon diri galdy, ýöne onuň arkasy, hatda köp gezek deri goýlandygyna garamazdan, ýangyn meýdany ýaly bolup görnүp dur. Lukmanlar agyrynyň hiç haçan doly aýrylmajakdygyny aýdýarlar.

Solomonyň başyna düşen zatlary hasaba alyp, onuň bolup geçen zatlara bolan garaýşy töweregindäkileri haýran galdyrýar. Ol özüniň betgelşik edileninden, agyrydan we agaç ussaçylygy işinde goşmaça päsgeçilikleri berýän maýyplygyndan arz etmeýär. Öz üstüne hүjüm edileninden soň, gelinliginiň gidenindenem arz etmeýär. „Ol mende geljegiň bardygyna ynanmaýar. Men täzedan güýç alyp, Hudaýyň meniň durmuşyňa başga gyzy getirmegi üçin dileg etmegiňizi soraýaryn. Men onuň gidenine düşüňärin, belki, munuň sebäbi ol Hudaýyň men babatdaky isleginiň bir bölegi bolan dälär“ — diýip, Solomon Hudaýdan umyt edýändigini aýdýar.

Solomon başdan geçiren zatlaryna garamazdan, gaharlanmaýar we ruhdan düşmeýär. „Men Mesihden ýüz öwürmeýärin. Mendäki gutulyş mugt gazanylmady. Onuň üçin gymmat baha tölendi. Meni halas etmek üçin Mesihiň Özi görgi gördi, şonuň üçin Ondaky gutulyşymyň hatyrasyna azar çekmäge men taýýar“ — diýip, Solomon ynam bilen gürrüň berýär.

Eger Solomon özüne erbetlik edenlere ýene duş geläýse — bu afrikan obasynda hakyky mümkinçilik bolup durýar, ol Isanyň haça

çüylengi wagtynda aýdan sözlerini aýdyp: „Atam, olaryň günälerini öt“ diýer. Ol olaryň ýigrenýän Mesihiniň özleriniň günäleri üçin hem ölendigini bilmeklerini isleýär.

Yzarlamalar we ejirler arkaly Solomon gyzyldan gymmat imana eýe boldy. „Eger maňa edilen zady hasaba alsak, onda meniň diri galmagym gudrat. Men öz janymyň Hudaýyň elindedigini bilýärim, şol sebäpden hem, mende bolup geçen zatlar özümiň Hudaý bilen gatnaşyklary berkitdi“ — diýip, ol aýdýar.

Petrusyň, ýagny Isanyň şägirdiniň yzarlanmalaryň önündäki imany şeýledi, ol muny 1-nji hatynda, 1:6–7-de şeýle suratlandyrdy: „Häzir gerek bolan dürli synaglar üçin gysga wagtlaýyn gaýgylý bolýan siz muňa begeniň. Çünki ot bilen synalýan hem bolsa, pany altyndan gymmatly bolan imanyňyzyň synalmagy Isa Mesih görnende öwgä, şöhrata hem hormata öwrüler“.

Sonuň ýaly synaga begenmeli? Hawa!

Isa bütün adamzadyň günäsi üçin, hatda haçdaky ölüme çenli-de, wepaly bolup galmagy şatlyk hasapladý. Bütün dünýäde Solomon ýaly doganlarymyzy ýigrenç ody ýakýar. Şeýle-de bolsa, olar tölemeli boljak bahasyna garamazdan, imanda berk durýarlar we diňe Rebbiň yzyna eýerijileriň edip bilişleri ýaly, Hudaýa bolan çuň ynamy we Ony tanamanyň şatlygyny duýýarlar.

Geliň, olar üçin dileg edip we olaryň Rebbimiz Isa Mesihe öwgi, hormat we şatlyk getirýän çyn imanyna begenip, olar bilen egin-egne berip duralyň.

Hakykaty aýtma batyrlygy

19

Musa

Demirgazyk Afrika

Edil ol gorkup doňup galan ýaly, sorag howada asylyp galdy.

Sowuk gys günüdi. Bellenilen sagatda hemmeleriň edişleri ýaly, namaz okamak üçin dyz epmek islemezligine Musanyň gurluşykda işdeşi we ýakyn dosty birhili şübhe bilen garap başlady.

— Namaz wagty gelende, biziň hemmämiziň edişimiz ýaly, sen näme üçin arakesme etmeýärsiň? Seniň beýle etmäge hakyň bar. Üstesine-de birazajyk dynç alarsyň.

Musulman däl ýurtlarda ýaşaýan köp adamlar üçin bu mesele mümkin däl ýaly bolup görünüp biler. Ýöne hemme zada yslamyň hökümdarlyk edýän ýeri bolan Demirgazyk Afrikada däl. Islendik dini işe gatnaşmakdan ýüz öwürmeklik gutulgysyz ýagdaýda ýigrenç döredýär. Musulmançylyk ynamyna kast etmeklik bolsa — eýmenç ejiri getirýändir.

Musa düşündi: *ine, hakykat pursaty ýetip geldi*. Ol özüniň Mesihiniň tarapyndadygyny ýa-da Oňa garşydygyny hemişelik çözmelidi.

Musa eslije dymyp durandan soň, dostunyň gözlerine seretdi.

— Dileg etmeklik — bu Hudaý bilen şahsy gürründeşlikdir, şol sebäpden munuň üçin önünden wagt kesgitlemek gerek däl, ol şol bir sözleri hem hereketleri ulanmak bilen edilmeli däl-de, mydama ýüregiňi dolduryp durmalydyr — diýip, ol aýtdy.

Dostunyň gözleri ýumulara geldi.

— Sen oýun edýärsiň gerek, dogrumy?! Dostum, sen meniň bilen oýun edýärsiň, şeýle dälmi? — diýip, dosty ýüzlendi, soň hem, biynjalyk bilen ýylgyrdy.

Musa başyny ýaýkady. Ol dostunyň göwnüne degmek islemedi, ýöne ýalan sözläbem bilmedi.

— Men dogrumy aýdýaryn. Men — Mesihiň yzyna eýeriji.

Musanyň dosty, edil onuň aýdan sözlerini başga-da biriniň eşitmegini islemeyän ýaly, daş-töweregine seretdi. Haýran galma kem-kemden garşy çykma, soň hem, gahara öwrüldi.

— Musa, sen däliräpsiň! Sen kapyr bolupsyň! — diýip, ol gygyrdy.

— Men Hudaý özümiň kim bolmagymy isleýän bolsa, şolduryn — diýip, Musa ynamly jogap berdi. — Ol sendenem şuny isleýär. Ol seni ýaratdy, şol sebäpden hem, seniň bilen şahsy gatnaşykda bolmak isleýär...

— Sen bol, Musa! Men özümiň musulmandygyma guwanýaryn. Sen meniň dostlugyma mynasyp dälisiň.

— Ýöne men biziň dostlugymyzy saklamaga umyt baglaýaryn — diýip, Musa aýtdy.

— Men üçin sen indi ýok. Sen toba gelip, Allanyň we onuň pygamberi Muhammediň hak ýoluna gaýdyp gelersiň diýip umyt edýäriň — diýip, dosty aňyrsyna öwürlip gitdi.

Birnäçe günden soň gurluşyk kompaniýasynyň ýolbaşçysy Musany ofise çagyryp, ondan:

— Bu dogrumy? Indi sen mesihimi? — diýip sorady.

— Hawa — diýip, Musa özüni dostunyň satanyna düşünip jogap berdi.

— Beýle bolsa, men seni ýehudy dinine geçeniň üçin işden boşadýaryn...

— Ýöne men hiç kimi mesihilige çekjek bolamog-a.

— Ýok bol — diýip, başlyk gygyrdy. — Sen soňky aýyň aýlygyny hem dynç günleriniň goşmaça kömek puluny-da almaýarsyň. Saňa hatda pensiya-da bolmaýar. Ýok bol, sen — dönük!

Musa ýolda öýüne gelýärkä, nähili ýenillik bolandygy, Mesihiň yzyna eýermekligi saýlamadyk bolanda-da, durmuşynyň gowulaşmajakdygy hakda pikir etdi.

...Musa ýigrimi ýaşdan ýaňy geçende, içinde terbiýelenen musulman dinini şübhe astyna salyp başlady. Ol Allanyň ady üçin adamlara zyýan ýetirýän, hatda adam öldürmäge-de ýol berýän yslam adalatynyň pikiri bilen ylalaşmaýardy. Yöne onuň yslam babatdaky şübheleri Mesihe bolan imana öwrülmeginden öňürti on ýyla golaý wagt geçdi.

Musa otuz baş ýaşynda, eýýäm öýlenip, üç çagasy bolanyndan soň, maşgalasynda hiç kimiň edip bilmejek zadyny etdi: ol Isa Mesihi özüniň Rebbi hem Halasgäri hökmünde kabul etdi. Şol pursatdan başlap, ol öz durmuşynda köp synaglaryň boljakdygyna düşündi. Mesihiň yzyna eýerme kararyna hiç haçan şübhelenmändigine garamazdan, Musa öz imany hakda şaýatlyk etmeklige mydama seresaplyk bilen seredýärdi.

Musa hatda bu hakda öz aýaly Farra aýtmakdanam gorkdy, sebäbi onuň çagalary-da alyp gitmegi mümkindi. Şoňa görä-de, ol aýalynyňam Isa hakda bilmegi we Ony kabul etmegi üçin dileg edýärdi. Ol öz şäherinden ýüz kilometr uzaklykda ýerleşýän kitaphanadan mesihilik edebiýatyny getirip we mesihilik telewideniýesiniň gepleşiklerine seredip başlady.

Ahyrsoňy, ol özüniň Isa bolan imany hakda Farra aýdanda, ol gaty gorkup yza çekildi. „Eger muny garyndaşlarymyz bilse näme bolar?“ — diýip, ol gorkup ýüzlendi.

Köp wagt geçmänkä, adamsyndaky gowy tarapa bolan özgermeleri görende, Farra-da Isany öz durmuşyna çagyrdy. Är-aýal iki ýyllap özleriniň täze imany hakda hiç kime aýtmadylar. Soň Musany gurluşyk kompaniýasyndan işden çykardylar, şol sebäpden ol indi maşgalasyny nädip eklemelidiginiň aladasyny edip başlady.

Şol gün Musa öýüne gaýdyp gelenine köp wagt geçmänkä, telefon jyňňyrdady. Jaň eden adam Musa beýleki gurluşyk kompaniýasyndan iş tekliپ etdi. Bu gudrat ýaly boldy.

— Siz şu gün meniň bilen duşuşyp bilersiňizmi? — diýip, ol sorady.

„Bu meniň dileglerime jogap boldy diýip pikir etdim“ diýip, soň Musa gürrüň berdi. Ýöne duşuşyk ýeriniň gurluşyk meýdany däl-de, taşlanylan jaýdygyny bilende, ol alada etdi.

Musa işe däl-de, gabawa düşdi. Iki sany erkek kişi ony köne jaýyň içine çekip äkitmäge çalyşdy, emma Musa garşylyk görkezdi we uly ýoldan gitmekden boýun towlady. Ol adamlar ony ýumruklary bilen garnyna, ýüzüne we gapyrgalaryna urdular. Mesihi bu ýerden diri gitjegine şübhelendi.

Birden ol ýere bir ulag golaýlaşdy. Bu bolýan zady görende, sürüji tormoz berdi. Hүjüm edenler Musany urmaklaryny bes etdiler. Ulagyň içindäki kimdir biri gapyny açdy-da:

— Çalrtak bäräk gel! Biz saňa kömek etjek! — diýip gygyrdy.

Her neneň täsin bolsa-da, Musanyň imany hakdaky we işden çykarylandygy hakdaky täzelik olaryň kiçijik mesihi ýygnagyna ýetmäge eýýäm ýetişipdi, şoňa görä-de, olar oňa kömek etmek üçin gelipdiler.

— Ol — *kapyr*! — diýip, hүjüm edenler Musany alyp giden ulagyň yzyndan gygyrdylar. — Ol mesihi hem hoşhabarçy!

Birnäçe gün geçenden soň, Musa hүjüm edenler olaryň etrapçasyna gelip, Musanyň Allany inkär edendigi hakdaky habary ýaýratdylar. Şeýdip, goňşulary oňa garşy aýaga galdylar.

„Eger sen metjide baryp, öz Isaňdan yüz öwürmeseň, onda maşgalaňy öýüňden çykaryp zyňarys. Eger Alla ynanmaýan bolsaň, bu ýerde saňa orun ýokdur!“ diýip, olaryň biri aýtdy.

Ýene mesihiler kömege geldiler. „Ýör biziň bilen. Bizde maşgalaň bilen ýerleşeriň ýaly, howpsuz ýer bar“ diýip, olar teklip etdiler. Soň maşgala ýük ulaga goşlaryny ýükläp, öýünden gitdi.

„Men özümde bu zatlar bolup geçende, özümü örän bagtly duýdum“ diýip, Musa aýdýar. Hakykat bilen ýalanyň çatrygynda ol Isany saýlamaga het edip bildi. Munuň üçin nähili bahanyň

tölenjekdigine düşünse-de, ol: „Hawa, men Mesihiň yzyna eýeriji!“ — diýmekden gorkmady.

Biz Mesihi saýlanymyzda, Hudaý bizi özgerdýär we ýüregimizi Öz şatlygyndan doldurýar. Hut şonuň üçin hem Pawlus, özüni yzarlamalar güýçlenende-de, şatlyk hem azatlyk duýdy. „Mundan beýläk hiç kim maňa şu zatlar babatda azar bermesin! Sebäbi meniň bedenimde Isa Mesihe degişlidigimi görkezýän ýara yzlary bardyr“ (Galatýalyklar 6:17).

Her gün biziň imandaky yzarlanylýan doganlarymyz Reb Isanyň ýara yzlaryny tenlerinde göterýärler. Olar bahasyna seretmezden, Oňa wepaly bolup galmagy hormat hasaplaýarlar. Musa ýaly, olar öz garaýyşlaryny berk saklaýarlar we Hudaýa wepaly gulluk edýärler. „Azar bermeler başlananda, imanym synaga sezewar edildi, şeýdip, men Rebbe has köpräk ynanmagy öwrendim“ diýip, Musa gürrüň berýär.

Şatlygyň güýji şeýle. Goý, biziň Mesihdäki yzarlanylýan maşgalamyz, hakykatdan gymmatly bolan zadyň hatyrasyna hemme zatdan el çekmäge sizi ruhlandyrsyn. Biz kime ynanmalydygyny we gulluk etmelidigini batyrlık bilen saýlap bileris.

Öýkeden şatlygy ileri tutmak

20

Gülnáz

Päkistan

Gülnáz — durmuşa çykan ýaş mesihi, ol telefon merkezinde işleýärdi. Bir gezek ol ýere jaň etmäge bir musulman geldi. Ol telefonda gürleşip bolandan soň gidibermedi. Munuň deregine ol Gülnäze süýkenip başlady. Gülnaz ony uranyndan soň bolsa, ol özüne „hormat goýmandygy“ üçin almytyny almaga mejbur etjegine ant içip gitdi.

Gynansak-da, Päkistanda ýaş mesihi zenanlar görgüleriň aýy kâsesinden köp içmeli bolýarlar. Musulman erkekler şahsy haýasyz isleglerini kanagatlandyrmak üçin, olaryň üstünden sürýän hökümdarlyklaryndan höwes bilen peýdalanýarlar. Olar mesihi zenanlary ilki ulanyp, soň hem, Gülnázde bolan ýagdaýda bolşy ýaly, taşlap goýbermek mümkin bolan emläk hökmünde seredýärler. Gülnázden jyns gatnaşygyny talap eden musulman yzyna gaýdyp geldi-de, onuň üstüne kislota döküp, ýüzünü, döşünü we ellerini ýakdy.

Mesihilik medisina merkeziniň işgärleri Gülnäziň ýanan yerlerini bejirme bilen üpjün edip, zerur bolan operasiýany geçirdiler-de, has güýçli zeper ýeten elini gowy bejerdiler.

Ýaralaryndan kem-kemden saplanan Gülnáz özüniň ruhy durmuşynda täzelenmäni we ösüşi başdan geçirdi. Özleriniň ünsüni hüjüm etmede we gorkunç zeper ýetmede jemlemegiň deregine Gülnáz bilen adamsy gözlerini Hudaýdan aýyrmadylar. Olar

düşen ýagdaýlarynyň özlerini öýkede ýaşamaga mejbur etmegine ýol bermediler. Şeýdip, pajygaly ýagdaýdan Hudaý tarapyndan ruhlanan söýgi hem şatlyk üstün çykdy.

Gülnáz bilen adamsy köçelerinde suw syrygyp, hemme ýerde zibil üýşmekleri bolan etrapda ýaşaýarlar. Gülnáz töwereginde ýaşaýan adamlaryň talaplaryna üns berip, ýaş gyzlara Mesih hakda gürrüň berip başlady. Ol hatda olar üçin, Mukaddes Kitaby öwrenmek boýunça kiçiräjik toparam dörettdi.

Mesihiler Gülnáz bilen adamsyna has arassarak etrapda jaý tapyp berenlerinde, olar özleriniň jaýynyň açaryny syýasy musulmanlaryň azar berip başlan bir wagyzçysyna berdiler. Şol jaý ýaş jübüt üçin oňaýly ýaşaýyş ýeri bolup bilerdi ýa-da olar ony satyp, şeýle mätäç bolan puluny-da alyp bilerdi. Ýöne olar wagyzçy jaýa özlerinden köpräk mätäç diýip hasapladylar.

Özleriniň çekýän agyrylarynyň içindäki olaryň sahylygy hem şatlygy biziň her birimiz üçin ruhlanma bolup durýar.

Gülnäziň düşen ýagdaýyndaky ýaly ýagdaýlarda bolýan wakalaryň ýa-da adamlaryň özüne gözegçilik etmegine mümkinçilik bermek aňsat bolýar. Ýöne biz Isanyň yzyna eýeriji bolsak, onda goldaw diňe Ondan gelip bilýär. Rimilier 10:11 bize: „Oňa iman eden kişi utandyrylmaz“ — diýip ýatladýar. Isa bizi şertsiz söýgi bilen söýýär, şoňa görä-de, düşen ýagdaýlarymyzda däl-de, Onda ünsümüzü jemlemek bilen has gazaply yzarlanmalara-da şatlyk hem umyt bilen döz gelip bileris.

Ýöne biziň ýekejämizem olara öz güýjümüz bilen döz gelip bilmeris. Pawlus: „Mahlasy, Rebde, Onuň üstün gudratynda güýçleniň. Iblisiň hilelerine garşy durup biler ýaly, Hudaýyň ähli ýaraglaryny dakynyň. Çünki biziň söweşimiz adamlara garşy däl-de, hökümdarlara garşy, ygtyýarlylara garşy, bu garaňky dünýäniň häkimiýetlerine garşy, ýamanlygyň Gökdäki ruhy gudratlaryna garşydyr“ (Efesliler 6:10–12) — diýip ýazýar.

Mesihiň tenindäki maşgalamyzyň agzalary özleriniň goralmagy üçin mydama biziň dileg etmegimize mätäç. Geliň, olaryň diňe

bir imanda berk durmaklary üçin däl-de, eýsem, şatlyk bilen hem durmaklary üçin dileg edeliň, sebäbi Isa olary söýýär. Geliň, diňe bir fiziki gorag üçin däl-de, eýsem, ruhy gorag üçinem dileg edeliň. Goý, olaryň Mesihde eýe bolan şatlygy hatda özlerini yzarlaýjylarda we ýok edijilere-de täsirini ýetirsin.

Akyla sygmajak gutulyş

21

Farid

Owganystan

Daňdan sagat başlerdi. Jaýyň içinde kellelerine ak we sarymtyl reňkdäki selle geýen erkek kişileriň bir topary, edil oduň daşynda ýylynyp oturan ýaly bolup otyrdylar. Şeýle irden olary näme bir ýere ýygnadyka? Oduň ýylysy däl-de, eýsem, Hudaýyň Sözüniň ýylysy. Töweregiň merkezinde, ýerde Mukaddes Kitap taryhlaryndan el bilen çekilen suratlar ýaýradylp goýlupdy. Ýanlarynda ýaşyl kündük bilen aýak ýuwmak üçin legen durdy. Bular Mukaddes Kitaby öwrenýän topardy.

Toparyň ýolbaşçysy Farid pyşyrdap: „Bizi eşidýäniň üçin Saňa minnetdar Hudaý. Şu ýerde biziň aramyzdadygyň üçin Saňa minnetdar“ diýdi.

Diwarlardan daşarda Owganystanyň gazaply tebigaty Günün ilkinji şöhleleri bilen oýandy. Şäher binalary goňur reňkdäki çäge öwüşginli kert daglara garyşyp beýgelip durdy. Ösüşiň nirede gutaryp, nirede tebigatyň başlanýanyny aýtmak kyndy.

Farid ol ýerdäkileri Resullaryň işleri bilen ýañyja tanyşdyran wagtynda, kimdir biri gapyny takyrdatdy. Ol ýerdäkiler özlerine gelip ýetişmänkäler, otaga gara reňkli urşujylar atylp girdiler-de, tüpeňlerini we pyçaklaryny bulaýladylar. Olar Faridi pola itdiler-de, ýatmagy buýruk berdiler. Onuň ellerini arkasyna daňdylar-

da, boýnuna pyçak goýdular. Ol ýerdäki alty adamyň ýekejesem garşylyk görkezip bilmedi.

Dowluň hem aljyraňňylygyň içinde doga-dileg eşidildi: „Hudaýym, eger meniň ölmeli wagtym gelen bolsa, onda men özümi öldürmek isleýän adamlary bagyşlaýaryn“.

Farid Hudaýyň ady üçin ölmegi abraý hasaplady. Eger ol ölmeli bolsa, onda oňa bagyşlamazlyk gerek däl. „Men Hudaýyň olary bagyşlamagyny isledim. Men öz ölümimiň netijesinde olaryň Mesihe gelmeklerini isledim“ — diýip, soňrak ol gürrüň berdi.

Farid ölüme garaşyp gözlerini ýumdy. Emma hiç zadam bolmady. Şol wagt ol özüniň yerinden turup, daşary çykmagyny Hudaýyň isleýänini duýdy. Ol yerinden turdy. Onuň elleri indi daňylgy däl. Kemer elinden gaçdy. Ol iki sany ýaragly adamyň gorap duran gapysynyň ýanyna bardy.

— Ýere ýat, it! — diýip, olaryň biri gygyrdy. — Sen bu ýerden gitmersiň. Onda-da, diri gitmersiň!

Beýlekisi Faride AK-47 çenäp, nilini gysdy.

Sesem çykmady. Awtomat işlemedi.

Ol ýene gysdy. Ýene bir gezek. *Ýene hiç zat bolmady.*

Ot açyjy ýaragyň kemçiligi iki garawulyň ünsüni bölde, şeýdip, Faride gaçmak başartdy. Ol üç-dört basgançakdan böküp, ylgap barýarka, ýaragyň atylan sesini eşitdi we arkasynyň ýanyndan geçip, oklaryň diwara degýänini gördi. Ýöne Farid ejir çekmedi.

Bu waka onuň baş ýoldaşynyň ýekejesiniňem ýaralanmandygy üçinem haýran galdyryjydyr. Urşujylaryň komandiri ýaralandy. Ony galtamanlaryň biri tötänden atypdyr. Mundan başga-da, derňewler wagtynda polisiýa gorkunç açyş etdi: sumkanyň içinde Al-Kaýdanyň baýdagy, iki gylç we wideokamera tapylypdyr.

Polisiýanyň maglumatyna görä, terroristler alty adamyň kellesiniň kesilişi hakdaky wideofilmi düşürüp, „Al-Jazir“ teleýaýlymynda görkezmegi meýilleşdiripdirler. Hujum edenleriň Faridiň owgan musulmanlary Mesihe getirýänini bilýäni göze görnüp durdy. Wideoýazgy beýleki missionerlere, wagyzçylara we

öňki musulmanlara, eger özleriniň mesihilik işlerini bes etmeseler, onda edil şunuň ýaly edilip öldüriljekdiklerini duýdurmak hökmünde ulanylardy. Owganystanyň konstitusiýasynda: „Beýleki dinlere ynanýanlaryň öz ynamyny ulanmakda we öz dini däplerini berjaý etmekde azatdyklarynyň“ aýdylýandygyna garamazdan, gynansakda, zorluk kanundan güýçli gelýär.

„Owganystan — musulman ýurt, şol sebäpden hem, yslam ugrunda göreşýän adamlar eýýäm ýirgimi baş ýyldan bári mesihilere howp salyp gelýärler“ diýip, Farid düşündirýär. Owganystandaky Isa ynanýanlar „yslamçylaryň kimdir biri yslamdan başga zady wagyz edenini halamaýandyklaryny, Gurhanda yslamy inkär edýän adamyň ölümüne berilmelidiginiň ýazylandygyny“ gaty gowy bilýärler.

Şol gün irden terroristleriň etmek islän zady başa barmady. Gan dökülmedi. Alty mesihiniň hijisi garşylyk görkezmedik bolsa-da, ýeke-täk pida olaryň biri boldy.

Şeýlelikde, Isanyň yzyna eýerijiler özleriniň ýeke-täk Hudaýynyň gudratly güýjüne şatlanmagyň ýene bir sebäbini başdan geçirdiler. Resul Pawlusyň öz görgülerine begenýäni we „ölümünde Oňa meňzäp, Ony tanamak, direlişiniň güýjüni, görgülerine şarikligiň nähilidigini bilmek isleýändigini“ (Filipililer 3:10) ýazýany geň zat dälidir.

Ölümünden direlişiň güýji Isanyň yzyna eýerýänleriň hemmesine beýik şatlyk üçin sebäp berýär. Bu güýç Mesihe wepaly bolmak üçin özüni görgülere we yzarlamalara duçar etmäge taýýar bolan her bir mesihiniň durmuşynda hereket edýär. Öz Hudaýymyzyň güýjüniň çäksizdigini hem bizde bolup geçýän zatlaryň hemmesine Onuň gözegçilik edýänini bilmek we ynanmak nähili şatlyk. Geliň, özümiziň Mesihdäki yzarlanýlýan doganlarymyz bilen birlikde Hudaýymyzyň güýjüne hem wepalylygyna begeneliň. Goý, biziň Mesihdäki begenimiz Oňa ynanmakda we iman etmekde ösüşimize görä mydama artsyn.

Abdul Masih

Nigeriýa

Abdul Masih fulani taýpasyndan bolan musulman jadygöýidi. 1980-nji ýyllarda, ol entek ýaşka, obama-oba aýlanyp, olaryň ýaşajylyaryna otlardan däri-derman tekliپ edýärdi we syrkawlara hem maýyplara dogajady edýärdi. Bu işe ony dogabitdi bilesigelijiligi alyp barypdy. „*Bu adamlary näme kesel etdikä? Olary näme sagaldyp bilerkä?*“ diýip, ol pikir edýärdi.

Jadygöýlik işini edip başlanyna baş ýyl geçenden soň, şol bilesigelijiligi Abduly özüne mesihiler hakda: „*Olar haýsy Hudaýa sygynýarkalar? Olar nämä ynanýarkalar? Olar biz musulmanlardan näme bilen tapawutlanýarkalar?*“ diýip sorag bermäge meýillendirdi.

Abdul gözlegini Gurhanda „Isa“ hakda ýazylan zatlary, bu kitapda Isa näme diýilýändigini gözlemekden başlady we Gurhanda Isa garanda onuň awtory bolan Muhammet hakda az gürrüň edilyänini görüp haýran galdy. Bu ony juda biynjalyk etdi.

Şonuň üçin Abdul mesihileriň ynamy hakda köpräk biljek bolup, olary ogrynça gözläp başlady. Bu aňsat däl, sebäbi onuň ýaşaýan ýeri bolan Nigeriýanyň Kasina şatatynda mesihiler, edil gar ýaly seýrekdi. Şeýle-de bolsa, birnäçe adamy gözläp tapmak oňa başartdy. Ol olaryň ruhy çopany bilen gürleşme mümkinçiligini bermeklerini haýyş etdi.

Abdulyň haýyşyna mesihileriň şübhe bilen garandyklary, hatda gorkandyklaram düşnükli zat. Nigeriýaly musulmanlar mesihileriň üstüne köp hüjüm edýärler. Şonuň üçin olar Abdul olary paş etjekmikä we yzarlap başlajakmyka diýen soraglary özlerine berdiler. Wagtyň geçmegi bilen olar onuň özleriniň imany bilen ýürekden gyzyklanýandygyna göz ýetirdiler-de, ony ruhy çopanyň öýüniň ýanyna alyp bardylar.

Ruhy çopanam gorkdy. Musulman jadygöýi mesihi ruhy çopany bilen duşuşmak isleýärmí? Bu oňa ýaramady. Abdul ruhy çopanyň öýüniň ýanyna baranda, ol onuň bilen duşuşmaktan ýüz öwürdi. Şeýle-de bolsa, bu Abdulý saklamady. Ol ruhy çopan bilen duşuşmaga şeýle bir dyrjaşdy welin, hatda onuň öýüniň ýanynda daňdan sagat dörde çenli garaşdy.

Abdulyň hereketine haýran galan we aňk bolan ruhy çopan gowşaşdy. „*Bu jadygöýiň hakykata dyrjaşmasy çyn*“ — diýip, ol muňa düşündi. Şol wagtdan başlap jadygöý bilen ruhy çopan yzygiderli duşuşyp başladylar. Şunuň ýaly duşuşyklara alty hepde geçeninden soň, Abdul Isa Mesihe bolan ynamy wagyz etdi.

Abdulyň Mesihe iman edendigi hakdaky täzelik çalt ýaýrady. Onuň Mesihe iman etmegi üçin oňa 250 naýr (1500 dollara golaý) töländikleri, onuň öz Gurhanyny „kapyrlara“ ýakmaga berendigi hakdaky myş-myşlar ýerli musulmanlarda saklap bolmajak gazap döretdi. Abdulý goramak üçin ýygnaç ýolbaşçylary oňa şäherden gitlin gitmäge kömek etdiler.

Abdulyň Mesihe iman edeni hakdaky myş-myşlar onuň öz obasyna we maşgalasyna ýetende, dogany, maşgalasynyň namysyny goramak üçin täze iman eden jigisini öldürme kararyna geldi. Indi jigisiniň nirede ýaşaýanyny bilmek oňa başartdy, soň ol şol ýere ugrady. Doganyny göreňde, Abdul ene-atasyna bir zat bolandyr, dogany-da habar getirendir öýtdi.

— Men onuň üçin gelmedim — diýip, dogany gaharly aýtdy. — Men diňe eşiden zatlarymyň dogrumydygyny bilmek isleýärim. Eger bu şonuň ýaly bolsa, onda öýe gaýtmazymdan öňürti seni öldürýärim.

— Sen öz jigiňi öldürmek isleýärmiň? — diýip, Abdul düşünmedi. Dogany başyny ynamly atdy.

— Hawa, men mesihi — diýip, Abdul aýtdy.

— Näme üçin sen ynamyňa dönüklük etmek we Gurhanyňy kapyrlara ýakmaga bermek üçin şeýle ujypsyzja mukdardaky pularazy bolduň?

— Bu ýalan — diýip, Abdul janykdy. — Men hiç hili pul alamok.

Şol gün dogany Abduly öldürmedi. Birnäçe wagtdan soň bolsa, dogany-da Isany öz şahsy Halasgäri hem Rebbi hökmünde kabul etdi. Mundan başga-da, Abdulyň doganyňyň çagalaryňyň hemmesi Isany kabul etdiler, olaryň biri bolsa, häzir Mukaddes Kitap mekdebinde okaýar, ol ruhy çopan bolmagy meýilleşdirýär.

Demirgazyk Nigeriýadaky bu mesihi maşgalanyň durmuşy ýeňil däl. Ýurduň tutuş territoriýasynda şerigat kanuny agdyklyk edýär, şol sebäpden hem, öz ynamyňy köpçüligiň önünde yglan etmek juda howply. Şeýle-de bolsa, olar Isa hakda eşitmäge taýýar bolanlaryň hemmesine gizlinlikde şaýatlyk etmegi dowam etdirýärler.

Wagtyň geçmegi bilen Abdul özünde musulman dini gullukçylary bilen düşünişme ukybynyň bardygyny bildi, sebäbi olar mydama Abdulyň şaýatlygyna gulak asýarlar. „Molla hemme zada düşünýär, sebäbi ýüreginiň jümmüşinde hakykaty bilýär“ — diýip, Abdul aýdýar. Jadygöýi Isa Mesihiň hoşhabarçysy bolmaga öwren güýç hem hakykat islendik musulman dini ýolbaşçynyň ýüregini-de üýtgedip bilýär.

Yöne köp musulmanlar Abdula we onuň Injili wagyz etmesine duşmançylykly garaýarlar. Yslam tarapdarlary ony, az bolanda, üç gezek öldürjek boldular. „Meniň ýüregimde gorky ýok-da, kanagatlanma, umyt hem Mesihi şöhratlandyrmak üçin yzarlamalaryň döredýän mümkinçiliklerine şatlyk bar. Eger ölsem Reb bilen boljagymy bilýärin, şonuň üçin men ölmekden gorkmaýaryn. Meniň in uly islegim — Reb Isanyň elinde gural bolup, Onuň Hoş Habaryny wagyz etmek. Ol hakda her bir musulmanyň eşitmegini diýseň isleýärin“ — diýip, wagyzçy gürrüň berýär.

Käbirleri eşidýärem. Kimdir biri Isa iman etmek üçin ädim ädende, Abdul begenýär, şeýle-de bolsa, ol täze imana gelenlerden özleriniň imany üçin nämelere duş gelmekleriniň mümkindigini gizlemeýär. „Siz ejir çekersiňiz“ — diýip, ol aýdýar, soňra hem 2 Timoteos 3:12-ni mysal getirip: „Mesih Isada Hudaýyň ýoluna mynasyp ýaşamak isleýänleriň bary azar çeker“ diýýär.

Boljak yzarlanmalara garaşmak aňsat däl, şeýle-de bolsa, ol Isanyň yzyna eýermegiň şatlygyny azaltmaýar. Mesihe iman edenler üçin hakyky umyt howpsuzlyk, aňsatlyk we bu dünýäniň kaşaň ýaşayşy bilen baglanyşykly däldir. Ol oňa töwerekdäkileriň nähili garaýandygy bilenem baglanyşykly däldir.

Isanyň yzyna eýeriji üçin hakyky umyt — bu dünýäde bizi Goldaýanyň we göklerde biz üçin ýer Taýýarlanyň güýjündedir. Öz gymmatlyklarymyz bakyýete şeýle berk gönükdirilip, Mesihe wepalylygymyz sebäpli gelyän islendik betbagtçylyga, synaga, hasrata ummasyz hormat ýaly seredenimizde hakyky şatlyk gelýär.

Goý, yzarlanmalarda Halasgärimize gulluk etmek we Ony şöhratlandyrmak mümkinçiliklerini görmäge Hudaý bize kömek etsin. Geliň, yzarlanmalary şatlyk hem umyt bilen kabul edeliň. Goý, bu gün Mesihdäki doganlarymyzyň edýän şaýatlyklary we yzarlanmalar görgüsi sebäpli çekýän mätäçlikleri mydama ýüreklerimizde hem dileglerimizde bolsun.

Indi ýoluň gyrasynda däl

23

Akhom we Hassani

Müsür

Bu gije beýleki gijelere meňzeş däl. Töwerekde haýsydyr bir örän wajyp zatlar bolýardy. Kafeniň sekisiniň üstünde adatça kalýan çekmek we stoluň üstündäki oýunlary oýnamak üçin ýygnanyşýan garry adamlar ýitdi. Mokattam etrapçasynyň köçelerine müsürli mesihiler asudalyk bilen çykdylar.

Olar mesihilige garşy hüjüm edilme netijesinde wepat bolan, köpüsi mesihi bolan ýigrimi ýedi adamyň kyrkyny bellemäge ýygnanyşypdylar. Özleriniň musulman ýurdunda köçä çykmanyň bahasynyň nähili boljagyny bilip, olar özlerini Mesih bilen buýsançly deňeşdirdiler. Jebis hatarlara düzülip çykanlar özlerine üns beren her bir adama dilewarlyk bilen gürrüň berdiler.

Sekiz ýüzden gowrak adamyň wepat bolmagyna we alty müňden gowrak adamyň ýaralanmagyna alyp baran ýanwar-fewral rewolýusiýasyndan soň Müsürde sosial, syýasy we medeni tertipsizlik başlandy. Hemme ýerlerde käbir adamlar özleriniň ynanýan zadyny goradylar, käbirleri-de başgalary ynanýan zady hakda dymmaga mejbur etmek isleýärdiler.

2011-nji ýyldaky rewolýusiýadan soň Müsürdäki ýygnak müsür harby güýçleri tarapyndan bolşy ýaly, musulman tarapdarlary tarapyndanam gaýtalanyp durýan hüjümlere duçar edildi. Yzarlamalaryň munuň ýaly depgini müsür ýygnagyny haýran

galma ýagdaýyna saldy. Mokattamda-da birnäçe hüjümler edildi. Şonuň ýaly hüjümleriň birinde, 2011-nji ýylyň 8-nji martynda, iki garyndaş agyr ýaralandy.

Yigrimi dört ýaşly Akhom özüni mesihi hasaplaýardy, ýogsam, öz ruhy durmuşynyň hiç bir ýagdaýda-da durnukly daldigini bilýärdi. Bir gün agşam ol derrew agyr ýagdaýa öwrülen bir waka uçraýar. Alty gatly ýaşayyş jaýyndan mesihileriň üstlerine daşlar, kerpiçler we aýna döwürleri ýagyp ugraýar. Hüjümler başlanýar. Birden deňinden geçip baryan bir adam Akhomyň ýüzüne we garnyna atýar. Şol gije onuň doganoglany Hassani-de ýaralanýar. Gylyç bilen onuň ýüzüni kesýärler.

Iki doganoglanyň diri galanyny köpler gudrat hasaplaýarlar. Medisina çykadjylaryny tölän we dilegde goldan mesihileriň mümkin bolan keselhanadaky bejerginiň kursuny geçenlerinden soň, Akhom bilen Hassani has uly gudratyň şaýatlary boldular. Gazaply hüjüm edilmegi we eýmenç ýaralar olaryň öz durmuşyny doly Isa bagyş etme kararyna gelmeklerine ýardam etdi.

Akhomyň owradylan ähini bölekme-bölek ýygnap, nurbat bilen berkitmeli boldy. Onuň garny oklar we olary almak üçin kesmeler sebäpli ýara yzlaryndan doly. Şeýle-de bolsa, tene şikes ýetmesi ýaş ýigidiň ruhunyň täzelenmegine alyp bardy.

— Şol hüjüm etmeler we onuň soňky netijeleri maňa Hudaýa ýakynlaşmaga kömek etdi. Men Rebden uzakdady. Men erbet işleri edip, günäli durmuşda ýaşaýardym. Keselhanadakam, men Hudaýdan özümi üýtgetmegini, ýüregimi has kâmil etmegini soradym — diýip, Akhom gürrüň berýär.

Akhomyň çeken agyrylary sebäpsiz bolmady. Hut şol agyry hem, ony Isa has ýakyn gatnaşyklara alyp geldi.

„Yzarlanmalar biziň imanymyzyň bir bölegi bolup durýar. Isany yzarladylar. Ol bize-de, dünýäde ejir çekjegimizi aýtdy. Ýöne Ol, şeýle hem, Özünüň dünýäni ýeňendigini biziň bilmegimizi isledi. Biz Mukaddes Kitapda ýazylan zatlara begenmelidiris. Eger durmuşymyzda yzarlanmalar bar bolsa, onda olary çekmeklik

biziň üçin uly hormatdyr. Yzarlanmalar biziň dogry ýoldadygymyzy aňladýar. Öň men muňa düşünmeýärdim, ýöne indi biziň duçar bolýan yzarlanmalarymyzyň öz durmuşymyzda bolmagyna Rebbiň ýol berýändigini görýäris. Olar biziň imanymyzy berkidýär“ — diýip, Akhom düşündirýär.

Şunuň ýaly özgerişligi Hassani-de başdan geçirdi. Onuň hirurgiki taýdan ýüzüniň öňki görünüşine getirilmegi agyryly birnäçe aýy talap etdi, emma ýüregindäki „dikeltme hirurgiýasy“ has ähmiýetli boldy.

„Hüjüm edilmezinden öň mende Reb bilen dileg edip gürleşmäge wagtyň ýokdy — diýip, Hassani ökünýär. — Durmuşymda Hudaýyň Özi-de ýokdy. Men Ony bilýärdim, ýöne Gowy Çopan hökmünde tanamaýardym. Hüjüm edileninden soň, täze düşünje peýda boldy. Rebbiň merhemetine düşünmegim üçin ýüregim açyk boldy. Indi men Onuň Gowy Çopandygyny bilýäris, sebäbi men diri — bu bolsa, öz-özünden ullağan gudratdyr!“

Hassani özi üçin agyr bolan wagtda edilen dilegler hem beýleki mesihleriň kömegi bilen berlen medisina kömegi üçin Hudaýa begenip minnetdarlyk bildirýär.

„Hudaýyň maňa beren ak patasyny hiç haçan unutmaryn — diýip, Hassani sözüni dowam etdirýär. — Onuň kömegi bilen men entegem diri. Ol maňa Öz rehimini görkezdi“.

Indi Hassaniniň sözlerine görä, olam özüne ýamanlyk edenlere edil şonuň ýaly etmeli däl. Ol Isanyň göreldesine eýermäge çalyşýar: „Çünki siz şeýle bolmaga çagyryldyňyz, sebäbi Mesih hem Öz yzyny alyp götermegiňiz üçin görgi görüp, size bir nusga galdyrdy. Ol günä etmedi, agzyndan hileli söz çykmady. Sögülende sögmän, görgi göreinde gorky salman, Özüni adyl höküm çykarýan Hudaýa tabşyrdy“ (1 Petrus 2:21–23).

Indi „imanyň gyrasynda“ ýaşamak islemän, eýýäm boşluk duýman hem-de Isa ýarym bagyş edilmäni taşlap, Akhom bilen Hassani Oňa doly iman etmegi we Isanyň habary kabul edilmeyän ýurdunda Ony wagyz etmegi öwrendiler. Olar „Hudaýyň bize

gorky ruhuny däl-de, söýgi hem akyldarlyk ruhuny berenine“ (2 Timoteos 1:7) bolan umyt bilen ýaşayarlar.

Hudaýyň söýgüsinden ýaraglanan we Isany tanama şatlygyndan dolan Hassani Akhomyň hem öz adyndan: „Biz özümizi öldürýän yzarlaýjylar üçinem hakykaty tanamaklary üçin dileg edýäris. Rebden daşda bolanlara meniň nebsim agyrýar. Aslynda olar bizden köp ejir çekýärler“ — diýdi.

Taryhdaky ejir çekenler

Mehdi Dibaj

1935–1994-nji ýyllar

Eýran

*„Rebbimiz Isa Mesihniň ugrunda gynalýan mesihilere
mydama gözüm gidýärdi. Rebbimiz üçin ýaşamak we
Onuň üçin ölmek nähili abraý! Meniň şatlygymyň çägi
ýok. Men türmä düşenime diňe bir kanagatlanman, ...
eýsem, Isa Mesih üçin janymy bermäge-de taýýar“.*

Mehdi Dibaj

1984-nji ýylda tussag edileninden soň ruhy çopan Mehdi Dibaj türmede dokuz ýylyny geçirýär. Hatda şol ýerde-de ol öz Rebbi üçin ýaşamagy artykmaçlyk hasaplady we Onuň üçin ölüm mümkinçiligine begendi. 1993-nji ýylyň 3-nji dekabrynda Dibaj Sari şäheriniň sudunyň önünde öz ynamyny gorap çykyş etdi. Ol: „Men Isa üçin janymy bermäge taýýar“ — diýip aýtdy. Ol özüne suduň ýöňkän aýyplamasynyň dört bölümni şeýle düşündirdi:

Maňa: „Sen musulmandyň, soň mesihi bolduň“ diýýärler. Bu beýle däl. Ömrümiň köp böleginde mende din bolmady. Ony gözläp başlanymda we ýüregimi derňänimde, men Hudaýyň çagyryşyny kabul edip, özüme ebedi Ýaşayşy sowgat beren Reb Isa Mesihi kabul etdim. Adamlar özüne din saýlap bilerler, emma mesihini

Mesih saýlaýar. Ol: „Sen Meni saýlamadyň, Men seni saýladym“ — diýýär.

Maňa: „Sen doglanyňda musulman bolup doguldyň“ — diýýärler. Hudaý bolsa: „Sen ilkibaşdan mesihi bolmaklyga bellenildiň“ diýýär. Biz Isa Mesihiň gurbanlygy arkaly gutulyş alar ýaly, Özünüň bizi Älemi ýaratmazdan münlerçe ýyllar öň saýlandygyny aýdýar.

Maňa: „Ata-babalaryň dinine gaýdyp gel“ diýýärler. Ýöne men Hudaýyň elinden nirä gaýdyp geleyin? Hudaýyň Sözüne tabyn bolmagyň deregine, adamlara tabyn bolmaklyk dogrumy? Ine, eýýäm kyrk baş ýyldan bäri men gudratlar Hudaýy bilen ýaşaýaryn, Onuň maňa bolan ýagşylygy üstüme düşüp duran kölege kimindir. Onuň atalyk söýgüsi we aladasy üçin men Oňa borçludyrýn.

Maňa Injili wagyz etmegi gadagan edýärler. Ýöne, eger adam guýa gaçjak bolup barýan köri görübem sesini çykarmasa, onda ol günä edýändir. Biziň dini borjumyz Hudaýyň rehimdarlyk gapysy açykka, günäkärleri özleriniň günäli ýollaryndan sowlup, Onda gaçybatalga tapmaga ynandyrmakdan ybaratdyr.

Dibajyň sudda çykyş edenine üç hepde geçeninden soň, sud ony imandan dänmekde, yslandan ýüz öwürmekde we mesihilige geçmekde günäli diýip ygılan edip, oňa ölüm jezasyny berdi. Sud Dibajy ölüm jezasyna höküm edende, ol eýýäm kyrk baş ýyldan bäri Isanyň şägirdi bolup gelýärdi.

Dibaja ölüm jezasynyň berilmegine gynanan ermeni milletinden bolan eýranly gullukçy Aýk Owsepýan özüniň KHBS-ne beren interwýusynda bu hökümiň akyla sygmajak adalatsyzlyk bolýandygyny aýtdy. Ol, eger jemgyýet ysam häkimiýetine ýeterlik derejede basyş etse, onda Dibaja çykarylan hökümiň ýatyrylyp bilinjekdigine ynanyandygyny aýdýar.

Owsepýan öz aýdan zatlarynyň, hemme zatdan öňürti, özi üçin uly töwekgelçilikdigini bilýärdi. „Eger bizi türmelere salyp, imanymyz üçin öldürýän bolsalar, onda bütün mesihilik dünýäsiniň öz mesihi doganlaryna edilýän zatlary bilmegini isleyäris“ — diýip, ol aýtdy.

1994-nji ýylyň 16-njy ýanwarynda Owsepýanyň eden tagallalary öz miwesini getirdi. Bary-ýogy üç günden soň Owsepýan ýitdi. Häkimiýet onuň ölenini habar berýänçä hepdeler geçdi. Ondan baş aý geçenden soň, öz gyzynyň doglan gününe barýarka, ýolda Dibaj ogurlanylýar we öldürilýär. Musulman tarapdarlary Owesýanyň Eýranyň protestant ýygnaklary sowetiniň başlygy wezipesini alyp baryan Tateos Mihalýany-da öldürdiler.

Ýöne yslam häkimiýetiniň pikiriçe ýygnagy, aýratynam, mesihilige gelen musulmanlary gorkuzmaly hem dymmaga mejbur etmeli bolan zat netijede garşydaş täsire eýe boldy. Bu ejir görüp ölenleriň ölümi has-da köp eýranlylaryň ünslerini Injile çekdi-de, has-da köp adamyň yslamdan mesihilige öwrülmegine ýardam etdi. Biziň döwrümüzde mesihilige ýygnagyň taryhyndakysyndan köp musulman gelýär. Isanyň hatyrasyna hemme zatdan el çekmeklik nähili ullakan hormat!

4-NJI BÖLÜM

TUTANÝERLILIK

*„Meniň adym üçin hemmeler sizi ýigrener, ýöne soňuna
çenli çydan halas bolar“*

Markus 13:13

Mukaddes Kitap başyndan ahyryna çenli diri Hudaýy tanamaga we Oňa gulluk etmäge ýürekden dyrjaşýanlar üçin wadalardan doly. Biz durmuş synaglaryna düş gelenimizde, aýratynam, Hudaýyň önünden geçmegimizde kynçylyga duçar bolanymyzda, şol wadalara ýygy-ýygydan ýüzlenýäris.

2 Timoteos 3:12-ä serediň: „Mesih Isada Hudaýyň ýoluna mynasyp ýaşamak isleýänleriň bary azar çeker“. Markusyň Hoş Habary 13:13: „Meniň adym üçin hemmeler sizi ýigrener, ýöne soňuna çenli çydan halas bolar“. Nähili wadalar! Yzarlanmalaryň hakykydygyna ynamly bolmaklyk — bu köpimiziň Hudaýyň Sözünden tapmaga umyt baglaýan goldawymyz däl. Ýöne, eger yzarlanmalaryň hemmeler üçin merkezi hakykatdan Mesih bolup durýan durmuşyň merkezi bolýan bolsa, onda biz, gürrüňsiz, goldawa mätäç bolarys. Bize soňuna çenli çydamagy öwrenmek gerek. Isa Mesihiniň işinde tutanýerli bolmagy dowam etdirmeklik berk durmagy we özümize garşy aýaga galýanlara garşylyk görkezmegi aňladýar. Güýçli ýele garşy durmak üçin öňe egilýän ýa-da derýanyň güýçli akymyna gidýän adam bu pikirini gowy suratlandyrmasy bolup biler.

Isanyň yzarlanýlýan şägirtleri yzarlamalary öz güýjüň bilen ýeňip geçip bolmaýandygyna derrew düşüňärler. Isa muny

bilýärdi. Öz şägirtleri bilen bile paýlaşan soňky Pesah baýramçylyk nahary wagtynda Ol şägirtlerine Özi bilen gatnaşyk saklamagyň wajpydygyny aýtdy. Ol: „Siz Mende galyň, Men hem sizde galaýın. Üzüm agajyndan aýrylan şahanyň öz-özünden miwe berip bilmeýşi ýaly, Menden aýrylsaňyz, siz hem miwe berip bilmersiňiz. Men üzüm agajydyryn, siz şahalarsyňyz. Kim Mende galyan bolsa we Men kimde galyan bolsam, ol bol miwe berer. Siz Menden üzňe hiç zat edip bilmersiňiz“ (Ýohan 15:4–5).

Eger howpa garaman, Isanyň imanda berk durýan we Oňa gulluk edýän şägirtleri bolmak isleýän bolsak, onda bizem Onda bolmalydyrys. Biz Isanyň häsiýetine we Hudaýyň Sözüne seretmelidiris. Biz Onuň bilen gatnaşyklarymyzy giňeltmelidiris, Oňa golaý bolmalydyrys, Onuň Kimdiginiň, nähilidiginiň we Onuň yzyna eýermegiň nämäni aňladýandygynyň aladasyňy köpräk etmelidiris. Biziň Hudaý bilen ýakynlygymyz ösende, Onuň güýji bize tabyn bolmaga, çydamaga we Oňa wepaly bolup galmaga güýç berýär.

Dawut Hudaý bilen gatnaşykda bolmagy ýürekden isledi. Mezmur 40:1–2-de ol agyrylar hem betbagtçylyklar wagtynda şol gatnaşyklaryň özüne güýç berendigi hakda ýazýar: „Men intizar bolup, Rebbe garaşdym, Ol maňa tarap eglip, perýadymy eşitdi... aýaklarymy gaýanyň üstünde duruzdy we ädimlerimi berkitdi“.

Ysraýyl halkynyň nesilbaşysy gulçulykda we tussaglykda köp wagtyňy geçirdi. Oňa erbet darap ýamanlyk eden, töhmet atan we beren wadalaryny ýatdan çykaran adamlaryň görgüler görkezenine garamazdan, Hudaý Ýusup bilen boldy (Gelip çykyş 39:2). Hudaý Ýusuby görgülerinden saplamagyň deregine oňa imanynda berk durmaga, hemme zatda Hudaýa ynanmaga we tabyn bolmaga güýç berdi. Soňrak Ýusup ysraýyl halkynyň taryhynda wajyp roly oýnady.

Yrakda we yslam tarapdarlary tarapyndan gözegçilik edilýän beýleki ýurtlarda Isanyň yzyna eýerijiler imanda berkeýärler, Hudaýa ynanýarlar we Onuň Beýik Tabşyrygyny tabynlyk bilen ýerine ýetirýärler. Olar özleriniň imanda berk durýanlygy sebäpli şahsy beýik bahany töleýärler. Olar duşmançylyga, zalymlyga we

akyla sygmajak wagşylyga duçar edilýärler, ýöne barybir Hudaýa wepalylygyna galýarlar. Olaryň şaýatlyklaryny okanyňyzda, özleriniň Rebbi hem Halasgäri bilen saklaýan gatnaşyklarynyň özlerine „öňlerinde goýlan ýaryşda sabyrly ylgamaga“ (Ýewreýler 12:1) nädip güýç berýändigine üns beriň.

Gaçyş üçin we sabyrlylyk üçin dileg etmek

24

Abdi

Somali

Alyp gaçan adamlar Abdini urup başlanlarynda, olar onuň gözündäki daňyny aýyrdylar. Olar onuň saklanylýan ýeri bolan ýerzemin kamerada näme sebäpden beýle erbet ysyň bardygyny onuň görmegini islediler. Olar onda gorky döretmek islediler. Bu olara başartdy.

Urgy! Bu eýmenç ýagdaý hiç haçan Abdiniň ýadyndan çykamaz: onuň kamerasyňyň burçunda üç sany betnyşan edilen jeset ýatyrdy. Ol indiki urga garaşyp durşuna, gorkudan ýaña tisginip gitdi.

Urgy! Agaç dubinka bilen urlan ýene bir urgý arkasyna degdi. „Hudaýym, meni halas et. Janymy halas et!“ diýip, ol pyşyrdady.

Urgy! Gözleri garaňkyrady.

Öten agşam Abdi özüniň bir otagly öýünde aýalynyň we üç çagasynyň ýanynda ýatypdy. Ol Hudaý üçin ýaşamak we Onuň özi üçin taýýarlan hyzmatyny ýerine ýetirmek üçin täze güne sabyrsyzlyk bilen garaşdy. Ýöne Abdi Somalidendi, ilatyň aglaba böleginiň Mukaddes Kitapdaky Hudaýa ynanmagy bolmajak zat hasaplaýan ýurdunda ýaşaýardy.

Birden Abdini öz öýüniň beton polundaky ädikleriň tarkyldysy oýardy. Ol gara geým geýen „Al-Şababyň“ dört sany esgerini gördi. Olar Russiyada öndürilen AK-47-ni göni oňa dogurlap durdular.

„Tur, dinden çykan!“ — diýip, olaryň biri buýruk berdi. Olar nämedir bir zat gözläp, zatlary dördüler. Abdiniň aýaly bilen çagalary burça gysyldylar, çagalar agladylar.

Esger mesihiniň kellesine awtomaty çenedi.

„Seniň näme käriň bar, deýýus?! — diýip, ol gygyrdy. — Sen niredede işleýärsiň?!!“

Şol wagt gelenleriň biri Abdiniň sumkasyny gördi-de, ony dörüp başlady we ol ýerden Mukaddes Kitabyň sahypalaryny çykardy. Olaryň hersiniň ýüzüne haç çekilgidi. Beýlekisi mesihini boýnundan tutup, köçä itip çykardy. Beýleki ikisi ýesiri ýere okladylar, elini arkasyna daňdylar we gözünü daňdylar. Abdi Mukaddes Kitabyň ýekeje sahypasyny edinmegiň öz yzy bilen türme tussaglygyny ýa-da ölümi alyp gelyänini bilýärdi.

Abdiniň aýaly şobada mesihi dostlary bilen habarlaşdy. „Haýýş edýäriň, dileg ediň, Abdini alyp gitdiler. Onuň gaçyp bilmegi üçin dileg ediň!“ — diýip, ol ýalbardy.

Birnäçe sagatdan soň Abdiniň gynalmasy başlandy.

„Bu saňa nireden düşdi? — diýip, ony alyp gaýdan adam Mukaddes Kitabyň sahypalaryny dogram-dogram edip durşuna sorady. — Sen özüň ýaly başga adamlar bilen tanyşmy? Olar kimler?“

Urgy! Agaç dubinka bilen urlan ýene bir urgy arkasyna degdi. *Urgy!*

Soň Abdi dileg etdi we wagtlaýyn ýeňillik geldi — ol huşunden gitdi.

Soňky her bir günüň dowamynda Abdi çydap bolmajak agyrylary çekdi.

Kameradaky porsy gitdigiçe beterleşýärdi, sebäbi ol ýerde hajathana ýokdy. On günden soň esgerler, täze tussaglar üçin ýer boşatmak üçin gowy zaýаланан jesetleri aýyrdylar. Täze tussaglaryň gelmegi Abdi üçin garaňkylyk patyşalygyna ýagtylygyň şöhesini getirdi.

Bir gün garawullar ýesirleriň üçüsine-de birnäçe sagatlyk daşary çykмага rugsat etdiler. Arassa howadan dem alma mümkinçiligi

üçin minnetdar bolan Abdi territoriýanyň daşyna aýlanan palçyk diwary öwrendi we kameradaşlarynyň gören zadyny — üstünden aşyp boljak diwary gördi.

Şol gije olar gaçmagyň meýilnamasyny düzdüler: „Biziň ýitirer ýaly nämämiz bar?!“ Ýöne olaryň meýilnamasyny amala aşyrmak üçin aýratyn mümkinçilik gerekdi. Hudaý ony berdi.

Birnäçe gije geçenden soň, garawullar tötänden gapyny ýapman goýdular. Üç tussag birnäçe minutlap garaşdy, soň hem, kameradan çykyp, diwara tarap ýöredi.

Olar diwara ýetiberenlerinde, olary garawul görüp oka tutdy. Ýesirleriň biri ýykyldy. Abdi bilen ýoldaşy ýokary dyrmaşyp geçdiler-de, ýabany ösümlikleriň içinden özlerine ýol ýasadylar, şeýdip, özlerini yzarlaýan esgerlerden gizlenmäge çalyşdylar.

Tiz wagtdan Abdiniň öýünde telefon jyňnyrdysy eşidildi. Adamsynyň sesini eşideninde, aýaly tas huşundan gidipdi. Ol şol eziz sesi indi eşitmerin diýip gorkýardy.

„Munuň sendigiňe ynanyň bilemok! Sen niredes? Sen dogrudanam dirimiň?!“ diýip, ol ýüzlendi. Ol aglady we trubka bir zatlar diýip gygyrdy, soň hem, trubkany taşlap, bütin şäheriň içinden geçip, adamsy bilen duşuşmaga ylgady.

Aýaly Abdini keselhana alyp bardy. Onuň birnäçe süňki döwlendi. Onuň eline gips goýdular. Abdi sagalanyndan soň, Isa ynanmagy dowam etdirdi. Bir ýyla golaý wagt geçenden soň hem, ol güýçli agyrydan — türme tussaglygynyň we gaçyşyň netijelerinden ejir çekýärdi, ýöne onuň ýüreginde Mesihiň rahatlygy höküm sürýärdi.

„Men bu zatlaryň içinden geçenime şat, sebäbi indi men ruhy taýdan güýçlüräk boldum. Adamlar meniň gaçyp bilmegim üçin dileg etdiler. Hut şolaryň dilegleri meni halas etdi“ — diýip, Abdi gürrüň berýär.

Abdi somali mesihilik ýygnaclarynyň biriniň ýolbaşçysy boldy. Mesihileriň arasynda ol berk imany hem durnuklylygy bilen tanalýar. Abdi birnäçe musulmanlary-da Mesihe bolan imana getirdi. Onuň Mesihe gulluk etmekdäki hyjuwlylygy hem tutanýerlilik gize gözde ýatýar.

galmady. Abdiniň seresap bolmaga dyrjaşandygyna garamazdan, ol barybir 2013-nji ýylyň dekabrynda ýadawsyz şaýatlyk edeni üçin gutarnykly tölegi tölemeli boldy. Abdi işe gidip barýarka, „Al-Şababyň“ agzalary onuň ulagynyň daşyny gurşap aldylar-da, ony oka tutdular.

Polisiýa Abdiniň jansyz jesedini ulagdan, sürüjiniň oturgyjyndan çekip çykardy. Geçen gezek ol ölümden gaçyp gutuldy, emma bu gezek „soňuna çenli çydady“. „Meniň adym üçin hemmeler sizi ýigrener, ýöne soňuna çenli çydan halas bolar“ (Markus 13:13).

Isa bolan imany sebäpli şeýle köp ezyet çekýän mesihi maşgalalarymyzyň yzarlanylýan agzalary üçin dyngysyz dileg etmeklige özümizi bagyş edip bilerismi? Biziň umydymyz imanda berk durup bilmegimiz üçin zerur zatlaryň hemmesini berýän gudratygüýçli Hudaýdadyr. Mesihdäki doganlarymyzy goldamaklyk sarpasy we olar gaçyp ýa-da özleriniň paýyna düşen zada Hudaýyň islegine görä çydam edip bilmekleri üçin dileg etmeklik hormaty biziň paýymyza düşdi.

Ýan bermedik oglanjyk

25

Huseýn B.

Türkiýe

Mekdepde sapak başlanmazyndan öň dokuz ýaşly Huseýn zynjyrjygynyň ilgijini aladaly bejerip oturdy. Ol ony boýnuna dakyp, haçjagazy buýsanç bilen düzetdi. Ol mugallymlaryna we synpdaşlaryna täze tapynan imanyny görkezmek isledi. Emma mekdepde bu okuwçynyň ynamyna Huseýniň özi ýaly buýsanmadylar.

Entek juda sada bolany üçin Huseýn türkleriň 96%-niň musulmandygyny bilmeýärdi. Olaryň köpüsi ynamlaryny durmuşda ulanmaýan bolsalar-da, barybir aglaba bölegi türkleriň hemmesi, ýekejesem galman, musulman bolmaly diýip hasaplaýarlar. Öz ýurdunda islendik başga dine degişli bolmagyň medeni taýdan bolmajak zat bolup durýanyň ol nireden bilsin? Döwletiň hemme dinlere mümkinçilik berilýänini ygylan edýändigine garamazdan, Isanyň yzyna eýerijilere onuň ýurdunda şat däldiklerini ol nädip bilsin?

Huseýn haç dakynan gününüň säherinde şolarda sanalan zatlaryň hijisi-de oňa mälüm däldi. Ol diňe öňki yslam ýolbaşçysy bolan öz kakasynyň Isany gowy görýänini, özüniňem Isany, edil kakasy ýaly gowy görýänini bilýärdi. Oglanjygyň imany, özüniň şu wagtjyk boýnuna dakan haçjagazy ýaly hakykatdy.

„Men ýygnaýda Hudaýa aýdylýan senalary diňlänimde we aýdanymda, özümi şeýle joşgunly duýdum. Men Isa hakda özüme

köprük bilmegiň gerekdigini duýdum. Men şeýle bagtlydym! Men munuň ýygnakda soňky gezek bolmagymyň mümkindigi hakda pikir etdim. Şonuň üçin men Zebury açdym, soň ýanymda saklamak üçin ondan birnäçe sahypany ýyrtyp almak isledim. Men beýle etmedim, ýöne şeýle edesim geldi!“ diýip, Huseýn ýygnaga birinji gezek baranyny ýatlaýar.

Mundan bir ýyl geçenden soň, Huseýn haçy dakynmagy karar edindi, sebäbi, onuň pikir etmegine görä, bu başgalar bilen öz imany hakda gürrüňe başlamagyň gowy usulydy. „Meniň üçin haçyň özi däl-de, onuň manysy wajyp. Men özümden haçym hakda soramaklaryny, meniňem Mesih hakda gürrüň bermegimi isledim“ diýip, soňrak oglanjyk gürrüň berdi.

Huseýn haçy dakmagynyň özüne howp saljagyna garaşmaýardy. Kābir okuwçylar haça tüýkürip başladylar. Beýlekileri sögünip başladylar. „Porsy kapyr!“ diýip, çagalar gygyrdylar we „Günbataryň gorkunç dinini“ kabul edeni üçin oňa haýbat atdylar.

Huseýniň gyz doganlarynyň biri haç hakda ene-atasyna aýtdy. „Huseýn hemmelere biziň mesihidigimizi aýdyp ýör!“ diýdi.

Olaryň kakasy Hakim ap-ak boldy. „Biziň mesihi bolanymyzy hiç haçan hiç kime aýtma. Eger sen biziň bela uçramagymyzy islemeýän bolsaň, bu haçy indi hiç haçan mekdebe alyp gitme!“ — diýip duýdurdy.

Soňrak Hakim bilen aýaly ogluna öz imanyны basyrmagy buýurmak bilen nädogry edendiklerine akyl ýetirdiler. Olaryň ikisem özleriniň imanyны basyrdylar, Huseýniň şeýle sada hem göreldele batyrlыgyny ýazgarmaly däl-de, ony goldamaly.

„Biz töweregimizdäkiler bilen tersleşmeleriň önüni almaga synanyşdyk, ýöne biziň imanyмыzyň olar üçin öz-özünden mesele bolup durýandygyna düşündik. Biz gizlenmän, Huseýniň edişi ýaly hereket etme — öz imanyмыzy aç-açan gürrüň berme kararyna geldik“ — diýip, Hakim gürrüň berýär.

Indi Huseýniň ene-atasy oglunyň öz imany hakda töweregindäkilere gürrüň berme islegini goldaýan bolsalar-da,

synpdaşlary oglanjygyň üstünden gülmeklerini dowam etdirdiler. Eger olar üstünden gülmeklerini bes etmeseler, onda Huseýn mekdep müdiriniň ýanyna barjakdygyny aýdýar. Okuwçylaryň biri ony ýakasyndan tutup, diwara güýç bilen gysýar-da: „Eger sen bu barada kimdir birine aýtsaň, men seni ataryn“ — diýip haýbat atýar.

Huseýn mekdepde bolan zady kakasyna gürrüň berenden soň, Hakim şol oglanyň ene-atasynyň ýanyna barýar. „Onuň kakasy oglunyň hereketine bimaza bolar öýtdüm, ýöne beýle etmegiň deregine ol maňa «kapyr» diýdi we eger ogluna garşy bir zat etsem, onda meni özüniň atjagyny aýtdy“ — diýip, Hakim gürrüň berýär.

Hüjümler dowam etdi. Bir gün oglanjyklaryň bandasy Huseýni tutdy. Olar ony ýere ýazdylar-da, oňa daş atyp we taýak bilen urup başladylar. Hüjüm edenleriň biri oglanjygy saçyndan tutup, ýerde süýrüp başlanda, Huseýn mundan artyk çydam edip bilmän, agyrydan ýaña gygyrdy. Hüjüm diňe oglanjygyň kakasy ogluna kömege gelende bes edildi.

Huseýniň imanyňa garşy çykmalar güýçlendi. Hakim oglundan özüni urýanmydyklaryny soranda, ol başyny atdy.

— Kim? — diýip, ata haýran galdy.

— Mugallymym — diýip, Huseýn jogap berdi.

Din sapagyny okadýan mugallym goňşy metjitde namaz alyp barýan ymam, yslam ýolbaşçysydy. Onuň synpyndaky her bir okuwçy: „Alladan başga hudaý ýokdur, Muhammet onuň pygamberidir“ — diýip *şahaduny* ýazmalydy we okamalydy.

Huseýn beýle etmekden ýüz öwürdi. Şondan soň mugallym ony ençe gezek agajyň çybygy bilen urdy. Oglanjyk yzygiderli urulmalara çydady, ýöne şahaduny aýtmakdan boýun towlady.

„Men muňa ynanamok. Meniň üçin bu ýöne bir manysyz sözler“ — diýip, Huseýn düşündirýär.

Üç hepdeläp şunuň ýaly urulmalardan soň, Huseýni tutgaý tutdy. Soň ýene. Soň ýene bir gezek. Hakim şol mugallym bilen duşuşmak üçin mekdebe baranda, ol ony öz okuwçysynyň üstüne çybyk bilen topulyp durka tutdy.

Hakimi görende mugallym oňa heňkirdi.

— Ogluňyzyň mekdebe haç dakynyp gelyänini bilýärsiňizmi? Siz mesihilermi?!

— Hawa, hawa — diýip, Hakim jogap berdi.

— Ýöne bu yslama dönüklük etmek bolýar! — diýip, mugallym ýigrenç bilen aýtdy.

— Näme üçin siz musulman dogasyny etmeýäni sebäpli, meniň oglumy jezalandyrýarsyňyz? Okuwçylary urmaga kim size rugsat berdi? — diýip, Hakim sorady.

— Müdir we beýleki ene-atalar munuň bilen ylalaşýarlar — diýip, mugallym jogap berdi.

Hakim bilen aýaly ogullaryny başga, soň hem, üçünji mekdebe geçirdiler. Şeýdip, olar ahyrsoňy Huseýne az hüjüm edilýän mekdep tapdylar. Hatda on bir ýaşly oglanjyk bolsa-da, Huseýn öz imanynda mizemez bolup galýar: „Bu yzarlamalar dowam etse-de, men hiç haçan yslama gaýdyp barmaryn. Mesih bize Özi üçin ejir çekjekdigimizi duýdurdy. Mesih ugrunda görgi görmeklik tebigy zat. Biz Onuň üçin görgi görýändigimize begenmelidir. Reb mydama biziň bilen ahryr“ — diýip, ol aýdýar.

Öz maksadynyň adamyň göwnünden turmak däl-de, Hudaýyň göwnünden turmakdygyny Huseýn hatda ýaş bolsa-da bilýär. „Size diýýärim, kim Meni adamlaryň önünde ykrar etse, Ýnsan Ogly hem ony Hudaýyň perişdeleriniň önünde ykrar eder. Kim Meni adamlaryň önünde inkär etse, ol Hudaýyň perişdeleriniň önünde inkär ediler“ (Luka 12:8–9).

Geliň, berk imany üçin yzarlanylýan doganlarymyzyň, hatda Huseýn ýaly çagalaryňam, ejir çekýändiglerine görä, imanyňy mäkäm saklaýandygyny ýatdan çykarmalyň. Biz görgülerini olar bilen paýlaşýarysmy? Olar üçin dileglerimizde töwelläçylyk edýärismi we dürli goldawlary berýärismi?

Hemme zady Hudaýyň eline bermek

26

Jon

Nigeriýa

Nigeriýanyň Plato şatyndaky Maseh obasynda, oba hojalyk ýerleriniň we baglarynyň üsti otdan bolan üçek bilen örtülen kümeler bilen garyşyp ýaýylyp ýatan ýerindäki kümeleriň birinde ruhy çopan Jon Ali Doro oýandy-da, öňde duran güne taýýarlanyp başlady. Jon öz durmuşynda köp dürli rollary oýnamaly bolýardy. Ol — kiçijik, ýöne Hudaýa wepaly toparyň ýolbaşçysydy. Ol öz söýgüli aýalynyň adamsydy. Ol ýedi çaganyň kakasy we birnäçe oglanjyklaryň we gyzygajazlaryň atasy.

Nigeriýada bir wagtda hem özüni, käwagt hem, bütin maşgalasyny ullakan töwekgelçilige duçar etmän ýygnağa ýolbaşçylyk etmegi öz üstüne alyp bilmeýändigine garamazdan, Jon öz durmuşyndan hoşaldy. Bu ýurtda mesihiler maldarçylyk bilen meşgullanýan fulani musulman etnik toparynyň arasynda az sanlydylar. Soňky döwürlerde fulani mesihilere hüjüm etmekde has çürt-kesik hem zalym bolupdylar. Jon öz sebtinde radikal yslam toparlarynyň onlarça ruhy çopanlary öldürendiklerini bilýärdi.

Birden ertiriň asudalygyny ýaragyň atýan sesleri bozdy. Howada çirkin gorky sesleri ýaňlandy. Kimdir biri: „Fulaniler!“ — diýip gygyrdy.

Ruhy çopan Jon ýaragly hüjüm edenlerden gizlenmek üçin golaýdaky salma bökdi. Uzakdan ol fulanileriň ýygnaq jaýyna tarap

barýanyňy gördi. Bu obadaky iň uly jaýdy, şonuň üçin adamlar howpdan gizlenmek üçin gaçyp, oňa giripdiler. Birnäçe minutdan soň ol äpişgelerden ýalňyň çykyanyňy gördi. Salmanyň içinde bialaç ýatyşyna Jon diriligine ýanan Mesihdäki doganlarynyň we öz maşgalasynyň agzalarynyň ýüregini paralajy seslerini eşitdi.

— *Allah akbar! Allah akbar!* Hudaý beýikdir! — diýip, fulaniler gygyrdylar.

Şondan soň hüjüm edenleriň biriniň:

— Olaryň Hudaýynyň olary halas edişini göreli-dä! — diýenini eşitdi.

Döwlet goşunyňyň esgerleri hüjüm edenleri gutarnykly aýyrmagy başaranlaryndan soň, jaýyň içinde bolan zady açyp görjek bolanlarynda, adam jesetleriniň ýanan ysy gelip durdy. Kyrk dört adam ölüp ýatyrdy. Olaryň içinde ruhy çopan Jonuň aýaly, ýedi çagasyndan dördüsi we iki agtygy-da bardy. Emma ganhorluklar şunuň bilen gutarybermedi...

Ertesi gün wepat bolanlary köpçülikleýin jaýlajak bolup durkalar, radikal musulmanlar ýene gaýdyp geldiler-de, ýasa gelenleri oka tutdular. Öldürilenleriň arasynda Plato ştatynyň Assambleýa Öýüniň ýolbaşçysy hem senatory-da bardy. Soňrak ruhy çopan Jon şeýle hüjümleriň başga-da onlarça obalarda bolanyňy, şonuň netijesinde iki ýüze golaý adamyň öldürilenini bildi.

Bu hüjümleriň hemmesini näme birikdirýärdi? Olaryň maksatlary mesihilerdi.

Ruhy çopan Jon öýünde bolan zadyň manysyna akyl ýetirjek bolup şowsuz synanyşdy. Gahar onuň ýüregini doldurdy, ar alma islegi ony gurşap aldy. Ruhy çopan öz islegine dolanyp, garşydaş saýlaw etmeli boldy.

„Men ýöne bir hemme zady Hudaýyň eline berdim. Men biziň obamyzyň üstüne hüjüm edenlere edýän zatlarynyň erbetlikdigine we saklanmalydyklaryna düşünmäge kömek etmegini Hudaýdan sorap dileg etdim. Men, şeýle hem, Hudaýyň Injili wagyz etmegim üçin saklap galan jany bolan meniň janymy ulanmagy üçin dileg

etdim, sebäbi şol gün özümiň ölmegimiň mümkindigini bilýärdim“ — diýip, Jon ýatlaýar.

Hüjüm edenlere ýamanlyk islemegiň deregine, ol öz maşgalasyndakylary we dostlaryny öldürenleri bagyşlady hem-de olar Isa Mesihe iman etmek arkaly gutulyş alar diýip umyt edýär. Bagyşlamaklyk şypa getirýär, ýöne ol hasraty hem jepany süpürüp aýyrmaýar.

„Şeýle zatlar bolup, maşgalamy ýitirenimde, bu gaty agyr düşdi... Juda agyr degdi. Ýöne men ýagdaýy Hudaýyň eline bermekden başga hiç zadam edip bilmedim“ — diýip, ruhy çopan Jon aýdýar. Bolan zatlara döz gelmek üçin Jon Eýýubyň, ýagny Mukaddes Kitapda yzly-yzyna betbagtçylygy başdan geçirendigi gürrüň berilýän adam hakdaky kitaba ýüzlendi. „Eýýup aýalyndan başga hemme zadyny — baýlygyny, çagalaryny ýitirdi, ýöne ol Hudaýdan ýüz öwürmedi. Bu waka maňa diňe bir ýagdaýa düşünmäge däl-de, eýsem, öňki adam bolup galmagyma kömek etdi“ — diýip, Jon aýdýar.

Ruhy çopan Eýýup hakdaky wakany ýüregine şeýle bir ýakyn kabul etdi welin, hatda şol hüjümden soň birnäçe gezek ony öz wagyzlarynyň esasy edip aldy. „Aýaly Eýýuba Hudaýa gargyş etmegi we ölmegi maslahat berdi, ýöne ol, eger biz Hudaýdan ýagşylygy kabul edýän bolsak, onda kynçylygy-da kabul etmelidigimizi aýdyp jogap berýär. Bu pikirler maňa goltgy berýär we güýçlendirýär“ — diýip, Jon aýdýar.

Betbagtçylyklar durmuşda gutulgysyzdyr, ýöne ol ýenlişi aňlatmaýar. Hudaýyň Sözi Isanyň yzyna eýerijilere kaşaň hem howpsuz durmuşy wada bermeýär. Ol durmuşda tupanlaryň gutulgysyz bolýandygyna garamazdan, Hudaýyň tupanlardan üstündigini öwredýär. „Dünýäde gaýgy-gussaňyz bolar, emma mert boluň. Men dünýäni ýeňendirin“ (Ýohan 16:33).

Hudaýyň Sözüniň güýji bilen ýaraglanan ruhy çopan Jon hüjüm edilen wagtynda ýakynlaryny ýitirenler üçin dileg edýär. Ol Hudaýa ynanyşmagyny we Oňa gulluk etmegini dowam etdirýär.

„Maňa mesihi hem ruhy çopan ýaly ýaşamaga Hudaýyň kömek etmegi, Ol meni nämä çagyran bolsa, şony hem etmäge — ýagşylyk edip, Onuň özümi çagyran maksadyna gitmäge ýagdaýymyň bolmagy üçin dileg edýäriň“ — diýip, Jon aýdýar.

Erjellik — Hudaýyň Özüne gulluk edýänlere berýän gurallarynyň biridir. Erjellik bizi synaýar, berkidýär we bizden Hudaýyň isleýän adamyny emele getirýär. Bu aňsatmy? Ýok, aňsat däl. Deňiz kenaryndaky çägeleriň tolkunyny kenara urulmagynyň we yzyna gitmeginiň netijesinde kenarda peýda bolşy ýaly, biziň häsiýetimizem Isanyň ady ugrunda agyry çekip, kynçylyklary görmegimiziň kömegi bilen emele gelýär.

Synaglar gelende, olar bolsa hökman geler, (bu ruhy çopan Jona örän gowy mälimdir) geliň, yza çekilmäliň we jogap edip urmalyň. Geliň, Hudaýa ynanalyň we Onuň biziň üçin bellän maksadyna ýeter ýaly, imanda berk duralyň.

Hemme zat futbol oýnundan başlandy

27

Hassan S. we ruhy çopan Hakim

Alžir

1983-nji ýylda Tizi-Uzu obasynyň ýerli ýaşajylyary agşam syýahatçylaryň çadyrlaryny guruslaryny synladylar. „Olar çadyrlaryny ýel öwüsýän ýerde, nädogry ugurda gurdular. Şemal gitdigiçe güýçlenip, çadyrlary we olaryň zatlaryny agdaryp başlady. Başda biz olaryň üstlerinden güldük, soň hem, kömek etmäge bardyk“ — diýip, ol ýerde bir topar dostlary bilen bolan Hassan ýatlaýar.

Syýahatçylar ýerli ýaşajylylara minnetdarlyk bildirdiler, soň hem adaty bolmadyk zat teklipl etdiler:

— Geliň, ertir ýoldaşlyk futbol oýnuny oýnalyň.

Hassan dostlary bilen maslahatlaşyp:

— Biz höwes bilen oýnardyk, ýöne biziň iň gowy oýunçymyz şu wagt oýnap bilmeýär. Ol syrkaw, gaty gyzdyryp ýatyr. Onsuz biz uzak wagtlyk oýnap bilmeýäris — diýip jogap berdi.

Syýahatçylaryň biri gaşyny çytyp:

— Siziň dostuňyzy görmek mümkinmi? Biz onuň sagalmagy üçin dileg etmek isleýäris — diýdi.

Indi Hassan bilen dostlary gaşlaryny çytdylar. Dileg etmek? Sagaltmak? Eýsem, Hudaýy aýratynlykda bir adam gyzyklandyryarmy? Bu teklipl alžirlilere diýseň täsin göründi, şeýle-de bolsa, olar gyzyklandylar.

Şol ağşam syýahatçylar şol ýaş ýigit üçin dileg etdiler. Ertesi onda eýýäm hiç hili syrkawlyk galman, futbol oýnuna gatnaşdy. Akly haýran bolan alžirliler akyla sygmajak bu sagalma hakda soraglar ýagdyryp ugradylar.

— Siziň „Atam“ diýip ýüzlenip dileg edeniňiz kim we beýle çalt sagaldýan kim? — diýip, Hassan gyzyklandy.

Syýahatçylar mesihiler dädiler. Olar ýöne bir Rebbi söýýän hem-de Oña şöhrat getirmek isleýän ýaşlardylar. Olar özleriniň täze tanyşlaryna Mesihe iman etme arkaly teklipe edilýän merhemetiň, halas bolmanyň we güýjüň nämedigini düşündirdiler, soňra hem ýollaryny dowam etdirdiler. Ýöne şondan soň, Alžirde gudratly ruhy üýtgeşmeler bolup geçdi.

Alžir — Ortaýer deňziniň kenaryndaky Ispaniýanyň garşydaş kenarynda ýerleşýän afrikan ýurdy. Birwagtlar bu ýurt mesihiliğiň taryhyndaky iň abraýly mesihileriň biri bolan Gippondan bolan Mukaddes Awgustiniň öýi bolupdy. Emma biziň döwrümüzde onuň ilatyna mesihilik hakda hiç zadam belli däl. Şol futbol oýnundan öň Alžirde mesihi kitap dükanlary, ýerli ilat sežde eder ýaly hereket edýän ýygnaqlar ýokdy. Mukaddes Kitap asla elýeter däl. Mesihilik täsiriniň ýeke-täk galyndysy 1962-nji ýylda gutaran fransuz kolonializminiň döwründen galan ybadathana harabaçylyklarydy. Ybadathana gatnan şol azajyk adamlar hem gelip çykyşy boýunça daşary ýurtly bolup, olara öz dinini ýerine ýetirmäge rugsat edilipdi, ýöne ýerli musulman ýaşajylara ol hakda gürrüň bermek gadagan edilipdi.

Ýöne syýahatçylar gidenlerinden soň, „gudratlar“ bolup başlady. „Men olaryň gürrüň beren zatlarynyň ýöne bir taryh bolman, eýsem, hakykatdygyny duýdum. Bu meni hemme zady terk edip, Isanyň yzyna eýermäge mejbur etdi“ — diýip, Hassan ýatlaýar. Hassan bilen beýleki alžirliler Mukaddes Kitabyň Hudaýyna ýüzlenip başladylar. Ol we dostlary syýahatçylar bilen bolan duşuşygy gudrat, bu ýagdaýy bolsa, häzirki Alžirde Injiliň ýaýramagynyň başlangyjy hökmünde suratlandyrlar.

„Biz Mesihe gelen adamlaryň sanyny sanap bilmeyäris. Şondan bäri imana gelyänleriň we gudratlaryň sany saýagy bolmady. Bu zatlaryň nädip bolanyny biz bilmeyäris, adamlar ýöne bir iman edip, Hudaýa geldiler“ — diýip, Hassan aýdýar.

Mesihilik çalt ösüp başlady we gysga wagtyň içinde Alžirde iň güýçli depginde ýaýraýan din boldy. Soň Alžir döwleti Eýran ýaly yslam ýurtlarynyň gazaply basyşlary astynda Alžirde mesihiligi ýaýratmaklyk bes edilmeli diýen karara geldi. Hassany we dostlaryny birnäçe gezek tussag edip, türmä saldylar. Emma olary öz imany hakda şaýatlyk etmekden saklamak mümkin bolmady. Olar Hudaýa wepalylygyna galdylar, mesihilik bolsa ýaýramagyny dowam etdirdi.

2006-njy ýylda alžir parlamenti „06–03 karary“ bilen yslama degişli bolmadyk guramalaryň hereketini gazaply çäklendirdi. Bu kanun mesihi ýygmanyşyklaryny diňe döwlet tarapyndan hasaba alnan binalarda geçirmeklige, yslama degişli bolmadyk edebiýaty taýýarlamagy we saklamagy gadagan etmeklige alyp barýar we „ýüzlenme serişdelerini saklanyň ýa-da ulananyň we musulmanlary başga dinlere öwürmäge synanyşanyň ýa-da şeýle etmeklige başgalary küşgüreniň üçin“ we „musulmanlaryň ynanjyny yraň atdyrma «maksady bilen edebiýat ýa-da wideomaterial taýýarlanyň»“ üçin jenaýat jogapkärçiligine çekmeklige alyp barýar. Bu kanuny bozanlara bäs ýyllyk azatlykdan mahrum bolma hem-de on üç müň dollar möçberinde jerime töleme howpy abanýar.

Şu karara laýyklykda 2008-nji ýylyň fewralynda könedan bäre ýaşap gelyän kabiller etniki toparynyň ýigirmi alty ybadathanasy, iki ýygnak binasy we öý ýygnaklary, olaryň kabul edilen karara laýyklykda hasaba alynmandygyny bahana edip ýapdylar. Şondan bäre ýygnaklar ýapylmadyk bolsa-da, ýekeje ýygnagam ýa-da mesihilik topary-da, mesihileriň tagalla edýändiglerine garamazdan, hasaba alynmaga rugsat almady.

Şeýle-de bolsa, Hudaý gudrat bilen hereket edýär. Alžirli ruhy çopanlaryň biriniň aýdyşy ýaly: „Hudaý Özüniň işini dowam

etdirýänini aýtsa, Ol hökman şeýle eder. Biziň meselelerimiz köp, ýöne kynçylyklaryň iň gyzgalaňly wagtynda biz her gezek Hudaýyň elini görýäris“.

Yslama degişli bolmadyk guramalaryň hereketini çäklendirýän „06–03 karar“ güýjüne girmeziniň öň ýanynda ýerli häkimiýetiň wekilleri ruhy çopana demirgazyk Alžirde täze ýygnak binasynyň gurluşygyna rugsat berdi. Bu habary alanda ruhy çopan Hakim aşa begendi. 2009-njy ýylda sežde etmek üçin bu ýygnaga üç müňden gowrak adam geldi, bu bolsa, ilatyň 96% musulman bolup durýan ýurt üçin diýseň seýrek hadysadyr.

Emma yslam tarapdarlary Isanyň yzyna eýerijileriň işlerine gazaply hem aýgytly jogap berdiler. 2009-njy ýylyň dekabrynda ýigrimiden gowrak musulmanlar ýygnagyň girelgesini gurşap alyp, adamlara Roždestwo ýygnanyşygyna gatnaşmaga ýol bermediler. Iki gün geçenden soň, garşylyk görkezýänler ýygnak binasynyň içine okdurylyp girip, mikrofonlary we kolonkalary alyp gitdiler.

Indiki aýda musulmanlar ýygnanyşyga okdurylyp girdiler-de, gelen adamlary gorkuzdylar we ruhy çopan Hakimi öldürjekdiklerini aýdyp haýbat atdylar. Bir hepde geçenden soň, mesihi ýygnanyşyklaryna garşy çykyjylar ýygnak binasynyň içine atylyp girdiler-de, polisiýa gelýänçä, ony weýran etmäge ýetişdiler. Soňrak olar gaýdyp geldiler-de, binany doly ýakyp, yzlarynda zaýаланан Mukaddes Kitaplary, Zeburlary we haçlary galdyryp gitdiler.

Ýöne mesihilik birleşigini Hudaýa tagzym etmäge mejbur etmek mümkin däl. Mesihiler ýygnak binasyny täzededen gurdular. Yslam tarapdarlary ýene oňa çozdular. Isanyň yzyna eýerijiler ýene berk durdular. Olar öz ýygnak binasynda suwda çokundyrmany geçirip bilmedik ýagdaýynda, mesihileri çagalar basseýnlerinde we olaryň öýlerindäki wannalarda suwda çokundyrdylar. Mesihiler nähili päsgelçiliklere duçar bolýandyklaryna garamazdan, olar islendik usul bilen Isa wepaly bolup galmak isleýärler.

Mukaddes Kitap bize kynçylyklaryň Isanyň yzyna eýerijileriň durmuşynda adaty zat bolup durýandygyny ýatladýar. Resullaryň

işleri 14:21–22-de: „Olar bu şähre Hoş Habary wagyz edip, köpleri şägirt edenlerinden soň, Listra, Konýa we Antakiýa gaýdyp geldiler. Şägirtleriň janlaryna kuwwat berip, olara imanda berk durmagy ündäp: «Biz Hudaýyň patyşalygyna köp muşakgatlar bilen girmelidiris» diýýärdiler“. Biziň nirede ýaşaýandygymyza garamazdan, bu aýat bizi imanda berkidýär.

Ýene bir mümkinçilik

28

Huseýn A.

Eýran

Huseýn neşekeşdi. Neşe söwdagärleriniň ýolbaşçysydy. Ýüzi lolulara gaty gowy tanyşdy. Tegeranyň ýüzlerçe belent jaýlarynyň biriniň ýokarsyndan aşak seredip durşuna Huseýn birwagtlar şunuň ýaly işiň özüne bagt getirjegine ynamly bolandygy hakda pikirlendi.

Ýöne, beýle bolmady. Indi bolsa, ýigrimi ýaşynyň içinde, Huseýn öz durmuşyny hiç zat halas edip bilmeýär diýen karara gelipdi.

Başy täze ýagan gara bürelip, arkaýyn baş ýarym kilometr beýiklige galyp duran Elburs dagy, edil onuň öýüniň ýokarsynda ýaly bolup göründi. Onuň bilen deňeşdirende, Huseýn özüni ujypsyzja, ähmiýetsizje we göze ilmezek — Eýranyň paýtagtyndaky on milliona golaý ilatyň arasynda hatda duýulmaýan tegmiljik ýaly duýdy.

„*Ýaşajyş bilen hasap-hesip geçirmegiň wagty geldi*“ diýip, ol pikir etdi. Ýöne onuň muny nädip etmelidigi babatdaky meýli meseleli bolup çykdy. Huseýn aşak bökmäge gorkdy, şonuň üçin beýle bir gorkuly bolmaz ýaly, batyrlanma kararyna geldi. Ol neşe almak üçin jaýdan köçä çykan wagtynda, elindäki telefonyna jaň geldi.

— Men täze bir zat tapdym. Gel, bir käse çay başynda duşuşaly — diýýän köne dostunyň sesi trubkada eşidildi.

„*Gaty gowy pursat. Ykbal çözüji bökmäniň öň ýanynda köşeşmek üçin täze neşe*“ — diýip, Huseýn pikir etdi.

— Nāme tapanyňy maňa gürrüň ber — diýip, Huseýn sowuk elleri bilen çayly ýyly kāsāni tutup durşuna dostuna aýtdy. — Men örān gyzyklanýaryn.

— Yöne ol *nāme* däl — ol neşe däl. Ol has gowý zat. Ol — Isa! — diýip, dosty jogap berdi.

Huseýn garaşylmadyk zat sebäpli çaya düwnükdi. Ol dostunyň sözlerini hiç kimiň eşitmändigine göz ýetirmek üçin töweregine seretdi:

— *Nāme!*?

— Men Isany tapdym — diýip, ol pyşyrdady. — Men rahatlyk tapdym. Indi hiç hili neşe gerek däl. Hiç hili loly gerek däl. Pul gazanmak üçin hiç hili jenaýat etjek däl!

Huseýn aňk boldy we dosty özünde bolup geçen zatlary oňa gürrüň berende, ol ölmek hakda pikir etmegini bes etdi. Ol özüne kast etmegiň pikirini etmegi bes etdi-de, ýaşayyş hakda pikir edip başlady.

Birneme wagtdan soň dosty Huseýne Mukaddes Kitap berdi, soň hem, Isanyň yzyna eýerijileriň toparý bilen tanyşdyrdy. Olar güneşli günlerde ýerli seýilgähde duşuşýardylar.

„Menem Mesihi tapmankam, özüme kast etmek isledim — diýip, Huseýniň gürrüňini diňläp oturan aýallaryň biri aýtdy. — Sen ähli agyryňy Mesihe bermek isleýärsiňmi?“

Nāme üçin bermeli dälmiş!. *Bu Hudaý meniň bilen şahsy gatnaşyk saklamak isleýär! Ol başgalary söýmegi öwredýär! Ol meniň günälerimi bagyşlaýar we ýalňyşlyk goýbersemem ýa-da dileg etmäge gelmesemem meni söýýär!* Nāme üçin bermeli däl! Şeýdip, ol Mesihi özüniň şahsy Rebbi hem Halasgäri hökmünde kabul etdi.

„Men özüme nāme bolýanyňa entegem düşünemokdym, ýöne içimde nämedir bir zat üýtgedi. Men şol pursatda bütin durmuşymyň üýtgändigini bildim. Mesihi meniň Öz ogly bolmagymy isleýänini aýtdy! Bu täzelik meniň ýüregimi çalt urmaga mejbur etdi. Bu yslandan nähili güýçli tapawutlanýardy! Men derrew nury duýdum-da, çendenaşa bagtly boldum“ — diýip, Huseýn yatlaýar.

Huseýn özüniň täze tapynan imanyndan uzak lezzet alyp bilmedi. Tizara — ilki suw bilen, soň hem, häkimiýet tarapyndan synaglar başlandy.

Huseýn öz ýygnagynyň agzalary bilen bile Kaspi deňziniň kenaryndady. Ol ýüzüp bilmeýärdi, ýöne dostlarynyň ýanynda diňe tolkunlary üstüne syçradyp durdy. Birden ol aýagynyň aşagyndaky ýeriň ýitip gidenini duýdy. Ol dowla düşüp, suwy urdy, ýöne suwuň ýüzünde galjak bolup eden synanyşygy şowsuz boldy. Soň ol dileg edip başlady.

„Mesih, maňa ýene bir mümkinçilik ber“ diýip, Huseýn ýalbardy. Birnäçe aý mundan ozal ýaş mesihi özüni Hudaýyň gulluga çagyýanyny duýdy, ýöne onuň gowy işi, öýi hem azatlygy bardy, şonuň üçin Hudaýa tabyn bolmady. Indi Huseýn Isanyň hatyrasyna özüde bar bolan zatlaryň hemmesinden ýüz öwürmäge mümkinçiligini almak üçin güýjünde baryny edip ýaşamak isledi. „Ýene bir mümkinçilik! Men hiç haçan Saňa gulluk etmedim. Eger Sen meni halas etseň, men Saňa gulluk etjek. Haýyş edýärim, maňa ýene bir mümkinçilik ber!“

Şol pursatda birnäçe halas ediji Huseýne kömege gelip, ony suwdan çekip çykardylar. Onuň wadasynyň hakyky ynamdan dörändigini ýa-da ýaşayşa teňnelige esaslanandygyny wagt görkezer.

— Sen tas ölüpdüň — diýip, özüni Isa gulluk etmäge bagyş etme kararyna gelenini bileninden soň, ýygnak ýolbaşçylarynyň biri aýtdy. — Sen entegem duýgylaryňa esaslanýarsyňmy? Eýranda Hudaýa gulluk etmäniň nähili kyndygyny sen bilýärsiňmi?

— Men barybir gulluk etjek — diýip, Huseýn ýürekden aýtdy. — Men muňa borçludyrin. Isa maňa ýene bir mümkinçilik berdi, menem Oňa gulluk etmelidirin. Özümde bar zatlarymyň hemmesini pida etmeli bolsam-da, barybir Isa gulluk ederin.

Huseýn işden çykdy, bergilerini berdi we ulagyny satdy. Soňra ol aýallar ýygnagyny alyp baryan bir aýal bilen bile öz gullugyna başlady. Huseýn ajaýyp hoşhabarçydy: onuň şaýatlygy ynandyryjydy, yhlasy bolsa, beýikdi, wagyzlary bolsa, diňlejiniň

göni ýüregine degýardi. „Hudaýyň merhemeti meniň bilendi. Men özümi Hudaýyň Özi hakda şaýatlyk etmegim üçin mesh edenini duýdum“ — diýip, Huseýn gürrüň berýär. Huseýniň gullugynyň kömegi bilen onlarça adamlar Mesihe geldi, emma ol şol janlaryň her biri üçin beýik bahany tölemeli boldy.

Eýranyň kürt etrabynda Huseýn ýurda Mukaddes Kitaby ugradýan mesihiler topary bilen işleşdi. Bir gün baş ýüz sany Taze Äht gelenden soň, Huseýniň öýüne eýran howpsuzlyk gullugynyň sekiz sany işgäri okdurylyp girdi. Olar barlamaga hukuk berýän dokumenti görkezmänem, mesihilik edebiýatyny gözläp, jaýy agdar-dünder edip başladylar.

Huseýni we ýene üç aýaly reňklenen aýnaly hem döwlet belgisi bolmadyk ulaga mündürüp, elleri gandally alyp gitdiler.

Ulag türmäniň beýik elektrik derwezesine ýetende, aýallary alyp gitdiler, Huseýni bolsa, elleri hem aýaklary gandally, gözleri daňylgy başga ulaga itip mündürdiler.

„Bu diňe başlangyjy — diýip, ony alyp barýanlaryň biri özünden göwnühoş bolup ýylgyrdy. — Bu diňe «garşy alýan paraddy»“.

Huseýn özi üçin däl-de, özüniň kiçijik öý ýygnagynyň ýok edilmezligi üçin dileg etdi. Olardan Mukaddes Kitaplary almazlyklary üçin dileg etdi. Olaryň barybir Isa Mesihi wagyz etmegi dowam etdirmekleriniň usulyny tapmaklaryny diledi.

Huseýni wanna otagynyň ölçegindäki ýeke oturylýan kamera ýerleşdirdiler. Onda krowadam, hajathana-da, ýuwnulýan ýerem ýokdy. Diňe iki sany prožektor bardy. Olaryň biri nerw dartgynlylygyny döretmek üçin gije-gündiz ýanyp durýardy.

„Aýallar bir howpsuzlykdamyka? Polisiýa ýygnak ýolbaşçylarynyň atlaryny bilmek başartdymyka, indi olaram howp astynda bolarmykalar? Men olara nädip duýdursamkam? Polisiýa Mukaddes Kitaplary tapdymyka?“ diýip, alada etdi.

— Gel, bile dileg edeli. — Bu sözler kameranyň öli ümsümliginiň içinde niredendir bir ýerden geldi. Ol ýerde diňe onuň özi bardy, özi-de hiç zat gürlänokdy.

Huseýn bu Isanyň sesi diýip pikir edýär: „Men Isanyň, meniň ýanyma gelip, gulagyma pyşyrdamak üçin bütün dünýäni bir tarapa goýup gelenini duýdum. Ol: «Saňa hiç zat diýmek gerek däl, sebäbi näme diýmelidigini saňa Men aýdýaryn. Sen näme üçin gorkýarsyň? Sen irde-giçde barybir ölýärsiň ahyry, şeýle dälmi? Onda sen näme üçin diňe gulluk etmeli dälmişiň? Bu dünýäde gözüňi ýumanyňda, Meni görjegiňe, näme, ynanaňokmy? Gözleriňi ýene açanyňda bolsa, sen Meniň gujagymda bolarsyň»“ — diýdi.

Ertesi gün sorag etmeler başlandy. Her gezek Huseýn soraglara olaryň isleýişleri ýaly jogap bermedik wagtynda, onuň garnyna depdiler. Üç günden soň mesihi suduň öňünde durdy. Ol ýerde ony dinden çykmada aýypladylar. Bu bolsa, Eýranda yzy bilen ölüm jezasyny alyp gelip bilýärdi.

— Metjit bilen ymamlarda saňa näme ýaramaýar? Näme üçin siz mesihiler yslamy ýok etmek isleýärsiňiz? — diýip, kazy sorady.

Suddan soň Huseýni başga türmä alyp gitdiler. Ol ýekelikde oturylýan kamerany örän küsedi, sebäbi ol şol ýerde hiç zada ünsüni sowman Hudaýa dileg edip bilýärdi.

— Saňa diňe Hudaý kömek edip biler — diýip, Huseýne çykarylan hökümi göreňde, garawullaryň biri aýtdy.

— Hawa. Ol maňa kömek edibem otyr! — diýip, Huseýn jogap berdi.

Huseýn ölüm jezasyna höküm edilip, „ölüme gidýänleriň kamerasyna“ taşlanyldy. Ol ýerde 250 tussag garawullara däl-de, jenaýatçylaryň ýolbaşçylaryna tabyn bolýardylar. Huseýn has güýçli dileg edip başlady. Şol agşam ýolbaşçy Huseýne ýarygije wanna otagda duşuşmagy buýurdy. Huseýn örän gorkdy. Emma ol Huseýne ýamanlyk etmegiň deregine, ondan kömek etmegini haýyş etdi. Ol Huseýnden özüniň Amerikanyň türmesindäki dostlary hakda nähilidir bir maglumat bilýänmidigini bilmek isledi.

„Bu ýerde birhili ýalňyşlyk bar! Ol, belki, meni başga biri bilen çalyşýandyr?“ Huseýniň Amerikada dostlary ýokdy, ýöne ýolbaşçylar başgaça pikir edýärdiler, şol sebäpden hem, oňa ýokary derejede garadylar. Ol ýokarky krowady aldy. Baş ýyldan bäri

jeza çekip ýören tussaglar bolsa, entegem ýerde ýatýardylar. „Ýokarky krowatda ýatan ýerimde Hudaýa nädip minnetdarlygymy bildirjegimi bilmeyärdim“ — diýip, wagyzçy ýatlaýar. Oňa terje miweleri we gök önümleri berýärdiler, hammamdan peýdalanmaga rugsat edýärdiler. Ahyrsoňy ol telefondan peýdalanyp, maşgalasyna jaň edip bildi. Iki günden soň, Huseýne türmäniň birneme „howpsuzrak“ ýerine geçmegi tekliptdiler. Ýöne Huseýn yüz öwürdi. Şeýdibem işgärleri haýran galdyrdy. Huseýniň özi bolsa, öz durmuşynda Hudaýyň işleýşine haýran galýardy.

Sekiz günden soň Huseýniň maşgalasy pul ýygnap girew berdiler, şeýdip, Huseýni wagtlaýyn azatlyga çykardylar. Sud işi diňlenilende, kazy Huseýniň şikâýat dokumentlerinde birgiden ýalňyşlyklaryň bardygyny aýtdy. Onuň özi şol ýalňyşlary düzetti-de, şikâyatnamany nädip bermelidigini düşündirdi. Ol Huseýne kagyzy uzadyp: „Ine, bu meniň mobil telefonymyň belgisi. Özüm siziň işiňize gözegçilik ederin. Hem size oňaysyz bolmaz ýaly, siziň dört sagatlyk ýoly söküp gelip, suduň zalynda bolmagyňyzy talap etmerin“ — diýdi. Huseýn ýene Hudaýyň güýjüniň uludygyna haýran galdy.

Dileginde ýatlap baş yüz sany Mukaddes Kitabynda Hudaý howpsuzlykda saklady. Olar myhman otagyň ortasynda guty-da duran bolsa-da, howpsuzlyk gullugynyň işgärleri olary tapmadylar.

Huseýne diňe başyny ýaýkap, Hudaýy şöhratlandyraýmak galdy. „Pawlus türmedekä, ýer titremesi bolup, onuň gapylaryny açdy. Serediň, Hudaý meniň üçin nähili köp gapy açdy! Ine, men näme üçin Oňa gulluk etmek isleýän ekenim. Men Mesihiň özüm bilendigini bilýärin ahyr“ — diýip, ol aýdýar.

Huseýn özüniň geljegini nähili göz önüne getirýär? Hudaýyň nury bu ýigit durmuş gutardy diýip pikir eden pursatynda, onuň durmuşynyň iň garaňky ýerine düşdi. Mesihi minnetdar ýürek bilen, janyny ikinji gezek ýitirjek bolanda, özüniň Isadan dilän „ýene bir mümkinçiliginden“ peýdalanyp, Hudaýa gulluk etme kararyndan doly. „Meni ýa-ha öldürerler, ýa-da durmuşymda edil şular ýaly başga gudratlar bolar“ — diýip, Huseýn aýdýar.

„Gerek zatlaryň hemmesini ederis!“

29

Ruf hem Armando

Filippinler

Yslamçy ganhorlara boýun bolup çykmagyň deregine Ruf, adamsy Armando we üç çagasy köpriniň aşagynda gizlenme umydy bilen pyýadalap garaňkylyga tarap geçdiler. Olar biri-birine gysylyşyp we ýabyň saý ýerinde oturyp, birnäçe wagtlaryny geçirdiler. Ol ýerde zäherli ýylanlaram köp bolýardy. Bu olaryň gizlenip biläýjek ýeke-täk ýerleridi.

Şol gün aňşam olar mundan azrak irräk gijäniň asudalygyny bozan partlamalary we tatyrdap atylýan sesleri eşidenlerinde haýran galdylar. Filippinleriň ada bölegindäki Mindanaoda gapma-garşylyklar baryp 2000-nji ýylda, ýurduň prezidenti Jozef Estrada garaşsyz yslam döwletini gurmaga çalyşýan yslam toparlary bilen döwlet goşunlarynyň „Ählumury urşy baradaky“ deklarasiýa gol çekende başlandy. Gapma-garşylyklaryň netijesinde on adamdan dördüsi — milliona golaý adam öz öýlerini ýitirip, garyşan adamlar boldular.

Ýöne Ruf bilen Armando ozal hiç haçan zorlugyň şaýady bolup görmändiler, sebäbi olar özleriniň Mindanaonyň merkezindäki obasyna 1990-njy ýylda göçüp gelipdiler. Filippinlerde mesihilige ynanýan adamlaryň sany yslama ynanýanlardan üç esse köp hasaplanylýar. Olaryň ýaşayan obasy bolsa, mesihilik bilen yslamýň arasynda deň bölünendi. Är-aýal bu ýere ýygnaç esaslandyrmak üçin gelipdiler.

Şol gije yslam esgerleri bambugyň, paporotnigiň we baban agaçlarynyň gür ösendigi sebäpli geçmesi kyn bolan gür tokaýyň içinden sessiz geçip, hiç hili şübhe etmän asudalykda uklap ýatan sekiz yüze golaý ilatly obanyň üstüne çozdular. Yslamçylar çozandan soň maşgalanyň başdan geçiren duýgusyny diňe wagtal-wagtal adada aýlanyp, ýolundaky hemme zady boşadyp gidýän tupanly harasatdan gorkma bilen deňeşdirip bolar.

— Ýuwaş. Siz dymmalysyňyz. Örän ýuwaş oturyň — diýip, Ruf gorkup oturan çagalaryna pyşyrdap aýtdy.

Ýöne bu tutulan adam bolmagyň nämäni aňladýandygy hakda jinnek ýalyjagam düşünjesi bolmadyk çagalar üçin aňsat däl. Olar agladylar. Ruf bilen Armando sekiz sagadyň dowamynda pyşyrdap, çagalary köşeşdirmäge çalyşdylar we özläriniň maşgalasyny hem gullugyny goramagyny sorap, Hudaýa dileg etdiler.

Ertesi gün ertir bilen olar gizlenen ýerlerinden çykdylar-da, öýlerinden howlukmaçlyk bilen zerur zatlarynyň birnäçesini alyp, obanyň beýleki ýaşajylary bilen bilelikde tokaýyň jümmüşine gitdiler. Olar garaňky düşende yslamçylaryň ýene geljegini bilýärdiler. Birnäçe hepdäniň dowamynda obanyň ýaşajylary tokaýda ýapraklardan, brezent böleklerinden, tüwi guradylýan haltalardan we el astynda bolan islendik zatlardan bejerilen ýasama çadyrlarda ýaşadylar.

Soňky baş ýylyň dowamynda maşgala wagtal-wagtal yslamçylardan gaçmaly bolýardylar. 2009-njy ýylda olar Isanyň yzyna eýerijileriň dördüsini öldürdiler we iki ýüzden gowrak adamy öýsüz goýdular. Indiki gezek olar, diri nyşan hökmünde ulanmak üçin obanyň birnäçe ýaşajysyny alyp gitdiler.

Yslam esgerleri golaýdaky obalara şeýle ýygy-ýygydan hem şeýle yzygiderlilik bilen çozýardylar welin, olaryň ýaşajylary gaçmagyň gerekdigine, tokaýda gizlenmelidigine, soň hem ýene gaýdyp gelip, weýran edilen öýlerini düzetmelidigine öwrenişipdiler. Kāwagt olar obada bolýardylar-da, öý işlerini edýärdiler, baglaryna seredýärdiler, gije bolsa, ýatmak üçin ýasama çadyrlaryna gidýärdiler. Bu

kynçylyklara we töwekgelçiliklere garamazdan, Ruf bilen Armando öz obalarynda ýaşamaga, çagalary terbiýelemäge we Hudaýyň özlerine ynanan işini dowam etdirmäge galdylar.

Çagalary ulalyp, kolleje okuwa girenlerinden soň, Ruf bilen Armando has howpsuz ýere aňsatlyk bilen gidip bilerdiler. Ýöne olar beýle etmediler. Olar özleriniň obasynda Hudaýyň eliniň hereket edýänini gördüler-de, Onuň şöhraty üçin Öz tabşyran işini ýerine ýetirmegi dowam etdirmiş kararyna geldiler.

„Meniň pikrimçe, şu wagtky görgüler bize aýan boljak geljekki şöhrat bilen deňeşdirer ýaly däl... Biz ähli zatlaryň Hudaýy söýýänleriň, Onuň maksadyna görä çagyrylanlaryň bähbidi üçin birlikde işleýändigini bilýäris“ (Rimliler 8:18, 28) — diýip, Pawlus ýazýar.

Ruf bilen Armando her gün Hudaýyň Patyşalygynyň golaýlaşmagynyň üstünde işleýärler hem-de ünslerini durmuşyň kynçylyklarynda däl-de, Mesihiň berýän umydynda jemleýärler. Bu diňe bir özleriniň öwrenen zatlary däl-de, eýsem, çagalarynda-da öwreden zatlarydyr. Ruf bilen Armandonyň gyzlarynyň biri Mukaddes Kitap mekdebinde okaýar. Ol ony tamamlandan soň, ene-atasyna gullugynda kömek etmek üçin Mindanao gaýdyp barmagy meýilleşdirýär.

„Gyzymyzyň Hudaýa tabyndygy üçin men Rebbe minnetdar. Bu ýerde iş näçe diýseň bar. Şeýle azar bermelere duçar edilýändigimize garamazdan, geliň, Rebbe gulluk etmegi dowam edeliň. Bizde bolup geýýän zatlara garamazdan, Hudaý — beýikdir... Hudaý bizi bu ýere çagyrdy, şol sebäpden hem, biz gerek bolan zatlaryň hemmesini ederis. Eger Reb üçin ölmeli bolsa, onda biz öleris“ — diýip, Ruf aýdýar.

Päsgelçiliklere garamazdan öňe gitmek

30

Walid

Yrak we Liwan

Walid öz maýyplar kreslosyny ulagyň ýanyna sürüp alyp bardy-de, dostunyň kömegi bilen sürüjiniň oturgyjynda oturdy. Hawa, onuň öýde galany gowy bolardy. Oturyp, telewizora seredeni aňsat bolardy. Howpsuzlykda töwekgelçiliksiz oturardy. Bu onuň aýagyndan dyndarypdy ahryr.

„Beýle bolsa, Hudaýa nädip gulluk etjek?“ — diýip, Walid özünden sorady.

Adamlaryň janlaryny bakyýet üçin halas etmek gerekdi. Mukaddes Kitaplary olara mätäçleriň arasynda ýaýratmalydy. Mundan başga-da, oňa iman etmedik täze adamlar bilen tanyşmak gerekdi. Şonuň üçin Walid ulagy otlap, Ýakyn Gündogarda Rebbe gulluk etmegi dowam etdirmek üçin ýola düşdi.

„Biziň her birimizde öz haçymyz bar. Men öz haçymy Reb üçin götermäge taýýar“ — diýip, ol aýdýar.

Walid Yragyň Mosul şäherinde ulaldy. Mesihi bolanyndan soň, gulluk etmek üçin Liwana göçüp gitdi. Her neneň geň bolsa-da, onuň täze ýygnağynyň ýolbaşçylary Mosula gaýdyp baryp, ol ýerde ýygnaç döretse, onuň üçin gowy bolar diýen karara geldi. Missioner üçin Mosula gitmeklik esgeriň fronta gidişi bilen deň zatdy. Ýöne Walid bu ýumşy şatlyk bilen kabul etdi.

Demirgazyk Yragyň çöli siwilizasiýanyň sallançagy hasaplanylýar. Köne Ähtiň taryhy şahslary — Ybraýym, Danyýel, Ester we Ýunus — öz döwürlerinde şol ýerde boldular. Mesihiler ol ýerde iki müňden gowrak wagtdan-da köpräk ýaşap gelyärler. Ýöne 2003-nji ýyldan başlap, milliondan-da gowrak mesihi Yrakdan gitdi.

Ýöne Walidiň imandaşlarynyň köpçülikleýin gitmekleri-de, özüni duçar edýän töwekgelçiligi-de batyr mesihini saklap bilmedi. Ol Mosulyň mesihi etrapçasynda bir jaýy kireýine alyp, Injili musulmanlara wagyz edip başlady.

Günbatarda tutuş stadionlarda adamdan doldurylyp geçirilýän köpçülikleýin hoşhabar kompaniýalary bilen deňeşdireniňde, Walidiň gullugy partizan urşuny ýada salýardy. Ol bir adam bilen tanyşýar-da, onuň bilen gürleşip başlaýar. Ol ýetirmesi gerek bolan maglumaty bir içaly ýaly bolup, Mukaddes Sözi şol adama wagyz edýär, ýöne ol muny bildirmän etmeli.

Yrakda höküm sürýän bulaşyklyk musulmanlary Mesih üçin açyk etdi. Yslamçylaryň hüjüm etmeleri netijesinde ýüzlerçe müň yraklylar wepat boldy. Ölüm hakykaty hemişekilerinden şeýle golaýa gelende, adamlar özleriniň yslamda tapmadyk parahatlygyna, şatlygyna, umydyňa we halas bolma ynamlylygyna teňnelikden püre-pür boldular. Köpler özlerini tolgundyrýan jogaplary Mukaddes Kitapdaky Hudaýdan gözleýärler.

Walidiň öý ýygnagy çalt ösdi. Bir topbajyk adam bir topara, soň hem üýsmeleňe öwürildi. Baş aýyň dowamynda ýygnak altmyş adama çenli artdy. Mosul ýaly ýerdäki pajygaly, kâwagt hem, ölüm howply hakykat ýygnagyň işi näçe şowly hem hasylly bolsa, onuň agzalarynyň yzarlanmalara duçar edilme mümkinçiliginiň mümkindiginde jemlenendi. Walid özüne näme boljagyny, gürrüňsiz, bilýärdi, emma bu ony saklamady.

— Näme bolýar, Walid? — diýip, onuň ýanynda öňki oturgyçda oturan ejesi sorady. — Sen aýnada bir zat gördüňmi? Biziň yzymyza düşüpdirlermi?

Walid ýene yzky tarapy görkezýän aýna seretdi, soň hem, ejesine seredip:

- Hemme zat gowy — diýdi.
- Sen ejeňi aldap bilmersiň!
- Belki, olar bizi kimdir biri bilen çalyşýandyr.

Soň olaryň yzyndan gelyän ulag birden tizligini ýokarlandyrdy. Walidem gaza basdy, emma yzda gelyän ulag juda çalt geçdi. Birnäçe sekuntadan soň ol yzdan güýçli urgý bolanyny duýdy, şeýdip, onuň ulagy garşydaş tarapky ýola atylýp gitdi-de, uly tozan turuzdy hem daşlary dürli tarapa paýratdy. Ol ýerde eýýäm garşy tarapdan gelyän sürüjiler saklanypdylar.

Bu ýagdaý Walidi dowla düşürdi. Ol öň tarapdan gelyän ulaglar bilen çaknyşmaktan gaça durmaga we ejesini goramaga çalyşdy.

D-d-d-d-d-d! D-d-d-d-d-d-d! D-d-d-d-d-d!

Walid arkasynda ýiti agyry duýdy, ýöne barybir ulagy ýoluň gyrasyna çykaryp bildi. Hujum edenleriň ulagy ýoluň tozanynyň içinde gaýyp bolanda, Walid huşuny ýitirip barýanyny duýdy.

— Eje, sen gowumy? Sen Ýaralmadyňmy? — diýip soramaga ol zordan ýetişdi.

Emma ol jogap eşitmedi.

Birnäçe günden soň, keselhanada, onuň dumanlanan gözleri ýene kadalaşyp başlady. Ol krowadynyň ýanynda oturan ejesiniň ýüzüni gördi.

— Bir ok ikiňiziň araňyzdan geçipdir. Walid, ýöne ol seniň oňurga ýiligiňe degipdir, men gynanýaryn. Sen indi hiç haçan ýöremezmikäň diýýäriň — diýip, ýanynda duran lukman oňa aýtdy.

Bu döz gelmesi örän agyr düşen eýmenç täzelik bolupdy.

— Ýöne seniň ejeň bagty getirdi. Onuň diňe eli ýaralandy.

Walidiň ýanyna görmäge adamlar gelenlerinde, ol özi hakda hiç haçan gürlemedi. Ol diňe ejesiniň çalaja ejir çekenine örän begenýändigini gürrüň berdi. Ol hemme zatdan köpräk Yrakda Hoş Habaryň wagyz edilmegini nähili isleýändigini hakda gürlledi.

„Meniň ýurdumda hoşhabarçylar beýleki ýurtlardaky mesihileriň köpüsinden ullağan hem agyr haç göterýärler. Ýöne Yrakda ýagdaýyň agyrylygyna garamazdan, janlary halas etmeklik uly möçberde geçýär. Bizi berkitmegi, ruhlandyrmagy we Hakykatyň

ähli yraklylara mälim bolmagy ugrunda gulluk etmegimiz üçin bize güýç bermegini sorap, Rebbe dileg ediň!“ — diýip, ol aýdýar.

Walid 1Selanikliler „...eý doganlar, biz bütin kynçylykdyr muşakgatlarymyz içinde imanyňyz üçin sizden teselli tapdyk. Indi siz Rebde berk dursaňyz, biz ýaşarys“ diýilýäniniň biziň üçin gaty gowy mysaly bolup durýar.

Walid ýolundaky päsgelçiliklere garamazdan, öňe gidýär. Ol islendik synagda Öz çagalaryny goldaýan Hudaýa gulluk edýänini bilýär. Walid imanda berk durmaklygyň ajaýyp fiziki ukyby aňlatmaýandygyny, ýagdaýlara garamazdan, Hudaýyň wadalaryna berk ýapyşma kararynda bolmaklygy aňladýandygyny bize ýatladýar.

Taryhdaky ejir çekenler

Jon Bredford

1510-1555-nji ýyllar

Angliýa

„Siz dünýäde bolsaňyz-da, dünýäden dälisiňiz. Siz bu durmuşda özüniňkini gözleýänlerden dälisiňiz... siz sergezdansyňyz hem gelmişeksiňiz, sebäbi bu ýer siziň ýaşajak ýeriňiz däl. Siz paýy Rebden alanlarsyňyz we Göklere umyt baglaýanlarsyňyz“.

Jon Bredford „Mesih ugrunda betbagtçylyklardan we hupbatlardan sabyrly ejir çekme“

Angliýa XVI asyrdan Mesihe ýürekden ynanyanlaryň hemmesi üçin howply ýer hem döwür bolupdy. Ölümden gaça durmak üçin köp adamlar ykrarsyz bolanda, Jon Bredford Mesihe wepaly bolup galypdy. Bu ony döwlet wezipeli işdeşleriniň arasyndaky köp zady wada berýän abraýyndan, 1555-nji ýylda bolsa, janyndan mahrum edipdi.

Baş maşgalada doglan we telekeçilik hem hukuk ulgamynda bilim alan Bredford ýakasyny tanadan korol Genrih VIII-e gulluk edip başlaýar. Korolyň mirasdüşer edinme islegi ony rim ybadathanasyndan ýüz öwürmäge mejbur edipdi, bu bolsa, Bredforduň durmuşynda ähmiýetli roly oýnapdy.

Bredford Londonda hukuk fakultetiniň talyby wagtynda durmuşyny Mesihe bagyş edipdi. Soň ol ylahyýeti öwrenýär-de, 1550-nji ýylda Kembrijiň dini işgäri belenilýär. Şol wagtda ol ölüm jezasynyň ýerine ýetirilýän ýerine alnyp barylýan tussaglaryň kolonnasyny görýär-de: „Eger Hudaýyň merhemeti bolmadyk bolsa, Jon Bredforam şýdip giderdi“ — diýip belledi. Bu jümle birazajyk üýtgedilip, aforizm boldy, indi ol köplenç: „Eger Hudaýyň merhemeti bolmadyk bolsa, menem şýdip giderdim“ — diýilýär.

Iňlis ybadathanasy döredilende, Bredford özüni joşgunly protestant hökmünde görkezdi-de, baý gatlagy „doýmazak açgözlülükde“, „hapa ten isleglilikde“, „çekerden agyr gelýän egoistlikde we tekepbirlikde“, „garyplaryň işleri bilen“ meşgullanmak islemezlilikde we Hudaýyň Sözüni eşitmek islemezlilikde aýyplady.

Köpleriň Bredfordy ýigrenendikleri geň zat däl. Şeýle-de bolsa, ol özüniň Mukaddes Kitaba esaslanan garaýyşlary hakda gürlemegi dowam etdirdi. Ýaş korol Eduard VI ölüp, tagta Mariýa Týudor çykanda, Bredford üçin ýagdaýlar çürt-kesik üýtgedi. Angliýa katolik ybadathananyň gaýdyp gelmegini aňry ýany bilen islän Mariýa Bredfordy pyrryldak aýdýany üçin tussag etmegi we sud etmegi buýruk berdi. Mundan başga-da, ol ýene üç ýüz sany ejir çeken adamy höküm edip, „Ganhor Mariýa“ adyny aldy.

Ölüm jezasy ýerine ýetirilýänçä Bredford dymyljyk ysly iňlis türmesinde saklanyldy. Garawullar ony şeýle bir gowy görýärdiler welin, oňa juda ynanyň başladylar, hatda olar käwaqt bu tussaga gije gitmäge rugsat edýärdiler, sebäbi onuň ertire gaýdyp geljegini bilýärdiler. Ol mydama şeýle etdi.

Bredford Isa Mesihiň yzyna eýerijilere özleriniň bu dünýäden däldiklerini ýatladýardy. Ol Isany „ýenjenlerinde, gamçylanlarynda, başyna tikenden täç geýdirenlerinde, haça çüýlänlerinde we Ony şägirtleri taşlap gidenlerinde“ Oňa Hudaýyň şöhratynyň açylanyny ýatladýardy. Ol mesihileri yzarlamalara garşy durmazlyga, olary Mesihiň hatyrasyna mertlik bilen döz gelmeklige ruhlandyrýardy.

„Eýsem bizi Hudaýyň söygüsinden näme aýryp biler: hasratmy ýa-da azar bermeler, ýa-da yzarlamalarymy, ýa-da açlyk, ýalaňaçlykmy, ýa-da howplar, ýa gilyçmy?“ diýip ýazylanmy? Ýazylyşy ýaly: „Bizi her gün Seniň üçin öldürýärler, bizi damagy çalynma niýetlenilen goýunlar hasaplaýarlar“.

Bredford öz günäsini kesgitlemek üçin çagyrylan suduň önünde duranda, oňa korolewadan rehim etmäni kabul etmäge razy boljakmydygy hakda sorag berildi. „Men özümiň Hudaýyň önündäki borjuma gabat gelyän şertlerde korolewa ýagşylyk etse şat bolardym, sebäbi Hudaýyň ýagşylygy — bu ýaşayşdyr, emma nägileligi ölümden-de beterdir“ — diýip, ol jogap berdi.

1555-nji ýylyň 1-nji iýulynda Bredfordy otda ýakmak üçin alyp çykdylar. Ol göwünlerine degen bolmagy ahmal bolanlaryň hemmesinden ötünç sorady we töweregini gurşap duran esgerleri bagyşlady. Soň ol bir şahany galdyryp, ony ogşady. Ony ýene bir has ýaş tussag bilen sütüne daňdylar. Olaryň daşynda ýalyn ýokary galanda, Bredford ynam bilen ýanyndaky tussaga ýüzlenip: „Arkaýyn bol, doganym, sebäbi biz bu agşam Rebbiň ýanynda meşhur agşamlyga ýeteris! Biziň ähli agyrylarymyz asudalykda gutarýar, biziň göreşimiz bolsa, begenç aýdymalarymyz bilen!“ — diýdi.

5-NJI BÖLÜM

BAGYŞLAMA

„Şeýlelik bilen, Hudaýyň mukaddes hem söýgüli saýlananlary hökmünde rehimdarlyk ýüregini, ýagşylygy, kiçigöwünliligi, ýumşaklygy we sabry geýniň. Biri-biriňize sabyr-takatly boluň. Birew birewden kineli bolsa, Mesihniň sizi bagyşlaýşy ýaly, siz hem birek-biregi bagyşlaň“

(Koloseliler 3:13)

Ýigrenilýän hem imany üçin zalymlyk bilen yzarlanylýan mesihileriň şaýatlyklarynyň güýçli täsiri bar. Olaryň duçar edilýän agyrylaryny hem görgülerini bize hatda göz önüne getirmegem kyn. Şeýle-de bolsa, olaryň yzarlamalar wagtynda saklaýan wepalylygy, tutanýerliligi we durnuklylygy hakdaky gürrüňlerinden başga-da, özlerine azar berýänleri bagyşlaýandyklary hakdaky şaýatlyklar has-da güýçli täsirlere eýedir.

Bagyşlama? Özlerini ýigrenýänleri we ýüreklerine ýara salýanlary bagyşlamak? Hawa!

Olaryň arasynda öz gyzyny zorlap, soň hem ony öldüren esgeri bagyşlan ene, öz obasyndaky ýygnak bilen bilelikde maşgala agzalaryny ýakan adamlary bagyşlan ýetginjek, musulmanlaryň arasynda Mukaddes Kitaby öwrenmekligi alyp barany üçin adamsyny gynan adamy bagyşlan aýal hakdaky wakalaram bar.

Munuň ýaly çuň hem ak ýürekden bagyşlamaklyk bizi haýran galdyryar, sebäbi yzarlaýjylarymyzy bagyşlamaklygyň adatdan daşary hereketdigi görnüp dur ahyry. Ýakynlarymyza garşy edilen

wagşyçylyklary we ganhorluklary bagyşlamaklyk adamyň pajygalýagdaýa adatdakysy ýaly garaýşy dälidir.

Ýöne Isa Öz yzyna eýerýänleri islendik ýagdaýda-da adaty bolmadyk hereketlere çagyryýar. Biz özüme gargyş edýän adamlara ak pata bermelidiris. Biz duşmanlarymyzy söýüp, Isanyň özüme öwredýän söýgüsi hem duýgudaşlygy bilen bagyşlamalydyrys. Onuň Özi-de haçda ölüp barýarka: „Atam, olaryň günälerini bagyşla, sebäbi näme edýänlerini özleri-de bilenok!“ — diýip, dileg etdi (Luka 23:34).

Bu nädip mümkin bolup bilýär? Bagyşlama barýan ýol ýönekeý dälidir. Bagyşlama ýürege ýara salmadan we ýitgiden gelýän agyryny köşeşdirmeyär. Eýsem, Mesihdäki yzarlanylan doganlarymyzda özlerine ýara salýan adamlary bagyşlamaga kömek edýän adam güýjünden ýokary ukyp barmy? Ýok. Eýsem, olar özlerine edilen zatlara garşy durýarlarmy ýa-da agyryda gaça durjak bolýarlarmy? Ýok. Eýsem, olar gahary, çuň gaty görmäni, ar almany we almytyny bermäni döredýän adam ýüreginiň günäkärliginiň önünde ejiz dälmi? Asla ýok.

Olar hem edil biz ýaly, bagyşlamany gaty gymmat baha bilen başaryan adamlardyr. Ýöne olar imanda Hudaýa tabyn bolma kararyna gelýärler. „Hudaýyň Öz Sözünde bize bagyşlamagy öwredýändigini üçin biz hut şonuň ýaly hem etmelidiris“ — diýip, olar aýdýarlar.

Bagyşlamaklyk — bu Isada rehimdarlyk bilen bagyşlaýan we öýkünme göreldesini görkezýän Hudaýa tabyn bolmaktır. Bagyşlamak üçin jadyly formula ýokdur. Ýaraly ýürege bagyşlamak üçin güýji diňe Hudaý bilen ynamly gatnaşyklar berip bilýär.

Biziň yzarlanylan Mesihdäki doganlarymyz Hudaýyň çagyryşyna „hawa“ diýýändigleri, Mukaddes Kitaby yhlas bilen öwrenýändigleri, dileg edýändigleri we özläriniň Hudaý bilen gatnaşyklaryny berkitmäge çalyşýandyklary üçin Hudaý olaryň ýüreklerinde we aňlarynda gudrat döredýär. Şeýdip, olaryň Hudaýda ýöremeleri gitdigiçe ýakyn bolýar, şonda olar özläriniň göwünlerine

degen adamlary Hudaýyň gözleri bilen görüp başlaýarlar. Olar bagyşlamagy öwrenýärler! Bagyşlamanyň köp wagty eýelemegi mümkin. Ýöne Hudaý sabyrly, mährem hem wepalydyr, şonuň üçin Özünü gözleýänleriň, Özüne ynanyanlaryň we Özüne tabyn bolýanlaryň hemmesiniň ýüreklerinde hereket edýär.

Hudaýyň hemme zadyň aladasyny etmegine ýol bermek

31

Danýuma *Nigeriýa*

Şol gorkunç günün daňdany sagat 6-da ýaňlanan atyşyk sesleri Danýumany örän gorkuzdy. Özünüň kiçijik obasyndaky beýleki adamlaryň hemmesi ýaly, Danýuma janyny halas etmäge synanyşyp gaçdy. Ýöne çozup gelen münden gowrak yslam esgerlerinden gaçyp gizlenmek on üç ýaşly oglana başartmady. Ol oda gurşalan öýlerden çykýan ýiti tüsse ysýndan demigip başlady.

Danýumanyň çozuş hakydaky ýatlamasy bölekleyin bolsa-da, ol gylyjyň kellesini kesip salan ýarasynyň agyrysyny hiç haçan ýatdan çykarmaz. Mundan soň hiç zat bilenok... Danýuma çozup gelenleriň öz çep elini maýyp edenlerini, sag gözünü oýup alanlaryny we jyns organyny kesip alanlaryny bilmeýär. Ol diňe özüne gabyp gazyp duranlaryň, onuň diridigini bilip haýran galan we tolgunmaly seslerini çalaja bilýär.

Şol gün ýigrimi dokuz sany nigeriýaly mesihi wepat boldy. Otuz sekiz sanysy ýaralandy. Danýumanyň tapylan ýerinden ýigrimi baş kilometr uzaklykda ýerleşen keselhananyň işgärleri onuň diri galanyna ynanyş bilmediler. „Obadaşlary oglanjygyň öýüne diri gaýdyp barjagyna ynanyş bilmediler. Ol şeýle köp gan ýitiripdi... Bu duranja bir gudrat! Ine, näme üçin indi hemmeler Danýuma «Hudaýyň gudraty» diýýän ekenler“ — diýip, Danýumanyň bejergi alan keselhanasynyň baş lukmany Habila Adamy ýatlaýar.

Danýuma bu lakamy diňe bir diri galany üçin almany-da, içinde gazap saklama ýoluny saýlamandygy üçin hem aldy. Ol özüne, maýyp edenlere seredende, az gynanýar. „Men olary bagyşlaýaryn, sebäbi olar näme edýänlerini bilenoklar — diýip, ol Mesihiň sözlerini Gaýtalaýar. Men olara diýseň nebsim agyrýar. Eger olar hakyky söýgini bilýän bolsalar, onda özlerini beýle alyp barmazdylar“.

Onuň bagyşlamasy bilen mydamalyk şatlygy biziň üçin aýdyň göräldä bolup durýar. Onuň beryän gürrüňi Hudaýyň Işaýa pygamberiň kitabynda 11:6-da ýazylyşy ýaly: Möjek guzy bir ýerde ýaşar, gaplaň owlak bir ýerde ýatar, göle, arslan we bir ýaşar mal bilekdir, olary bir ýaş bala bakar. Öz yzyna eýerýänleriň hemmesiniň bagyşlamagyny we parahatçylykda ýaşamagyny isleýänini ýatladyr.

Yüzi gülüp duran oglanjyk Danýuma bize Isanyň: „Men welin size diýýärim, Gökdäki Ataňzyň ogullary bolar ýaly, duşmanlaryňyzy söýüň, özüňize gargaýanlara alkyş okaň, ýigrenýänlere ýagşylyk ediň, size zulum edýänler, sizi yzarlaýanlar üçin dogadileg ediň“ (Matta 5:44) — diýen sözlerini ýatladyr.

Başgalaryň özümize edýän adalatsyz hereketine ýa-da göwne degmesine duş gelenimizde, gahar etmek aňsat bolýar. Biziň her birimiz maýyp edilen we öldürilen diýen ýaly adam bolan Danýumanyň öýke hem kineden gaça durma kararyny miras almalydyrys. Bu oglan Hudaýdan kömek gözlemegi dowam edýär we bizden özi üçin Hudaýa dogadilegimizi sorayar. „Şatlyk Rebden gelyär! Hudaý meni ugrukdyrmagy we goramagy dowam etdirýär“ — diýip, Danýuma aýdýar.

Biz „Rebbiň ýaralaryny“ teninde sabarlylyk bilen göterip ýören Danýuma ýaly mert mesihilere Hudaý ak pata bermegi we goldamagy üçin olaryň wepaly goragçysy bolup bilerismi (Galatýalyar 6:17)? Bizem kynçylyklaryň hem synaglaryň önünde berk durup, Hudaýa ynanyp we Ondan güýç alyp, göwnümize degenleri ýürekden bagyşlap bilerimiz ýaly dogadileg ederismi?

Çekgäñ ýanyndaky ni bilen hoşlaşmak

32

Habila Adamy

Nigeriýa

Yssy hem çygly agşam Habila Adamy bilen onuň maşgalasynyň ýaşayan obasyna alagaraňky aralaşdy. Ýerli wagt boýunça sagat göni 11-de kimdir biri onuň gapysyny takyrdadyp başlady.

— Çyk! — diýýän erkek kişiniň sesi eşidildi. — Maşgalaňam alyp çyk!

Habila derrew geýindi we aýaly Wiwiany hem kiçijik ogluny taýýarlady. Ol gapyny açanda, donly hem maskaly yslam esgerlerini gördi. Erkek kişileriň biri AK-47-ni bulaýlady. Habila örän gorkdy.

— Biz bu ýere Allanyň islegini berjaý etmäge geldik! — diýip, gelenleriň biri gygyrdy.

Nähilidir bir jogap bererden juda aljyran Habila dymdy. Ol öz aýtjak sözlerini kellesinde aýlaýan: „*Atam, goý Seniň islegiň bolsun!*“ — diýen dilegi ýaly wajyp dældigini bilýärdi.

Ol adam Habiladan adyny, nirede işläni, poliseý ýa-da harby işgär bolanmydygyny sorady. Soň ol iň wajyp soragy berdi:

— Sen mesihimi ýa-da musulman?

Habila ýekeje-de ikirjiňlenmän:

— Men mesihi! — diýdi.

Wiwianyň ýüzünde gorky göründi. Ol bu adamlaryň „Boko Haramyň“, 2014-nji ýylda iki yüz müňden gowrak

nigeriýaly raýatlaryň ölümüne sebäpkär bolan jehat toparynyň agzalardyklaryny bilýärdi.

— Eger sen *şahaduny* gaýtalasaň, onda biz saňa gowy durmuşy teklipeň edýäris — diýip, gelenleriň biri aýtdy.

Şahadu — bu yslam ynanjynyň nyşany.

Esger sözüni dowam etdirdi:

— Hany aýt: „Alladan başga hudaý ýok, Muhammet onuň resuly“. Şuny aýt-da! Bize goşul. Musulman bol-da, „Boko Haramyň“ hataryna gir.

Habila aýalyna we ogluna seretdi-de:

— Men — mesihi, eger munuň üçin ölmelem bolsa, men mydama mesihiligime galaryn — diýip, çürt-kesik jogap berdi.

Esger Wiwiana seredip ýylgyrdy-da:

— Eger seniň äriň biziň bilen hyzmatdaşlyk etmek islemese, onda sen onuň ölüşini görsäň — diýdi.

Wiwian aglady:

— Soňky mümkiinçilik, Adamy, *şahaduny* aýt.

Habila dymdy.

— Seniň äriň kejiýse. Sen ony Mesihden ýüz öwürüp, gowy durmuşda ýaşamaga yrsaň nädýär? — diýip, esger aýtdy. Soň ol awtomatyň nilini Habilanyň kellesine degirdi.

— Gorkma — diýip, Habila aýalyna ýüzlenip aýtdy. — Mesihi üçin ölüm ýitgi däl-de, gazaňdyr.

— Özüňizde bar pullaryň hemmesini maňa getirip ber. Çalt bol! — diýip, esger indi ýylgyrman Wiwiana buýruk berdi.

Ol bu adamlary gitmelidigine ynandyryjak bolup, gymmat zatlaryny ýygnaý yörşüne kiçijik öýüniň otaglaryny akan-dökän etdi. Yöne yslam esgerleri hoşal bolmadylar. Olaryň biri Habilanyň agzyna awtomatyň nilini degirdi:

— Musulman bolmakdan ýüz öwürýäniň üçin, ine, almytyňy al! — diýip, ol aýtdy.

Ýaragyň sesi ýaňlandy. Ok Habilanyň agzyndan geçdi. Ol ýere ýykyldy-da, doňup galdy, ýarasyndan gan çeşme bolup akdy. Gorkudan ýaňa Wiwian gygyrdy. Olaryň kiçijik ogly gözýaş dökdi.

— Sem bol, aýal! — diýip, hüjüm eden gygyrdy. — Eger kömek sorap birine ýüzlenseň, biz sizi taparys-da, senem, ogluňam öldüeris.

Olaryň biri ölendigine göz ýetirjek bolup, Habilanyň aýagyna depip gördi. Alla hyzmat edendiklerinden göwnühoş bolan yslam esgerleri gidenlerinde: „*Allah akbar!*“ diýip gygyrdylar.

Wiwian şeýle gowy görýän adamsynyň üstüne egildi. „Men... men...diri. Gaýrat et-de, kömege çagyř“ — diýip, Habila zordan eşitdirip pyşyrdady.

Wiwian telefony bar bolan goňsusynyň öýüne ylgap gitdi-de, polisiýany çagyrdy. Ýöne polisiýa gelmedi. Ahyrsoňy Wiwiana daňdan sagat altyda, goňşularynyň kömegi bilen, Habilany keselhana eltmek başartdy.

— Ol diňe Hudaýyň merhemeti bilen diri galdy — diýip, lukman aýtdy.

Habila äniň süňk dokumasyny transplantasiýa etmek üçin operasiýa bellediler, emma operasiýa wagty gelende, äniň bitendigini, onuň transplantasiýa mätäç dældigini görüp, lukmanlar haýran galdylar.

Sagalyp öýüne gaýdyp gelenden soň, Habila özünde bolup geçen zatlary şatlyk bilen gürrüň berdi. Ol bu hakda her gezek gürrüň berende, diňleýjiler oňa: „Özüňe şeýle eden adamlara sen nähili garaýarsyň?“ diýen logiki soragy berýärler.

Emma Habila olar hakda gürlmegiň deregine, bagyşlama hakda gürlänini gowy görýär. „Biziň hemmämizem özüme höküm edibermeli jenayatçylar. Isa biziň ýerimize öldi. Ol bizi söýýär. Şonuň üçin bizem özüme ýamanlyk edýänleri söýmelidir“ — diýip, ol aýdýar.

Şol pajygaly agşamdan bäri Habila hut şonuň üçin şol bir dilegi edýär. Ol Isanyň haçda: „Hudaýym, olary bagyşla, Hudaýym, olary bagyşla diýen sözlerini gaýtalaýar“.

Habila şol agşam öz öýüne gelenleriň hem, Mesihde edil özüniň tapan parahatlygyny almagy üçin ýürekden dileg edýär. „Men olary Mesihniň söýgüsi bilen söýýärin. Eger mende olar bilen ýene bir

gezek duşuşma mümkinçiligi bolayýsa, onda men olary gujaklaryn we olar üçin Hudaýa doga ederin“ — diýip, ol aýdýar.

— Ýöne sen özüňi öldürjek bolan adamlary, aýalyň äriden, ogluň kakasyndan mahrum etjek bolanlary nädip bagyşlap bilýärsiň? — diýip, käwagt ondan sorayarlar.

— Men olary bagyşlaýaryn, sebäbi Mesih — söýgüdür. Meniň gulluk edýän Hudaýym — söýgüdür. Ol bizi biri-birimizi söymäge çagyryr“ — diýip, Habila jogap berýär.

„Biz sizi günüňize goýarys“

33

Jamil

Orta Aziýa

Üç ýylyň dowamyndaky her gije diýen ýaly bolşy ýaly, Jamil rakowinanyň üstüne eglip, ýüzüniň ganyny ýuwdy. Onuň pikirçe bu özüniň Isa bolan söýgüsi we Onuň Hoş Habaryny wagyz edeni üçin tölemeli bolýan ujypsyzja bahasydyr. Ýöne tizara azar bermeler ähli çäklerden geçdi.

Jamil Russiýanyň günbataryndaky, Eýranyň hem Owganystanyň demirgazygyndaky Orta Aziýanyň ortaça musulman maşgalasynda terbiýelendi. Ol türmedekä, uly erkek dogany radikal yslam pikirlerini kabul edýär. Dogany bilen garaýyşlaryndaky üýtgeşmeler Jamiliň bilesigelijiligine getirdi, şeýdibem, ol özüniň ruhy hakykaty agtarmakdaky gözleglerine başlady.

Şol gözlegler wagtynda Jamil özüne Hoş Habary wagyz eden mesihiler bilen tanyşdy. Jamil özüniň gözlän ýeke-täk hak Hudaýyny tapanyňa akyl ýetirdi. Alla däl-de, ýeke-täk hak Hudaým wada berlen Mesih — Isadyr. Şeýdip, Jamil yslamdan gidip, Oňa tarap öwrüldi.

Jamil Isany höwes bilen kabul etdi-de, çölde suwsuzlykdan ölüp baryan adam suw tapyp, suwsanlaryň hemmesini gandyrmak isleýän ýaly, öz imanyňa şaýatlyk edip başlady. Onuň bilen duşuşan adamlar, dogrudanam, Hoş Habara teňnediler. Ol özüniň öňki yslam

tarapdary bolan doganyny, şeýle hem, beýleki doganlaryny Mesihe getirdi. Ol dört sany öý ýygnagyny esaslandyrdy.

Wagtyň geçmegi bilen Jamil öýlenip, ogly dünýä inende, öz ýygnagynyň ýolbaşçylarynyň Orta Aziýanyň başga böleginde missioner bolma teklibini kabul etdi. Ol maşgalasyny diňe musulmanlardan ybarat bolan oba göçürüp alyp geldi. Obada „Isanyň yzyna eýerýän şol adamyň, şol *kapyryň*“ gelendigi hakydaky täzelik ýaýranda, gijesine urmalar başlandy.

Musulmanlar Jamili urmaga gelenlerinde, ol mydama olara Mukaddes Ýazgyny wagyz edýärdi-de, hiç haçan jogap edip, olara el galdyрмаýardy. Ýöne bir gezek gije Jamili urmaga diňe bir adam geldi. Jamil gazaply urlup durka, otaga onuň alty ýaşly ogly girdi. Ol adam Jamili urmasyny bes edip, oglanjyga tarap ýöredi. Soň ol elini galdyryp, ýumrugy bilen oglanjygyň içine urdy. Jamiliň ogly agyrydan demigip, pola ýykyldy.

Bu eýýäm çenden aşma bolupdy. Atanyň içinde nämedir bir zat üzülen ýaly boldy. Jamil özüniň urga taýýardygyňa garamazdan, ol ogluny urmaklaryna ýol berip biljek däl. Jamiliň munuň ýaly ýagdaýa geçenini gören deýýus gaçmaga başlady. Mesihiniň agyryp duran bedeninde adernalin joşdy. Ol poldan turup, eline pyçagy garbap aldy-da, ol adamyň zyndan ylgady.

Jamil ol adamyň öýüne ylgap girdi-de, onuň öň tarapky otagda oturan ýaşuly kakasynyň öňünde saklandy.

— Siziň ogluňyz nirede? — diýip, Jamil demini alman sorady. Onuň gözleri akylyndan azaşanyňka meňzeýärdi. — Men ony öldürjek?

— Jamil, bu saňa meňzeş däl — diýip, ýaşuly adam jogap berdi. Köp ýyllaryň dowamynda Jamiliň gijelerine urulýany, ýöne onuň öz göwnüne degenlere jogabyny bermeyäni oňa mälimdi. — Sen meniň oglumy näme üçin öldürmek isleýärsiň?

— Men urgulara döz gelip biljek, ýöne oglumyň urulmagyna çydam edip bilmerin. Siziň ogluňyz hut şony etdi — diýip, ol jogap berdi.

Edil özi ýaly ogluny gowy görýän we oglunyň syrkawlanyny görmek islemeýän ata oglunyň eden zadyny gürrüň berip, Jamil öýünde öňküsi ýaly gazapdan hem ar alma pikirinden dolulygyna gaýdyp geldi. Ol bütün oba öz ogluna el degrilmeginiň ýol berilýän zat dældigini yglan etdi:

— Men ogluma degen islendik kişini *öldürýärin!* — diýip, ol gygyrdy.

Şol gije Jamil ýatyp bilmedi. Onuň gahary köşeşdi. Ol özüniň ar alma baradaky pikiri sebäpli, Mukaddes Ruhun ýazgarmasyny duýdy. Ol ötünç soramagyň gerekdigini bilýärdi.

Ertesi irden, entek Gün dogmanka, Jamil öz ogluny uranyň öýüne baryp, ondan we onuň ýaşuly kakasyndan ötünç sorady.

— Men eden hereketime ökünýärin — diýip, ol kiçigöwünlilik bilen aýtdy. — Men seni öldürmek islämok, men hiç kimi-de öldürmek islämok. Haýyş edýärin, meni bagyşla.

Çagany uranyňam, kakasynyňam Jamiliň hereketine haýran galandyklaryna garamazdan, gijeki urgular dowam etdi. Bir gezek agşam ýerli yslam toparynyň ýolbaşçylary awa gidip barýarkalar, nobatdaky urgyny geçirmezlik üçin agşamlyk nahary wagtynda Jamiliň öýüne döküldiler. Gelen erkek kişileriň biri Jamiliň aýalyna höküm edip:

— Sen, bize nahar taýýarla! — diýdi.

Erkekler stoluň daşynda töwerek bolup oturdylar-da, aýalyň mesihilere mahsus tabynlygy ýerine ýetirip bilýän bilmeýänini barlaýan ýaly, oňa nägilelik bilen seretdiler. Jamiliň aýaly näme etmelidigini Jamil aýdar diýen umyt bilen oňa seretdi.

— Haýyş edýärin, olara nahar taýýarla — diýip, ol aýalyndan haýyş etdi.

Jamiliň aýaly tabynlyk bilen özleriniň öýünde bolan iň gowy zatlardan nahar bişirdi-de, adamsyny zygiderli urýan, hatda ogluna-da el galdyran adamlara hödür etdi. Olar naharlanýarkalar, Jamil mümkinçilikden peýdalanyp, olara Injili wagyz etdi. Ol:

— Siziň maňa ýa-da başga islendik birine näderejede gazaply daranyňyzyň tapawudy ýok. Eger siz toba edip, Mesihe iman etseňiz, onda Hudaý sizi Öz Patyşalygyna kabul edýär. — Soň ol birazajyk dymdy-da, sözünü dowam etdirdi. — Goý, Hudaý siziň awyňyza bereket bersin.

Gelenler aňk boldular. Olar haýran galyp, ilki Jamile, soň hem, biri-birine seretdiler.

— Biz siziň öýüňize geldik, naharyňyzy iýdik. Indi biz seni nädip uraly? — diýip, toparyň ýolbaşçysy aýtdy. — Biz sizi günüňize goýýarys.

Birnäçe gün geçenden soň, yslamçylar toparynyň ýolbaşçysy Jamili öýüne çagyrdy.

— Haýyş edýärim — diýip, ol haýyş etdi. — Şol agşam bize gürrüň beren zatlaryňy meniň maşgalama-da gürrüň ber.

Şol gün Jamili gynaýjylar ilkinji gezek ondan özlerine Mesih hakda gürrüň bermegini haýyş etdiler, ýöne bu soňky gezek bolmady.

Hudaýyň Ýohanna 3:16-daky: „Çünki Hudaý dünýäni köp söýýänligi üçin, Ogluna iman edenleriň hiç biri heläk bolman, ebedi ýaşaýsa gowuşsyn diýip, Özüniň ýekeje Ogluny berdi“ — diýip aýdylýan söýgi hem bagyşlama hakyky habary ähli adamlara elýeterdir. Hudaý Öz söýgüsini biziň duşmanlarymyzyň üstündenem guýup bilýär. Ol hatda iň zalym ýürekleri üýtgedip bilýän derejede güýçlüdir.

Biz töweregimizdäkileri üýtgedip bilmeyäris. Ýöne ýürekden olar üçin Hudaýa dogra-dileg edip, olara Hudaýyň söýgüsini hem bagyşlamasyny görkezsek, onda içimizde ýaşayan Mukaddes Ruh iň günäli adamlary-da ýaragsyzlandyryp bilýär. Jamiliň hut bagyşlamasy hem söýgüsi ýigrençden doly bu adamlara Hudaýyň söýgüsi hakda şaýatlyk etmek mümkinçiligini berdi. Öz kiçi çagasyna bilgeşleýin zyýan ýetirýän adamy bagyşlamak, elbetde, ata aňsat däl. Adamsyny urýan adamlara nahar taýýarlamak aýala aňsat däl. Bize özümüzizi ýigrenýänlere ak pata bermek aňsat däl. Ýöne bagyşlama ýoly hut şundadyr.

Geliň, Hudaýymyza gulluk edende şeýle güýçli ejir çekýän, yzarlanylýan doganlarymyz üçin yhlasly dogadileg edeliň. Şeýle hem, Hudaýa wepaly adamlary yzarlaýanlaryň Hudaýyň söýgüsini, bagyşlamasyny bilip, özlere Hudaýyň başga ýol teklip edýänine düşünmekleri üçinem dileg ediň. Olaryň ýigrenç hem ýamanlyk gulçulygyndan azat bolmaklary üçinem dileg ediň.

Musulmanlary söýmegi dowam etdirmek

34

Musa Tinibu

Nigera

Ruhy çopan Musa Tinibu, edil awlanyljak haýwan ýaly bolup, özüniň Zinder sebtindäki obasynda okdyrylyp barýardy. Onuň yzyndan beýleki ýygnak agzalary — aýk reňkli köýnekli aýallar we çyzykly köýnekli erkekler ylgap barýardy.

Olar dowla düşüp, saman üçekli öýleriniň, sümüllü atyzlaryň, äpet arahisler ýaly bolup, ýeriň üstünde asmana galyp duran galla saklanylýan jaýlaryň, eşekleriň, düýeleriň, ýagny bu ýeri özläriniň öýi edýän zatlaryň hemmesiniň deňinden geçdiler.

Olar ölümden gaçyp barýardylar.

Ruhy çopan Tinibu dowluň hem başagaýlygyň içinde akyla sygmajak bu ýagdaýa düşünmäge synanyşdy: „*Näme üçin goňşy obadaky goňşularymyz bizi öldürjek bolýarkalar?*“

Töwerekde ýarag sesleri, adamlaryň gykylyklary, çagalaryň aňlaýan sesleri eşidildi.

„Çaltrak! Olar ine diýmän yzmyzdan ýetýär!“ — diýip, kimdir bir onuň ýanynda gygyrdy.

Bu zatlaryň hemmesi 2015-nji ýylyň 17-nji ýanwarynda boldy. Şondan bir gün ön „*Charlie Hebdo*“ atly satira žurnalynyň sahypalarynda Muhammet pygamberiň şekili bilen karikatura peýda bolanda, fransuzça gürleýän Nigerada musulman garşy çykmalary

bolupdy. Indi mesihiler, her bir mesihi, gazaply musulmanlar üçin nyşana bolupdy.

„Biz haýran galdyk, biz Mukaddes Kitapda yzarlamalar hakda ýazylanyny bilýärdik, ýöne olaryň biziň üstümüzden beýle görünüşde iner diýip pikirem etmeýärdik“ diýip, ruhy çopan ýatlaýar.

Ruhy çopan bilen beýlekiler, dogrudanam, haýran galypdylar. Niger respublikasy dünýäniň bu bölegindäki beýleki ýurtlara meňzeş däl. Bu ýerde mesihilik mydama we şu wagta çenli-de, kanun tarapyndan ykrar edilmedikligine galyp gelýär. Nigeranyň raýatlarynyň özleriniň dine degişlilikini arkaýyn çalyşmaga hukuklary bar, mesihilere bolsa, ýygnak hem mekdepler gurmaga rugsat berilýär. Hoşhabarçy mesihiler on sekiz million ilatynyň 94% musulmanlardan ybarat bolan ýurtda bu ýurduň döwletine nähilidir bir zyýan ýetirjegi gümäna, sebäbi olar bary-ýogy 0,1 % düzýärler. Şeýle-de bolsa, indi Isanyň yzyna eýerijiler ýurduň beýleki ilatynyň nazarynda duşmana öwrüldi.

„Biz durkumyz bilen aňk bolduk. Biz bu ýerde mesihileriň barlygynyň artykmaçlyklaryndan peýdalanýan beýleki maşgalalaryň ýanynda öz obamyzda ýaşap ýördük, indi bolsa bizi yzarlaýarlar. Ýöne Reb bizi ruhlandyrdy. Biz ruhdan düşenimizde, Reb bize Öz adynyň hatyrasyna görgi görmäge mynasypdygymyzy ýatlatdy“ diýip, soňrak ruhy çopan Tinibu ýatlaýar.

Şeýdip, olar görgi görýärler.

Zinderde hüjüm edilen günün ahyrynda Nigeriň paýtagty Niamada on adam öldürildi we bir ýüz yetmiş adam ýaralandy, yetmişden gowrak ybadathana, şeýle hem, köp sanly mesihilik mekdepleri, mesihi guramalarynyň ofisleri, ýetimler öýleri, ruhy çopanlara degişli bolan ýüzden gowrak öýler talandy ýa-da ýok edildi.

Eger hukuk tertibini dikeltmäge çalyşýan polisiýa bilen harby gullukçylar kowgydan gaçan mesihilere özleriniň yük ulaglarynyň bortunda gizlenmäge rugsat etmedik bolsalar, onda pidalar has köp bolardy.

Ertesi gün ruhy çopan bilen ýygnagynyň agzalary oba gaýdyp gelenlerinde, özleriniň ýygnak binasynyň doly ýakylandygyny görüp, haýran galdylar. Ilki olara hemme zat ýitirilen ýaly bolup göründi. Ýöne indiki hepdede diňe ýygnak binasyny ýitirendiklerine, ýöne Hudaýy, özleriniň imanyny we ýygnagyny, Mesihiň Tenini ýitirmändiklerine akyl ýetirdiler. Şonda Matta 5:11–12-däki aýat olar üçin täze güýç bilen ýaňlandy: „Men zerarly sögülen, yzarlanan, nähak ýere her hili gyбатыňyz edilen mahaly siz bagtlysyňyz! Şat boluň, begeniň, Gökde aljak sylagyňyz uludyr, çünki sizden öňki pygamberler-de şeýle yzarlandylar“.

Gaýgy içinde ruhy çopan Tinibu öz mesihilik ýygnagynyň agzalarynyň ýüreklerinde gury ýerden ösüp çykýan nahal ýaly bolup, umydyň kök urýanyny gördi. Ol hüjüm edilmezinden öň ýygnaga gelyän adamlaryň öz şahsy durmuşy bilen köpräk başgaý bolanyny duýdy. Indi bolsa, olar mätäçleri baryp görmäge we biri-biriniň aladasyňy etmäge işjeň gatnaşýarlar. Ýygnak has jebisleşdi, muny obanyň beýleki bölegi-de duýdy.

Mundan başga-da, Isanyň yzyna eýerýänler bagyşlamanyň has çuň derejesini öwrendiler. „Bolup geçen zada garamazdan, Hudaý bizi musulmanlary söýmegi dowam etdirmäge çagyryr. Bu asla aňsat zat däl, ýöne Ol biziň bagyşlamagymyzy hem söýmegimizi isleýär“ — diýip, ruhy çopan aýdýar.

Şunuň ýaly hüjümler Nigerada dowam edýär, sebäbi Demirgazyk Afrikada yslam çuň kök urdy. Şeýle-de bolsa, ruhy çopan Tinibu bilen onuň ýygnagy Mesihe bolan ynama esaslanýan garaýyşlarynda berk durlar. „Bize beýik baýrak garaşýar, görgüler bolsa, biziň artykmaçlyklarymyzyň biridir“ — diýip, ol aýdýar.

Şol görgüleriniň arasynda-da mesihiler töweregindäkiler bilen Hudaýyň bagyşlama sowgadyny paýlaşýarlar. Şol gün ruhy çopan Tinibu hem beýlekiler bilen bilelikde poliseýlere tarap ylgap barýan bir musulman aýal mesihilerde hüjüm edenlerden ar alma ýa-da olara gaharlanma duýgusynyň ýoklugyny görmän bilmedi. Ol, şeýle hem, käbir musulmanlary öldürmeklige iterýän gana suwsamanyň

ýoklugyny-da görmän bilmedi. Şol aýal tizara Isany öz Halasgäri hökmünde kabul etdi.

Biz söýýän hem bagyşlaýan Hudaýa gulluk edýäris. Ol bizi „edil möjekleriň arasyna goýunlar kimin“ ugradýar (Luka 10:3). Geliň, biri-birimizi hatda özleriniň ýüreklerini ýaralaýanlary-da söýýän hem bagyşlaýan Mesihniň şaýatlary ýaly bolmaga çagyralyň!

Bagyşlama mümkinçilikleri

35

Paulina Aýýad

Gaza şäheri

Kitap dükanyny dolandyrmak ýokary töwekgelçilikli kärleriň sanawyna girmeyän ýalydy. Elbetde, tokaý çapyjy, deňizçi ýa-da beýik jaýlaryň suwagçysy bolmaklyk has howply. Kitap dükanynyň menejeri näme? Ýok. Eger ol mesihilik kitap dükany bolmasa we eger ol mesihilere howply adamlar hökmünde garalýan we olar yzarlanylýan ýerde ýerleşmeýän bolsa.

Rami Aýýad Gaza şäherinde Palestinanyň Mukaddes Kitap jemgyýetiniň mesihilik kitap dükanyna ýolbaşçylyk edýärdi. Gaza sektorynda ýerleşýän ýarym milliondan gowrak ilatly bu şäherde esasan hem musulmanlar ýaşaýar. Dükany Gaza şäherinde ýaşaýan üç ýarym müňe golaý palestinaly mesihilere hyzmat edýär. Olaryň köpüsi prawoslaw, rim-kotolik ybadathanalaryna we baptist ýygnaçylygyna degişlidi. „Hamasy“ terrorçylyk guramasynyň gözegçilik astynda saklaýan territoriýalarynda mesihilik ýygnaçlarynyň islendigine degişlidigi sebäpli, adamlar ýokary töleg tölemeli bolýarlar.

Üçünji çagasynyň dünýä inerine garaşýan iki çaganyň ejesi bolan ýaş ene Paulina Aýýad yslam tarapdarlarynyň kitap dükanyny synlaýandyklaryny bilýärdi. Oňa haýbatlar zygiderli gelip durýardy. Olar bu dükany iki gezek partlatjak boldular. Ýöne onuň adamsy Rami ol ýerde işlemek bilen dogry edýärin diýen garaýyşynda mizemezligine galýardy.

„İsa — bu bütün ömrüniň söýgüsidir. Men özüme näme boljakdygyna garamazdan, Ondan hiç haçan ýüz öwürmerin“ — diýip, ol aýalyňa aýtdy.

2007-nji ýylyň oktýabrynda kitap dükanda üç sany erkek kişi peýda boldy. „Olar uzyn sakally fundamentalistler“ — diýip, ol özüni ogurlap gitmezlerinden öň Paulina gysga wagtlyk jaň edende aýdyp ýetişdi. Bu sözler Paulinanyň adamsyndan eşiden soňky sözleri boldy. Ertesi gün irden onuň sypjyryklara, ok deşiklerine we pyçak yzlaryna örtülen jesedini kitap dükanyň ýanyndan tapdylar.

Adamsynyň ölenini bilende, Paulina edil özüne pyçak sanjylýan, kesilýän we atylýan ýaly agyryny duýdy. Bu agyry hiç haçan ýitibem gitmez. „Mundan näme ýagşylyk gelip çykyp biler? Meniň adamymyň ölümi nämä gerek boldy?“ — diýip, ol Rebden sorady.

Paulina birnäçe wagtlap „musulmanlary ýigrenenini, hemmeleri ýigrenenini“ gürrüň berýär. Emma Wagyzçy kitabynyň 3-nji babyny okanda, Hudaýyň meýilnamalarynyň biziň meýilnamalarymyz dældigine düşüniş başlady. Ol durmuşda hemme zadyň, hatda ölüm ýaly uly betbagtçylyklar üçinem wagtyň bardygyna düşündi: „dogulmagyň we ölmegiň öz wagty bar“ (Wagyzçy kitaby 3:2).

„Bu meniň bagyşlama barýan ýolumyň başlangyjy boldy“ — diýip, Paulina ýatlaýar, diňe başlangyjy.

„Men adamymy öldürenleri bagyşladym, ýöne meniň bagyşlamam örän ýüzleý boldy. Aslynda men *soňuna çenli* bagyşlamandym“ — diýip, dul galan aýal aýdýar.

Mukaddes Kitap jemgyýeti Paulina Beýtullahama göçmäge kömek etdi, bu ýerde ol hem çagalar howpsuzlykda bolýarlar. Dünýäniň dürli ýurtlaryndaky Isanyň yzyna eýerýänlerden goldaw, ruhlandyрма we dilegleri alyp ýörşüne dul galan aýal öz adamsyny öldürenler babatda entegem duýup ýören duýgulary bilen göreşip başlady. Adamsynyň ölenine baş ýyl geçenden soň, ol bir konferensiýa gatnaşdy. Şol wagtda ol öz adamsyny öldüren adamlaryň Mesihe hut özüniň getirmegi zerur bolan adamlar bolup durýandygyna düşündi.

„Şondan soň men özümi düýbünden başga adam duýdum. Men täze ruh, täze ýürek we bagyşlamadan, Rebbiň meniň durmuşymda bolmagyna ýol beren ýagdaýyny kabul etmeden doly täze aň alanymy duýdum“ diýip, Paulina ýatlaýar.

Beýtullahamda Paulina musulman aýallara gulluk edýär. Roždestwo ýygnagynyň golaýynda ol maşgalasyny eklemäge mümkinçiligi bolar ýaly, kiçiräjik suwenir dükanyny açdy. Bu wagtyň dowamynda bu zenan özi üçin örän wajyp açyş etdi.

„Raminiň ölenine alty ýyl geçenden soň, men görgi göreniň dul galan aýaly bolmagyň özüm üçin ullakan mertebedigine akyl ýetirdim. Isa meniň üçin we maşgalam üçin hakykat boldy. Ol biziň ähli mätäçliklerimizi kanagatlandyrýar. Ol meniň daýanyp biläýjek bar zadym boldy“ diýip, ol gürrüň berýär.

Indi Paulina özüniň beýle çalt kabul edip bilmedik zady bilen beýleki dul aýallara göwünlik berip diýýär: „Özüňizi adamyňyz bilen bile jaýlamaň. Ýok, daşary çykyň-da, şaýatlar boluň. Isany synaň hem-de Özüne şöhrat hem hormat getirmegiňiz üçin sizi gudrat bilen ulanar ýaly, Onuň özüňizi gujurlandyrmagyna ýol beriň“.

Söýýäniňi ýitirmek mydama agyryly bolýar. Şol agyry hem, şol adamyň siz üçin nähili ähmiýetiniň bar bolandygynyň şaýady bolýar. Ýöne ýürekdäki aý kine, özümiz zäheri ýuwdup, ýüregimizi ýaralan adamyň ölerine garaşýanymyz ýaly ýagdaý bolýar. Paulina adamsyny öldürenleri hakykatdan bagyşlap bilende, ol aý kineden azatlyk alyp, öz durmuşyny täze mümkinçilikler üçin açdy.

Paulina üçin adamsyny öldürenleri bagyşlanyny *aýtmak* wajyp bolmady-da, hakykatdan hem, olary bagyşlanyna *ynamly bolmak* wajyp boldy. Bu zenan öz ýüregini Hudaýyň ýuwmagyna rugsat berenden soň, Rebbiň şöhraty üçin püre-pür bolup ýaşamaga başlap bildi.

Özüňe kast eden bilen ýüzbe-ýüz

36

Amina
Nigeriýa

Şol aprel gijesinde, garaňka ýüzüni tutup, Kataru atly demirgazyk-nigeriýa obasyna ýamanlyk ýuwaşjadan aralaşyp, daňa golaý obanyň ýaşajylarynyň başyndan indi. Amina Ýakubu özüniň palçykdan gurlan öýünde uklap ýatyrdy. Ol birden garnyndaky çalaja urgudan oýandy. „*Ah, bābejik ýene depýär*“ — diýip, üçünji çagasyna göwreli bolan bu zenan pikir etdi-de, ýene uka gitdi. Onuň adamsy şol gije awa gidipdi.

Dd-d-d-d-d-d-d-d...

Amina zöwwe yerinden galdy. *Pulemyotyň atýan sesimi?*

„Çagalary al, bu fulanileriň sesi!“ — diýip, ol goňşy otagda uklap ýatan jorasyna gygyrды.

Öten ýyl, mesihileri ýigrenýän yslam terroristleri, goňşy obada baş ýüzden gowrak erkekleri, aýallary we çagalary gyrypdy.

Jorasy bilen ol eline ilen geýimleri eginlerine geýdiler-de, uklap ýatan çagalary yrap başladylar. Amina öz garnyna çalaja kakyp: „Hemme zat gowy, körpeje. Bu ýöne bir...“.

Edil olaryň öýüniň ýanynda ýaňlanan gümmürdi aýallarda has-da köp gorky döretdi.

„Arka tarapky gapydan — diýip, Amina jorasyna pyşyrdady. — Soň haýatdan geçmeli. Men ilki giderin. Maňa çagalary ber“.

„Hudaýym, bize kömek et“ — diýip, ol göwreli göwresini haýatdan geçirjek bolup durşuna dileg etdi. Ýarym ýola ýetende, ok onuň aýagyndan geçdi. Amina ýere ýykyldy.

Jorasy Aminany yzyna öýe süýräp salanda, yzynda ganyň yzyny galdyrdy, soň gapyny ýapyp, çagalary gizlin ýerde gizledi.

Birnäçe sekuntndan soň, güýçli urgudan ýaňa gapy uludan açyldy. Fulanileriň esgeri içeri girip, Aminanyň kellesiniň üstünde gylyjy ýokary galdyrdy. Amina urgudan goranjak bolýan ýaly, ellerini ýokary galdyrdy, ýöne fulani esgeri gylyjyň tygyny onuň kellesinden, boýnundan we ellerinden geçirdi. Ol öýde başga hiç kimi tapmandan soň, dostlaryna obany ýakmaga kömek etmek üçin gitdi.

Birnäçe sagatdan soň Amina keselhanada özüne geldi. Ony nigeriýa goşunynyň esgerleri ol ýere alyp barypdylar. Onuň çagasy öli doguldy. Aminanyň ähli ýaralaryny arassalamak üçin lukmanlara örän köp wagt gerek boldy. Agysyny bes etmek üçin bolsa, bu zenanyň özüne ondan-da köp wagt gerek boldy.

Adamsy onuň yzyndan keselhana gelende, Amina çagasyny ýitirenine aglady we ýiti agyrydan arz etdi.

— Eger esgerler saňa şeýle edenleri tutsalar, senem olary görseň, şonda olary näme etmeklerini aýdardyň? — diýip, adamsy ondan sorady.

Amina dymdy. Oňa gürlemek kyndy.

— Olary-da... edil meni edişleri ýaly... etmeklerini.

Adamsy gözlerini aňry aýlady, soň ýene aýalyna seretdi:

— Sen olary bagyşlamaýarsyňmy?

— Men... hiç haçan... olary... bagyşlamaryn — diýip, ol pyşyrdady.

Hepdeler geçdi. Hepdeläp bejergiler geçdi. Hepdeläp dilegler edildi. Hudaýyň islegi hakda hepdeläp pikirlenildi.

Köp wagt geçmänkä, adamsy Amina ýene şol bir soragy berdi.

— Eger men özüme hüjüm edenleri görsem, eger olary tussag edip, meniň ýanyma alyp gelseler, onda men olary bagyşlaryn — diýip, ol jogap berdi. — Bu ejirleriň hemmesi gelmezinden öň olary

Rebbiň bilendigini bilýäriň. Ol bu barada Mukaddes Ýazgyda ýazdy. Ol maňa haýsy hem bolsa bir wagtda jepa çekjekdigimi duýdurdy. Şonuň üçin özüme ýamanlyk edenleri men bagyşlaýaryn.

Dört aýdan soň Aminany keselhanadan çykardylar. Ýene dört aý geçenden soň, ol öz ejesiniň öýündekä, olara ene-atasynyň satyn alan odunyny bir erkek kişi getirdi. Olaryň göreçleri çaknyşdy. Bu Amina hüjüm eden adamdy. Amina muny bilýärdi. Ol adamam bilýärdi.

„Men başymy galdyryp, ony görenimde, ýüregim duran ýaly boldy. Ýene özümde bolup geçen zatlaryň hemmesi meniň ýadyma düşdi“ diýip, Amina ýatlaýar.

Ol adam Amina seretmejek bolup, gözünü başga tarapa sowup, aňyrlara seretdi. Ol odunlary goýup, onuň ejesinden odunyň puluny aldy-da, derrew olaryň öýünden gitdi.

Soňrak Aminanyň daýysy şol adamyň kimdigini aýtmany üçin ýegenine takal baryny okady. Ol ýegeniniň özüne ýamanlyk edeni bagyşlanyny aýtmadygy üçin gaharlanmady. Tersine, ol „şol gorkagy tutup, gana boýalyança ýençmek isläpdi“.

„Mende ol adamlara garşy erbet niýet ýok. Men olaryň öz edýän zatlarynyň erbetdigine düşünmekleri üçin dileg edýäriň, ölmezinden öň ýa-da Rebbimiz Isa gelmezinden öň gutulýş almaklaryny isleýäriň. Sebäbi eger olar şu wagtda ölseler, onda Hudaýy görmeýärler“ — diýip, Amina aýdýar.

Hudaýyň adalatyna ynanýan Amina üçin bagyşlamaklyk entegem mesele bolup dur. Ol özüne resul Pawlusyň: „Eý, söýgüli doganlar, özüňiz aç alman, Hudaýyň gazabyna ýol beriň. Çünki Reb diýýär: Aç Meniňkidir, öwezini Men bererin“ (Rimliler 12:19) sözlerini ýatladýar.

„Men Hudaýa maňa mert ýürek bermegini sorýaryn, Özüne döňüklik etmezim ýaly, sabyrlylyk bermegini sorýaryn. Men öz paýyma görgüleriň hem yzarlanmalaryň düşýändigine garamazdan, Hudaýa ýapyşmalydyryn. Bu ejirleriň hemmesinde Onuň maňa mertlik bermegini we meniň üçin Ondan ýüz öwürmäge hiç zadyň sebäp bolmazlygy üçin her gün dileg edýäriň“ diýip, Amina aýdýar.

Isanyň yzyna eýerýän beýleki adamlar ýaly, Amina-da bize özüme garşy jenaýat eden adamlary bagyşlap biljekdigimizi ýatladýar. Ol erbetlik edýänleriň halas bolmaklary üçin dileg edýär. Şonuň ýaly dilegler biziň dilimizde bolmaly. Ol Hudaýa dönüklük etmez ýaly, mertlik sorap dileg edýär. Şunuň ýaly dileg biziň ýüregimizde bolmalydyr. Özümiziň bütin dünýädäki Mesihdäki maşgalamyz bilen bilelikde Ýewreýler 10:22–23-de ýazylyşy ýaly: „Umydymyzyň ykraryny berk saklalyň. Çünki wadany beren Hudaý ynamdardyr“.

„Duşmanlaryňyzy bagyşlamak — bu dogrudyr!“

37

Diýa

Somali

Adatça bolşy ýaly, ýyly şemal somali asmanyny garaňkyradan goňrumtyl tüsse döredip, tozan sütünini göge galdyrdy. Hindi okeanynda balykçylaryň gaýyklary yraň atdy. Açyk reňkli geýimdäki ýüzleri perenji bilen ýapylan musulman aýallar bazara tarap howlukmaç barýardylar.

Aýallary hem Mukaddes Kitaby ýat gözden gizlemelidigine ynanyan jemgyýetde ýaşayan Diýa sessiz gozgalaňçydy. Diýa-da, edil öz aýaly Aniso we özleriniň ogly Amiir ýaly, Mesihe iman edipdi. Indi ýigrimi ýyla golaý wagt bäre, yslandan mesihilige öwrülen bu mesihi öz watandaşlarynyň garaýyşlaryna ters ýöreyärdi. Ol özüniň samoli dilindäki Mukaddes Kitabyňy ýyrtmaktan ýüz öwürdi.

Bu karara tekepbirlikden gelinmändi. Ol bu kitaby gowy görýärdi, şol sebäpden hem, edil ol utançly bir zat ýaly, ony gizlemek islemeýärdi. Diýanyň Mukaddes Kitaby 1991-nji ýylda ýurtda raýatlyk urşy sebäpli alawlan ot almasyndan galan az mukdardaky hazynalarynyň biridi. Ýöne iň esasy zat hem, bu kitap — Hudaýyň Sözüdi.

Onuň ýanan sahypalarynyň käbirlerini entegem okap bolýardy, Diýa hem olary her gün okaýardy. Öz ogluny gurban bermäge taýýar bolan Ybraýym, ýöne Yshagyň janyny halas etmek üçin perişdäniň goýun berendigi hakdaky waka onuň iň gowy görýän

taryhydy. Ol, şeýle hem, Täze Ähtden Isanyň — bütün adamzadyň günäleri üçin gurbanlyk bolan — şol goýun kimin bolup, Hudaýyň Guzusyna öwrülendigi hakda okamagy-da gowy görýärdi.

„Men Mukaddes Kitaby okanymda, Mesihiň mydama öz ýanymdadygy baradaky pikir meni köşeşdirýär“ diýip, Diýa gürrüň berýär. Kakasynyň Mukaddes Kitaby okaýşyny, soň hem ony seresaplyk bilen stoluň üstüne goýşuny Amiir synlaýardy.

Kakasynyň Hudaýyň Sözüne bolan söýgüsini goldap, Amiir Mukaddes Kitaby, daşky sahabyna oýulyp tokgaja haç çekilen gymmatly kitaby alyp, ol özleriniň kiçijik öýüniň üçegine çykdy. Oglanjyk başgançakda oturyp, aýaklaryny uzatdy we kakasynyň edişi ýaly, kitaby açdy. Ol ertirki başagaýlykda dostlarynyň birini görme umydy bilen geçýänleri ünsli synlady.

Birden Amiiriň ýanynda, tozan buludyny döredip, transport serişdesi saklandy. Ondan „Yslam gämileri soýuzynyň“, Günorta Samoliniň aglaba bölegini gol astynda saklaýan harby taýpanyň agzasy bolan iki esger düşdi. „Alladan başga hudaý ýok, Muhammet onuň resuly“ olaryň şygarydy.

— Kiçijik oglanjyk, bu kitap saňa nireden düşdi? — diýip, olaryň biri sorady.

— Bu kakamyň kitaby — diýip, Amiir buýsanç bilen aýtdy.

— Seniň kakaň nirede?

— Öýde — diýip, Amiir öýi tarapa başyny atdy.

Yslam esgerleri gapyny kakdy. Diýa gapyny açanda, olaryň biri tüpeňiniň ýeňsesi bilen onuň kellesine urdy.

— Kaka! — diýip, Amiir gaty gorkup gygyrdy.

Diýa huşundan gidip, ýere ýykyldy. Amiir hasrat bilen aglap, oňa tarap okduryldy. Aniso adamsynyň üstüne egildi we bir eli bilen ogluny köşeşdirjek bolup, ony gujaklady.

— Sen näme etdiň?! — diýip, ol gözlerini galdyryp, yslam esgerine gygyrdy we ogluny döşüne has-da berk gysdy.

Edil şol pursatda ok atylan ses ýaňlandy.

Ok Amiiriň kellesini deşip geçip, ony şobada öldürdi, soň ejesiniň garnyndan geçdi. Aniso soň keselhanada öldi.

Diýa sagaldy we Mukaddes Kitaby saklaýany üçin tussag edilmeden saplandy, sebäbi bu işe taýpanyň serdary goşulypdy. Indi bolup geçen zatlara birnäçe aý geçenden soň, ol mesihi aýalynyň we oglunyň ölümünüň özüni imanda has güýçli edendigini, özüne mähriban bolan adamlary öldürenleri bagyşlandygyny gürrüň berýär.

„Duşmanlaryňyzy bagyşlamak we söýmek — bu dogrudyr! Men öz aýalym bilen oglumyň indi Isa Mesihiň ýanyndadyklaryny bilýärin. Bolan zatlaryň hemmesi Hudaýyň merhemeti bilen bolup geçdi. Indi men Mesihe öňkimden has ýakyn boldum. Meniňki mundan-da beter agyr synaglardan geçenleriňki ýaly erbet däl. Bizde bu zatlaryň hemmesi bolup geçýär, ýöne, şeýle-de bolsa, biz ýaşamagy dowam etdirýäris!“ diýip, Diýa gürrüň berýär.

Diýanyň durnuklylygyna we Hudaýa wepalylygyna garamazdan, özüniň galan iki oglunyň aladasyny ýekelikde etmek oňa örän agyr düşýär. Ata özüniň mesihilik imany sebäpli ýitiren ajaýyp oglunyň hasratyny çekýär. Emma Diýa, Hudaýyň isleýän zatlarynyň hemmesinden, hatda oglundanam, el çekmäge taýýar bolan Ybraýymyň edişi ýaly, imanda has berkemäge we Hudaýy söýmäge dyrjaşýar.

Somali ýaly, mesihileri yzarlamaklyk güýçli depginde alnyp barylýan ýerde ýaşamaklyk juda kyn. Diýa bilen imandaşlary bütindünýä Ýygnaقدan Mesih üçin özleriniň şatlyk bilen göterýän haçyny götermekde goldaw bermegini we özleri üçin dileg etmegini sorayrlar. Mesih üçin hemme zadyny we özüne gymmat bolanlary bermäge taýýar bolanlaryň hemmesini Isa „Özüne mynasyp“ diýip atlandyrýar (Matta 10:37).

Ýene bir mümkinçilik

38

Awuna
Nigeriýa

Awuna özüniň meýletinçi bolup gulluk edýän ýerinde, demirgazyk Nigeriýadaky Ýos şäheriniň keselhanasyndaky çalşygyna ýaňy başlapdy.

— Awuna, sen syrkawlara seredilýän ýerdäki otagda maňa gerek — diýip, kärdeşi ony çagyrdy.

— Bolýar... barýan.

Birden garaşylman durka, erbet partlamalar eşidildi. Töwerekdäkileriň hemmesi gorkup doňup galdylar. 31 ýaşly talyp howpuň golaýlaşyp gelyänine derrew düşüdi. Ol ýalňyşmady.

Beýlekiler gizlenilýän ýere ylganlarynda, Awuna, şäheriň gyrasyndaky howpsuz ýer bolan öýüne gitmek üçin, öz motosikli tarapa ylgady. Şol pursatda Awuna ýanýan öýleriň ýokarsyndan göterilýän gara tüssäni gördi.

Ýos şäheriniň merkezinden birnäçe kilometr aňyrda ýerleşýän özüniň Naraguta obasyna baranda, Awuna bu gezek öz obasyna hüjüm edilenini gördi.

„Anna günüdi. Men bu gün çagalaryň ýekşenbe mekdebi üçin spektakla taýýarlanýandyklaryny bilýärdim, şol sebäpden hem, derrew ýygnaga tarap ylgadym“ diýip, Awuna ýatlaýar.

Awuna oglanjyklaryň ýolbaşçysy bolup gulluk edýän ýygnagyna gelende, kömege çagyryp aglaşýan çagalary gördi. „Men jaýyň

içine giren badyma, bir konteýner gördüm“ — diýip, Awuna gürrüň berýär.

Eger konteýneriň içinde uzyn inçejik prowolka asylyp durmadyk bolsa, onda poroşok görnüşli süýt zyýansyz ýaly bolup görnerdi. Awuna ozal bombany hiç haçanam görmändi, ýöne konteýner örän şübheli bolup görnüp durdy.

Onuň ilki bolup kellesine gelen pikir: „*Bomba!*“ boldy.

Ikinjisi: „*Çagalar!*“

„Men konteýneri seresaplyk bilen galdyryp, ony äpişgäniň önüne, çagalardan daşrak äkitdim. Eger şeýle etmesem, olaryň hemmesi öler diýip pikir etdim. Meniň niýetim konteýneri äpişgeden oklamakdy. Men ilki bilen çagalary halas etmek isledim“ diýip, Awuna ýatlaýar.

Buh!

Awunany partlamanyň tolkuny urdy. Okuň ownuk gülleleri onuň bedeniniň köp ýerini deşip geçdi. Onuň mynjyran ellerinden güýçli gan akýardy. Ol huşuny ýitirmeziniň öň ýanynda soňky gören zady, töweregine ýygnanyşan çagalardy. Olar aljyraňnydylar. Aglap gözleri çişendi. Zyýan ýetmedikdi.

Partlama bolansoň birnäçe aýyň dowamynda Awuna özüniň nirededigini bilmedi. Ol daşarda haçan gündiz, haçan gije bolýanynam bilmedi. Ol gynaýjy agyry çekdi. Onuň agyr şikes ýeten ellerini dikeltmek üçin köp sanly operasiýalar gerek boldy, ýöne onuň ýarasy diňe fiziki däl. Dumanlap duran kellesi adaty ýagdaýyna gelende, düşünmezligiň ýerine, ýygnak binasynyň içine bomba goýan adamlara bolan güýçli gahar we çuň aýy kine duýgusy geldi.

„Ilki men gaharlandym. Men Hudaýy görmedim-de, ar alma hakda pikirlendim. Men özümi ýaralanlardan ar almak isledim“ diýip, Awuna ýatlaýar.

Soň Awunany beýleki mesihiler görmäge, onuň üçin dileg etmäge we oňa Hudaýyň Sözüni okamaga kömek etmek üçin gelip başlanlarynda, onda gudrat bolup geçdi.

„Bu zatlar bolmazyndan öň men Mesihe beýle ýakyn bolmandym. Ýöne hemme zadyň içinden geçenimde we beýleki mesihileriňem,

özüm bilen bilelikde meniň görgülerimiň içinden geçýändiglerini, meni goldaýandyklaryny we meniň üçin dileg edýändiglerini görüp, Hudaýyň barlygyny has ýakyndan duýýaryn. Indi men has uly yhlas bilen dileg edýärim, agyz bekleýärim we Mukaddes Kitaby öwrenýärim“ — diýip, Awuna düşündirýär.

Ýygnak binasynyň içine bomba goýanlara gaharlanma, olardan aýy kine saklama we ar alma babatda näme?

Awunanyň ýüreginde höküm süren ar alma teşneligi kem-kemden özüne ýamanlyk edenleri Mesihe getirmäniň göçgünli islegine öwrüldi.

„Eger men olary gören bolsam, olara: «Eden zadyňyz üçin men sizi bagyşlaýaryn» diýerdim. Özümize garşy günä edýänleri bagyşlamalydygyny biz Rebbiň dogasyndan bilýäris. Ýogsam, biziňem günälerimiz bagyşlanmaz“ diýip, ol aýdýar.

Awuna şol pajygaly ýagdaýdan soň, öz durmuşynyň örän üýtgändigini belleýär. Isanyň: „Kim Meniň yzyna eýermek isleýän bolsa, özüni inkär etsin-de, her gün haçyny alyp, yzyna düşsün“ (Luka 9:23) diýen sözlerine diň salmagy üçin Hudaý oňa ikinji mümkinçiligi berdi. Ol özünde Hudaýyň şöhraty üçin götermäge taýýar bolan haçynyň bardygy üçin minnetdar.

Hudaýyň merhemetiniň kömegi bilen her bir gün — bu, Awuna ikinji mümkinçilik bolşy ýaly, Isanyň yzyna eýerýänleriň hemmesi üçinem ikinji mümkinçiligidir. Özüne şeýle betbagtçylyklary getirenleri bagyşlamak bilen Awuna töweregindäkilere Hudaýyň merhemetini paýlama hormatyna eýe boldy.

Adatdan daşary bagyşlama

39

Sýuzanne Gekse we Semse Aýdyn

Türkiýe

— Ertiriň haýyrly!

— Ertiriň haýyrly, dostum.

Türkiýäniň ýarym million ilatly şäheri bolan Matalýa şäherindäki ofis binasynyň altynjy gatynda Tilman Gekse bilen Nejati Aýdin biri-birine salam berdiler. Tizara olara özleriniň „Ziwe“ mesihilik neşirýatynyň üçünji işgäri Unger Ýukselem goşuldy.

Germaniýanyň raýaty bolan Gekse Türkiýede on ýyldan-da gowrak ýaşapdy. Ol Mukaddes Kitap terjimesi gullugynyň üstünde işleýärdi. Öňki musulman bolan Aýdin maşgalasyny Türkiýäniň beýleki böleginden Matalýa göçürip getiripdi, ol bu ýerde ýygnak esaslandyrmak isleýärdi. Ýuksel yslandan mesihilige gelen türk mesihisidi. Türk milletçileriniň mesihilerde ýurduň syýasy hem dini durnuklylygyny bozmaga çalyşýan duşmanlary görýändiklerini bularyň hemmesem bilýärdi.

Olaryň adaty işçi güni başlandy. Bu mesihiler soňrak on dokuz ýaşdan ýigirmi bir ýäsa çenli aralykda bolan baş sany oglana mesihilik ynamynyň esaslaryny düşündirmäge garaşýardylar. Duşuşyk hakda öňünden gürleşilipdi, ýöne oglanlaryň etjek bolýan zatlary asla mesihilik hakda gürleşmek däl eken. Olar Gekseni, Aýdini we Ýuskeli oturgyçlara daňyp, olary bokurdaklaryny kesip öldürmezlerinden önürti, zalymlyk bilen gynadylar.

Polisiýa gahnorlary saklardan juda giç geldi. Şeýle-de bolsa, wagtyň geçmegi bilen hüjüm edenleriň başisem tutuldy.

Suzanna Gekseniň adamsynyň ölümüne baş galdyryşy ýerli jemgyýet üçin şeýle bir garaşylmadyk boldy welin, onuň taryhy Türkiýäniň — mesihilere syýasy hem dini institutlaryna we milli howpsuzlygyna howp salýanlar hökmünde seredilýän ýurduň in uly gazetleriniň birinji sahypalaryny uzak wagtlap eýeläp durdy.

Tilmanyň öldürilenine 24 sagat hem geçmänkä, Suzanna jurnalistlere öz adamsyny öldüren musulmanlardan ar almak islemeyändigini habar berdi. Beýle etmegiň deregine ol hemmelere eşitdirip: „Hudaýym, olary bagyşla, sebäbi olar näme edýäni bilenenoklar. Men muny edenleri bagyşlaýaryn“ — diýdi.

Mesihi zenan soňrak öz jogabyny düşündirdi: „Meniň ýüregimde ýekeje sekuntlygam, ýekeje pursatlygam hiç hili gahar bolmady. Aslynda ganhorlar näme edenlerini bilmediler. Hut şu hem kelläme şobada geldi... sebäbi Reb meniň şeýle köp günämi bagyşlady welin, menem olary bagyşlamaga borçludyrin. Imansyzlar mydama: «Sen nädip beýle edip bilýärsiň? Sen muny nädip edip bilýärsiň?» diýýärler. Ýöne muny men edemog-a. Bagyşlama Rebbiň Özünden gelýär!“

Suzannanyň gyzlary bagyşlamakda öz ejelerinden görelde alýarlar. Onuň uly gyzy başda türkleri günäkärläp, Germaniýa gaýdyp gitmek islän bolsa-da, birnäçe aýdan soň ol eýýäm ejesinden türmä baryp, kakasyny öldürenleri görmäge rugsat sorady. Ol olar üçin dileg etmek, olara Mukaddes Kitap sowgat bermek we Isa hakda gürrüň bermek isledi.

Suzannanyň şol wagtlar sekiz ýaşan kiçi gyzy ejesiniň pikiri bilen ylalaşdy. „Belki, ganhorlar imana gelerler. Soň, eger olar ölüp, jennete düşseler, onda kakama, Nejata we Ugura eden işlerine ökünýändiklerini aýdyp bilerler“ — diýip, ol aýtdy.

Nejatyň dul galan aýaly Şemsa-da, özüniň ärini öldürenleri bagyşlap bilme ukybyna Hudaýdan berlen sowgat hökmünde garaýar. „Men olary bagyşlanymda, hiç zadam etmedim. Maňa bu sowgady Hudaý ýöne ýere berdi“ — diýip aýtdy.

Ýöne barybir şol sowgat Şemsanyň görgülerini azaltmady. „Men köp ezýet çekdim. Men ölýänçäm ezýet çekerin. Ýöne men bu ýerden göçmek islämok. Bu adamymda bolup biljek iň gowy zatdy. Ol gudrat görkezdi, ol gaty gowy hereket etdi. Nejati öz ömrüniň soňunyň örän owadan sahnasyny ýazdy“ — diýip, ol aýdýar.

Şol ganhorlugyň bolanyňa ýedi ýyl geçen bolsa-da, ganhorlar entegem höküm edilmedi. Türk kanunlarynyň üýtgemegi bilen olaryň girew bilen boşadylan bolmaklaram mümkin. Ýöne Şemsa bu wakanyň adalatsyzlyk hakdaky taryh dældigini ýatladýar: „Bu waka — drama däl. Bu waka — ölüm taryhy däl. Bu waka — ýeňiş barada, gazaň we ruhlanma barada“. Ol adamsynyň ölümi arkaly Isany tanan adamlar hakda eşidipdi.

„Hudaýyň Türkiýä diňe bir Öz ganyny dökmek arkaly söýgüsini görkezmän, eýsem, Nejatiniň gany arkaly-de söýgüsini görkezenini bilýärin. Şonuň üçin men nädip: «Näme üçin? Näme üçin, Sen maňa bu görgüleri we bu haçy berýärsiň?» diýeýin? Men Hudaýdan diňe öz haçymy götermäge we beýleki adamlary Mesihiň haçyna berk ýapyşmaga çagyrmaga kömek etmegini sorayaryn“ — diýip Şemsa aýdýar.

Hakykatdanam, biziň umydymyz bagyşlaýan we bize gökleriň gapysyny açýan Isada jemlenendir. Geliň, Şemsanyň, Suzannanyň we onuň gyzlarynyň durmuşynda görýän bagyşlama begeneliň. Biz, yzarlanylmalara garamazdan, Mesihiň haçyny göterýänleri üçin teselli, güýç we goldaw berilmegini diläp, olar üçin dileg edip bilerismi?

Taryhdaky ejir çekenler

Riçard Wurmbrand

1909–2001-nji ýyllar

Sabina (Oster) Wurmbrand

1913–2000-nji ýyllar

Günorta Ýewropa

„Men gorkagyň aýaly bolmak islämok“.

Sabina Wurmbrand — Riçard oňa, eger kommunistik Rumyniýanyň kultlarynyň Kongresiniň dört müň delegatynyň öňünde Mesihi gorap çykyş etse, onda ärini ýitirjekdigini aýdypdy.

Riçard hem Sabina Wurmbrandlar 1936-njy ýylda, Ditrih Bonhýoffer ýewreýleri Gitlerden goraýan wagtynda durmuş gurdular. Olaryň asyl gelip çykyşy ýewreýdiler. Akyl taýdan zehinli hem dokuz dili arassa gürläp bilýän Riçard birža dellaly bolup işleýärdi we sagçylaryň tarapynda bolup, syýasata işjeň gatnaşýardy.

Riçard bilen Sabina durmuş guranyna iki ýyl geçenden soň, nemes agaç ussasy Kristian Welfksiň köpräk täsir ýetirmesi esasynda mesihi boldular. Olar Buharestde ýewreýlere gulluk edýän iňlis wekilhanasynda işläp başladylar. Riçarda iňlis, Ikinji jahan urşundan soň hem, lýuteran gullukçysy hökmünde el goýuldy.

Uruş wagtynda Riçard bilen Sabina bombadan gaçybatalgalarda Mesihi wagyz etdiler we çagalary halas etdiler. Olary birnäçe gezek tussag etdiler, ýençdiler we günleriň birinde janlaryndan mahrum etdiler diýen ýaly. Sabina milletparazlaryň lagerlerinde özüniň bütin ýewreý maşgalasyny ýitirdi.

Uruşdan soň är-aýal, Kommunistik partiýa tarapyndan belli bir yzarlamalaryň boljakdygyna garamazdan, Mesihe bolan imanynyň tarapyny çalmagy dowam etdirdiler. Riçard Sowet goşunynyň esgerleriniň arasynda Mukaddes Kitaby ýaýratdy. 1948-nji ýylda ol gizlin polisiýa tarapyndan tutulyp, türme tussaglygyna höküm edildi. 1965-nji ýyla çenli ol wagtynyň aglaba bölegini tussaglykda geçirdi. Şol arada Sabina-da iki ýyl türme tussaglygyna höküm edilip, Dunaý akabasynda işlemäge mejbur boldy.

Ahyr netijesinde Riçard bilen Sabina „gizlin ýygnagyň sesi“ hökmünde belli boldular. 1967-nji ýylda olar „Ejir çekenleriň sesi“ gullugyny esaslandyrdylar. Emma şeýle ummasyz gerimli zatlara ýetendiklerine garamazdan, bagyşlamaklyk olaryň iň uly mirasy boldy. Riçard özüniň „Hudaýyň gizlinliginde“ atly kitabynda 1940-njy ýyllaryň başlarynda ýewreý ölüm lagerinde Sabinanyň maşgalasyny öldürmekde jogapkär bolan Borila atly adamyň Rumyniýada başdan geçirenlerini suratlandyrýar. Riçard bilen Borilany özlerine jaýy kireýine berýän adam tanyşdyrdy. Gürründeşlikde Borila uruş wagtynda ummasyz möçberdäki ýewreýleri öldürenligini aýdyp öwünip başlady.

„Bu gorkunç waka — diýip, Riçard jogap berdi. — Ýöne men ýewreýler üçin gorkamok, Hudaý olara ejir çekendikleri üçin rehim eder. Men olary öldürenler Hudaýyň höküminiň önüne baranlarynda, olara näme boljakdygyny gaty uly gorky bilen soratýaryn?!“

Borila gazaplandy, ol Riçardyň üstüne özüni oklaýjak ýaly bolup göründi, ýöne ony jaýy kireýine berýän adam saklady. Ol adamyň sazy gowy görýänini bileni üçin Riçard oňa fortepianada saz çalmagy teklip etdi. „Şawuly gara güýçler eýelände, çopan

oglan Dawudyň arfada oňa saz çalyp bereni meniň ýadyma düşdi“ — diýip, Riçard soňrak aýtdy.

Birnäçe sazdan soň Riçard Borila tarapa öwrüldi. Ol Sabinanyň ýatan otagynyň gapysy tarapa başyny atyp: „Onuň ene-atasy, uýalary, on iki ýaşly inisi we beýleki maşgala agzalary öldürildi. Siz Goltanyň ýanynda ýüzlerçe ýewreýleri gyranyňzy aýtdyňyzmy? Şolary hut şol ýerden hem alyp gaýtdyk“.

Indi Borila, edil Riçardy bogmaga teşne ýaly bolup göründi. „Geliň, synag geçirip göreläň. Men aýalymy oýaryp, siziň kimdigiňizi we eden zatlaryňzy aýdaýyn. Näme boljagyny men önünden aýdyp biljek. Meniň aýalym ýekeje-de ýazgaryjy söz aýtmaz! Ol sizi, edil öz dogany ýaly, gujaklar. Ol size nahar bişirip berer. Eger biziň hemmämiz ýaly günäkär bolup duran Sabina şeýle bagyşlap hem söýüp bilýän bolsa, onda kämil Söýgi bolup durýan Isanyň sizi nähili söýýänini göz önüne getirip bir görüň! Oňa ýüzlenen badyňza, eden zatlaryňzyň hemmesi bagyşlanar!“. Borila aglady. Köp ýyllaryň dowamynda günä duýgusy ony ezip geldi, ol ýatyp bilmedi, ol öz utanjyny öwünjeňlik bilen basyrdy. „Men ganhor. Meniň ellerimde gan bar. Men näme etmeli?“ — diýip, ol zordan aýtdy.

„Reb Isa Mesihiň ady bilen ýigrenç iblisine siziň kalbyňyzdan çykmagy buýruk berýäriň!“ diýip, Riçard gaty ses bilen aýtdy.

Olaryň ikisem dileg etmek üçin dyza çökdüler. Soň olar ýerlerinden turdular-da, gujaklaşdylar.

Indi synagyň wagty geldi. Riçard mylakatlylyk bilen Sabinany oýardy. „Bu ýerde bir adam bar. Sen onuň bilen tanyşmalysyň. Biz ol seniň maşgalaňy öldүrendir diýip pikir edýäris, ýöne ol toba etdi, indi bolsa, ol seniň doganyň“ — diýip, ol aýtdy.

Sabina haladyny geýip çykdy-da, Borilany gujaklady. Olaryň ikisem agladylar. Soňra Riçardyň öneden görşi ýaly, Sabina aşhana gidip, myhmana nahar bişirdi.

6-NJY BÖLÜM

WEPALYLYK

*„Şonuň üçin, eý, söýgüli doganlar, elmydam berk,
durnukly bolup, Rebbiň işine yhlasly ýapysyň, çünki
zähmetiňiziň Rebde boş däldigini bilýänsiňiz“*

1 Korintoslylar 15:58

Isanyň yzyna çyndan eýerýän her bir adam Onuň yzyna eýerýäni we Hudaýyň Sözüniň hakykatyna berk ýapysýany üçin munuň tölegini tölemeli bolýar. Biziň Isanyň yzyna eýerýänleriň hemmesini öldürmek isleýän yslam tarapdarlarynyň gözegçilik edýän jemgyýetinde ýa-da öz imanymyzy wagyz etmäge hukugymyz bolan jemgyýetde ýaşayan ýaşamaýanymyzyň tapawudy ýok, ýöne biz Isanyň yzyna eýerýän bolsak, onda sosial taýdan ýigrenilýän adam bolýarys. Şeýle boljagyny Isa bilýärdi. Hudaýa münkür bolmaga, ýagdaýlardan gorkmaga, aňsat ýoly saýlamaga, ahyr netijesinde-de, Isadan we imanly durmuşdan ýüz öwürmäge mejbur etmek üçin iblisiň bizi synaga saljagyny-da Ol bilýärdi.

Maşgalamyza, dostlarymyza we goňşularymyza Isa hakda wagyz etmegimiziň janymyzdan jyda düşürmegi mümkin bolanda, imandaşlarymyz bilen bile sežde etmegimiziň bolsa, yslam esgerleri tarapyndan köpçülikleýin öldürilmä alyp barmagy mümkin bolan ýagdaýynda Isanyň wepaly yzyna eýerijisi bolmak aňsat däl.

Isa bolan imanymyzda berk durmaklygyň we başga kimdir birine wepaly bolmaga kasam içmekden ýüz öwürmekligiň urulmalara, gynamalara, türmä höküm edilmä ýa-da hatda ölüme-de alyp barmagy mümkin.

Hudaýyň Sözüniň hakykatynyň tarapynda bolmaklyk ýigrenilmä, erbet görülmä, jemgyýetimizden çykarylma ýa-da kowulma alyp barýar.

Şeýle-de bolsa, erbetligiň güýçleriniň bize garşy durýandygyna garamazdan, Hudaý Özüne wepaly bolanlaryň hemmesini tabyn bolmaklyga çagyryr. Bu nädip mümkin bolup biler? Biz ünsümizi Hudaýda jemlänimizde, Oňa ynananymyzda, özümize wepaly Bolana, bizi hiç haçan terk etmejege we bakyýetde sylaglaýajaga bil baglanymyzda, Oňa wepaly bolup galyp bileris. Biz biri-birimizi goldanymyzda hem ruhlandyranymyzda wepalylygymyza galyp bileris.

Isanyň yzyna eýerijiler bolanymyz üçin biz Hudaýa diňe bir aýratyn şahsyýet hökmünde däl-de, eýsem, maşgala, Isanyň Teni hökmünde-de tabyn bolmanyň hem gulluk etmäniň beýik artykmaçlygyna eýe bolýarys. Biz biri-birimize aýratyn üns bermekde-de, Hudaýyň wepalylygyny ýatlatmakda-da wajyp roly oýnaýarys. Ýewreýlere hatda, 10:23–25-de ýazylyşy ýaly:

„Çünki wadany beren Hudaý ynamdardyr. Birek-biregi söýgi, oňat işler üçin gaýrata galdyrjak bolalyň... ýygnanyşmagy goýman, gaýtam, ol günüň golaýlaýanlygyny näçe görseňiz, şonça-da biri-birimizi ruhlandyralyň“.

Resul Pawlus zynjyrlar astynda bolanda, Isanyň yzyna eýerijilere näme edilen bolsa, bu gün dünýäde şol hem bolýar! „Eý doganlar, meniň başdan geçirenlerimiň Hoş Habaryň ýaýramagyna ýarandygyny bilmegiňizi isleýärin... Doganlaryň aglabasy meniň zynjyrlar bilen baglydygym üçin Rebbe ynanyp, Hudaýyň Sözüni gorkusyz sözlemekde öňküsinden hem köp batyrlyk görkezýärler“ (Filipililer 1:12, 14).

Biziň Hudaýa wepalylygymyz Isanyň beýleki yzyna eýerijilerine goldaw bolýar. Bir adamyň wepalylygy beýlekileri Hudaýa wepaly bolup galmaklyga, ýüreklerini we akyllaryny Isada jemlemeklige, synaglara döz gelmeklige, yzarlanmalarda berk durmaga we Onuň yzyna eýermek üçin hemme zada töwekgelçilik etmäge

ruhlandyrýar. Özlerine ýamanlyk edilýändigine garamazdan, wepaly bolup galjakdyklaryna Hudaýyň kömek etjegine bolan umyda berk ýapyşýan doganlarymyz bilen, yzarlanylýan maşgalamyzyň kiçi agzalary bilen egin-egne berip durarysmy?

Ýüz göterim Isa üçin

40

Aly hem Rebeka

Yrak

Mart aýydy, çydardan yssy bolan howa entek Mosula gelmändi we yrak tebigatyny guratmaga ýetişmändi. Öýde entegem irden salkyn bolýardy. Daň atdy. Gysga boýly elli ýaşlaryndaky Aly uklap ýatan aýaly Rebeka seretdi.

Olar üç çagany — on dokuz ýaşly Miriamy, on ýedi ýaşly Gabiri, dokuz ýaşly Amirany bile terbiýeleýärdiler. Durmuş Aly üçin aňsat däl, şeýle-de bolsa, ol durmuşdan hoşaldy. Urşuň baryýogy on ýyl mundan ozal gutarandygyna, Isa bolan ynamy sebäpli yzarlanylýandygyna we girdejisiniň azdygyna garamazdan, Hudaý onuň maşgalasyny üpjün edýärdi. Bu zatlaryň hemmesini bile başdan geçirýändikleri sebäpli, Aly bilen Rebeka has-da ýakyn boldular.

Olar ene-atasynyň öýünde sadaja bolsa-da, üpjün durmuşda ýaşaýardylar. Ýöne maşgalada parahatçylyk hyýalydy, sebäbi Alynyň musulman ene-atasy onuň yslama döňüklik edip, Isa Mesihniň yzyna eýeriji bolanyndan nägilediler. Onuň tutuş maşgalasynyň iman ýolundan ýöremegi saýlandygy olary has-da gaharlandyrýady.

Her gün ertirine bolşy ýaly, Aly krowadyň ýokarsyna ýazgy gysdyrdy. Bu aýalynyň öz täze gününü şondan başlar ýaly, Mukaddes Ýazgydan alnan aýatdy: „Men size hakykatyny aýdýaryn, bugdaý dänesi ýere gaçyp ölmese, ýalňyz galar, ýöne öläýse, köp hasyl berer“ (Ýohan 12:24).

Aly aşhana bardy-da, tosteriň ýanynda saklaýan daşy soýlup giden gündeligi alyp, başyny galdyrdy hem oýa batdy. Soň ol hat ýazyp başlady. „Men öz ýüregimde ýaşaýan Mukaddes Ruhdan şeýle bir doly welin, kiçijik bedenim Onuň özüme beren söýgüsini içine sygdyryp bilenok“ — diýip, ol ýazýar.

Birnäçe minutdan soň Ala öz maşgalasy-da goşuldy, soň olar bilelikde dileg etmek üçin dyza çökdüler. Aly başyny aşak egip: „Gökdäki Atam, men şu gün adamlary «tutmaga» gidenimde hasylyň bol bolmagy üçin biz dileg edýäris. Ýaşajýylary Hoş Habary inkär eden bu ýerde meniň üstüm bilen Seniň kuwwatly iş etmegiňi sorajarys. Adamlar Mekgä tarap öwrülmeğiň deregine, goý, Seniň ýanyňa gaýdyp gelsinler we Seni ýüreklerine kabul etsinler. Biz Yraga dikelişiň gelmegini Senden sorajarys. Biz Yraga merhemetiň gelmegini sorajarys. Biz Yraga söýginiň gelmegini sorajarys. Omyň“.

Öňki üç aýyň dowamynda Aly ýedi musulmany Mesihe getiripdi. Onuň ruhy ösüşinde maşgalasy örän wajyp roly oýnapdy. Adamyň Hudaýy öz Rebbi hem Halasgäri hökmünde ykrar edip, Ondan bagyşlama sorap dileg edişine ýöne bir seredip durmagyň hem ony goýup gitmegiň ýeterlik daldigini bilýärdi.

„Ol ilkinji täze imana getiren adamyny öýe alyp geldi-de, suwly legeni getirip, onuň aýaklaryny ýuwdy. Şeýtmek bilenem, ol Mesihiň edişi ýaly, bize Onuň adamlara gulluk etmek üçin gelenini ýatlatdy we ol adama bolan hormatyny hem kiçigöwünliligini görkezdi“ diýip, Rebeka gürrüň berdi.

Her gün Isany adamlaryň ýigrenýän şäherinde Onuň Hoş Habaryny wagyz etmäge çykmaklyk Aly üçin lenji çykan içgysgynç iş dälidi. Bu işe ol çagyrylypdy, bu onuň teşne bolan zadydy. „Biz hemme ýere gidip, adamlara Isa hakda gürrüň bermelidiris. Maňa her gün, iň bolmanda, bir adamy Mesihe getirmek gerek. Ýylda bolsa, 365 gün bar“ — diýip, bir gezek Aly aýtdy. Kāwagt Aly ýokarsynda Mosul görnüp duran dagyň depesine çykyp, ellerini Hudaýa tarap galdyryp, şäherde ýaşaýan ýiten janlar üçin dileg edýärdi.

Alynyň özüni bagyş eden işiniň öz yzy bilen howpy alyp gelip biljekdigi Ala-da, onuň maşgalasyna-da gaty gowy mälimdi. Birnäçe gün şondan ozal ol şol howp hakda Rebeka ýatlatdy-da, oňa Resullaryň işleri 21:13-i okap berdi: „Pawlus şeýle jogap berdi: «Näme üçin aglaşyp, meniň ýüregimi agyrdýarsyňyz, bu edýäniňiz näme? Men Iýerusalimde diňe bendi bolmaga däl, eýsem, Reb Isanyň ady üçin ölmäge-de taýyn»“.

Mosul oýanyp, garaňky ornuny ýagta berende, Aly aýalyny ogşady. Olar hoşlaşdylar. Bu aýalynyň ony soňky gezek diri görşi bolupdy.

Şol gün Aly bir erkek kişi bilen köçäniň bir burçunda gürleşip durka, olaryň ýanynda bir ulag saklandy. Soň iki sany yslam tarapdary wagyzçyny tutup, ony ulagyň içine itdiler, ulag hem okdurylyp gitdi. Ony ogurlap gidenler ýesiri üç günün we üç gijäniň dowamynda gynadylar, soň hem oňa dokuz sany ok atdylar.

Alyny öldürenler özleri hakda hiç zat mälim etmediler. Wagyzçy üçin hiç kim töleg talap etmedi. Polisiýa hiç kimi tutmady, şeýle ýagdaý mesihiler pida bolanda köp bolýan ýagdaýdy. Mosulyň polisiýasy Isany wagyz edýän adamlary öldürýänleri tapmaga meýil etmeýärler. Ganhorlaryň ony Injili wagyz etmäge bes etmäge mejbur etmek isländikleri anykdy.

Dul aýallaryň geýýän adaty gara geýmini geýen Rebeka: „Adammysyz ýaşaryn diýip hiç haçan pikir etmeýärdim. Ol meniň iň gowy dostumdy“ — diýip aýtdy.

Kyrk gün geçenden soň, Alynyň maşgalasy hem ýygnaç agzalary onuň durmuşyny ýatlamak üçin ýygnaýşanlarynda, oňa gatnaşyjylaryň hemmesi, eger Aly öldürilmedik bolsa, onda Injili wagyz etmegi hiç haçan bes etmejekdigi bilen ylalaşdylar. Ol özüniň Hoş Habary wagyz eden ýyllarynyň dowamynda kän tohum sepipdi. Ol Mesihe köp adamlary getiripdi, olar hem öz gezeklerinde başga adamlary getiripdiler. Şeýdip, bu iş dowam edip gidiberdi. Aly Isanyň Matta 28:19-da: „Gidiň-de, ähli halklara öwredin“ — diýip tabşyryşy ýaly, Isanyň wepaly şägirdidi.

„Kāwagt sōýýän adamymyzy ýitirýän wagtymyz ýaly zatlaryň durmuşymyzda bolmagyna Hudaý ýol berýär. Şol wagtlarda Ol bize imanda berkemegi öwredýär“ — diýip, Alynyň gyzy Mariam ony ýatlama ýygnanyşygynda aýtdy.

Alynyň ölümüne köp wagt geçmänkä, onuň ene-atasy ogullarynyň ölümünde Rebekany günäkärlediler. „Seniň şol Isany wagyz etmegine oňa kömek bermegiň biziň oglumyzyň ogurlanylmagyna we öldürilmegine alyp bardy“ — diýdiler-de, Rebekany we onuň üç çagasyny öýden gitmäge mejbur etdiler.

Öýsüz-öwzarsyz galan, dört adamdan ybarat bolan maşgala Mosulyň aňyrsyndaky bir obada bir otagly jaýda ýerleşdi. Bu olary ýygnakdan uzaklaşdyrды, emma maşgala kömek edýän mesihiler Rebekanyň asudalygyna, kaýyllygyna we berkligine haýran galdylar. Gabir mekdepden soň, ejesine maşgalany dolandyrmaga kömek etmek üçin işläp başlady. Mariam uniwersitete okuwa girdi.

Rebeka özüniň agyr ýitgä uçranyna garamazdan, imanda berk dur we Mesihiň yzyna eýermegi dowam etdirýär. Kāwagt ony gussa gaplap alýar. Özüniň merhum adamsyny ýatlanda, gözleri ýaşdan dolýar. Emma ol Reb hakda gürlände, ýüzi ýagtylýar. „Indi men imanda berkedim. Kāwagt aýallar ärleriniň arkasynda gizlenjek bolýarlar. Ýöne hakykatdan söýmeklik — bu olara etmesi gerek bolan zady etmäge rugsat bermekdir, eger zerur bolsa, olara gitmäge-de ýol bermeli. Men hiç zada ökünemok. Aly hemme zady ýüz göterim Isa üçin berdi, ol ýüz göterim Isa üçin öldi. Onuň bize galdyran ýeke-täk zady — bu öz göreldesidir“ — diýip, ol aýdýar.

Aly öň hatardaky ruhy söweşde Mesihe gulluk edip, özüniň ölmäge-de taýýardygyny görkezdi. Özi hem-de ýerdäki zatlar üçin ýaşamagyň deregine, Aly Hudaý üçin wepaly zähmet çekdi. Onuň önünde bütin ömrüne, hatda ölüme-de mynasyp bolan ummasyz maksat durdy. Ol ýerde Isa gulluk edende, jenneti we bakyýeti hiç haçan gözden salmady.

Rebeka adamsynyň ölümüne şahsy ýitgiden ulurak bir zat hökmünde garaýar. Ol Hudaýyň Patyşalygynyň ýakynlaşmagy üçin

gulluk etdi. Rebeka adamsynyň ömrüniň özüne däl-de, Hudaýa degişlidigini bilýärdi.

Geliň, Rebeka we onuň maşgalasy, şeýle hem, ýakynlary Mesihiň ady ugrunda ölen bolsa-da, Mesihe berk ýapyşýan beýleki maşgalalar üçin dileg edeliň. Hudaýyň gujagynda teselli tapmaklary we kineden saplanmaklary üçin olara biziň dileglerimiz örän zerur gerek. Olaryňam, edil Aly ýaly, sahy ruhy miwe getirerleri ýaly, Hudaýyň şöhraty üçin ekilen tohumlar bolmagy üçin dileg ediň.

Biziň Hudaýymyz wepalydyr!

41

Jon we Mariýa

Owganystan

Jonuň taşlanylan bunkeri garaňkydy, şeýle-de bolsa, oňa ýeterlik ýagty düşýärdi. Ýaş ýigit özi tarapa onlarça ýylanyň süýnüp gelýänini görüp bildi. Bu Jonuň kakasynyň ogluna, Allany terk edip, Isanyň yzyna eýereni üçin berýän jezasydı. Onuň kakasy „Talibanyň“ ýokary ýolbaşçylarynyň biridi. Bu gynama ýaş oglany täze gazanan imanyndan dänmäge mejbur edip bilmände, kakasy onuň üstüne aç garawul itini goýberdi. Ýaş owgan mesihisi on sekiz aýyň dowamynda öz kakasynyň gynamasynyň azaryny çekdi.

„Hudaý maňa güýç berdi. Ol maňa: «Men seniň bilendirin!» diýdi“ — diýip, soňrak Jon gürrüň berdi.

Bu zatlaryň hemmesi Jon Saud Arabystana Mekgä zyýarat etme syýahatyna gidenden soň başlandy. Ol öýünden musulman bolup gitdi-de, mesihi bolup gaýdyp geldi. Bu syýahat wagtynda düşünde Jonuň önünde ap-ak geýimli, ýüzi öwşün atyp duran bir adam durdy.

— Oglum, seniň Meni gözleýäniňi görýärin, ýöne Mekgede hakyky iman ýok. Men bu ýerde ýok! — diýip, Ol Adam aýtdy.

Mekgedäki zyýaratyny dowam etdirende, Jon her ädimde ikiýüzlüligi görýändigine haýran galdy. Mukaddes zyýarat zyýaratçylary doly möçberde mejbury ulanmaklyga öwrülýärdi. Jon beyleki münlerçe musulmanlar bilen bile Beýik metjitdäki

Käbäniň daşynyň daşyndan aýlananynda, onuň kalbyna birden hakykat aralaşdy: *olar gaýa tagzym edýärler! Bu — but!*

Soň Jon ikinji görnüşi gördi. Şol ak geýimli Adam oňa: „Gorkma! Men seniň bilen gürleşmek isleýärin, sebäbi Men seni gowy görýärin. Eger Men Özümiň Kimdigimi aýtsam, onda sen ýedi zadyňy ýitirýärsiň. Sen Gurhany we Muhammedi ýitirýärsiň. Sen ene-ataňy ýitirýärsiň. Sen şeýle gowy görýän çağaňy ýitirýärsiň. Garyndaşlaryňy we öz baýlygyňy ýitirýärsiň. Sen öýsüz galýarsyň, soň seni ýurduňdan kowýarlar“ — diýdi.

Jon şu görnüşden, eger aýdylan ýitgileri çekmese, onda özüniň ak geýimli Adamyň yzyna eýerip bilmejekdigini bildi.

— Eger Sen maňa Öz adyňy aýtsaň, onda men Saňa ynanjak — diýip, Jon jogap berdi.

— Men — seniň Hudaýyň. Men — Isa Mesih — diýip, ak geýimli Adam aýtdy.

Jon öýüne gaýdyp geleninden soň, kakasyny tapyp: „Men seniň Allaňa ynanmaýaryn!“ — diýdi.

— Sem bol — kapyr! Eger sen ýene ýekeje gezek şeýle zat aýtsaň, men seniň diliňi keserin! — diýip, kakasy gazaplanyp, ogluny urup başlady.

— Ýöne men bu hakda adamlara aýtmak isleýärin — diýip, Jon diýenini tutdy durdy.

— Eger özüň mesihi bolanyňy ýekeje birine aýtsaň, onda men senem, aýalyňam, ogluňam ýakaryn!

Hut şonda hem, kakasy Jony adatça talibanlaryň garşydaşlaryny saklamak we gynamak üçin ulanýan bunkerine saldy. On sekiz aý geçenden soň, kakasy Jony goýbereninden soňam, mesihiniň kynçylyklary gutarmady. Şeýle-de bolsa, ol Isa wepaly bolup galdy, Hudaý hem, onuň durmuşynda işledi.

Jon öz ynamy hakda wagyz etmeli däldigi baradaky kakasynyň köp talaplaryna gulak asmady. Ol öz aýaly Mariýanyň hem, görnüşde Isany görüp, öz ömrüni Isa ynananyňy göreňde, diýseň

begendi. Ol kakasyndan başga бүтін маşгаласының Месиһе gelenini görende begendi.

Onuň aýaly Mariýa ikinji gezek göwreli bolanda, kakasy çaga Seýit Muhammet diýip at dakmaklaryny talap etdi.

— Ýok, onuň ady Isa bolar — diýip, Jon aýtdy.

— Seniň adamyň — kapyr! — diýip, Mariýanyň kakasy haşlady.

— Sen çagany düşürtmelisiň!

Mariýa garşy çykyp başyny ýaýkady we özüniňem Mesihe ynanyandygyny aýtdy.

Kakasy gyzyny itip ýere ýykdy-da, derrew onuň birnäçe dişini döwdi, soň garnyna urup başlady. Mundan soň ol gyzyny Jonuň kakasynyň ýanyna alyp bardy, soň olar iki bolup, ony urmaga başladylar.

Ýaş maşгаланыň Alladan yüz öwrendigi talibanlaryň beýleki ýolbaşçylaryna ýetende, olar munda Jony günäkärlediler we oňa olaryň kiçi ogluny, agtygyny, öldürmegi buýruk berdiler. Iki maşгаланыň ejeleri muny bilenlerinde, çagalarynyň Owganystdandan gitmeklerine kömek etmek üçin olara pul berdiler we maşgala täzeden birigýänçä, çaganyň aladasyny etjekdiklerine söz berdiler.

Owganystandan gaçyp gidenlerinden soň Jon Mariýany lukmanyň ýanyna alyp bardy. Şonda olar çaganyň ölendigi hakdaky gaýgyly täzeligi, şeýle hem, eger ony aýyrtmasa, Mariýanyň hem ölmeginiň mümkindigini bildiler. Jon munuň tölegini töläp bilmeýärdi, şonuň üçin güýji ýetýän ýekeje zady etdi. Ol güýjünde baryny edip dileg etdi. Ertesi gün Mariýanyň özüniň düşekden turup, elinde käsäni tutup, ayak üstünde durup bilýänini görende, aňk boldy.

Olar ýene lukmanyň ýanyna baranlarynda, haýran galmadan ýaňa lukmanyň gözleri ulaldy. Ol: „Çaga diri! Bu nädip beýle bolup bilýär?“ — diýip haýran galyp ýüzlendi.

Jon özüniň nädip Isa yüzlenenini oňa gürrüň berdi. Lukman bu waka „gudrat“ — diýdi. Şol gün lukmanyň kabulhanasynda birnäçe adam Mesihe iman etdi.

Emma Jonuň kakasy öz oglunyň Alla gulak asmazlyk edeni üçin ar almasyny dowam etdirdi. Ol ogly bilen gelniniň bolýan ýerini bilip, olara Owganystana gaýdyp gelmegi we özleriniň ynamyndan ýüz öwürmegi buýruk berdi. Eger olar şuny etmeseler, onda olaryň iki ýaşly ogluny öldürjegini aýdyp haýbat atdy.

Jon ogluny halas etmäge dyrjaşyp, köp sanly abraýly adamlar bilen duşuşdy, ýöne bu şowsuz boldy. Är-aýalyň Isa bolan wepalylygy örän gymmat düşdi, sebäbi Jonuň kakasy olaryň ogluny talibanlara berdi, şeýdibem, oglanjygy öldürdiler. Onuň jansyz jesediniň suraty „kapyrlary“ gorkuzmak üçin „Talibanlar“ hereketiniň web-saýtynda goýuldy.

Jonuň kakasy öz maşgalasynyň köpüsini öldürdi, sebäbi olar Isa iman edipdiler. Mariýanyň kakasy Jon bilen Mariýanyň Owganystandan gaçmagyna aýalynyň hem şarik bolandygyny bilip, ony syçan dermany bilen zäherläp öldürýär. Şeýle köp sanly ýitgi sebäpli söz bilen aýdyp bolmajak hasratyň gelendigine garamazdan, Jon bilen Mariýanyň imany sarsmady.

Mesihi är-aýal özlerini gözleýän talibanlardan öňürtmek üçin sekiz aýyň dowamynda bolýan ýerlerini alty gezek çalyşmaly bolandygyna garamazdan, olar Mesihiň yzyna eýermeklerini dowam edýärler. Mert mesihiler bilelikde suwda çokundyryldylar. Mariýa sagdynja çaga dogurdy. „Isany köpräk adamyň görmegini“ isleýän Jon ýylanlaryňam, garawul itleriňem, haýbatlaryňam, hatda ölümiňem saklap bilmejek internet gullugyny esaslandyrdy.

Munuň ýaly wepalylyk biziň tagallalarymyzdan gelip çykmaýar, ol Öz ady ugrunda ejir çekýänlere wepaly bolan Hudaýyň häsiýetinde kök urandyr.

Danyýel pygamberiň kitabynda Nebukadnesar atly patyşa hakda gürrüň berilýär. Ol beýikligi dokuz gat jaýyňky ýaly bolan ullakan altyn heykel ýasadýar-da, özüniň ummasyz patyşalygyndakylaryň hemmesine oňa tagzym etmegi, şeýle etmedigi-de peçde ýakmagy buýruk berýär. Ysraýyldan gelen ýesirler Şadrak, Meýşak, Abednego buta tagzym etmekden ýüz öwürýärler. Olar: „Bu

ýagdaýda özümizi senden goramagyň geregi ýok. Eý, patyşahym, eger bizi ýanyp duran küreden halas edip biljek Hudaý bar bolsa, bu biziň gulluk edýän Hudaýymyzdyr, Ol bizi seniň eliňden halas eder. Ýöne Ol bizi halas etmese-de, eý, patyşahym, şuny bilip goýgun, biz seniň hudaýlaryňa gulluk etmeris, seniň diken altyn heýkeliňe sežde etmeris“ (3:16–18) diýdiler.

Hudaý hem bu ýaş ýewreýleri gudrat arkaly halas etmek bilen wepaly bolşy ýaly, Mariýa bilen Jon hem öz imanyndan dänmekden ýüz öwürlenlerinde olary-da halas etmekde wepaly boldy. Bu batyr är-aýal ýaly, Mesihdäki tükeniksiz doganlarymyz biziň dileglerimize mätäç. Hudaýyň olary howply hem çykgynsyz ýagdaýlarda goramagyny diläp, bizem bütindünýä Ýygnagynyň dileglerine goşulyp bileris. Munuň üçin nähili ýokary bahany tölemeli boljakdygyna garamazdan, olaryň durnuklylygyndan ruhlanan bizem wepaly bolup galyp bileris.

Hudaý bilen göreş

42

Şahnaz we Ebi

Eýran

Eýranyň demirgazygyndaky şaheriň ýokarsynda ýerleşýän jaýynda Ebi ýumrugyny gaharly gysdy we ýazdyrды. „*Meniň gyzym nädip beýle edip bildikä?*“

— Şahnaz — diýip, ol oňa tarap öwrülip aýtdy. — Bu ýöne bir seniň durmuşyňdaky nobatdaky etapdyr. Bu-da, edil öňki gyzyklanmalaryň — yslam pygamberi we amerikan aýdymçysy ýaly, nobatdaky gyzyklanmaňdyr.

— Bu beýle däl, kaka — diýip, ol jogap berdi. — Men mesihi. Men Isa Mesihini yzyna eýeriji. Isanyň wepaly yzyna eýerijisidirin!

Atanyň ýüregi gursagynda has-da güýçli urdy. „*Men asudalygy saklamaly, bu bary-ýogy geçip gidýän höwesdir*“ — diýip, ol özüni ynandymaga synanyşdy. Eýranyň ilatynyň üçden bir böleginiň 30 ýaşdan ýaş adamlardygy Şahnazyň kakasyna gaty mälimdi. Ýaşlar bolsa, şeýle duýgur. Ertirki gün olar ýene näme bilen gyzyklanarkalar?

— Gyzymjan — diýip, Ebi özüne erk etmesini ýitirmezlige çalşyp aýtdy. — Seniň öňki günbatar gyzyklanmalaryňy goýsuň ýaly, bu wagtlaýyn gyzyklanmaňy-da goýjagyňa ynanýaryn.

— Ýok — bu düýbünden başga zat. Bu akyldan gelýän zat däl. Bu ýürekden gelýän zat — diýip, Şahnaz jogap berdi.

Ebi aşaky dodagyňy dişledi.

— Men muny haýyş edemok, Şahnaz. Men talap edýäriň! Men — seniň kakaň! Biziň ýigrenýän mifimizi kabul edip, sen maňa, maşgalamyza ýa-da Alla ysnat getirmersiň. Sen şol Isany goýarsyň!

— Kaka, sen meniň diýjek bolýan zadymy eşidýärsiňmi? Men ömrümde birinji gezek *bagtly* boldum! — diýip, gyzy kakasyna ýalbaryjy nazar bilen seretdi.

Ebi ýumrugyny gysdy. „*Ol meniň içinde terbiýelän dinimden ýüz öwürmäge nädip het edip bilýärkä? Ol maşgalamyzyň abraýyny biabraý etjek bolmaga we meni kemsitmäge nädip het edip bilýärkä!*“

Şol gün Ebi gyzyna başga hiç zat etmedi we hiç zat aýtmady. Ýöne soňky iki ýylyň dowamynda ol gitdigiçe gaharly boldy. Ol öz gyzynyň Mukaddes Ýazgyny öwrenýän ýaşlaryň topary bilen gatnaşýanyny bilende, örän gaharlandy. Gyzynyň şol Isa hakda dostlaryna-da gürrüň berýänini bilende, ol gazaba mündi.

Ebi bilen aýaly Şahnazyň şol Isa aklyny aldyrmasy bilen nädip göreşmelidigi hakda köp pikir etdiler. Olar gyzlarynyň aşyklyk duýgusyna täsir etmegi oýlap tapdylar. Şahnaz „Alla garşy dildüwüşge girmezinden“ ön golaýda ýaşayan bir ýaş musulmana aşyk bolupdy. Ýöne, Şahnaz şonuň öz adamsy bolmagyny örän islän bolsa-da, ene-atasy onuň şoňa durmuşa çykmagy oňa gadagan etdiler. Belki, düýnki kynçylyk bu gün gyzynyň azaşmasyndan çykalga bolup biler.

Ebi bilen aýaly şol ýigidi hem ene-atasyny çagalarynyň nikalaşma mümkinçiligini gürleşmek üçin çagyrdylar. Muny Şahnaz bilende aglady we gaharlandy. Ol indi şol oglany gowy görenokdy hem oňa durmuşa çykmak islemeýärdi. Üstesine-de, ol oňa we ene-atasyna ýasama umyt bermek islemeýärdi.

Şonuň üçin Şahnaz kakasyndan özi bilen ýekelikde gürleşmegini haýyş etdi.

— Kaka, bagyşla, ýöne indi men mesihi — diýip, ol aýtdy. — Men musulmana durmuşa çykmaýaryn. Meniň durmuşym üýtgedi. Mende Hudaýa gulluk etme maksadym bar. Senem Oňa gulluk etseň erbet bolmazdy, kaka. Ol Alladan tapawutlanýar. Ol...

— Bes et! — diýip, kakasy gygyrdy.

Soňrak oglanyň ene-atasy öz ogullarynyň ret edilendigine düşüňip, oglany alyp, howlukmaç çykyp gitdiler. Indi Şahnazyň ene-atasy aljyradylar.

— Sen nädip bizi beýle masgara etmäge het edip bildiň? — diýip, kakasy myhmanlar gidenlerinden soň gygyrdy.

Ebiniň aýaly derrew başga otaga gitdi, özi bolsa, kemerini çkaryp, onuň bilen güýjünde baryny edip, gyzynyň arkasyna urdy.

Urgy. Gyz pola ýazylyp düşdi.

— Edil şu wagt şu ýerde seni öldürübem bilýändigime, munuň doly derejede kanuny boljakdygyna sen düşüňýärsiňmi? — diýip, ol gygyrdy. Sen mesihi bolan musulman! Sen dinden çykan! Sen meni abraýdan düşürdiň, ýok, abraýymy weýran etdiň!

Ol ýene Şahnazy saýgylanynda, ol ýygryldy. Kakasy bolsa, ony ýene urmagyny dowam etdirdi.

— Sen dyza çöküp, mesihilikden ýüz öwürüp, yslama gaýdyp gelyňçäň, men seni saýgylaryň — diýip, ol gahardan ýaňa möwç alyp gygyrdy. Onuň ýüzünde der ýalpyldady. Ol agyr dem aldy.

— Rebbim! — diýip, Şahnaz Hudaýy çagyrdy. — Men öz imanymdan ýüz öwürmek islämok! Hudaýym, maňa kömek et!

Kakasy gyzyny urmak üçin kemerini ýene ýokary galdyranda, akyla sygmajak zat boldy. Göze görünmeýän güýç bilen öwrülen ýaly bolup, kakasynyň eli bir tarapa öwrüldi-de, onuň öz ýüzüne urup başlady.

Urgy! Urgy! Urgy!

— Kaka?! —

— Men... erbet ... adam — diýip, kakasy ýumşaklyk bilen aýtdy. Onuň sesi indi gahardan doly däldi. — Men şeýle haram adam. Men şeýle akmak. Men Hudaý bilen söweşýärim!

Şahnaz edil öz gözleriniň önünde bolup geçýän akyla sygmajak gudraty haýran galma bilen synlap durdy.

Ebi poluň üstüne ýykyldy.

— Hudaý, meni bagyşla — diýip, ol dileg etdi. Onuň gözleri ýumukdy, ýüzünden bolsa, ýaş syrygýardy.

Ebiniň pola güpürdäp ýykylanyny eşiden aýaly ylgap otaga girdi.

— Sen näme etdiň? Sen ony öldürdiňmi?! — diýip, ol gygyrdy.

— Eje — diýip, Şahnaz jogap berdi. — Näme bolanyny men bilemok.

Ejesi öz mobil telefonynyda tiz kömege jaň edip başlady.

Birden Ebiniň gözleri açyldy. Ol zordan ýerinden turdy.

— Maňa tiz kömek gerek däl — diýip, ol aýtdy. — Indi aslynda maňa nämäniň gerekdigini men bilýärim!

Kakasy Şahnaza tarap ýöredi, ýöne gyzy ygtyýarsyz yza çekildi. Ol gyzyny gujaklamak üçin elini uzatdy. Aýaly haýran galyp, olaryň ikisine seredip durdy. Şahnaz birden özüniň howpsuzlykdadygyna bolan ynamy duýdy.

— Senden haýyş edýärim, meni bagyşla — diýip, Ebi haýyş etdi. — Men indi özümiň Kim bilen göreşendigime düşündim.

Soň Ebi gyzyna öz gören görnüşini gürrüň berdi.

— Men seni uran wagtymda, Isa çep eli bilen seni urgudan gorap gujaklady, sag eli bilen bolsa, Ol maňa urmagymy bes etmegimi yşarat bilen buýruk berdi. Ol: „Ony urmaňy bes et. Ol Meniňkil!“ — diýdi. Şonda men seni urmak bilen Isany urýandygyma düşündim.

Birnäçe hepde geçenden soň, Şahnaz we beýleki imanlylar bilen Isa hakdaky, öz gyzynyň dönüklük etmekden ýüz öwren Isasy hakdaky, köp sanly gürründeşliklerden soň Ebi tabyn bolup, Mesihi öz Rebbi hem Halasgäri hökmünde kabul etdi. Indi öz öýüniň äpişgesinden şähre seredende, Ebi ozal hiç haçan duýup görmedik we entegem doly düşündirip bilmejek asudalygyny duýdy.

Ol sagadyna seretdi. Myhmanlaryň gelerine taýýarlanmagyň wagty geldi. Onuň öýünde aýaly bilen eýýäm köp wagtdan bäri geçirip gelýän öý ýygnagynyň nobatdaky duşuşygy tiz wagtdan başlanýar. Indi 1 Selanikliler 1:6: „Siz agyr muşakgatlara garamazdan, Mukaddes Ruhun beren şatlygy bilen sözi kabul edip, bizden we Rebden görelde aldyňyz“ diýlişi ýaly, bütin maşgala Şahnazyň yolundan ýöreýär.

Maşgalaňy ýitirmek — Mesihi tapmakdyr

43

Alehandro
Filippinler

Alehandro özüniň bambuk külbesinde asylyp duran aýnadan seretdi. Gören zady oňa ýarady. Berk saklanylýan musulman maşgalanyň ýeke-täk ogly kakasyny sylaýardy we harbylaşdyrylan yslam toparynyň agzasydy. Wagtyň geçmegi bilen ol Alla gulluk edýän sowukganly ganhor, terrorist boldy. Ol hatda mesihileri-de öldürdi. „*Mesihileri öldürmeklik meniň öz kakamnyň yzyna abraý bilen eýerýändigimi subut edýär*“ — diýip, ol pikir etdi.

Şol wagt Alehandro ajaýyp günleriň birinde şol aýna seredip, özüniň utanç perdesine örtülenini görjegi we özüniň gazaply hereketlerini indi ýada salmajakdygy hakda pikirem etmändi. „Men Allanyň şöhraty üçin adam öldürmekden gorkmaýardym. Maňa adam öldürmek jüýje öldürenen aňsatdy“ diýip, Alehandro ýatlaýar.

Ýöne hatda ganhorlarda-da ynsap bar, şonuň üçin Mesihiň döredýän günä duýgusy ahyrsoňy Alehandronyň kalbyna aralaşdy. Entegem özüniň musulmançylyk ynanjyna hem maşgalasyna wepalylygyna galyp, ol yslamçylar toparyndan çykyp, dünýewi işe ýerleşdi. Ol amatlyklardan we lezzetden kanagatlanma tapmaga umyt baglady.

Emma Isa onuň ýüregine rahatlyk bermedi. Alehandro ýedi müň sany filippin adalarynyň biri bolan Mindano adasyna syýahat eden wagtynda oňa duş gelen mesihi ony ýygňanyşyga çagyrypdy.

Alehandro ilki boýun towlady, ýöne çakylyklar gelmegini dowam etdirdi, şonuň üçin ol, ahyrsoňy,razy boldy.

Ýygnakda Hudaý Alehandronyň öz maşgalasynyň buýsanjy we yslamyň agalyk etmegi ugrundaky şöhratly söweşiji hökmünde özüne garaýşyny çym-pytrak etdi. Ol özüniň aslynda kim ekendigini gördi: ol başga adamlara zorluk etmekden, hökümdarlyk etmekden we olary kemsitmekden lezzet alýan sowukganly ganhordy. Hudaý oňa: „Özüňe günäkär, ýöne Meniň rehimim bilen halas edilen günäkär hökmünde Meniň gözüm bilen seret“ diýen ýaly boldy.

Şol gün Alehandro, kiçik oglanlykdan saýlanaly bári, ilkinji gezek aglady. „Men zalym yslam esgeridim, yslam ganhorudym. Men hiç haçan aglamandym“ diýip, ol ýatlaýar.

Ol yslamy goýup, Isanyň yzyna eýerip başlady.

Alehandro özüniň toba gelenini kakasyna gürrüň berende, kakasy gahardan ýaña ýarylara gelip, oglunyň önünde ýaragyny bulaylady we: „Men seni näletleýärin! Men seni *öldürerin!*“ diýip gygyrdy.

Alehandro öz öýünden gaçyp gitdi, şondan bári-de ene-atasyny görenok. Käwagt ol öz doganlary bilen gürleşýär, olar ene-atasynyň entegem çuň ýigrençlidiklerini, ony bagyşlamandyklaryny we onuň dönükligine gaharlydyklaryny aýdýarlar.

Emma Alehandro ene-atasy bilen ýaraşjak bolup, özüniň Isa bolan täze söýgüsini pida edip biljek däl. Ol Isada täze ýaşayşa hem bakyýete eýe boldy. Ol işini goýup, Mukaddes Kitap mekdebine girdi.

Dört ýyldan soň Alehandro, ony özüniň degişli bolan gurama ýurduň uzak ýerindäki taşlanylan ýygnak binasyna ugratdy. Birwagtlar ol ýerde 130 maşgala sežde edýärdi, ýöne musulman tarapdarlarynyň yzygiderli hüjüm etmeleri mesihileri şol sebiti terk etmäge mejbur edipdi.

Alehandro täze ýerinde Hudaýa wepaly bolup galmak isläni sebäpli, çynlakaý kynçylyklara duş geldi diýmeklik çürt-kesik kiçeltme bolardy. Her gün onuň jany howp astyna düşýärdi. Yslam esgerleriniň golaý-goltumdaky obalara çozan wagtyndaky atyşyk

we partlama seslerini eşitmejek bolup, gijelerine ol gulagyny dykmaly bolýardy.

Alehandro goňşy obalara syýahat hem Isa hakda wagyz edende, pyýada ýöreyärdi ýa-da suw daşayan gäwmişlere münýärdi. Ol we terrorist dostlary obalara ýük ulaglarynda ýa-da motosikllerde goh edip girendäkisi bilen deňeşdireniňde, bu ony kemsidiji zatdy, şonuň üçin oňa ummasyz kanagat etmeklik gerek boldy. Şeýle-de bolsa, kynçylyklaryň bardygyna garamazdan, Alehandro imanyňa wepaly bolup galdy. Ýygnak kem-kemden ösüp başlady.

Bir gezek mesihilik konferensiýasyna baranda, ol başga-da yzarlanylan ruhy çopanlar bilen duşuşdy. Olar bilen gürründeşliklerde geçirilen wagt ony ruhlandyrdy we oňa goldaw berdi. Ol özüniň wagyz etmesiniň üsti bilen birwagtlar özi ýaly bolan bir musulmanyň Mesihe geleni sebäpli, Hudaý tarapyndan sowgat berlen şatlygy-da duýdy. Konferensiýanyň jemleýji agşamynda Alehandro oňa gatnaşan, birnäçe aý mundan ozal musulman terrorist esgerleri tarapyndan öldürilen aýalyny we çagalaryny ýitireni sebäpli hasrat çekýän bir ruhy çopan bilen gürründeş boldy. Mesihileri öldüren öňki yslam esgeri bilen yslam tarapdarlarynyň ellerinden görgi gören mesihileri Hudaýy şöhratlandyрма dogasynda diňe Hudaý birleşdirip bildi!

Indi öz durmuşyny Isa Mesihiň hoşhabar sözünü ýaýratmaklyga bagyş eden Alehandro her gün Koloselilere hatda: „Ünsüňizi Ýerdäki däl-de, Gökdäki zatlara gönükdiriň. Çünki siz öleniňiz, ýaşayşyňyz Mesih bilen bile Hudaýda gizlenendir“ (3:2–3) — diýip, Isanyň yzyna eýerijilere maslahat beren resul Pawlusyň maslahatyna eýerýär. Köne Alehandro öli, onuň täze ýaşayşy bolsa, Isadadyr. Onuň üçin we Isanyň yzyna eýerýänleriň hemmesiniň diňe Hudaýyň berip bilýän özlerini täzeçe kabul etmesine wepaly galmaklary üçin dileg ediň. Ýigrenjiň üstünde gurlan durmuşy diňe Reb alyp, ony ebedi binýatyň üstünde — Isada we Onuň söýgüsünde esaslandyrylan durmuşa öwürüp bilýär.

Wepaly hyzmatkär

44

Parwin

Päkistan

23 ýaşly Parwin atly gyz bir baý musulman öýde hyzmatkär bolup işleýärdi. Ol aýda on ýedi dollar gazanýardy, bu bolsa, onuň maşgalasyna güzeranyny dolandymaga kömek edýärdi. Mesihi bolany sebäpli, ol her ýekşenbe gününü, ýagny özüniň dynç gününü ýygnakda we mesihileriň Mukaddes Kitaby öwrenmek üçin ýygnanyşýan ýeri bolan öz öýünde geçirmegi gowy görýärdi. Bu ýagdaý onuň işleýän musulman maşgalasy bu barada bilýänçä dowam etdi.

Bir gün şenbe günü Patma, Parwiniň öýünde işleýän öý bikesi, özüniň talaby bilen gyzy haýran galdyrdy:

— Ertir işe gellersiň. Öýe myhman gelýär.

— Ýöne ertir ýekşenbe ahyry — diýip, Parwin oňa ýatlatdy.

— Bolanda näme? Ýekşenbäniň näme üýtgeşik zady bar? — diýip, Patma haýran galdy. — Näme üçin sen ýekşenbe günü işe gelmek islemeýärsiň?

— Ýekşenbe biziň maşgalamyz üçin aýratyn gün. Biz ýygnanyşyga gidýäris — diýip, Parwin jogap berdi.

Patma „ýygnak“ sözünü eşiden badyna, gözleri kiçeldi. Ol hiç hili jogap bermedi, ýöne günün galan bölegini oýa batyp geçirdi. Ertesi gün öý bikesi Parwine öýi ýygnaşdyrmagy buýruk berdi.

— Ýöne maňa ýygnaga gitmek gerek. Men gijä galýaryn — diýip, ol ýatlatdy.

Patma atylan ýaly boldy.

— Nämе üçin siz Isa Mesihe ynanýarsyňyz we Ony Hudaýyň Ogly diýip atlandyrýarsyňyz? Nämе üçin siz ýygnanyşyga gidýärsiňiz? Isanyň Hudaýyň Ogludygy ýalan. Biziň mukaddes pygamberimiz Muhammet Hudaýyň iň soňky hem söýýän pygamberidir!

— Ýöne Isa Mesihiň biziň Rebbimizdigi hakykat. Men Ony söýýärim we Oňa tagzym etmegi gowy görýärim — diýip, Parwin asuda jogap berdi.

Patmanyň gahary has-da möwjedi.

— Siz mesihiler üçünji hili adamlarsyňyz. Siz diňe musulmanlaryň öýlerini arassalamaga ýaralarysyz. Biz sizi derwaýys çörek bilen üpjün edýäris. Meniň buýrugymy ýerine ýetirmez ýaly, sen kim bolusyň?

Patma Parwiniň ýüzüne urdy, soň hem, oňa her hili sözleri aýdyp, aýagy bilen depip başlady.

— Siziň Isa Mesihiňiz soňky pygamber däl — diýip, Patma Parwini gapydan süýräp barşyna gygyrdy. — Siz mesihiler Oňa tagzym etmäňizi bes etmelisiňiz.

— Men öz Isa Mesihime tagzym ederin — diýip, Parwin özüni urgudan goramaga çalşyp gaýtalady. Gyz agyrydan aglamazlygy özüne söz berdi.

Patma özüniň iki gyzyny hem adamsyny çagyrdy, olaram Parwini urmakda oňa goşuldylar.

— Şol pygambere nädip tagzym etmelidigini biz saňa görkezeris! — diýip, Patmanyň adamsy gygyrdy. — Yslamy kabul et. Alladan başga hudaý ýok, Muhammet onuň pygamberi! — diý.

— Ýok, diýjek däl! — diýip, Parwin goranjak bolup durşuna garşylyk görkezdi.

Patma urmagyny goýdy we Parwine başgaça daraşmaga synanyşdy.

— Bolýar, eger sen yslamy kabul etseň, biz saňa ýüz mün rupiý berýäris. Sen şol pullary maşgalaňa kömek etmäge ulanarsyň.

Parwin başyny galdyryp, başyny ýaýkady.

— Eger siz maňa on milliard rupiý tekliپ etseňizem, men barybir yslamy kabul etmerin.

Patma mekirliğe geçdi.

— Eger sen yslamy kabul etmeseň, onda biz seni zalymlyk bilen ýenjeris we seni bizden pul ogurlamakda we Muhammede dil ýetirmekde aýyplarys.

Parwin bu teklibe-derazy bolmanda, Patma ony ýene üç sagatlap gynady, soň hem, ony kiçijik ammar jaýda gabap goýdy. Soňrak Patmanyň adamsy bilen ogullary gelip, gyzyň goşarlaryny çilim bilen ýakyp başladylar.

Indiki birnäçe günün dowamynda olar Parwine diňe çörek bilen birazajyk gök önüm berdiler, ýöne suw bermediler. Onuň biynjalyk bolan ene-atasy gyzyna näme bolanyny bilmek üçin gelenlerinde, Patma olara: „Bize myhman geldi, Parwinem öz işlerini edişdirip ýör. Ertir ol öýüňize barar“ — diýip ynandyryp goýberdi.

Ertesi gün agşam altyda-da Parwin öýüne barmandan soň, onuň ene-atasy beýleki mesihiler bilen Patmanyň öýüniň ýanyna bardylar. Ahyrsoňy Patma Parwini goýberdi.

Yslam ýurtlarynda mesihilere azar berilýändigini baradaky täzelikler diňe seýrek ýagdaýlarda peýda bolýar. Mesihileriň toparlaýyn öldürilendigini biz diňe birnäçe ýagdaýlarda eşidýäris, emma aýratyn adamlara azar berilýän münlerçe ýagdaýy jemgyýetçilik köpçüligine ýetirilmeyär. Parwiniň Isanyň yzyna wepaly eýermesi baradaky waka Hudaýyň köp sanly yzarlanylýan gyzlarynyň taryhynyň bir bölegi bolup durýar.

Parwinde bolup geçen ýagdaý bu gyzy musulman maşgalalarynda işläp, gazaply yzarlamalara sezewar edilýän ýaş mesihi gyzlara kömek etmeklige ruhlandyrdy. Beýleki ýurtlardaky doganlar Parwine tikiň ulagyny alyp berenlerinden we ol Patmanyň maşgalasynyň ondan talap eden bergisiniň töläp bolandan soň, bu gyz tikiň kursuny okatmaga başlady. Bu iş beýleki ýaş zenanlarada, musulman maşgalalarynda işe durman, ol ýerde özlerini hyýanatçylykly ulandyрман we yzarlanylman gazaň berýär.

Parwin gullugyň täze mümkinçiligine begenýär: „Gynanylmadan, haýbat atylmasyndan ýa-da iş beriji musulmanlaryň kemsitmesinden gorkman, öýümde işleýşim ýaly dileg edip we Rebbe tagzym edip bilýärim. Haleluýa!“

Mundan başga-da, Parwin Mesihdäki yzarlanylýan uýalaryna goldaw bermäniň usulyny tapdy. Geliň, Hudaýyň Mesihni yzarlanylýan ýygnağyna, imany üçin azar çekýän doganlarymyza nädip kömek etmelidigini bize görkezmegi üçin dileg edeliň. Geliň, kyn ýagdaýlara garamazdan, olaryň hakyky umyda, Injile berk ýapyşmaklary üçin dileg edeliň.

Ol akylına aýlananda...

45

Süleýman

Nigeriýa

Süleýman Abdulaý hakdaky myş-myşlar onuň öýüne gelenini kesgitledi. Kaşan öýüň içinde onuň ejesi, edil hamyr edýän ýaly, barmaklaryny süpürýärdi. Kakasy öňe-yza ýöreyärdi. „*Bu hakykat bolup bilmez, şeýle dälmi?*“ diýip, Süleýmanyň ene-atasy özlerine sorag berýärdiler. Olar ogullaryny wepaly musulman edip terbiýeläpdiler ahyry. Olar oňa Gurhanyň uly bölegini okap beripdiler. Oňa maşgalanyň ähli döp-dessurlaryny öwredipdiler.

Süleýman gapydan girende, ene-atasynyň ol gelende görkezen sowuklygy ony haýran galdyrdy. Şeýle-de bolsa, ol ene-atasynyň göwnünden turmakdan has wajyp zadyň orta goýlandygyny ýada saldy. Hudaýyň rahatlygy onuň biynjalygyny ýeňdi.

— Süleýman, bize gaty erbet habar gelip ýetdi — diýip, kakasy ogly bilen çalaja salamlaşyp aýtdy. — Bu zatlar dogrumy? Sen durmuşyňy ... — diýip, hatda „Mesih“ diýip aýtmaga het hem edip biljegine ikerjiňlenip ümsüm boldy.

Süleýman başyny atdy.

Kakasy tisginip gitdi:

— Seniň yslandan gitmegiň üçin ybadathana näçe töledi? *Näçe?*! — diýip, ol gaharly sorady.

— Men hiç hili pul alamok. Men nur aldym — diýip, Süleýman jogap berdi.

Kakasy ogluna ýigrenç bilen seretdi-de gitdi. Emma ol wagtyny ýitirip durmady. Ol özüniň tanaýan musulman ýolbaşçylarynyň hemmesi bilen habarlaşdy-da, özdiýenli ogly üçin doga okamaklaryny olardan haýyş etdi. Yöne birnäçe hepdeden soň hem, Süleýman özüniň Isanyň yzyna eýerme kararyny üýtgetmedi.

— Şol dinden elini çek! — diýip, bir gezek kakasy oňa buýruk berdi.

— Ýok, bu mümkin däl — diýip, Süleýman jogap berdi. — Men hakykaty tanadym.

Kakasy täze ugur bilen synanyşyp, Süleýmany aýal doganynyň öýünde ýaşamaga ugratdy, emma ol hem, tiz wagtdan: „Belki, sen aklyňa aýlanarsyň?“ — diýip umyt edip, ony inkär etdi. Ol Süleýmanyň Lukadaky azaşan ogul ýaly, eýýäm aklyna aýlananyňa düşünmeýärdi. Onda ýazylyşy ýaly oglan: „Ol ahyrsoňy aýňalyp, öz-özüne şeýle diýýär: «Kakamyň günlükçilerinden birenteginiň artykmaç çörekleri bar, men bolsam bu ýerde açlykdan öljek bolup ýörün!»“ — diýýär. Süleýman özüniň бүтін ömrüne aç bolandygyna düşünişdi. Ahyrsoňy, Mesihniň söýgüsiniň we bagyşlamasynyň kömegi bilen özüniň „ýaşaýyş çöregini“ (Ýohan 6:35) alanyňa düşündi.

Şeýle-de bolsa, Süleýmanyň ruhy ýoly ýeňil bolmady. Owadan keşpli akyly ýaş ýigit özüniň ýiti dilini we akylyny mesihiler bilen bolýan gazaply köpçülikleýin çekeleşmelerde ulandy. Ol mesihilere ýamanlyk etmek bilen jennete düşerin öýdýärdi. Ol öz işdeşi Elizabetiň ýygynagyndaky mesihilik ýygmanyşygyna barmaga razy bolandan soň, onuň yslama bolan ynamy gowşap başlady. Şol birinji ýygmanyşyk Süleýmany öz musulmançylyk ynamynyň hakykylygyna şübhelenmäge mejbur etdi. Şol ýekşenbe ertirinde ruhy çopan onuň öz durmuşynda eden erbet zatlary hakda gürrüň berip, göni oňa ýüzlenen ýaly boldy. Süleýman öz şahsy durmuşynyň jikme-jikliklerini ruhy çopana gürrüň berendir öýdüp, Elizabete erbet gaharlandy.

Elizabet çürt-kesik garşylyk görkezeninden soň, Süleýman ruhy çopanyň özünden sorama kararyna geldi. Indiki hepde ol

ýygnanyşyga bildirmän baryp, öz pikirçe ruhy çopanyň ony görüp bilmejek ýeri bolan yzky hatarda oturdy. Ýene-de ruhy çopan göni oňa ýüzlenip gürleýän ýaly boldy.

„Ol meniň hiç haçan hiç kime gürrüň bermedik zatlarym hakda aýtdy“ diýip, Süleýman ýatlaýar.

Bary-ýogy iki sany mesihilik ýygnanyşygyna barandan soň, Süleýman hakykaty tapanyna ynandy. Ol öz durmuşyny Mesihe berdi we Mukaddes Kitaby öwrenip başlady hem-de özüniň Mesihde täze gazanan ynamy hakda diňlemäge taýýar bolanlaryň her birine ony gürrüň berdi. Süleýman maşgalasynyň garşylyk görkezýändigine garamazdan, Elizabete öylendi. Ýakynlary Süleýmany çynlakaý gürründeşlige çagyranlarynda, ol maşgalasy bilen boljak bu duşuşyga aýalynam alyp gitdi. Onuň maşgala agzalary gaharlanyp we ynamsyzlyk bilen yslandan gitmek üçin ýygnagyň oňa näçe pul töländigini soradylar.

— Mesihden ýüz öwrersiň ýa-da ölersiň! — diýip, daýzasy Süleýmana haýbat atdy. — Sen näme üçin Ondan ýüz öwürmek islemeýärsiň, iň bolmanda, ýüz öwürýänsirän hem bolmaýarsyň?!

Elizabet goňşy otagda bolýan zatlary synlap oturyşyna, gorkudan ýaňa titredi. Ol häzir Süleýmany öldürjekdiklerine ynanýardy.

Telim sagat geçdi. Süleýman nerwleriniň aňry derejä ýetenini, güýjüniň hem gaçýanyny duýdy. Ol Isanyň: „Kim Meni adamlaryň önünde inkär etse, Men-de ony Gökdäki Atamyň önünde inkär ederin“ (Matta 10:33) — diýen sözlerini ýada saldy. Bu ýönekeý sözler Süleýmana güýjüni gaýtaryp getirdi.

Öz ýanynda Mesihniň bardygyna ynamly bolan Süleýman ruhda oýandy-da, öz maşgalasyna: „Men öz gulluk Edýanimden ýüz öwürjek däl. Men ölmäge taýýar, sebäbi şu wagt Onuň şu ýerdedigini bilýärin“ — diýdi. Mukaddes Ruhuň ony gitmäge ynandyryandygyny duýanda, Süleýman goňşy otaga geçip, aýalyny aldy, soň olar öýden çykyp gitdiler.

Ýöne şol agşam olara azar bermeler gutarmady. Süleýmanyň maşgalasy Süleýman bilen Elizabetiň kireýine otag alan jaýyna hüjüm

etmekleri üçin awtomat bilen ýaraglanan ysalam tarapdarlaryny hakyna tutdy, ýöne är-aýala gaçmak başartdy. Süleýmany gözläp tapyp öldürme synanyşygynyň başa barmandygy üçin onuň ene-atasy we beýleki ýakynlary ondan ýüz öwürdiler we oňa hem aýalyna kömek bermekden boýun towladylar.

On ýyl geçenem bolsa, olaryň çagalary enelerini we atalaryny tanamaýarlar, Elizabetem olary gaýdyp görmedi.

Indi Süleýman hoşhabarçy hem lektor. Ol ysalam barada leksiýa okaýar we töweregindäkilere Mesih hakda şaýatlyk edýär. Leksiýalardan boş wagtlary ol öňki musulmanlar, ýagny täze imana gelenler, şeýle hem, mesihilik bilen gyzyklanýanlaryň hemmesi bilen gulluk alyp barýar.

„Özümiň şeýle gowy görýän ene-atamy terk etmeli bolandygym meni gaty gynaýar. Men doganlarymdan we ähli garyndaşlarymdan üzňe. Durmuşymy Mesihe bagyş edenimden soň, men köplenç otagymy üstümden ýapyp aglaýardym. Men olary küýseýänim üçin däl-de, olaryň jennete düşmejekdigine gynanýanym üçin aglaýardym“ — diýip, Süleýman aýdýar.

Süleýman Mukaddes Kitabyň Hudaýyna we Onuň Sözüne berk ýapyşýar. Ol öz umydyňyň, musulman maşgalasynyň we öňki dostlarynyň ynanýan zadýnda däl-de, Hudaýyň wadalarynda jemlenendigini bilýär. Ýiten ogluň taryhynyň görkezşi ýaly, Hudaý „akylına aýlanyp“, Özüne tarap öwrülenleriň hemmesini kabul etmäge taýýar. Biz Süleýmanyň merhemet hem bagyşlama Hudaýyny tapanyna begenýäris. Biz onuň üçin we ýerdäki maşgalalarynyň hem, Mukaddes Kitabyň Hudaýyna iman etmeklerini ýürekden isleýän köp sanly beýleki yzarlanylan maşgala agzalarymyz üçin dileg edýäris. Birwagtlar özüniň gözleýşi ýaly, hakykaty gözleýän musulmanlara elini höwes bilen uzadýan Süleýman üçin dileg ediň.

Söýginiň ýeňip bolmajak güýji

46

Ehsan

Yrak

Yragyň demirgazygyndaky Erbil şäherindäki tozan buludyny ýaýradýan gury şemal ýanýan zibiliň erbet ysyny we tüssesini diňe beterleşdirýärdi. Açyk asmanyň astynda taýýarlanylýan iýmitiň ysy, özleriniň ýurdundaky uruşdan we höküm sürýän zorlukdan halas bolmak üçin gelen gaçgaklaryň lagerinde täze günün başlanandygyny alamatlandyrdy. Şäherde-de birgiden adamlar ybadathana howlularynda we bölekleýin gurlan ýa-da taşlanylan binalaryň kölegelerinde gonalga gözläp ýördüler. Köçelerde adamlar plastik, karton hem-de özlerini dynman ýakyp barýan Günden gorap biläýjek islendik zatlary ýygnaýardylar.

Erbilden has meşhur şäher Mosuly bir sagatdan-da az ýöremeli bolan wagt aýra edýärdi. Mosul — bu konserwatiw, güýçli yslam öwüşginli arap şäheri. Erbil — bitarap şäher bolup, ol sebitiň ähli künjeklerinden bolan arap yraklylary, parsalary, kürt eýranlylary we siriyalylary — gaçgaklary kabul edýärdi.

Şu ýagdaýyň içinde Azhar özüniň musulman dosty Ehsan bilen Isa hakda gürrüňe başlamaga eýýäm näçe gezek synanyşyp, ümsümjekden dileg etdi. Ehsan ozal Injiliň habaryna garşy çykypdy. Indi Ehsan Azharyň gürrüňini diňleýärdi.

„Hudaý nädip, seniň aýdyşyň ýaly, doly ynsan hem doly Hudaý bolup bilýär?“ — diýip, Ehsan sorady. Azhar güýjünde baryny

edip, dostuna düşündirmäge çalyşdy, ýöne onuň jogaby Ehsany kanagatlandyrmady. Ehsan sözünü dowam etdirip: „Mesihiler haçly ýörişlerde diniň ady bilen musulmanlary öldürdiler. Üstesine-de, meniň tanaýan Yragyň demirgazygyndaky mesihilerim ahlakly durmuşy wagyz edýärler, emma özleri ahlaksyz ýaşaýarlar“ — diýdi.

Azhar Mukaddes Kitapda ikiýüzlüler hakda, Isanyň aýdýan sözleri ýaşaýyş durmuşyna gabat gelmeýän fariseýleriň ikiýüzlüligini paş ediş hakda gaty gowy bilýärdi.

„Biziň imanymyzyň esaslanýan Mukaddes Kitaby seniň aýdýan ahlaksyzlygyňy ýazgarýar — diýip, Azhar jogap berdi. — Özlerini mesihi diýip atlandyryýanlaryň käbirleri hakyky imanlylar däl bolsa gerek“.

Ol dostunyň gören ahlaksyzlygynyň Mukaddes Kitapda ýazgarylýandygyny oňa düşündirmäge synanyşmagy dowam etdirdi. Emma Ehsany ynandyrmak oňa başartmady, şonuň üçin gürrüň başga tema geçdi.

Azhar indi ahlaksyzlygyň düýbünden başga derejesiniň şaýady bolmaly bolan dosty Ehsan üçin dileg etmegini dowam etdirdi. „Yslam döwletinden“ (IGIL) bolan jehatçylar halifat ýa-da başga sözler bilen aýtsak, diňe yslam dini-syýasy birleşmäni döretme toparynyň çäklerinde Yragyň Mosul şäherini basyp alypdylar. Ol ýerde ýaşaýan mesihilere talap bildirdiler, olar mesihilerden yslamy kabul etmegi, ýokary salgyt tölemegi ýa-da ölüme gitmegi talap etdiler.

Yüz müňden gowrak mesihi, şeýle hem, köp musulmanlar we ýehudylar gorkup gaçyp gitdiler. Olaryň köpüsi goňşy Kürdistanda gaçybatalga tapypdylar. Ol ýerde mesihiler eýýäm öňki dawalaryň gidişinde ol ýere ýerleşdirilen siriýaly hem yrakly gaçgaklara kömek etmek bilen meşgullanyp ýördüler. Beýlekileri Erile gaçyp gidipdiler. Bu başagaýlygyň hem çykgynsyzlygyň içinde Azhar hem beýleki mesihiler özlelerini Hudaý nämä çagyran bolsa, şony edýärdiler, ýagny heläk bolanlara kömek edýärdiler. Olar şähere akym bolup gelen gaçgaklaryň talaplaryny kanagatlandyryýardylar.

Olar iýmitten, geýmiden, gigiýena esbaplaryndan doldurylan we Mukaddes Kitap salnan paketleri gaçgaklara paýlaýardylar.

Iki aýyň dowamynda Ehsan Azhar bilen onuň toparynyň gaçgaklara gulluk edişini bir gyradan synlady.

— Ehsan, bize kömek etmek isleýärsiňmi? — diýip, bir gezek Azhar sorady.

Ehsan ikirjiňlendi, ýöne barybir kömek elini uzatmaga razy boldy. Topar hatda naharlanmaga-da wagt goýman, dokuz sagady iýmít azyklaryny we zatlary paýlaşdymaga sarp etdi. Ahyrsoňy agşam iş gutaranda, Azhar Ehsany naharlanmaga çagyrdy.

„Men öz dostumda nämedir bir zadyň üýtgänini gördüm. Göwnüme Ehsan aç ýalydy, ýöne onda işdäniň deregine kân sorag bardy“ — diýip, Azhar ýatlaýar.

— Siziň içiňizde hereket edýän söýgi nähili söýgi? Beýle söýginiň sebäbi nämede? — diýip, Ehsan Azhardan sorady.

Bu soraga haýran galan Azhar şobada jogap bermedi.

— Náme üçin siz paketlere Mukaddes Kitap saldyňyz? Siz tanamaýan adamlaryňyzy nädip söýüp bilýärsiňiz? — diýip, Ehsan öňki soraglaryna-da jogap berlerine garaşman sorady.

Ehsanyň gaçgaklara edilýän gulluga gatnaşmasynyň onda şeýle bilesigelijiligi döredendigine düşünen Azhar:

— Bu gün sen bizi uzakly gün işlemäge höweslendiren Hudaýyň bardygyny gördüň. Bize şeýle söýgini berýän Oldur — diýip, Azhar jogap berdi.

Ehsan şol söýginiň çeşmesi hakda köpräk bilmek isledi. Dostlar Isa Mesihniň Hoş Habary hakda gürleşip, köp wagtlaryny geçirdiler. Ahyrsoňy Ehsan:

— Indi men Mukaddes Kitaby almaga taýýar! — diýdi.

Azhar Ehsana Mukaddes Kitap berdi we Mattanyň Hoş Habaryndan başlamagy teklipl etdi.

— Eger düşünmeseň, dileg et-de, Isadan kömek etmegini sora. Ertir jaň et-de, okan zatlaryň hakda maňa gürrüň ber — diýip, Azhar dostuna aýtdy.

Ertesi gün ertir bilen Azhar telefonyna seretdi, ol Eshanyň çaltrajyk jaň etmegini isleýärdi. „Men onuň bilen gürleşme mümkinçiligini ýitirerin diýip gaty gorkdum. Men oňa näme bolarka diýip gaýgy etdim“ diýip, Azhar ýatlaýar. Ahyrsoňy Eshan jaň etdi.

— Dostum, men uzak gije okadym. Isa maňa Özüni aýan etdi. Indi men gutarnykly ädim ätmek isleýärin. Men suwda çokundyrylyp, sen ýaly gulluga goşulmak isleýärin — diýen sözleri Azhar eşitdi.

Olar duşuşanlarynda bolsa, Azhar özüniň Mesihde täze gazanan doganyny gujaklady we oňa mesihilik imany hakda özüniň bilýän zatlarynyň hemmesini öwredip başlady. Azhar dostuna mesihilik durmuşynyň aýratynlyklarynyň biriniň hem pida edilikdigini, onuň бүтинleý bolmalydygyny düşündirdi.

— Mesihilikde hiç hili ýarym borçlar bolmaýar. Mesihilik durmuş — bu бүтинleý pida edilikli durmuşdyr — diýip, Azhar belledi.

Ehsan muňa düşündi. Ol Erbildäki kiçiräk öý ýygnağyna gatnap başlady we suwda çokundyryldy. Ol gaçgaklar üçin paket taýýarlamaga kömek etmegini we olary alanlar bilen bile dileg etmegini dowam etdirdi.

Birnäçe aý geçenden soň, Azharyň ýanyna Ehsanyň işdeşi geldi.

— Näme üçin Ehsan beýle üýtgedi? Ol düýbünden başga adam boldy! — diýip, ol sorady.

— Näme üçindigini men size aýdaryn — diýip, Azhar ýylgyrdy. — Sebäbi ol indi Isany tanaýar!

Azhar Ehsanyň işdeşini özleriniň hepdede geçirilýän sežde etme ýygnaşygyna çagyrdy, ol hem olary haýran galdyryp, oňa geldi. Ýygnaşygyň ahrynda ol adam: „Men Mukaddes Kitap alyp bilerinmi?“ — diýip sorady.

Käwagt Isa we Mukaddes Kitap hakda sorag berýän adamlaryň talaplary ylahyýete jogap gözlemekde ýa-da ony öwrenmekde jemlenmeýär. Olar Isanyň hakyky söýgüsini görmäge teşne bolýarlar. Mesihiniň yzyna eýerýänler Injiliniň habaryny çynlakaý kabul edenlerinde we Hudaýyň söýgüsini töweregindäkiler

görkezenlerinde, Isa mätäç bolan adamlar muny duýman bilmeýärler. Isa Öz söýgüsiniň hemmelere görnüp durjakdygyny aýtdy: „Biri-biriňize söýgiňiz bolsa, siziň Meniň şägirdidigiňizi hemmeler biler“ (Ýohan 13:35).

Biziň diňe bir sözlerimiziň däl-de, eýsem, hut hereketlerimiziň Isany tanamaýan adamlary soraglar bermäge meýillendirýär. Ehsan Hoş Habary telim gezek eşidipdi, yöne öz dosty Azharyň hut hereketleri Isanyň söýgüsini görkezdi, bu-da Ehsany imana gelmäge ruhlandyrdy. Hereketdäki söýgi adamlaryň ünsüni şol söýginiň çeşmesine — Mukaddes Kitabyň Hudaýyna güýçli çekýär. Goý, Hudaýyň söýgüsi siziň ýürekleriňizi şeýle bir doldursyn welin, daşyňyzdan siziň, gürrüňsiz, Mesihniň şägirdidigiňiz bildirsin.

Bangladeşde gözlemek we tapmak

47

Pintu Hosseyń

Bangladeş

Pintu Hosseyń kiçijik kerpiç ýygnak binasynyň önünde durdy. Köp tarapdan ol özüni Ýusup kimin duýýardy. Ol doganlary tarapyndan kowlan Ýusup hakda Mukaddes Kitapda okapdy. Ýusuby guýa oklapdylar. Ony ýalňyz galdyrypdylar. Ondan ýüz öwrüpdiler. Ol umytsyzlyk duýupdy.

Şeýle-de bolsa, Pintunyň daşyny adamlaryň mähellesi gurşap alypdy. Bu bolsa, Bangladeşiň dünýäde iň gür ilatly hem garyp ýurtdygyny ýatlady. *„Bu adamlaryň hemmesi iki-baka ylgaşyp ýörler. Olar nirä barýarkalar? Näme üçin men olaryň yzlary bilen barýaryn?“* diýip, ol pikir etdi. Onuň aklyly has wajyp soraglara geçdi: *„Maňa bu ýygnaga gitmek gerekmi? Çagalygymdan bäri jogap gözleýän soraglarymyň hemmesini näme etmeli?“*

Pintu raýatlarynyň ondan dokuzy musulman bolup durýan we yslamyň ýeke-täk hakyky din hasaplanylýan ýurtda ýaşaýardy. Ol günde baş wagtyna namaz okaýardy. Remezanda otuz günläp oraza tutýardy. Ol beýlekileri özi bilen bile metjitde namaz okamaklyga çagyryýardy. *„Näme üçin men kanagatlanma duýmaýarkam? Näme üçin ynanjym meni kanagatlandyрмаýarka? Näme üçin namaz okaýandygyma we oraza tutýandygyma garamazdan, men özümiň mamladygyma ynamly dälkä?“* diýip pikir etdi.

Mekdebiň orta synplarynda okaýarka, Pintu öz medeniýetiniň çäklerinden daşda ýaşaýan adamlardan nämedir bir täze zat öwrenme pikiri bilen gyzyklandy. Ol hat ýazyp başlady we hat ýazan adamlary jogap ýazarlar diýip umyt etdi. Käbirleri jogap berdilerem. Olar bilen hat ýazyşmaklyk Pintu üçin çynlakaý gyzyklanma boldy.

„Pintu, ine, sen nirä hat ýazmaly?“ — diýip, dosty oňa aýtdy.

Hat ýazylmaly ýer, „Mukaddes Ýazgyny öwrenmek boýunça gaýybana kurslar“, Pintuny örän alada goýdy. „*Ol nähili Mukaddes Kitapka? Bu nähili kurslarka? Belki, bu şol mesihilik dininiň, Allanyň deregine, üç dürli hudaýa ynanýan butparazlaryň dininiň materiallarydyr?*“

Şeýle-de bolsa, indiki tekliP Pintuny gyzyklandyrdy. Eger ol Mukaddes Kitaby öwrenmek boýunça kursy tamamlasa, onda bengal dilindäki Mukaddes Kitaby mugt alýar. „Gadyrly jenap, haýyş edýärim, meni öz kursuňyza ýazaýyň. Men ony öwrenmek isleýärim“ — diýip, ol hat ýazyp başlady.

Mukaddes Kitaby öwrenmek boýunça kursuň goýberilen materiallary tizara Pintunyň yslam babatdaky ynjalyksyzlygyny diňe çuňlaşdyrdy. Ol adamlary ýaradan, adamlaryň hemmesini günä edendigine garamazdan söýýän, hatda olar günä edenlerinde-de, olary bagyşlaýan mesihi Hudaýy hakda okady. Pintu kursy dokuz aýda tamamlady we söz berlişi ýaly, Mukaddes Kitap aldy. Ony näme okaýandygyny maşgala agzalary bilende, olar gazaplandylar. Ýusupdan doganlarynyň ýüz öwürişleri ýaly, Pintunyň doganlary-da, özleriniň pikirlerine görä, yslama dönüklük edýändigini üçin ondan ýüz öwürdiler.

Şeýle-de bolsa, Pintuny ýaşaýyş we Hudaý hakdaky çuň soraglar gynaýardy. Şol soraglara jogap gözläp, ol ýerli ymamynyň ýanyna bardy:

— Näme, Muhammet meni halas edip bilmezmiä? — diýip, Pintu sorady.

Ymam gaşyny çytdy.

— Nädip?! Sen biziň pygamberimize şübhelenýärsiňmi?

Pintu gowusy öz soraglaryna Gurhandan jogap gözleme kararyna geldi. Emma bu oňa başartmady.

Ahyrsoňy hakykata teşlenik we bilesigelijilik duýgusy Pintuny bu ýygnaç binasynyň, ummasyz hereketli şäherdäki parahatlyk adasynyň gapysyndan alyp geldi. Ol gapyny açyp girdi, soň hem derrew şeýle edenine öküdi. Adamlaryň önünde duran adam ýaňy gürlap başlady. Ol Pintuny görüp, birden dymdy. Otaga ýygnanan birnäçe onlarça adamlar biynjalyk ýaly bolup göründiler.

Ol adam ýene iň başyndan gürläp başlady, ýöne şobada ýene saklandy. Indi ol ýerdäkiler pyşyrdaşyp başladylar.

Ol adam üçünji gezek gürläp başlady-da, üçünji gezegem saklandy.

„*Ol däli-laý!*“ — diýip, Pintu pikir etdi-de, derrew gapa tarap okduryldy. Emma ol açyp, daşary ылap çykmakçy bolanda, ol adam Pintunyň ýüreginde göni seslenme tapan sözleri aýtdy.

„Ötünç soralaryň — diýip, ol adam kiçijik ýygnaga ýüzlendi. — Ýöne her gezek men gürlap başlanymda, Hudaý meniň başga zat hakda gürlmegimi isleýänini duýýaryň. Köne Ähtden biri hakda. Doganlary tarapyndan kowlan adam Ýusup hakda“.

Pintu gapynyň tutawajyny goýberdi. Nähilidir bir bilinmeýän güýç ony haýaljakdan şol adam tarapa birnäçe ädim ätmäge mejbur etdi. „*Ýusup?*“ Ol gözlerini gürläýänden aýyrman, boş ýerde oturdy.

Pintu Ýusuba doganlarynyň dönüklük edişi hakdaky gürrüňi haýran galmak bilen diňlemedi. „*Bu adam men hakda gürrüň edýär!*“. Ýygnanyşyk gutaran badyna, Pintu oňa tarap ылap bardy:

— Siz meni tanaýarsyňyzmy?

Ruhy çopan tanamaýandygyny aýdyp jogap berdi.

— Beýle bolsa siz meniň taryhymy nireden bilýärsiňiz? — diýip, Pintu haýran galdy.

Ruhy çopan gözlerini güldürdi.

— Indi taýýarlan wagzymy aýtmaga Hudaýyň maňa näme sebäpden rugsat bermänine düşüňäriň. Bu gün adaty ýygnanyşyk boldy. Men düýbünden başga zat wagyz etmekçidim, ýöne: „Bu

wagzy aýtma. Munuň deregine Ýusubyň durmuşy hakda wagyz et“ diýýän sesiň pyşyrdysyny eşitdim — diýip, ol aýtdy.

Ruhy çopan öz taýýarlan wagzyna başlamak bolanda, ses öz haýyşsyny üç gezek gaýtalady. Ahyrsoňy ol sese tabyn bolýar.

— Indi munuň sen sebäpli ekendigine düşüňärin — diýip, ol uludan ýylgyrdy. — Hudaý seni bu ýere Isa Mesihdäki täze ýaşaýşy bermek üçin getirdi.

Pintu bilen ruhy çopan ýaş ýigidi şeýle köp wagtlap gynan soraglar hakda gürrüň edip, ýene iki sagat oturdylar. Pintu düşündi we Isa hakdaky hakykaty kabul etdi. Ol başyny egip, gutulýş sorap dileg etdi.

Muny bilenlerinde, ene-atasy Pintusy öýünden kowdular, şeýle-de bolsa, ol Isa wepalylygyna galdy. Ol özünden ýüz öwren doganlaryna Injili gürrüň berme mümkinçiliginiň bolmagy üçin ýürekden dileg etdi. Olar hem biri-biriniň yzyndan Mesihe geldiler.

Pintu özi bilmese-de, Isanyň: „Diläň, size berler, gözläň, taparsyňyz, gapyny kakyň, size açylar...“ (Matta 7:7) diýen wadasyny özünde synagdan geçirdi. Şondan bäri ol dogry „gapyny kakdy“ we „gözledi“. Ol Hudaýy gözledi. Pintu Mukaddes Kitaby öwrenme kursuny tamamlady. Ol ýygnaga girdi. Ol özüniň ynamsyzlygyna garamazdan, şonda iman ädimlerini ätdi — Hudaý hem, onuň durmuşyny mydamalayk özgertdi.

Indi Pintu birwagtlar özüniň bolşy ýaly, özlerini ýalňyz, terk edilen, umydyňy ýitiren we hakykaty gözleýän musulmanlara Injili wagyz edýär. Ol özüniň öwrenen we öz ünsüni ölümden direlen Mesihe hem-de täze tapan imanyňa çeken kursuny, Mukaddes Kitaby öwrenme kursuny, hat ýazyşma arkaly öwrenmegi teklipl edýär. Munuň üçin Pintu mesihilik radioprogrammasyny-da esaslandyrdy.

Hudaýy tanamaga ymtylýanlar, Isa Mesihiň yzyna eýerýänler üçin dileg etmeklik biziň üçin uly hormat we jogapkärçilikdir. Bizi ilaty we häkimýeti Injile garşy çykýan ýurtlarda ýaşaýan doganlarymyz, şeýle hem, doganlarymyzyň gulluk edýän adamlary üçin mydama dileg etmekde yzygiderli bolmaga çagyryýan Hudaýyň „pyşyrdysyna“ tabyn bolalyň.

Düýpsüz ummandan çykmak

48

Meri

Nigeriýa

„Boko Haramyň“ yslam tarapdarlary Adamawa şatyndaky nigeriýa obasyna çozup girenlerinde, obanyň ýaşajylyary gaty gorkdular. Ýigrimi dört ýaşly Meri özüniň uýalary hem joralary bilen palçykdan salnan kiçijik jaýda gizlendi. Ol şol gün durmuşa çykmaly bolan gyzlaryň biridi. Olar şol jaýjagazda birnäçe gün oturdylar. Dördülenji gün gyzlar alagaraňkyda gaçan obadaşlaryny gözlemäge gideris diýen umyt bilen golaýdaky kiçiräk tokaýa geçyp geçmekçi bolanlarynda, yslam tarapdarlary olary gördüler-de, daşlaryny gurşap aldylar.

„Boko Haramyň“ Nigeriýanyň demirgazyk böleginde yslam territoriýasyny döretmek boýunça geçirýän guramasynyň münlerçe adamyň ölümüne alyp baranyny hem-de 1,5 million adamy öz öýlerini terk edip gitmäge mejbur edenini Meri gaty gowy bilýärdi. Tarapdarlaryň özi ýaly ýüzlerçe ýaş zenanlary ogurlap, olary zorlandyklaryny, yslama getirmäge synanyşandyklaryny we özleriniň toparlarynyň hataryna girmek üçin harby taýýarlygy geçmäge mejbur edendiklerini-de Meri bilýärdi.

„Olar meni tutanlarynda pikir eden ýeke-täk zadym — bu özümiň öljegimdi. Men özümi öldürjeklerini bilýärdim. Men öz eden nädogry zatlarymyň hemmesini gowy Rebbimiň bagyşlamagyny sorap, Hudaýa diňe dileg etdim“ — diýip, Meri soňrak ýatlaýar.

Meri öz uly aýal doganyny terroristleriň atyşsyny gördi, sebäbi ol mesihilik imanyndan ýüz öwürmekden boýun towlan adamy atma buýrugyna tabyn bolmandy. Ol şol gün durmuşa çykmaly bolan jorasynyň „Boko Haramyň“ ýolbaşçysyna „aýallyga“ berlenini gördi. Ol iki uýasynyň öldürilenini gördi.

Merini telim gezek zorladylar. „Käwagt meni baş erkek bir wagtda, biri-biriniň yzyndan, zorladylar“ diýip, Meri ýatlaýar.

Meriniň mesihidigini bilip, terroristler ony Gurhan okamaga mejbur etdiler.

Hepde yzyna hepdeläp şunuň ýaly „beýni ýuwulma“ özüniň netijelerini berdi. „Men Mukaddes Kitaby nädip okamalydygyny ýatdan çykardym. «Boko Haramda» ýesirlikde bizi musulman dogalaryny mydama gaýtalamaga mejbur etdiler“.

Merini öz obasyndaky mesihileriň sežde edýän ýygnagyna hüjüm etmelere gatnaşmaga mejbur etdiler. Hüjümden soň toparyň ýolbaşçysy tizara Meriniň özüni birnäçe gezek zorlan, uýasyny öldüren adama durmuşa çykjakdygyny aýtdy.

„*Besdir!*“ Meri gaçmagy jikme-jik meýilleşdirdi. Bir gün gije, terroristler adatdakylaryndan has serhoş wagtynda, ol bir gartaşan aýal bilen tokaýjyga gaçyp gitdi. Meri obasyna gaýdyp gelende, ýene bir hasrat tolkunyny onuň başyndan indi. Gyzlaryny ogurlap gidenlerinden soň, onuň kakasy ýürek keselinden ýogalypdyr. Indi Meri maşgalasyndaky ýekeje diri galan adamdy.

Meri ogurlanmazyndan öňküsi ýaly ýaş zenan bolmaga çalyşýar. Fiziki bolşy ýaly, ruhy ýaralaryň hem bitmegi üçin az wagt gerek bolmaz. Mesihiden özüni ogurlan adamlar hakda soranlarynda, ol: „Men olary bagyşlaýaryn, ýöne «Boko Haramyň» ýekeje agzasyny tutaýsam, men ony öldürerin!“ diýip jogap berýär. Ýaralaryň bitmesiniň Meri üçin dowamly hem agyryly boljakdygy göze görnüp dur.

Ýöne Meri munuň içinden ýekelikde geçmeli bolmaz. Mesihini Teni ony özüniň söýgüsi, sabry, düşünmesi we duýgudaşlygy bilen gurşap aldy we durmuşyny täzedan dikeltmäge hem-

de eden zatlarynda we başgalaryň oňa eden zatlarynda özüni günäkärlemezlige kömek edýärler.

Bu zatlara garamazdan, Meri entegem „Boko Haramyň“ terroristlerini gürrüňsiz bagyşlap bilenok, ýöne, şeýle-de bolsa, ol özüniň Isa bagyş etmesinde berk dur. „Ozal men ýygnaga barmaýardym, Mukaddes Kitaby okamaýardym, dileg etmeýärdim. Ýöne indi men ýygnaga her gün barýaryn. Men Hudaýyň öz günälerimi bagyşlamagy üçin dileg edýärim, sebäbi men geçmişdäki durmuşyma gaýdyp barmak islemeýärim. Indi men täzeden doglan mesihi. Men Hudaýa Özi bilen ýaşaýanym üçin minnetdar!“ — diýip, ol gürrüň berýär.

Ýewreýlere hatyň awtory Isanyň yzyna eýerýänleriň hemmesine geçmişiniň agyryly hakykatyna döz gelmäge we bakyýet üçin Hudaýa minnetdarlyk bildirmäge kömek edýär: „Siz bolsa ýagtylyga çykanyňyzdan soň, görgüler bilen uly göreşe döz gelen ilki günleriňizi ýada salyň. Siz bir tarapdan aç-açan sütemler hem muşakgatlara sezewar edildiňiz, bir tarapdan hem, şeýle ýagdaýlara ucranlara ýoldaş bolduňyz... hem-de özüňiziň göklerde oňat, durnukly emlägiňiziň barlygyny bilip, emlägiňiziň talanmagyny begenç bilen unadyňyz“ (Ýewreýler 10:32–34).

Meri we biziň Mesihdäki yzarlanylýan бүтін maşgalamyz üçin şöhratly umyt olaryň Hudaýyň rehimini hem kömegi bilen geçmişdäki ýaralary bilen ylalaşyp, häzirki wagty bilen ýaşamakda hem-de gökdäki ebedi geljege garaşmakda jemlenendir.

Taryhdaky ejir çekenler

Perpetuýa

182–203-nji ýyllar

Karfagen (häzirki Tunis)

- Kaka — diýip, men oňa ýüzlendim. — Aýdaly, bu gaby — şu ýerde ýatan küýzäni görýärsiňmi?
 - Görýärin — diýip, kakam jogap berdi.
- Sen bu küýzäni başga at bilen atlandyryp bilermiň?
 - Ýok — diýip, ol aýtdy.
- Menem özümi „mesihi“ diýmekden başga at bilen atlandyryp bilmeýärin.

Perpetuýa.

Perpetuýa öz döwrüniň barly hem baý ýaş zenanydy. Ikinji asyryň ahylarynda gülläp ösüş hem gurplylyk artykmaçlygy bilen doglan bu zenan medeniýetli hem ýokary bilimli bolupdyr. Perpetuýanyň özüniň sud edilişi we tussag edilişi hakdaky ýatlamalary ýazylan „Perpetuýanyň, Felisitatanyň we olar bilen bile ejir çekenleriň jepalary“ gadymy dünýäniň aýal tarapyndan ýazylan az sanly dokumentleriniň biri hem-de Ýygnagyň taryhyndaky şunuň ýaly ilkinji dokument bolup durýar.

Perpetuýa ýigirmi ýaşynda durmuşa çykýar. Ol tussag edilende, ýaňy-ýakynda ogluny dünýä inderipdi we entegem emdirýärdi. Karfageniň gubernatory rim imperatorynyň mesihilige geçmegi

gadagan edýän permanyny ýerine ýetirip başlanda, Mesihe bolan imany boýunça suwda çokundrylyma taýýarlanyp ýördi. Perpetuýa tussag edilen wagtynda çaga garaşýan Filisitata atly gul zenan, Rewokat atly gul, şeýle hem, azat raýatlar, barly ýerden bolan Satutnin we Sekundul atly ýigitler bilen bile tussag edilyär. Onuň suwda çokundrylmasy türmede geçirilýär.

Perpetuýanyň kanunçy kakasy gyzynyň Mesihe hem-de özüne garaşýan ykbala yhlaslylygyna güýçli gynanýar. Ol gyzyny pikirinden el çekmäge ençe gezekler yrmaga synanyşýar. Ol „batorylgyny bir gyra goýup“, „iň bolmanda bäbegiň hatyrasyna“ Mesihden ýüz öwürmegi ýalbaryp sorayar. Perpetuýa öz imanyny kakasynyň kabul etmeýändigine gynanyp, oňa: „Hudaýyň isleýän zatlarynyň hemmesi bolup geçmeli. Sebäbi özümiziň öz ygtyýarymyzda däl-de, Hudaýyň ygtyýaryndadygymyzy bilýäris“ — diýdi.

Hatda rim prokurory-da göz üçin, „imperatoryň saglygyna“ gurbanlyk bermegini, muny öz aklyndan azaşan kakasy hem kiçijik ogly üçin etmegini ondan sorady. Gürrüň Perpetuýanyň rim hudaýlaryna sežde etmekden ýüz öwrendigi hakda barýardy. Onuň bar etmeli zady — bu butparaz hudaýyň sypasyna atyr ysly tütetginiň bir gysymyny sepip, onuň agalygyny ykrar etmekdi. Şeýle etse, ony aklaýardylar we azatlyga çykarýardylar. Emma Perpetuýa Mesihi özüniň ýeke-täk Rebbi diýip ykrar edip, beýle etmekden boýun towlady. Netijede, ol edil imandaşlary ýaly, ýörite meýdançada öldürilmeklige höküm edildi.

Höküme garaşanda Perpetuýany ýerkümede sakladylar. Başda çuň hem gynaýjy ýerküme gorkunçdy. Bu zenan çagasyny ýanyna alyp gelýänçäler, ony alada etdi, emma şondan soň ýerküme „meniň üçin, edil köşk ýaly boldy“. Şonda „bize uly hormat bilen seredip başlan türme garawulynyň kömekçisi, Hudaýyň beýik güýjüniň biz bilendigine göz ýetirip, bizem, doganlarymyzam biri-birimizi ruhlandyrar ýaly, köp doganlary bizi görmäge goýberdi“.

Perpetuýanyň imandaşlarynyň biri bolan Felisitata atly gul zenan göwrelidi. Rim kanuny göwreli aýala köpçüligiň önünde ölüm jezasyny bermegi gadagan edýärdi, şonuň üçin ol imandaky

doganlary bilen bile ölmeli bolmaryn diýip howatyr edýärdi. Ol çaganyň ölüm jezasyndan öň dogulmagy üçin ýürekden dileg edýärdi, şeýdip, bellenen günden birnäçe gün öň Felisitata gyzjagaz dogurdy. Ony beýleki mesihiler gyzlyga aldylar.

Perpetuýa bilen Felisitata arena çykanlarynda-da, imanda berk durmagy dowam etdirdiler. Olar özlerine berlen rim hudaýlarynyň geýimlerini geýmekden ýüz öwürdiler-de, öz geýimlerinde çykdylar. „Perpetuýa pes göwünlilik, Mesihiniň gelinliginiň, Hudaýyň saýlanynyň ajaýyplygy bilen ýöredi...“ — diýip, muny gözi bilen gören, onuň ýazgysyny dowam edip ýazan adam gürrüň berýär. Hökümi çykaran prokuroryň oturgyjynyň ýanyna baranda, höküm edilenleriň biri: „Sen bizi bu durmuşda höküm edýärsiň, ýöne Hudaý seni geljekki durmuşda höküm eder!“ — diýip gygyrdy. Mundan soň tomaşaçylar olary urmagy talap etdiler.

Perpetuýa bilen Felisitata zalym ýabany gäwmiş tarapa ýörediler. Olaryň ikisem ýaralydy, ýöne entegem diridiler. Perpetuýa Felisitatany ýerinden galdyrdy-da, ony bagryna basdy. Beýleki ýoldaşlaryna bolsa: „Imanda berk duruň we biri-biriňizi söýüň. Meniň ejirlerime gynanmaň“ — diýdi.

Soňra adat bolşy ýaly, ýaralylary soňuna çykmak üçin, arenanyň aýratyn meýdançasyna geçirdiler, Felisitata derrew öldi. Emelsiz jellat Fiwiýa Perpetuýany diňe ikinji gezekde öldürip bildi. Perpetuýanyň özi onuň gyljyynyň önünde boýnuny goýdy. Mesihe wepaly iman edenler hökmünde olar bile durdular we bu ýeri bile-de terk etdiler.

Ýaşayan ýerimiziň biziň ebedi öýümüz däldigini Hudaýyň Sözi mydama bize ýatladýar. Isa iman edýänler ynam bilen gözlerini biziň gökdäki ebedi öýümüze, görgüleriň bolmajak, diňe şatlygyň hem parahatlygyň boljak ýerine gönükdirýärler. Mundan başga-da, Isanyň ady ugrunda ýerde duş gelýän islendik yzarlannalarymyz bize ebedi baýragy getirýär: „Berekella, ýagşy we sadyk hyzmatkär! Öz jenabyň şatlygyna şarik bol!“ (Matta 25:23).

Borç

Jogaply hereketi döreden wakalar

Siziň okan wakalaryňyz bizi Müsüre, Eýrana, Nigeriýa, Yraga we Päkistana alyp bardy we pida edijilik, batyrlyk, şatlyk, tutanýerlilik, bagyşlama hem-de Mesihdäki yzarlanylýan doganlarymyzyň wepalylygy hakda gürrüň berdi. Samritanyň, Musanyň, Aminanyň, Nadiniň, Hodanyň, Walidanyň, Alehandronyň we Meriniň şaýatlyklary derwaýys hem hakykydyr. Biz olary siziň üçin ýazdyk we olar sizi ruhlandyrar diýip dileg etdik hem umyt edýäris.

Siz Hudaýyň maşgalasynyň bu agzalarynyň başlaryndan inen hasratlar hakda okadyňyz, belki-de, hatda, siz olar bilen bile aglansyňyzam. Siz yzarlamalara duçar bolanlarynda, olaryň şatlyk hem umyt duýgusyny duýanlaryny-da gördüňiz. Bu kitap sizi özüňizden: „Meniň üçin öz ýaşayan ýerimde «N» bolmaklyk nämäni aňladýar?“ diýip soramaga mejbur edendir.

Olaryň yzarlamalara duş gelenlerinde, Hudaýa wepaly bolmagynyň mysaly her birimiz üçin wajypdyr. Olaryň pidasy söýýän Hudaýymyzyň her bir günäkäriň halas bolmagyna gönükdirilen merhemetiniň, Isanyň yzyna eýerýän her bir adama ýaşamak hem özüne ynanylan gullugy ýerine ýetirmek üçin Hudaýyň berýän güýjüniň şaýatlygydyr.

Isa gaýduwsyzlyk hem batyrlyk bilen gulluk edenlerinde olaryň hemmesiniň görkezýän şatlygy bizi-de Hudaýa şeýle wepalylyk bilen gulluk etmäge ruhlandyrýar we ýaraglandyrýar. Hudaý yzarlanylýanlar bilendir. Biz olaryň dilegdäki töwellaçylary bolmak bilen meşgullananymyzda, biziň nirede ýaşaýandygymyza garamazdan, Hudaý bize olaryň elleri, aýaklary we sesleri bolma hormatyny berýär.

Siziň jogabyňyz nähili? Siz — „N“-mi?

Eger siz yzarlanmalara düş gelen bolsaňyz, belki, muňa nähili garajakdygyňyz baradaky soragy özüňize berensiňiz. Belki, Mesihe dönüklük edip biljekmidigiňiz hakyky pikiriň üstünde oýlanansyňyz. Her bir mesihiniň kyn ýagdaýda durup bilmegi üçin zerur bolan zatlaryň hemmesiniň Hudaýdan berilýändigine sizi ynandyrmak isleýäris. Eger sizde Mesih bar bolsa, size zerur bolan zatlaryň hemmesi bar.

Luka 21:12–15-de Isa Öz şagirtlerini yzarlanmalara taýýarlaýar. Ol olara: „Ýöne bulardan öň, Meniň adym üçin size el urarlar, yzarlarlar, eltip sinagogalara, zyndanlara tabşyrlarlar, patyşalaryň, hökümdarlaryň önüne getirerler. Bu bolsa güwälik etmek üçin size bir pursat bolar. Munuň üçin berjek jogabyňyzy önünden gaýgy etmezligi ýüregiňize düwüň. Çünki Men size dil hem akyldarlyk bererin. Size garşy çykyanlaryň hiç biri muňa ne garşy durup biler, ne-de bir zat aýdyp biler“ — diýdi.

Mesihiniň yzyna eýerijiler bolmak bilen biz özümiziň nämä duçar ediljegimize, nirede boljagymyza, nähili duşman bilen duşuşjagymyza garamazdan, Onuň bize ýolbaşçylyk etjekdigine we zerur sözleri berjekdigine ynamly bolup bileris. Hudaýymyz biziň her birimiz bilen bolar hem-de Oňa bagly bolýanymyz sebäpli, Ol bize ýolbaşçylyk eder.

Indi siz dünýäniň iň howply ýerlerinde ýaşayan doganlarymyz bilen tanyşdyňyz. Hudaý sizi şolar üçin dileg etmeklige we gulluk etmeklige çagyryýar. Ol olardan ýüz öwürmezlige, maşgalamyzyň agzalaryny terk etmezlige çagyryýar. Ol olary goldamaga hem goltgy bermeklige, şeýle hem, olaryň göreldesinden, ýeňişlerinden ruhlanma almaklyga çagyryýar. Ol olar bilen bile Hudaýyň Patyşalygyny ýakynlaşdyrmaga çagyryýar.

Geliň, ebedi umydymyz bolup durýan Isa Mesihi ýatdan çykarmalyň, Onuň mydama öz ýanymyzdadygyny we Onuň Ebedi Patyşalygynyň bir bölegi bolup durýandygymyzy bileliň.

Biziň Hudaýymyz ynamdardyr. Ol biziň bilen bolýar. Onuň Beýik Tabşyrygy bolsa, ýerine ýetiriler!

Dileg

Gökdäki Atam!

Meni özümiň Mesihdäki doganlarymyň iman göreldeleleri ruhlandyrdy. Şu aşakylarda işjeň hereket etmegim üçin maňa kömek etmegiňi Senden sorayaryn:

Pida edijilikde. Men şägirtligiň bahasyna düşüňärim hem ony höwes bilen töleýärim, sebäbi Sen muňa mynasypsýň.

Batyrlykda. Men gorkynyň özümi ysmaz etmegine ýol bermerin, sebäbi Seniň şaýadyň bolma töwekgelçiligine özümi duçar etmäge maňa Sen batyrlyk berýärsiň.

Şatlykda. Men, Sende tapan ebedi umydymyň kömegi bilen, göreşleriň we görgüleriň içinde şatlanaryn.

Tutanýerlilikde. Men imanda berk duraryn we islendik hüjüme garşy duraryn. Seniň güýjüň kömegi bilen men hemme zada döz gelerin we ýeňerin.

Bagyşlamada. Men öz yüregimde Seniň hereket etmegiňe rugsat berýärim hem-de duşmanlarymy söýerin, Seniň meni bagyşlaýşyň ýaly, başga adamlary bagyşlaryn.

Wepalykda. Men betbagtlyklaryň özümi Seniň Sözüne biwepa etmegine ýa-da Seniň maksatlaryňa tabyn bolmazlyga alyp barmagyna ýol bermerin.

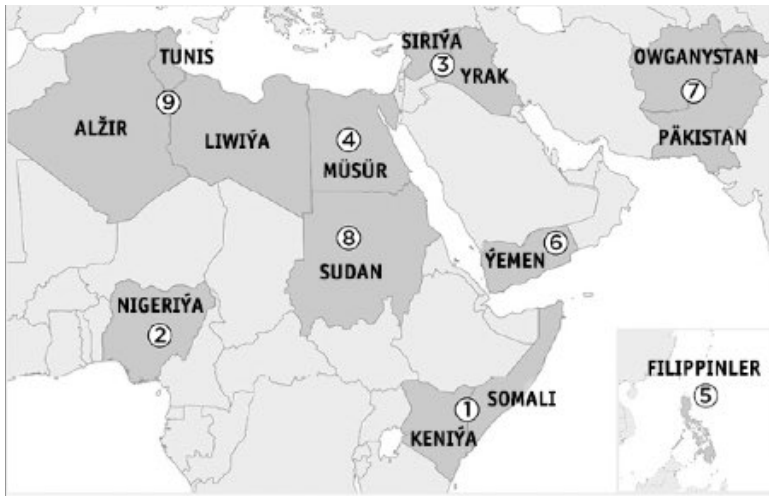
Rebbim, doganlarymyň sessiz ejir çekip, Saňa ýekelikde gulluk etmegine ýol bermezligim üçin özümiň mesihi maşgalamy ýatda saklamagyma kömek et. Men olaryň şaýatlyklarynyň özüme Seniň yzyňa düşmäge ruhlandyrmagyny isleýärim. Men — „N“!

Ady _____

Senesi _____

Mesihilerin yslam tarapdarlary tarapyndan yzarlanylýan territoriýalary

Esasy toparlar we kynçylykly nokatlar

1. Keniýa we Somali

„Al-Şabab“

2. Nigeriýa, Çad, Niger, Kamerun

„Boko Haram“

3. Yrak, Siriýa

„Yragyň we Lewantanyň yslam döwleti“
(IGIL/IGIS)

4. Mūsūr

„Musulman doganlar“

5. Filippinler (Mindanao)

„Morony halas edişini milli fronty“,
„Morony halas edişini yslam fronty“,
„Abu Sayaj“

Päkistan, Owganystan, Saud Arabystan
we ş.m.

„Al-Kaida“

Owganystan, Päkistan

„Taliban“

Sudan

Sudan yslam režimi

Alžir, Tunis, Mawritaniýa, Morokko,
Liwiýa

„Al-Kaida“ „Magrib yslam ýurtlarynda“,
„Ansar al n Şaria“

Yslam tarapdarlarynyň mesihilere hüjüm etmeleriniň sany birden köpelen ýyllarda bize yslam hakda bilmeklik, onuň esasy düzgünlerine düşünmeklik hem-de oňa eýerýänler üçin has möhüm dileg etmeklik aýratyn wajypdyr. Biz dilegleriň we hatda iň gaty ýürekleri-de üýtgedip bilýän Mukaddes Ruhun güýjüne ynanýarys.

Musulmanlar üçin, şeýle hem, Mesihe bolan imany sebäpli olar tarapyndan yzarlanylýan mesihiler üçin dileg ediň. Munuň üçin soňky sahypalarda sanalan çeşmelerden, şeýle hem, yzygiderli täzelenilip durulýan dileg etme mätäçliklerinden peýdalanyň, olary siz biziň saýtlarymyzda tapyp bilersiňiz.

Siziň bilen bile dileg etmäge çagalaryňyzy-da çagyryň. Yzarlanylýan doganlarymyzda bolup geçýän wakalary mydama bilip durmak üçin imany sebäpli tussag edilen we azatlyga çykarylan doganlarymyz hakdaky elektron poçta ýazylyň. Hudaýyň yzarlanylýan çagalarynyň batyrllygy hem wepalylygy hakdaky şaýatlyklary bolan kitaplardan ruhlanma alyň. Eger eliňizi yzarlanylýan ýygnagyň durmuşynyň pulsunda tutup durmak isleýän bolsaňyz, eger mydama olaryň dileg mätäçlikleri we ruhy ýeňişleri hakda bilip durmak isleýän bolsaňyz, onda „Ejir çekenleriň sesiniň“ her aýda çykarýan mugt dileg etme býulletenine ýazylyň.

Beýleki kitaplar

„Yslama düşünmek“

Bu gollanma yslama mesihilik nukdaýnazaryndan gowy düşünmäge kömek edýär, musulmanlar üçin nädip dileg etmelidigini, şeýle hem, musulmanlara Isa Mesih hakda nädip şaýatlyk etmelidigini öwredýär.

„Yslam dünýäsi üçin 30 günläp dileg etmek“

Dileg etmäniň bu gollanmasy dürli ýurtlarda ýaşaýan musulmanlar üç sany zygiderli dilegde ünsüňizi jemlemäge kömek etmeklik maksady bilen döredildi. Her günüň öz temasy bar hem-de okyja has netijeli dileg üçin zerur bolan maglumaty berýär. Dileg etmeklik mydama „Ejir çekenleriň sesi“ üçin, şol sanda olary yzarlaýanlary Mesihe getirmek üçin wajyp gulluk boldy.

Bu gollanmada biz musulman ugurlaryna meňzedilen dokuz sany geomedeni ulgamy öwrenýäris-de, olary içinde musulmanlary Isa Mesihe getirme hereketi bolan „yslamyň öýündäki otaglar“ hökmünde suratlandyryars. Şol resursyň sahypalarynda siz „dokuz otag“ hakda köpräk bilip bilersiňiz, şeýle hem, şolaryň her biri boýunça dileg etme mätäçligini alyp bilersiňiz.

„Yslam tarapdarlary tarapyndan yzarlanylýan mesihiler“

IGIL. „Al-Kaida“. „Taliban“. „Boko-Haram“. „Al-Şabab“.

Bu resursda has işjeň yslam tarapdarlary aýratyn bellendi. Siz olaryň dokuzsý hakda bilersiňiz. Soňky 20 ýylda yslam tarapdarlygy geometriki ösüş bilen ösdi. KHBS-niň ünsüni özüni „Yslam döwleti“ (IGIL) diýip atlandyran toparda jemleýändigine garamazdan, bu tarapdarlyk topary biziň mesihilik maşgalamyzy yzarlaýan toparlaryň biridir.

Yslam tarapdarlyk toparlary biziň Mesihdäki doganlarymyza haýbat atýarlar we olary gazaply yzarlaýarlar. Emma muňa garamazdan, mesihiler Mesihniň Beýik tabşyrygyny batyrlyk bilen ýerine ýetirmegi dowam etdirýärler. Bu amatly hem maglumat beriji dileg resursy sizi dokuz sany has gazaply ýerde ýaşayan we siziň dilegleriňize mätäç mesihiler bilen tanyşdyrýar hem-de dileg etme mätäçliklerini beýan edýär. Olar üçin dyngysyz dileg etmekde ony ulanyň.

„Hakykatyň gözleginde“

Bu kitap hakykaty gözlänlerinde, Mesihe imana gelen musulmanlaryň durmuşy hakda gürrüň berýär.

„Azaşan ogluň maksatsyz aýlanyp, uzak wagtlap ýitip gidenden we ahlaksyz durmuşda ýaşandan soň kakasynyň ýanyna gaýdyp gelşi ýaly, Ysmaýyl hem bu gün öz kakasy Ybraýymyň, ondan artygam, Ybraýymdan öň hem bar bolan Mesihniň önüne gaýdyp geldi. Mesih dünýä ýaradylmazdan öňem bardy.

Ysmaýyl gökden Geleniň we tene Öwrüleniň önüne gaýdyp geldi. Hawa, meniň Hudaýym hem Halasgärim, Sen garyplara Hoş Habary habar bermäge, ruhdan düşenleri ruhlandyrmaga, ýesirlere azatlyk bermäge, zyndandaky tussaglary azatlyga çykarmaga we olara külüň deregine gözellik, gaýgynyň ýerine şatlyk we ruhdan düşmäniň ýerine umyt bermäge geldiň.

Sen gadymky harabalary täzedan gurmaga we köpdan bari boş ýatan köşkleri dikeltmäge, ençe ýüzýyllyklar mundan ozal boşap galan, weýran edilen şäherleri täzelemäge, azatlygy, parahatlygy, şypany hem söýgini yglan etmäge geldiň. Eý, meniň Hudaýym hem Halasgärim, Sen ähli halklary halas etmäge geldiň.

Biz Ysmaýylyň çagalary, şeýle köp ýyllaryň dowamynda Seni tanaman, Sen hakda hiç zat bilmän geldik hem-de köp gezekler diňe bir Saňa garşy bolman, Seniň garşyňa göreşmän, eýsem, Saňa duşmançylykly hem garadyk. Ýöne Seniň biziň düşünjäimizden beýik bolan söýgiň bizi tapdy, bizi ugrukdyrdy, bize rehim etdi we bizi arassalady“.

„Şawuldan Pawlusa öwrülmek“

Bu kitapda gürrüň berlen ýedi taryh — Hindistandan, Malaýziýadan, Rumyniýadan, Kolumbiýadan, Nigeriýadan we Alžirden gelen häzirki zaman şaýatlyklar — Pawlusyň şaýatlygyna örän meňzeş. Olar ençe ýyllap ruhy garaňkylykda bolup, indi Mesihiniň şatlygy hem nury içinde ýaşayan adamlaryň ajaýyp durmuşy ýollary hakda gürrüň berýär.

Mukaddes Kitapda suratlandyrylýan ýekeje taryham, resul Pawlusyň imana gelşi ýaly düýpli möhüm däl. Hudaý Pawlusy ýekeje maksat bilen saýlady. Mesihiligiň taryhynyň dowamynda Ol başga-da telim „Şawullary“ „Pawlus“ etmek üçin saýlady.

Bu kitapda gürrüňi edilýän ýedi erkek kişi Mesihiniň Gelnini ýok etmäge synanyşdylar, emma şeýle-de bolsa, olar Mukaddes Ruhun güýjüne tabyn bolmaly boldular. Häzirki zaman bu „Şawul-Pawluslaryň“ şaýatlyklary yzarlanylýan ýygnagyň duş gelýän kynçylyklaryny açyp görkezýär we biziň Gudratygüýçli Hudaýymyzyň hatda iň zalym ýüregi-de Özüne tarap öwürüp bilýändigini subut edýär.

Mazmuny

GIRIŞ	9
<i>WAKA YZYNA WAKA</i>	
1-NJI BÖLÜM	15
<i>PIDA</i>	
1. Mosulda IGIL-yň söweşijileri peýda bolan gününde	17
2. Gözenegiň aňyrsyndaky eje	24
3. Umyt Hudaýda	28
4. Güýji ýeňen iman	31
5. Mesihi söýmeklik hemme zatdan ýokarydyr!	35
6. Partlamadan soň perişdeler peýda boldy.	39
7. Mesihiň hatyrasyna akylsyz bolmak	42
Taryhdaky ejir çekenler	47
<i>Ditrih Bonhýoffer</i>	
2-NJI BÖLÜM	51
<i>BATYRLYK</i>	
8. Agyrynyň teologiýasy	55
9. Yzarlaýjydan yzarlanylýana öwürülmek	61
10. Akymyň garşysyna ýüzmek	67

11. Öňe gitmäge batyrlyk	72
12. Şaýatlyk etmek üçin azat edildi	76
13. Has uly özgerişlik	80
14. „Bu ýerde size orun ýok!“	84
15. Ýöne bir Mukaddes Kitap paylamak	88
16. Hakykaty gözlemäge batyrlyk	92

Taryhdaky ejir çekenler	96
<i>Wan Min Dao</i>	

3-NJI BÖLÜM 99

ŞATLYK

17. Gözenegiň aňyrsyndaky azatlyk	103
18. Ot bilen synalan	108
19. Hakykaty aýtma batyrlygy	111
20. Öýkeden şatlygy ileri tutmak	116
21. Akyla sygmajak gutulyş	119
22. Öňki jadygöý	122
23. Indi ýoluň gyrasynda däl	126

Taryhdaky ejir çekenler.	130
----------------------------------	-----

4-NJI BÖLÜM. 133

TUTANÝERLILIK

24. Gaçyş üçin we sabyrlylyk üçin dileg etmek	137
25. Ýan bermedik oglanjyk	141
26. Hemme zady Hudaýyň eline bermek	145
27. Hemme zat futbol oýnundan başlandy	149
28. Ýene bir mümkinçilik	154
29. „Gerek zatlaryň hemmesini ederis!“	160
30. Päsgeçiliklere garamazdan öňe gitmek	163

Taryhdaky ejir çekenler	167
-----------------------------------	-----

5-NJI BÖLÜM. 171 *BAGYŞLAMA*

31. Hudaýyň hemme zadyň aladasyny etmegine ýol bermek	175
32. Çekgãň ýanyndaky nil bilen hoşlaşmak	177
33. „Biz sizi günüňize goýarys“	181
34. Musulmanlary söýmegi dowam etdirmek.	186
35. Bagyşlama mümkinçilikleri	190
36. Özüňe kast eden bilen ýüzbe-ýüz	193
37. „Duşmanlaryňyzy bagyşlamak — bu dogrudyr!“	197
38. Ýene bir mümkinçilik	200
39. Adatdan daşary bagyşlama	203
Taryhdaky ejir çekenler	206
<i>Riçard Wurmbrand</i>	
<i>Sabina (Oster) Wurmbrand</i>	

6-NJY BÖLÜM 209 *WEPALYLYK*

40. Ýüz göterim Isa üçin	213
41. Biziň Hudaýymyz wepalydyr!.	218
42. Hudaý bilen göreş	223
43. Maşgalaňy ýitirmek — Mesihi tapmakdyr	227
44. Wepaly hyzmatkär	230
45. Ol akylyna aýlananda...	234
46. Söýginiň ýeňip bolmajak güýji	238
47. Bangladeşde gözlemek we tapmak	243
48. Düýpsüz ummandan çykamak	247
Taryhdaky ejir çekenler	250
<i>Perpetuýa</i>	

BORÇ	253
DİLEG	255
BEÝLEKI KİTAPLAR.	258

Siz haçan hem bolsa bir wagt Isanyň yzyna eýermegiň tölemeli bahasy hakda pikirlenip görüpdiniňmi?

Mukaddes Kitabyňyň bardygy sebäpli, öldüriljekdigini aýdyp, ejesi tarapyndan haýbat atylan Ýusef, birwagtlar maşgalasynyň gizlin ýol bilen ýurda neşe serişdelerini getirişi ýaly, Mukaddes Kitaby alyp gelýär.

Parwin atly gyzyň ýygnağa gatnaýandygy sebäpli hojaýyn aýalyň ony urýandygyna garamazdan, ol musulmanlaryň öýlerinde işleýän beýleki ýaş mesihi gyzlara kömek edýär.

Abdulmaşi imandan dolup, täze ýaşayşy alyp, Hudaýa bolan söýgüsiniň hatyrasyna hemme zady pida eden gününe çenli, hiç hili wyždan gynamasyny duýman, demirgazyk Nigeriýada ýüzlerçe mesihileri öldürdi.

Dünýäniň garaňkylygynda nury şöhle saçýan, yklymyň dürli ýurtlarynda ýaşayan doganlarymyz özleriniň Hudaýyň güýji hem wepalylygy hakdaky ajaýyp şaýatlyklary arkaly bizi nähili ruhlandyryp hem hyjuwlandyryp bilýärler! Biz nädip olar üçin dileg etmeli?

Men — „N“ atly kitap, radikal musulmanlaryň Nasyrally Isanyň yzyna eýerýänleri atlandyryşy ýaly, biziň hem, her birimiziň „N“ digimizi ýatlatma maksady bilen ýazyldy. Biz nirede ýaşasak-da, içimizde hereket edýän Mukaddes Ruh bizi mesihilik maşgalasyna degişlidigimiz üçin yzarlanylýanlar bilen deň edýär. Yzarlanylýan mesihiler bilen tanyş boluň. Olaryň şaýatlyklaryny okaň. Bu garaňky we günäli dünýäde hem olara, hem bize Mesihiniň nury bolmaga batyrllyk berýän Hudaýa bolan imanda berkäň.